شيخ إلهي

مسالك الطالبين والواصلين

شیث الجوزی ذاتی بر مقدار بر یموړطه اقیله مسحوق
خلط ایدوب شیشه‌ده بیا الربا ازیجد اشفا بوله مجرب
بر قلعجانه حقو ایله اتشده قیناده‌وب ویره‌لر

١

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı | Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No | 3059
Eski Kayıt No |

[illegible]

CI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

بحمد الله تعالی شو سنه بیک ایکیوز التمش دورت سنهسی
محرم شریفک غرهسی کونه بو جمعه شیخ افندم حضرتلری
درسیمز اولوبه اذن ویردکلری جمع جمله
حضرتلری علی افندی شیخ ... ابلیم امین
عادی قبیدری ...

بو کتاب مستطابک مؤلفی نه شیخ الهدیه لوکه شیخ کامل
و مکمل ایدی • مولد شریفی اناطولی دن سیماو نام قصبه در •
قسطنطینیه ده علم شریف اشتغال لرنده ایکن مولانا علی طوسی •
بلاد عجمه ارتحال ایتمکله • بونلر دخی بونلر دخی برابر ارتحال
ایدوب علوم ظاهره دن اولان کتابلرینک جملهسنی بیانیله
اشتغال ایدوب کتمشلردر • واندن صکره عزم سمرقند ایدوب
ستوده خلفای حضرت نقشبندک خواجه احرار •
خواجه عبدالله تاشکندی قدس سره نک داخل دائرهٔ
صحبتلری و نائل شرف تلقین ذکر و تعلیم طریقت اولوب •
اشارهٔ علیهلریله • بخارایه واروب • حضرت خواجه بهاءالدین
نقشبند قدس سره العزیزک مرقد شریفلری قربنده عزلت و ریاضت •
قیلدن بالکلیه عارف اولوب تهذیب اخلاق و تصفیهٔ قلب
ایدوب کامل و مکمل اولمشلردر • وینه اشارهٔ علیهلریله هراته واروب
مولانا عبدالرحمن الجامی قدس سره السامی ... کراملرینک
صحبت شریفلریله شرفیاب اولدرق وطن اصلیهسنه کلوب بعده
فتح سلطان محمد ثانی انشالرینه الاعیوله کلوب ایا صوفیه
جامع شریفنده وعظ و نصیحت ایدوب بادن وقت
مجلسنه حاضر اولمشکن رجالک کثرت اقبالی ...
حصوده اولمغله روم ایلینه واروب
بلنجیکی نام محلده ارتحال ایدوب
انده قالمشلردر
تمّ

T.C. ... SÜLEYMANİYE KÜTÜPHANESİ ... 1923

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد بیحد • وثنای بیعد • وشکر مالانهایه
حضرت الله تعالی یه که • هر موجودك وجودی
انك وجودی حمدنه وثناسنه لیلا ونهارا مشغولدر
وان من شیئ الا یسبح بحمده • وکاینات • • •
بیت
عدم صحیفه سندن کرم قلمی ایله وجود لوحنه رقم قلدی •
وجودی جمله ظل حضرت تست • همه آثار صنع قدرت تست
وجان وعقلی ایمان و یقین نوریله منور ایلدی
نظم
بنام آنکه نور جان نور دل داد • خرد را در خدا دانی یقین داد
ومعرفت آب حیاتی خلقت بشریت ظلماتی ایچنده
تعبیه ایلدی • طلب عشق بادیه سنده صوسز
اولان خضر صفتلولری قطع تعلقات جسمانی ونفسانی
وظلمانی

وظلمانی روحانی نورانی سببیله • معرفت ومحبت
چشمه سنه یتشدردی • ضعیف کوید
نظم
کاسه کردان شد زدست ساقی بزم الست • ساغر مستان کجا و چشمه حیوان کجاست
وذات پاکی هر زمان اقتضا ایدوب احدیت مجری موجب
صفات کائنات عالمه کتوردی • کندوبی اشکاره
ایدوب بلدرمك ایچون • کنت کنزا مخفیا فاحببت
ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف •
نظم
اقتضای ذات پاکش سر زده • کنت کنزا بو همه کشور زده
ومخلوقات ایچنده انسانی قابلیت واستعداد ومعرفت
وکراماتله مکرم ایلدك • تکلم کلام قدیمنك بیوردی •
ولقد کرمنا بنی آدم • وبنایت وخلافت منصبنه
انسانی نصب ایلدی • کما قال الله تعالی • اسجدوا لآدم
انی جاعل فی الارض خلیفة • وملائکیه سجده امر ایلدی
فقال الله تعالی • اسجدوا لآدم فسجدوا الا ابلیس
ابی واستکبر • فقال • انا خیر منه
بیت
علت ابلیس انا خیر بد است • در دل هر کس چنین پندار هست

آو حشتلو وحشت • العجب • نظم ••
دریا و عجب کوه آتش انبیت • میدانی عذاب دوزخ انیت
ملائکه‌یه سجده امر اولنوب آدمه سجده ایدن مقبول
و ایتمین مردود و ملعون اولدوغی کبی • انسانک حق تعالی
قتنده عزیز و مکرم اولدوغی دلیلدر • و اولیاء دخی
حق جل شانه‌یی بیلکده کامل و مکمل اولنلردر • پس انبیا
علیهم السلام کزیدهٔ موجودات اولدیلر • زیرا علی الحقیقه کامل
و مکمل انلردر • و انبیانک کزیده سی حضرت رسالت
پناه‌در • صلی الله تعالی علیه وسلم • زیرا حق تعالی
کوکلری و یرلری انک دوستلغنه یراتمشدر •
نظم
قال الله تعالی فی الحدیث القدسی • لولاک لولاک لما خلقت الافلاک
محمد بهترین از هر دو عالم • نظام دین و دنیا فخر آدم
حضرت محمد صلی الله تعالی علیه وسلم • آدم پیغمبر دخی اول
نبی ایدی • کما قال النبی علیه السلام • کنت نبیا و آدم بین •
الماء والطین • نظم هنوز آدم میان آب و گل بود • که او شاه جهان جان و دل بود
و حضرت رسولک اولدوغنه کلام قدیم انجیلده مذکور و مسطور •
دلیللر چوقدر • انکه حق سبحانه و تعالی کیشیوم لطفندن
خاتم

خاتم الانبیاء و المرسلین قیلوب مدح ایتمش اوله بزیم
آنی مدح ایتمز • انک مدحندن عجزیمزدر • بیت
من چه کویم یک رکم هشیار نیست • مدح آن یاری که او را یار نیست
و نشهد ان لا اله الا الله وحده لا شریک له و نشهد
ان محمدا عبده و رسوله • صلی الله تعالی علیه وسلم •
و علی آله و اصحابه و علی الانبیاء و المرسلین و اصحابهم اجمعین
اما بعد بعض یاراندن و طالب قرنداشلر عرب و فارسی
زیاده قدرتلری اولمدوغی سببدن • بو کتاب ترکی اختیار اولندی
نظم با یار نو از غم کهن باید گفت • با او بزبان او سخن باید گفت
آیات سبحانی و احادیث نبوی ایله استدلال • و ابیات •
فارسی و ترکی ایله • استشهاد ایلدک نظم
پارسی گو گرچه تازی خوشتر است • عشق را خود صد زبان دیگر است
بوی آن دلبر چو پران میشود • آن زبانها جمله حیران میشود
و بو نسخه‌ده اولیاء الله اقوالندن و احوالندن و افعالندن
و حق سبحانه و تعالی مقام اقدسدن جان کوکله فیض ایدوب
القا ایلدوکی • معانی‌یی کتابته کتوروب قید ایدلم
تا که طالبان صادق • و مخلصان محقق بو کلامی استماع

تلیبوب انتفاع ایده لر • امید در که بو معنی یی اظهار
و بیان ایتمکده اغراض نفسانیه دن و وساوس شیطانیه دن
حق تعالی کرم و لطفندن خلاص ایدوب بزیم نزلیکمز • •
• و وجود یمز • اوره تاده • اولمیه بیت
الهی کل بنی قورتر بنلکیمدن • کوکوله جانه دو لدر سنلکیکدن
بو کتابه مسلک الطالبین والواصلین دیلدی دیدرکه
ولنا فیه اسوة حسنة فی تقلیل الکلام مع الدلالة
علی المرام • کتبه اضعف الضعفاء خادم الفقراء
جلیس الغرباء • انیس البدلاء • عبد الله البسناوی •
المشهور بالالهی • والمرشد الی طریق الصواب • •
والیه المرجع والمآب • ضعیف • کوید نظم
در تحقق شد الهی را مقام انور سماو • کر جه خود را از تکلف دور کرد ازدکی
هر طالب نور یقین ایله جواهر صندوقنی آچوب • زمرد اله کتوردیک
ایسترسه ترتیبیله ملاک ز • تمام اولنجه مطالعه ایده
امید در که مقصود حقیقی اله کتوره تم اعلم حق تعالی ارشاد
طریق مستقیمی • انبیا ایله بیان ایلیوب معلوم ایلدی نظم
تو بود بشناسی او را لی بجود • راه از و خیزد بودنی از خود

جمیع

جمیع انبیانک طریق مستقیمی بر در تنوعی شریعت عن سلطنه
اولدی • زیرا جمیع انبیا علیهم السلام بو معنی ده متفقلردر که
طالب حظوظ نفسانی و جسمانی ظلمانی دن و حجاب نورانی
و روحانیدن کچمینجه مقصودینه واصل اولماز • و
مطلوبنی حاصل قلماز • ولا تتبع السبل فتفرق بکم
واما الطرق الی الله تعالی بعدد انفاس الخلایق • استعداد
و مراتب و قابلیت • متفاوت اولدوغنه اشارتدر نظم
اکر آیینه بک اولسه بغان بر • کورن کورینن کوربک کوردنی
حق سبحانه و تعالی یی بلمکده و عبودیتنه حضرت رسولدن
اعلم و اکمل و اتم یوقدر • قال الله تعالی الیوم اکملت لکم دینکم
واتممت علیکم نعمتی نظم خواجه کوینی کما زهمه • آفتاب جان و ایمان و همه
واما ما عبدناک حق عبادتک وما عرفناک حق معرفتک
دیدوکی مرتبه دن نه مرتبه یه اشارة اولدوغنی نه اشارة ایده وز
طعنوز یخی اربعین ده انشاء الله تعالی هر طالب حق تعالی یی
بلمک و یقین اولمق دیلرکه محبوب حق اولمق ایسترسه حضرة
رسول صلی الله تعالی علیه وسلمه تابع اولسون • قل ان کنتم
تحبون الله فاتبعونی یحببکم الله حقیقتده تابع •

وامّت اولمسه دركه ظاهرين حضرت رسول عليه الصلوة
والسلامك ظاهرينه موافق ايليه • يعنى پاك اعتقاد ايله
سنتنى محكم دوته • وباطنن حضرت رسولك باطننه
مطابق ايليه • يعنى باشى وجانن دوست يولونه ايثار ايده
جان وكوكل حقدن ايرميه • وبر نفس دوستدن غافل اولميه • بيت
ترا يك پند بس از هر دو عالم • زجانت بر نيايد بى خدا دم
پس سرور انبيا وقافله سالار اوليا ومقتداى جميع اصفيانك
طريقته وشريعتنه ظاهراً وباطناً • اقتدا ايدن •
صاحب سعادة • بى شك مكمل اولور • بيت •
يكى ظاهر كه باطن زو ظهورست • يكى باطن كه ظاهرتر ز نورست
اصحاب اولياء الله رضوان الله تعالى عليهم اجمعين ••
هدايت بولوب متابعت محمديله كوكل وجان آيينه سين كوزلته
مكحل قلديلر • ايمان ويقين وتصفيهٔ درون ايله
كوكل وجان آيينه سن • مصفى ومنور ايلديلر •
يهدى الله لنوره من يشاء • وقطع تعلقات صورى
ومعنوى سببيله كل كائناتى عبور ايدوب • وجود مجازيى
وجود حقيقى • قتنده محو وفانى ايلديلر • بيت
چو هستىٔ مجازى ام كرد از شمع روى او • ز هستى حقيقى اش بود جان ودلم نشانكر
وموتوا

وموتوا قبل ان تموتوا حاصل قيلوب دوست يوزين
•• بى حجاب بونده كورديلر • بيت •
امروز ببين بديدهٔ باطن جمال دوست • اى بى خبر بفردا چه ميكنى
صوفى يه ابن الوقت ديمك اهل الله نقدددر يعنى بوكونكى
ايشى يارينه قومز ديمكه • اشارتدر • نظم
خردمند از آن كس تبرّا كند • كه او كار امروز فردا كند
هركه امّت محمّدم ديه • صلى الله تعالى عليه وسلم ••
ومتابعت سنت قيلميه وشهرت وشهوت وريا ورياست
وحقد وحسد • وانواع صفات ذميمهٔ نفسانى ايله
متصف اوله حقيقتده امّت محمّد دكلدر • اولئك
كالانعام بل هم اضل سبيلاً • امتى نامت تو امت نيستى
امتى يكرنك كرا بله نيستى • زيرا زينت دنيايى كوروبلر
كجه وكوندز كسبنه ودرسمنه وعادتنه مشغول اولديلر
وغفلت اويقوسندن اويانمديلر • نظم
همه در رهِ عهد دنيا سير خوابيم • همه از مستى غفلت خرابيم
وتعلقات وغرور سببيله كوكل آيينه سن پاسلندرديلر
لاجرم كورسوز اولديلر قوله تعالى • فانها لا تعمى الابصار

ولكن تعمى القلوب • التى فى الصدور نظم

چو بينم پيش نابينا كه چاهست • اگر خاموش بنشينم گناهست

بلكه نفس اماره‌يه تابع اولوب هوا وهوس وكبر وكينه

سينه‌لرنده طوپطلو اولوب • حقد وحسد وبدعت وضلالت

صفاتيله متصف اولوب • كندو اصحابى ضال اولوب مسلمانلرى

دخى بو صفتلره قويوب • آز ورمق ايسترلر نظم

سنده كى خشم وغضب كبر وكينه • هر برى بكرز سليمانا ديونيه

بلكه ديودن بد تر ددكه • ديو اندن قچار نظم

چون سنوى درخوى ديوى استوار • ميكريزد از تو ديوى نابكار

ديو سوى آدمى شد بد سير • سكو تو نايد كه از ديوى بتر

ونسبت وتعصب وقتل وفتنه • وزرق وحيله اهلى •

دنياده واخرتده كوزسوزدر • حق تعالى دن محروم ومحجوبدر

قوله تعالى • من كان فى هذه اعمى فهو فى الاخرة اعمى

چون بو صفتلر بعد وحرمان حجابله محجوب ايدوب حق

رضا سندن • وانبيا طريقندن • واوليا الله سيرندن

محروم ومردود • ومطرود قالدى ايسه • بو صفات ذميمه‌لردن

كندوزى خلاصى ايليوب • منبع اسرار حكمت ومنفذ دريا نعمت

ومقبول

ومقبول كبرياى عظمت • وغواص درياى احديت اولان

عزيزلرك خدمتن وادب وصحبتن جان ودلدن

قبول قيله‌وز • وكندوزى كالميت فى يد الغسال •

تسليم ايده‌وز • بو صاحب سعادت قوللرى ايله عمل ايدوب

وبو حاللر ايله متصف اوله‌وز • اميددركه وصول رحمت

الهى • ونزول فيض نامتناهى قيله‌دز اى درويش بلكل كه

اهل الله طريقنه على العميا كيرمك اولماز • زيرا تسويلات

نفس وزينت دنيا ومكر شياطين الجن والانس چوقدر

• وبو يولده عقبات ومنزل موضع هلاك واردر •

بو يولده اش سز اولماز نظم تو چون موركى واين راه هست چون

موى بت ريان • مرو زنهار بر تقليد وبر تخمين وبر عميا

بو قابليت بو مرطبه سى مخالف صحبتلر ايله فاسد اولمغون

كامل ومكمل صحبتن سز اولماز • وهمتن سز وجوده كلمز نظم

بز صحبت ناشتعاه مستان مپيند • دل در هوس قوم فرومايه مبند

جغدت سوى ويرانه وطوطى سوى قند • هر طائفه‌اى بجانب خويش كشند

اما صفات كامله ومكمله وطريق تسليم وتصرفات شيخ

توجهله اولدوغنى بيان ايده‌وز انشاء الله تعالى بلكل كه

طالب اول قدمده زينت مزخرفات دنيادن وصفات

ذمیمهٔ نفسانیه دن ودنیا اهلندن که صفتلری بیان •
اولندی • کوکلندن تمام اعراض ایتمش اوله • بیت
هست دنیا آتشی افروخته • هرزمان خلقی دیکر راسوخته
وبوفانی ملکک اعتبارانی هزل ومسخره لك کبی کوزکشی اوله
انما الحیوة الدنیا لعب ولهو • کجه وکوندز بی قرار اولوب
بر آن آرام ایتمیه وبوحدیثله اعتقادی محکم اوله که •

نظم
حب الدنیا رأس کل خطیئة وترك الدنیا رأس کل طاعة
دنیانی سومکلك خطالر باشیدر • انی سومکلك هر کشینك ایشیدر
طالب دنیایی شویله کوردی که مزبله ده یاطوررمردار دوشی
وجمیع کلابدر • الدنیا جیفة وطالبها کلاب • شیخ عطار فرماید
ع عطره
نظم
توکرکسی نیستی مرداربکذار • جهان باد یومرد مخواربکذار
وطالبك یولنی اوربجی حرامیکه حق جل وعلی شانه کلام قدیمنده
صایوب بیان ایلمشدر • زین للناس حب الشهوات
من النساء والبنین والقناطیر المقنطرة من الذهب •
والفضة والخیل المسومة والانعام والحرث ذلك
متاع الحیوة الدنیا • والله عنده حسن المآب ضعیف کوید
نعمت دنیا چه زنی پیره زن • دولحاف پیره زن تودم مزن
کوتزا دنیا نسیجه بیچ بیچ • مغز خرخوردی نوای ناوان کج

حدیث [illegible]

عورت واوغلان وقز وکورزل ات وطوار واکین وترلا
طالبك یولنی اوربجی حرامیلردر • زیرا بونلر محبت ایلیوب
اسبابنه مشغول اولمق کوکلی حق صحبتندن محروم ایدر •
وکوکل پریشان اولور بونلرك فکرندن هرکز جمعیت یوز کوسترمز
قطعه
تو یك دل داری ای مسکین وصد کار • بیك دل کی توانی کرد صد کار
بو کوکلده ایکی سوکو صغمز وچتال قازق یره باتمز ویرقوللقده
ایکی قاریوز صغمز • دیدکلری بو معنایه اشارتدر قطعه
مثلدر سویلیور ایللرده یوسوز • که بر قوللقده صغمز ایکی قاریوز
وکر دنیایه محبت ایدوب نفسنه حاصل ایدرسه ریا وریاست وشهرة
وحب جاه وغرور حاصل قیلور حق تعالییی اونودر نسوا الله فنسیهم
قطعه
ز حب مال وجاه پرهیز • حجاب تو تویی از راه برخیز
اکر اعتراض ایتسلرکه بعض انبیانك مال وملك خزینه سی
وار ایدی • حضرت سلیمان نبی کبی صلوات الله علیه
وعلی نبینا • وفلان عزیزك وفلان ولینك مال ومهابی
وخزینه سی براکثر وار ایدی • پس بونلرده دنیایی
سوردیلمیه جواب علی طریق الصواب اولدرکه
انبیا واولیانك • واهل کمالك • دنیایه محبتی یوقدر وسوکولرینه
نشان چوقدر • زیرا عوام کبی دنیانك جمعنه مشغول اولمازلر •

حق تعالینك ویردكی انك یولنه طبیعی ایثار ایدرلر ••
ومما رزقناهم ینفقون • اهل اللهك دنیاسی چوق اولسه
دخی سبب قرب درجات عالیه در • دنیالی دیدوب
آخرت حاصل قیلورلر • الدنیا مزرعة الآخرة • ذلك عدد آیه كریمه ۱۵۳ / ۱۷
فضل الله یؤتیه من یشاء والله ذو الفضل العظیم ۱۵۳
كما قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم • نعم المال الصالح للرجل الصالح
دنیانك وجودی پرده دكلدر • بلكه سومك و حجت
ایدوب كمسنه‌یه ویرمیوب كسبنه مشغول اولمق •
نتیجه حق تعالی خدمتندن سست ایلر • وكوكلی صفا وجمعیت
وحضوردن منع ایلر • زیرا دنیا دائم تشویش وغم ویرر
ودارلق وقراكولق كوكلك صفت لازمه‌سی اولور و جانب
حق تعالی محبتندن • وانسندن وذكرندن اوزاق ایدوب
محجوب ایلر • وبالجمله وجود كسی دنیا ذكری ایچون
اولسه عجب اولماز • اما ذكر كمی ایچون كیوسه غرق
وهلاك ایلر نظم چیست دنیا از خدا غافل بدن • نی قماش ونقره وفرزند و زن
وانیغ تمدكمه كه • حضرت رسالت پناهك صلی الله تعالی علیه
وسلم طقوز خاتونی وار ایدی • انلرله معامله ایدركن حق تعالینك
خدمتندن وطاعتندن ومحبتندن وذكرندن بر نفس غافل •
وخالی المزلردی

9

وخالی اولمزلردی • حضرت رسول علیه السلامك حقنده اعتقاد
بویله كركدر • انبیا واولیالری بزیم حالمزه قیاس ایدوب
غافلدر دنیالی سور دیمك خلاف ادبدر • كما قال الله تعالی
حكایة عن الكفرة الفجرة یأكلون الطعام ویمشون فی الاسواق مثنوی
جمله عالم زین سبب گمراه شد • كم كسی ز ابدال حق آگاه شد •
همسری با انبیا برداشتند • اولیا را همچو خود پنداشتند •
گفته اینك ما بشر ایشان بشر • ما وایشان بسته خوابیم وخور
حال مردان را قیاس از خود مگیر • گرچه ماند در نوشتن شیر و شیر •
انبیا علیهم السلام طریقنه وخواص اولیا سبیلنه سلوك
ایتمك دیلرسك • دنیا محبتنی كندوكه حرام ایله بلكه •
آخرتی ترك ایدركه اهل الله‌دن اولاسن • كما قال علیه السلام الدنیا •
حرام علی اهل الآخرة والآخرة حرام علی اهل الدنیا وهما
حرامان علی اهل الله نظم هرچه جز عشق خدای احسنست •
گر شكر خوردن بود جان كندنست بلكه طالب وعاشق وصادق
ومحقق اولنلره كركدركه بو فانی دنیادن اعراض كلی ایدوب
فنا فی الله وبقا بالله ارادتی كلی حاصل ایدوب وعزیمت قوتنی
دل وجان بلنه بركیده • وهمت ایكن حقدن غیریدن سلكوب
جمیع مقامات • ودرجات همت نظرنده هیچ كورینه •
وحقدن غیری سن • دشمان بیله • نظم ••

همت ترا کنکرهٔ کبریا کشند • این سقف کاخ را به ازین نردبان مخواه
چون طالب دنیا و آخرت حالنه مطلع اولوب و طالب نور
یقین اولوب بی قرار اولدیسه شکسته حق سبحانه •
وتعالی نک لطف وعنایتی جذبسی ایریشمشدر وعکس
ارادهٔ حق حاصل قلمشدر • ومهمان غیبی در والکا مناسب
غذا ویرمسه تعززّ ایدوب • ینه اصلنه رجوع ایدر •
خسر الدنیا والآخرة • اولوب بعد وحجاب حرماننده محروم قالور
نظم
کسانکه از چنین ره باز ماندند • که از دریای دل در نیفشانند
وعزیز مهمانه مناسب غذا اعلی کمال خدمتنی بسر ومحبتنیسر
اولماز • و طالبک اختیاری ومرادی مقتدای اختیار
ومراد اوله • الارادة ترک الارادة • نظم •
ما از اختیار خویشتن هم از دست داده ایم • کان اختیار شاه همه اختیار ماست
یا کوکل اول حضرته ایرفتی کرک • یا اینه اول کوکل و برشی کرک
کورد یولردن سنک کوکل قنقی در • بو ایکیدن غیر کوکل سنکیدر
فصل بو فصل یالکز کیدن طالبک حالن بیان ایدر بل کل که اکر
طالبه حق تعالی نک جذبسی مقام احدیت ذات وصفات
قهرتیه مشرقندن طلوع ایلیوب جمیع کواکب حس وعقل وجان
نوربرین محو ومضمحل ایدوب • جمیع مقامات وذوق جانی سیر وقطع
قیلدوب بی واسطه حق جل ذکره کندویه واصل وعلم لدنی حاصل قلدره

مطلب ارادهٔ حق [illegible]

کرم

کرم ولطفندن اولور • بلکه واقعدر • جذبة من جذبات الرحمن
توازی عمل الثقلین • بو جذبه ایله مجذوب اولنلر تنها اکثر
سلوک دخی ایتسلر اولور • زیرا عنایت حق وجذبهٔ مطلق
روح حضرت رسالت پناه صلی الله تعالی علیه وسلم انی مربیدر
انی هلاک اوله جق یردن وظلمات نفسانیه دن وخلوطات •
جسمانیه دن ووساوس شیطانیه دن وحجاب روحانیه دن
ونورانیه دن کچوررلر • سلوکی تمام ایلیوب جمیع کمالات
ووجدانی ومقاماتی حاصل قیلوب مقصودینه واصل اولور
بو طائفه یه اویسی دیرلر که تاج المجذوبین ومقتدای •
واصلین اول مرد حقانی • اویس قرنی رحمة الله علیه حضرت
رسول علیه السلامک زمان سعادتنده ایدی • ملاقات و
صحبت ظاهری اولمامشیدی • ومقبول حضرت رسول علیه السلام
اولمشیدی • کما قال النبی علیه السلام • وجدت نفس الرحمن من قبل الیمن
انشادنده سرور اولیا اویس قرنی یه دلیل بودرکه ••
حضرت رسول علیه السلام تاجن وخرقه سن اویسه وصیت ایلدی
امیرالمؤمنین عمر وعلی رضی الله عنهما بعد از وفات حضرت رسول
وصیتن یرینه کتوردیلر • اویس صحبتیله مشرف اولدیلر
بو دیده
تنها و یالکز • باش قور تردب سلامتک ایله منازل قطع ایدر
مقصود ومعشوقنه ایلتور حاصلی بعده یرکشیتک ایشی دکلدر •

اقل قلیلدر • النادر کالمعدوم بلکه یالکز کیمدر طالب
جمیع علوملره اصطلاحاتنه واقف اولوب وبو جزء مذکوره
مخصوصه مقارن اولوب همتی عالی اولدیسه • وفقه وحدیث
وتفسیر مطالعه‌سنه قادر اولدیسه • وتکمیل عمر قصد ایلیوب
وترک ماسوای حق عزوجل ایلیوب • کندولی تجرید ایلیوب
علایق وعوایق ترکن اوروب دوردنجی شهردن بر اخر شهره
انتقال ایلیه • انده تعلقات وبلیش • ودوست اولمیه نظم
آنی سویلرونکه کلدک باشمه • صانمه بر سوز ورکه سویلرم کونه
عارف اولدر کوردیکینی سویلمیه • کوردوکن ینجاسک شرح ایدیه
ونفسنه محکم وعده ایلیه • المنی وعدنا وعداً احسانا فهو لاقیه
ونفسنه دیاکه جمیع مرادک ویرلدی ومقصودک حاصل
اولدی • حق تعالی دن عصیان وطغیان وکفران سببیله
بعد وحجاب وعزود وغفلت حاصل ایلیوب مغبون
قالدق • وانبیا طریقنه واولیا سیرتنه کیرمدک ودنیا
اغراضندن اعراض ایلیوب • دوستنه رجوع ایلیوب ••
الحمد لله دن اولدق دیه واخلاص ایله جان وکوکلدن
پشیمان اولوب تبت ورجعت دیه وحق تعالیه توکل ایلیه

ومن

ومن یتوکل علی الله فهو حسبه طریق توکل بودرکه واردیغی
شهرده برکمسه دن نسنه طمع ایتمیه وکمسه دن نسنه
ایستمیه • واکر اقچه ویرلورسه الیه سزده امانت ورک
حاجت اولیجق الورز دیه • شمدی حاجت یوقدر دیه
مشهور
همین توکل کن ملرزان یاودست • رزق تو بر تو ز تو عاشقترست
وبازارده صتون نسنه المیه • ویمیه وخلوتده یمک بشورمیه
وکوندزین صائم اوله وحق تعالی عنیدن طعام کلورسه
از واکر چوق یالکز یمیه • وکچه دخی ازییه وشبهه‌لو طعام
واقع اولسه تصدق ایلیه • ولا تاکلوا اموالکم بینکم
بالباطل • وسنت جماعتی ترک ایتمیه اکر بش وقت
نماز جماعتله قلنماز یر اولسه انده دورمیه تنقی مسجدک
امامی متقی وپرهیز کار ایسه • وقرآنک وقوفنه واقف
اولوب • مطلقی وجوازی • ورخصتی بلوب ورعایت
ایدوب کوکلیک اوقورسه • انده حاظر اوله وکیمه‌جکینی
هر نه رنک اولورسه کیه پاک وتمیز کیه سعی ایده کو لباسی
نفیسندن وریادن • وشهرتدن بری اوله نظم
تادر نزولی توهر جاه وارکی اتش • هرکز نشو وحقیقت وقت توخوش

مطلب توکل کی مطلوب

و خلقدن عزلت ایدیه کوکلی وجانی خلقدن شویله اعراض ایده که
ارسلاندن کیک قجار کبی قجاه زیرا نفس مأنوسدر ناس ایله
ولهو ایله ولعب ایله • واکر نفس محبوس اولسه کوکل غیب
نورنه ایله مأنوس اولور • ومستنیر اولور وحاجت ضروریه
اولمینجه مجرهسندن چقمیه وملاقات ایتدوکی کسیه متقدم سلام
ویرمیه • ایکی الن قوشوروب اولو اولسون کچی اولسون حرمت
ایله سلام ویره ادب وحرمت ایله مفارقت ایلیه • قال
امیر المؤمنین علی کرم الله وجهه • اکرم الادب حسن الخلق •
واکرم النسب حسن الادب • نظم • •

با ادب باش تا بزرك شوی • كه بزرکی نتیجهٔ ادب است •

نظم
واکر بر مجلسه واقع اولسه جمیعسندن اشاغی صف نعالده اوتورمق قصد ایده

بدر میخواهم از انم چون هلال • صدر میجویم درین صف نعال

واکر مقتدای مجلس صدر طرفنه اشارة ایلیه بتعجیل ادوب
اشارتن بی تکلیف یرینه کتوره • ودائم ساکن اوله الا
من ذکر الله یعنی ذکردن خالی اولمیه • کما قال النبی عم
هل یکب الناس علی مناخرهم الا حصاید السنتهم • ومجلسده
سوز سویلیه • الا مکرا کا ملتفت اولوب استفسار ایدهلر

سوزین از

مطلب در فضل عزلت

مطلب در صف نعال

سوزین از واوز سویلیه • کما قال النبی صلی الله تعالی
علیه وسلم • من کثر کلامه کثر خطاؤه ومن کثر
خطاؤه قل حیاؤه • نعوذ بالله من صحبة هذا القوم

مثنوی از خدا جوییم توفیق ادب • بی ادب محروم شد از لطف رب

ومجلسده چوق اوتورمیه اجازت طلب ایلیوب اویله چقه کیده

نظم ادب تاجیست از نور الهی • بنه بر سر برو هر جا که خواهی

کیحاضر اوله که مجلسده حاضر اولمامق نفعدن ضرری
چوقدر • واندن کوکلنی اینجتمیه وجمیع مجلسده اولان
یارانلوه منیر دعالرین اله وهمتی وتوجهلری نظرین اله
اولیاء الله صحبتنک آدابن بلمین ترقیدن محروم
اولور • وکندو غفلتی اینجنق کندو بلیشی حجاب اولور •
کندو بلسی خوش کلور دبندین ما نوده قیودات
طشره دوشر • کندو بلبسیت وقولنی وفعلن وحالن •
خوش • یکود نلو مرددو تا لسویدر

نظم
همه چون حلقه برو در مانده کانیم • همه در کار حق درمانده کانیم

سنتی حجره سنده قیلوب مسجده • جماعته حاضر اول
مسجد یولنده کیدرکن • سلامدن غیری کمسه ایله سوز
سویلمیه فریضهٔ جماعتله قیلوب • باقی سنت ونوافلی

مطلب آداب صحبت ومسجد

خلوتده قیله • زیرا سنتی خلوتده اخلاصه یقین وریادن
اوزاقدر • امّا نمازندن مکروه اشراق نمازین قلمق
ایچون • تا کون سکو بویی قالقنجه نماز قلدوغی یرده
مربع اوتوره • ایکی رکعت اشراق نمازینی مسجدده قیله
اون رکعت دخی خلوتده قیله • مسجدده ومجلسده
اوتورسه • دیزی اوزرینه اوتوره الا اکر عذر کاوله
محل اعتذارده نیجه دیلرسه اویله اوتوره • ورمضانک
عشر آخرنده اعتکافه اوتوره • ونمازده سلام ویرر
نیتنده بو اولا که یوز بیک یکرمی درت بیک پیغمبرلرک
علیهم السلام • ارواحن انقطاع ارضه دکین کوکلنی
حاضر ایلیه • وسلام ویره صاغنه وصولنه سلام ویرر
نظرینی چکندن اشتوری براقمیه • وکوکلنی حاضر دوته
وصاغنه وصولنه • باقوب • خاطرینی پریشان ایتمیه
مثلا غرتبنده برکشی هرکون بش وقت نمازده تمامنه ادبیه
نماز قلسه اون کون ویا یکرمی کون بوکشی نه صقلودر دیو صورسلر جوابنه
نظم دربن اندیشه بودم سالهامن • لیس معلوم کردم حالهامن
لیس صلوة العبد مقبولا الا بالحضور • وحضور داولدرکه
صاغنده وصولنده اولنلرك کیم ایدوکن بیلمیه یولده کیدرکن
باشی

مطلب حضور قلب

باشی اشاغی دوته • ونظری ایاغی اوجنه کوزلیه و
کوکلنی هربار دوستدن آیرمیه • هوش دردم ونظر
بر قدم • دیدکلری بو معنایه اشارتدر • واکر یولده یولداش
ایله کیتسه اوکونجه کیتمیه • واکر اوکونجه کیتمکی برینه تکلیف
ایلیه مقابلسندن کلورسه یولی اکا تکلیف ایلیه وعذر
واربله اوکوندن کچه • ومرکب اوزرنده ایکن برعزیز ملاقی
اولسه مرکبنك عنانن چکه ویولی اکا تکلیف ایده •
بلکه مرکبندن اینه اشارتله واجازتله مفارقت واقع اوله
اکر بر عزیزك مزاری یول اوزرنده اولسه اوعزیزه یا خود
قصد ایدوب مزارینه وارسه اندن نزول ایدوب بر زیارت
اوابله ازه چوق یرده اوتوره • یس ویا تبارك سورهسنی
اوقویه وبیلدوکی دعالردن اوقویه • بعده اول عزیزك
روحنی حاضر ایدوب متوجه اوله ونفی خاطر قلوب
مراقب اوله برزمان اوتوره اکر اکا تالم غیبدن صفا وجمعیت
وحضور • بلکه فنا وغیبت حاصل اولسه واکا بر عمل
اشارت اولسه • شکر ایده وبجد اولنشاد • اولان عمله مشغول
اوله واکر بو ذکر اولان صفتلر ایله متصف اولمیه مقصود
توجهدن • دنقصاندن وغفلت وعدم قابلیتدن نور ویه
نظم طوری کله کیدن

مطلب اداب زیارة قبور

کس اکه نیست از ستر الهی • اسیر ایتم ازمه تا بجاهی •
وبر یره کتسه خلوتدن یوله کیده وهر ایشده مقصودی
حق تعالی یه یتیمن اولوب بلکه واصل اولمق اوله غلبه دن
قچه وریا وریاسندن • وشهرت اهلی خواجه لردن نچه نظم
نامردان دنیاده زناسند • مکر مردان نغیند ایشان زناسند
واهل الله طریقنه منکر واوبنز اولانلر ایله هم صحبت
اولوب جنس اولمیه نظم بی ادب تنها نه خود را داشت بد
بلکه آتش در همه آفاق زد • متکبر و معجب ومتفاخر و
دعوی وعجب اهلیله اتفاق دوشوب بر مجلسده ملاقات
واقع اولسه مقابله ایدوب حضوردن دخی دن سوز سویلیه وکندو
حالنه مشغول اوله • من صمت نجی ایله عمل قیله نظم
منکره سوز سویلمکده سویلک • سوز سویلیک سوز اوزدار ترامك
چون ندیده دیری مرد بر مکو مجاز • کول میکن خویشرا انکه بساز
مکر بر طائفه درویش آنی کورم که کله لر انلرك رحمن
وافعالن واحوالن سؤال ایده • دخی ایسم اوله کندو
ذکرنده وفکرنده اولا حکایة وشکایة مشغول اولمیه ••
والصمت یکفی عما لا یعنیه • انبئه بامرین خفیفتین •
مؤنتهما عظیم اجرهما کثیر • لم یلق الله بمثلها الصمت
وحسن الخلق • وکندو یی هر کیمی قاتنده نسنه بلمز
وامی کبی دوتا • وادلو مجلسنده معرفت اظهار ایده
سوز

مطلب ورفض علائق وصمت خلق

14 سوز سویلیه زیرا اولیا الله علم وعمل ومعرفت دریاسیدر
وطالبك بلدوکی انلرك علمی دکونده بر بوق صودر بیت
همین خموش کن تا بکوید نشان قل • بلبل معروش با این جنس کل
اهل الله کوکلی آینهٔ جانوز • بلکه آینهٔ جاناندر •
انلرك حضورنده سوز هوز دیدن سویلك اوبنز لکدر مکر
مشکلین صوره • کما قال النبی علیه السلام من کان
یؤمن بالله والیوم الآخر فلیقل خیراً او لیصمت نظم
یار آینه است جانرا درحزن • برزخ آینه ای جان دم مزن
تا نپوشد روی خود را از دمت • دم فرو خوردن ببایدهر دمت
وحق تعالی یه تسلیم وتفویض ایلیه • اذ قال له ربه اسلم قال اسلمت
لرب العالمین • ومن اسلم وجهه الی الله وهو محسن فقد
استمسك بالعروة الوثقی • پس طالب کرکدر که حق تعالینك
قضاسنه راضی اوله مثل فقر وغنا وحزن • وخوف وقبض •
وبسط • وانس وهیبت • ومحبت • ومحو • وحضوره
وغیبت • وبعد • وقرب • وصبر وشکر • وصحو وسکر ومجاهده
ومشاهده • ومناجات • ومکاشفه • وعبودیت • وحریت •
وظهور شمس الغیبة • التی یقال مقدم الغیب وشیخ الغیب و
شمس الروح وشمس المعرفة • وهلین القلب الذی یطلع شواهد الصفات

مطلب تسلیم درون

الجلاليه • والجمالیه والعظمة الاحدیة • وعند ذلك ینهزم
عساكر الشكوك • والریب • وتنزل الملائكة حول القلب
ویمطر علیه سحاب الرحمة • فیصیح من الفرح والسرور •
وطالب هركون بر جزء قرآن اوقویه تفكر وتدبر •
وتعظیمله • وتمام حرمتله اوقویه مثنوی
هست قرآن حالهای انبیا • ماهیان بحر پاك كبریا •
ور بخوانی ونه قرآن پذیر • اولیارا انبیارا دیده گیر •
ودائم طهارتیله اوله • وطهارتسیز یره یا صمیبه
اكر خلوتده اویوسه ویا احتلام اولسه دیواره تیمم
ایدوب • چقه وغسلله وطهارتله مباشرت ایلیه وبر جزؤ
ویا بر جزؤ مقداری مشایخ سوزلرن هركون اوقویه
مثل تذكرة اولیا واسرارنامهٔ شیخ عطار طاب ثراه ومثنوی
جلال الدین مولانا قونوی قدس سره • فارسیده ومقامات
شیخ شهاب الدین قدس سره عربیده • ودیوان عاشق پاشا
تركیده رحمة الله علیه ودخی ترك تجرید بولندن كیدن
شیخلرك منظوم ومنثور • كتابلرینه نظر ایده تاكه
بولرده ترك تعلقات • وعزیمت وهمتی نیجه ایتمشلردر
معلوم اولوب • وطلب وسعی بوینده زیاده اوله وكندینك
افلاسی وبو شیخلرك غناسی معلوم اوله كوندن كونه نیاز
ایلدك فاماكجه

بلدك فاماكجه اولنجق تازه ابدست آله وقصد ایده كه صباحه
دك اویانق اوله • وعبادة اوزرینه اوله زیرا عملك
سوكلیسی كجه ده اولان عملدر • وما من شیء احب الی الله
من عمل اللیل • زیرا ریادن ایراق وصدق واخلاصه
یقیندر • قوله تعالی • امن هو قانت آناء اللیل ساجدا
او قائما یحذر الآخرة • ویرجوا رحمة ربه • قل هل یستوی
الذین یعلمون والذین لا یعلمون انما یتذكر اولوا الالباب
اخشام نمازیله یتسو نمازی اورته سنده طعام یدكدن
صكره التی یو یه ویرج ركعت نماز قیلوب قبله یه قارشو
متوجه اولوب اوتوره • وتلاوت قرآنه مشغول اوله •
بو وقت تلاوته مشغول اولمق خلقك اختلاط وكدورتی
كیده ردر • وعشایی جماعتله قیلوب خلوتنه كیلجك نمازه
مشغول اوله • وتروابجی كیجنك ثلث اخرینه دك تأخیر
ایلیه وبو دعایی اوقویه اللهم انی اسئلك من خیر هذه
اللیلة وخیر ما فیها • واعوذ بك من شرها وشر ما فیها •
اللهم انی اعوذ بك من الهموم وسوء الكبر وفتنة الدنیا
وعذاب القبر • واذا استیقظ قال الحمد لله الذی
احیانا بعد ما اماتنا والیه النشور تمت •

وآخرتیه دك اویانق اولوب عبادتله مشغول اوله و دیه که
بن نیجه عاشقم که • معشوق اویانق اوله وبن •
• غفلت • اویقوسی ایچنده اوله کبی یتام نظم
تکو باشند بکو ای مرد هشیار • بخفته عاشق ومعشوق بیدار
وهر کیجه‌ده بر جزؤ • و یاخود یاریم جزؤ قرآن اقدیا
قیام و رکوع وسجودده حضور وخشوع وتقوی ایله اوله
١٥٠ ان الذین یستکبرون عن عبادتی سیدخلون جهنم داخرین
قیامده و رکوعده وسجودده • اویوسه احتیاطا اویغانجه
نمازی بوزوب دوندوره • واکر قیامده صنقذیوب دوشرسه
قبلیه قادر اولوب یس سوره‌سنه مشغول اوله اویقو رکن
اویقوسن اله • وصویه غرق اولمش کبی طلیبی طلیبی طورکله
ابدست اله • ینه • نمازده مشغول اوله نظم
شب همی جو نخم در اتش هیچو دیك • روز تا شب خون خورم مانند ریك
حافظ نعی نشو یله اولکه • قدره ومقصوده شمدی ویخود
برزدن • ایرشورم دیه اویویه صنعف کوید نظم
کی بخفتند عاشقان درکوی دوست • چون مشام جان بیدار بوی اوست
عوئی‌ز مقصودلرین کیجه ایچنده بولدیلر • وقوندلك
تکوکلی ایچنده وقرآن ایچنده بولدیلرسوایدکه غفلت اویقوسنده دکل
یولدن قالوب دوستی اونوتمه • ورنفس دوستدن غافل اوله
بوله

فصل بیدارلق

یوله کوندز کیدن ایرمز دکلدر • اولدوب الکن سوملز دکلدر
اکر ریاضتی قوی اولوب ضعف زیاده واویقوسی غالب اولمغله
نمازده دوشملو اولسه بر کوشیه یصدوغن ومندرینی
نه سی وار ایسه ینه وارقه‌سن اکا قویه تا دیوارك
صووغنا کارایتمیه • بر ساعت مقداری اویویه وتمام
اضطرابله اتشله دوشمش کبی اویانه وابدست اله
وطاعت وذکر الله مشغول اوله • بیت • •
من مسکین بسی بیدار بودم • بعمرک دردی این کار بودم
ترکی عاشقك حالن ینه عاشق بلور • کم اوزون دوننده نیجه زاری قیلور
بو وجهله غافل اولمق عاشقلق نشانی دکلدر دیه واه وزاری قیله
نظم مرغ شبخوانرا اشارة باد کاندر ره عشق • دوست را بانا له شبهای
بیداری خوشتر است • هر کیجه سحر وقتنده دکین ذکر واوراد
اشغال واحوال اوزرینه اوله • بیت • •
ذهی دا هی که پایانی نداره • ذهی دردیکه درمانی نداره
صبح صادق دوغنجق تازه ابدست اله وسنت قبیله وجماعته
حاضر اوله فرضله سنت اره‌سنده بو تسبیحه مشغول
اوله • سبحان الله والحمد لله ولا اله الا الله
والله اکبر ولا حول ولا قوة الا بالله العلی العظیم

وفرضنی جماعتله قیله • ومسجد ده قبله یه قارشو
متربع اوتوره • اشراقه منتظر اوله ضعف کوید نظم
سانغم اولدر بویولده مطلقا • کیجه کوندز بویله کیتمشم حقا
ای دیدوش کشی مطلوبی اسانلقده الیستوسه مقصودینی
زحمتله اله کتورر ضعف کوید نظم صانمکز بویولکم آسانوزدر
مطلب فضل ریاضت ومجاهده
بلکه کمترسنه تردیجانوزدر • زیرا طلب قدانی کوکل بغچه سنده
دکوب شوبیت اولاغوشن محکم قیلوب • وبرنیجه یل تعلو
اوتوب وتکینی پاک ایدوب • واخلاق اخلادین زهد
وتقوی آشیلوب • برنیجه زمان دخی عمل صالح صویله
صوروب • تربیت ایلیوب • اغاج قوتلنوب بیراغله
وچیچکله کلوب • کبر وریا وغرور • ودیکن صووغنده
هنوز معلوم دکلدر • خلاصی اولدی ویاخود اولمیه می •
کما قال النبی علیه السلام • من کان فی قلبه ذرة کبرا
لا یدخل الجنة ولوکان زاهدا • کما قال سلطان العارفین
ابا یزید البسطامی • الاستغفار من الذنوب مرة ومن
الکبر سبعین مرة • لان الکبر صنعة الشیطان لا یرجی
منه المغفرة • کما بیننا بغایت ایشی مشکلدر طالبکم اکثری
بویولده

بو یولده عجب وغرور ایچنده هلاک اولدی ومقصودینه
ایرمدی • بلکه بو صفت ایچنده ایکن اولدی نعوذ بالله
من شرور انفسنا ومن سیئات اعمالنا نظم
نه هر صدف که فرو برد قطرهٔ باران • درون سینهٔ او کشت جای دردانه
صدف بباید وباران وجهد چندین سال • هنوز معتز نیست که مرغ دانه
ثم اعلم طالب حق سبحانه وتعالی اولنلره کرکدر که بو قوکو
اولان • ادایله وشرائطله لیلا ونهارا بر ییل تمام •
مطلب مدة ریاضت ومجاهده
بی قصود جدایله مشغول اوله • ونفسیله وعقلیله
محکم وعده لرایلیه که کوکل وجان حالنی وواقعه سن •
هرکز کمسه یه سویلیه • وعملینی ونیتنی کمسه یه دیمیه
وسعی ایلیه کمسه یه کوسترمیه • واکراو یاتقلق نشانی
یکرنده ظاهر اولدیسه • قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم
من قام فی اللیل حسن وجهه بالنهار • مباحه یقیت
بر مقدار اویویه تاکه یکرنده کتوب • یا صرروب احوال و
اعمالی کمسه یه معلوم اولمیه • سیماهم فی وجوههم من اثر السجود
نظم
حق چو سیما را معرف خوانده • چشم عارف سوی سیما مانده
رنگ اواز حال دل دارد نشان • رحمتم کن در دنور بردل نشان
طالب کوکدرکه یکرنده صرروب • ویورکی ضعیف اولدیغندن

قورقمیه معشوق دردمندن • اولورسه دائم غمینه نظم
از ضعف دل و زردی رخسار دیدیش • با درد درآویز که معشوق
درد خواست • دل و جان در دین جانا بذل و صبر و ن
غیری هیچ کسه بلمیه هر عقبانه کم او عزیز حق تعالی دن غیری رضا ایتمیه
نظم این آتش که مارا جان بسوزد • زبانم گر بگوید آن بسوزد
ثم اعلم هر طالب که تنها کیده کرکدر که اول جنابه مخصوص
و مذکوراتله متصف اوله و بو شرائط و ادابله که مذکوردر
لیلاً و نهاراً جدا کیتن صبر بلینه صوقه و بر نیل مجد مشغول
اوله • حق تعالی نک فضل و کرمیله • و انبیانک دیدکلری
مددیله ترقی ایدوب سلوکن تمام ایدوب جمیع مقاماتی
و مراتبی و منازلی علی وجه التفصیل قطع ایدوب کونینی
و خافقینی عبور ایدوب جانان یولنه جان و باشن ترک ایدوب
مجموع وارلغنی فنا فی الله ذکرینه غرق ایدوب طالب مطلوبن
حاصل ایدوب • معشوقینه • واصل اوله نظم
درین دریا بکشتی برانذم • یا آخر تخت در دریا نشانذم
بل کل که بریل طقوز اربعین در • هر طالب که مذکوراتن
صفاتله متصف اوله هر اربعینده نه صفت و نه حال
کلور • و نیجه شقیله اوغرر طالب و هرب وکسیله خلاص
اولدقن

مطلب اربعینات تسعه

اولدوغن بیان ایدوب طالبنه معلوم ایدن ان شاء الله
تعالی • وهم بریل اربعینه بخش ایتدوکمز بو درکه اربعین
عددنده خاصیتلر واردر غیری عددلرده یوقدر •
کما قال الله تعالی • خمرت طینة آدم اربعین صباحاً
و قال الله عز شانه • فتم میقات ربه اربعین لیلة •
و حضرت رسول علیه السلام • قرقده نبوت ویریلدی
و آدم اوغلانی انا رحمنده قرق کون نطفه شکلنده
و قرق کون علقه • و قرق کون مضغه شکلنده اولور
بو اربعینلری قطع ایلیوب • ثم انشأناه خلقاً آخر حکم
قیلوب قوتله قوت • و کمال و معرفت حاصل قیلور •
بل کل که طالبک دخی ترقیسی تابع ترقیسی کبی درجه تدریجله
اولور • حق تعالی نک حکمتی بودرکه هر موجودک
قابلیتنه کوره • کمال و معرفت ویرور • تدریجله کما قال الله
تعالی • و لقد خلقنا السموات و الارض فی ستة ایام
الآیه • حق تعالی یرلری و کوکلری بر کونده بلکه بر ساعتده
و بر آنده یراتمغه قادردر • التی کونده یراتدم دیدوکی
تدریجله اولدوغنه اشارتدر • تعیینی شو دکلدر • نتکم
چیچک و ورق • و قورق اوزوم اولنجه چوق سفر کرکدر •

روح دخی هیولا بیننده قوت نظریه و عملیه واسطه سیله
ترقی ایدوب نفس قدسی اولوب مقصودینی حاصل قلمغه
چوق زمان طریق مستقیمه سلوك ایتمك كركدر ••
ثم اعلم ادم حق تعالینك عنایتی نظریله منظور ومقبول
ومخصوص اولمشدر • و امانت یوكنی انسان قبول ایتمشدر
وحق تعالی هر زمان بزه بزدن یقیندر • كما قال الله تعالی
ونحن اقرب الیه من حبل الورید • بز دخی كركدر كه بزدن
یقین بلوب • بلكه انك حقیقتی وار لغی كنشی نوری یوزی بخارك
وار لغی كوكبی نورینی محو ایدوب حقیقت غیرسینی فانی ومعدوم كوره وز
نظم سایه در خورشید كم بینی مدام • خود همه خورشید بینی والسلم
اما بو قابلیتله و سعادتله مسعود اولمشیكن تعلقات جسمانی
وار زوی نفسانی و وساوس شیطانی جان دكوكلی حضور
وصفادن • و شغل عبرت و حكمتدن محجوب ایدوب الیمز
الوب یبانلره اتدی • و نفسه اویوب حق رضا سندن
و انبیا و اولیا سیرتندن محروم ومغبون قالدی نظم
خوبیست این نفس سك بنده بودن • كجا باشد نشان زنده بودن
وكیجه وكوندز جان ودل ذكرنده • و فكرنده اولا دنیامز
وانیشمز وشلمز • ومالمز • حب جاهمز • وكندومز • بر قوشی كیتی موز
دیو

مطلب تعلقات جسمانی

دیو مغرور اولدمغز • وكندو بلدوكمز • وعقلمز وفكریمز
وحالمز كوردكمز • بغایت بزی حق تعالیدن بعد ••
وحجاب حرمانله • محروم قلدك نظم
ازان الوده كان كارخویشم • كه جمله عاشق دیدار خویشم
پس طالب كركدر كه • قابلیت بمرطه سنی مرادات جسمانی
و نفسانی قابندن تربیت ایلیوب چقروب و درجات
عالیه یه پرواز ایتدروب • مقام اصلیسنه ایرشدرمك كركدر نظم
منثور هر كسی كو دور مانده از اصل خویش • باز جوید روزكار وصل خویش
فصل در بیان اربعینات چون روحه توفیق حق رفیق
اولوب • نفس اماره الده زبون اولدوغنی كوردك
ونفس صفاتی ایله متصف اولوب كناهلر ایله ملوث اولدیغنی
بلدك • عاشقانه و صادقانه اخلاصله كناهلرینه توبه نصوح
ایلدك • وقصد مخالفت • نفسی قلدك • نظم
هركه این نفس را بمردی كرد بند • در دو عالم شیر آرد در كمند
التائب من الذنب كمن لا ذنب له واول اربعینه كیردی ذلك فضل الله
یؤتیه من یشاء • لیلا ونهارا مذكور اولان شرایط و
ادابله مؤدب و مهذب اولوب • و شرایطه تمام قیام كوسترد
وجد كسعیی زیاده ایلیك • لیس للانسان الا ما سعی و در د

وطلبی • زیاده اولوب صفات خاکی دن عبور ایدوب
یعنی کدورت وکثافت • وسستلك ودون همت وبی غیرت
اولمقدن خلاص اولدی وبعض وقایعه که اکا مناسبدر کوردی
مثل اینش وبوقش ودزه لر ودپه لر وقیولر وبیوجه
دغلر • وبونلرك امثالی نه که وار ایسه کوردی ذروح
عبادة رحمته دوشدی • اما تمام حضور جمعیت حاصل قلدرك
وترقیسی بو اربعینده کوردی • نظم • • •
بسی اندوه کوناکون مجوردم • بسی بو خاك خفته خون بجوردم
تنکم قالب انسانی اولکی اربعینده نطفه شکلنده اولوردی
ثم جعلناه نطفة فی قرار مکین • وروح ضعیف نو جمله
ترقیسنی کورور هر زمانده نفسی امارهٔ مشوم • بو بحث لئیم
وشیطان رجیم بولنور اوررلر • ووسوسه ویررلر • ان النفس
لامارة بالسوء • کاه دیررلرکه اربعین دن چقدوغك
وقت سکون ووقار ایله • اولورشیخ یاخلیفه اول دیرلر • •
ویاخود دیررلرکه • بو ایشدن سکاتسنه حاصل اولدی نیله اولکی
حالکده کل • یارانلرك مصاحبارك نه ایشده اولورلرسک دخی
اول عملده اول فوری یره زحمت چکمه بو قدر ایشدن واعتباردن
قالدوغك • دخی احمقلقکدر • ونسنه حاصل ایتدك سنك
اقرانك • وامثالك اشبارنی ودذوقنی یمه وایچمه سفده
وفرصنده

وفرصنده ودنیا عزتی حاصل قلمقده سن تشویشده
وبلاده نیله اولکی حالکه کل مسکین بز سکا یاوز صانمزز
دیلر • زیرا نفس اماره لکدن واسفل طبیعتدن هرکز
یوزینی چویرمزسنی دائم کندو طبیعتنه • موافق ایدر
حق تعالی نك امرینه مخالفت ایتدرمکده در • وجمله
جوارحه حکمنی ایشلتمکده در • امارهلك اسمی اندن
اولمشدر • زیرا مبالغه امیردر وآمردر مرادی دیم
طریق مستقیمدن اشجاجدر انك فتنهسی ییلی وظلماتی
موجی کوکلدن برزمان منقطع اولمز • کظلمات فی بحر لجی
یغشاه موج فوقه سحاب ظلمات بعضها فوق بعض •
اذا اخرج یده لم یکد یراها ومن لم یجعل الله له نورا فما له من نور
وبالجمله نفس اماره لکدن معزول ایتمین مقصوده واصل اولمز
نظم بسی کفتیم اذا هل درونم • هنوز از ابلهی از در برونم
روح دخی نفسك قصدنی کوردی معلوم ایلدیکه حق تعالی
دن • وانبیا شریعتندن واولیا طریقتندن اضلال
ایلیوب • اهل هوا وشهرت وریاست واهل دنیا ودن
ایتمك ایستر وروح دخی دیدی • امنت بما انزل الله
من کتاب وامرت لاعدل بینکم الله ربنا وربکم لنا

اعمالنا ولكم اعمالكم • لا حجة بيننا وبينكم الله يجمع
بيننا وبينكم واليه المصير ودوم نفسه ديدیکه
بز اول وعده مزه دو دشمن درسزدی صبرا یدیك
برنجی اول اداب وشرايط اوزرينه اوله كم حق تعالى ثبات
ايليه بوزه علی بوزه واکر اولمزه ایسه اوکلی حالمزی کم الیمزده
الماز ومن طلبدن يوزه • دوتدرمزیم مکر نیجه اوله بو بولره
جانمی وباشمی قومیشم در یاباشم ویره رم ویا مقصوده الکتوره رم دیدی
ای عاشق شوریده اوباش طلب • این وعده که کرده است فرد اغنی
درعم الکوش ینابی دنشادی جوی • سر کرد انی که ازین هرجانش طلب
اولکی اربعینی تمام ایدوب نفسك اغواسنه اویمیه •
وخلقه قاریشمیه وایکنجی اربعینه کیره فمن یهدی الله
فلا مضل له • وحق معلوم اوله که سالك چونکه ایکنجی
اربعینه کیردی کرکدر که صبر ایلیه عزیمت قدمنی
بر کیه ونفس اغواسنی ترك ایده • طالب کرکدر که
قلمه عمل حق تعالی قبول ایده می ویا ایتمیه می دیوب عاقبت
اندیش اوله کندولی تشویشله • براقمیه وبونك امثالی ابیاتی اقوبه
بیت هرکز هوای وصل تو از جان مانرفت • سودای حلقه زنش ازین
کدا نرفت • کفتی سك منست فلان محترم شدم •
هرکز چنین مبالغه در مدح ما نرفت نغز وابسته
وغل

وشغل ایده باشنه صوقویرکن یعنی بو اوله کم نا هموم
اندن کلدکجه یودم وپاك اولدم • امیددر که باطنم
دخی بو اربعین ده • کدورة هوادن وظلمات محبت
دنیادن والالیب طمع دن وانجاس حقد وحسد دن حق تعالی
نك کرم ولطفندن • امیددر که پاك اولوب خلاص
بوله • وکوکل بو صفالر ظلمتدن ونفس مکوندن نجات
بولوب حق تعالی یه وصول حاصل قیله چون بو نیتی قلدی
وایکنجی اربعینه کیردی • واول آداب وشرايطه قیام کوستردی
یهدی الیه من ینیب فی الجمله صفا وجمعیت تالمنه قدم
باصدی • نور طهارت وصلوة وعزلت وریاضت
کورنمکه باشلادی • خدمت وعبودیت ذوقی کوکلده
حاصل اولدی • مرتبه کدورت خاکی پاك اولوب مرتبه
عنصر مائی حاصل قلدی واقعه سنده چمنلر وتازه یپراقلر
وانهار واقار صولر • ودکزلر وکیلر وکندویی صوایچنده
یورر کوردی • وبونلرك امثالی کوردی وکندویه
نظر قلدی • قالب ترقیسی کبی کندویی برمقداری دخی کوردی
وشکر ایلدی • وقال ومن يطع الله ورسوله ويخش الله
ويتقه فاولئك هم الفائزون • ینه نفس وشیطان وسوسه
واغوا ایلدیلر • بوایشده دبر بولده • ولی اوبوردم صنوررسن
نهایت طواقی اولیا بدایت انبیادر • خواص اولیادن می اولم صنوررسن

وکدی کبی یوزك یوزیه وقوزی یره دوکمکدن سکا
نه حاصل اولدی یمکدن وایچمکدن تالدك • ومنصب و
عزتدن • دوشوب بیقوش کبی • بر قووغه کیروب اوتوروب
ایکی ادیبسن اولدك • قوری یره زحمت چکرسن اولیادن
اولوب • بایزید می اولم • صنوردسن • نظم
نفسم ایدر بایزید می اولدکسن • کوزنی قنده الیکه آلرسن
کوکلم ایدر بایزیدی یادون • سکا دیدیمی که چقدی آره دن
هرکه او سکم خدا را منکرست • کر هزاران عقل دارد کافرست
وما اختلفتم فیه من شیء فحکمه الی الله • ذلکم الله ربی علیه
توکلت والیه انیب • حضرت ابراهیم علیه السلام
صفتلو اولنلر نمرود • اودن قورتلمازلر نظم
در تو نمرود است آتش در مرو • ورنت خواهی اول ابراهیم شو
کو خود را و زهر قاتل را عیان • صاحب لرا ندارد او زیان
دوم نفسه دیه که • ایشته بنی دیدم واولیاء الله
مرتبه سنه ایریشیدم • وعزت احرزوی حاصل اولمارسه
دنیوی منصب وعزت حاصل قیلاوز دنیومالی ن کافره
خدای ویرور کبی کوستره دکو کلنده نیتی بو اولاکه
حق تعالی اکر کرم و لطفندن فرصت ویرورسه ابرهیم صفت
بتلری کبی صنم ونمرود کبی باشکی کسم دیوب اوچنجی اربعینه کیره

نفس نمرودی وارنجه [illegible]

ثم اعلم

ثم اعلم چون طالب عاشقانه وصادقانه اوچونجی اربعینه
کیردی کمسیه ملاقات ایتمیوب مصاحبت ایتمیه وعزلت
و خلوت اختیار ایدوب • کندودن دخی بیزار اوله نظم
دون در دیوارکن تنها نشین • از وجود خویش هم خلوت گزین
دنیانك وارلغی وبوقلغی بر اوله فتنه پیوسته حق تعالینك
عظمتن • وهیبتن ومحبتن دیاوز بلکه ازندت
یکر دکوره • وکندو یی حق تعالی قتنده حقیر کوره
نظم
چیست تعظیم خدا افراشتن • خویشتن را خوار خاکی داشتن
دنیانك حوادث ایشین من بعد هرکز ایتمزم دیه واول
اداب وشرایط اوزره لیلا ونهارا مشغول اوله
زیرا اول اداب وشرایط مذکورده وصول ایچون •
اصول کلیه در • چون طالب جدا ایله مشغول اولدی جان و
باشی اویاتمغه قصد ایلدی • شوق وذوق • ووردو
محبت وانس حق تعالی یه حاصل اولمغه باشلدی
وکوکل پاسدن پاك وجلا وغفوندن بری اولمغه باشلدی
• پس بو بیتلر امثالی • بیت اوقویه • نظم
از دولت دیدار تو در دام غم خانیست • جان از غم عشق تو پروای جهان نیست

عنصر
ومرتبهٔ هوائی عبور ایدوب ترقی ایلدی • نتکم قالب اوچونجی
اربعیندن ده ترقی ایلدی • فجعلنا العلقة مضغة الآیة
وکوکلنده لمنه جمعیت و صفا و حضور کلدی بی کدورت نورانیت
بلکه بر بی دنان • و بی نهایت کوکلی ایچنده مشاهده ایده
واقعه سنده سکر دید ذات شکر ایتدوزر • و کندوی اوچار
ویردیه دن بردیه • کچرد کوکلی طرفنه اوچار دسوزلوب
ایزکوره • وکوکل نورانیت حاصل قلدوغنی کوروب
حق تعالی یه شکر ایده و بو بیت کبی بیتلر اوقویه نظم
من چه کسیم صادقم از نور رب • که نکردد کرد دوزم هیچ شب
طالب بو حالده ایکن نفس کله بر صورتدن و دخی اغوا
وتشویش ویرمک ایسته • اعدی عدوك نفسك
التی بین جنبیك • نفس جمیع عدولردن عداوتده زیاده
اولدوغی بو جهتدندر که هر کشی عدو سیله صلح ایتسه
ویا دوسته اولسه دوست اولور و اکر مراد نفس اولوب
بر ادذوسنی ویرسك بك ارزو دخی قیلور و عداوتی
دخی زیاده اولور • نفس طالبه بو اربعینده دیوکه
سن صالحلر ایلی طالبدر دیرلر • و خلقك چوغی خوش وارك
بزم حالمردن

عداوة نفس
وحصول مراده

بزم حالمردن انك حالی یکرکدر دیرلر • بو ایشدن ارکیل اول
تجرید ریاضته و عزلته مشغول اولکه خلقك عزتی دخی
زیاده اوله • زیرا بو خلقك عزتی اولو مقصودیدر ••
وهر کیشی سندن خیر دعا ایستر اول سنی یوریله بلمزلردی
شمدیکی حالده خوشدر • واکر خلقه برابر اولورسك
کسله ساکه غزه ایتمز عزلتکده اول دیه چوق دور حق
تعالینك عنایتی تحلیله تکحل اولمشدر • نفسك حالنی کوروب
معلوم ایلدیکه • ریا و ریاست و شهرت حاصل ایدوب دولتلری
یولنی بو مقامده اوروب • بو منزلده اکلك ایسترا هکذا
بو مقامده نفس مغرور ایلیوب چوق اکلر نعوذ بالله
من بلاء الریاسة طالب کرکدرکه نفسك بو مکوبته التفات
ایلمیه • قال الله تعالی • ومکروا مکرا کبارا • صدق واخلاص
ایله • دردنجی اربعینه کیره ثم اعلم دردنجی اربعینده
طالب کرکدرکه عارفانه و رندانه اخلاص اکثری صدق
یلینه صوته • و خلقدن اعراض ایده خلقك اعتقادندن
بیکانه حاصل اوله • وبو هنوز مقصوده واصل اولمدم
دیه • و اول آداب و شرایط مذکوره کبیه وکوندز مشغول اوله

مطلب
تجرید باطنی ونفی
خاطر

وحق تعالی یه توجه کلی ایلیه • وحق تعالی نک ذکرندن
غیری سسین کوکلده قومیه • وکمسه یه سون سویلیه وبو
اربعین ده کجه اویومیه • واکر بیوست زیاده اولورسه
دماغنه یادم ییغ • وقبوح چکروکی یاغن سوره طالب جون
بو طریقیله سلوک ایندیکدن کزه • نورانیت وجمعیت و
سکون • وحکمت ومعرفت • وشوق وذوق حاصل دخی
اولدی • واغلق واه واه کلدی ■ نظم •
مجمر کوریبك سوزمی ایچی اوده یاندی • شمع اعلا دغم کوروب نیشی تا
عاشق که مدد ایستدی اهله یتشندن • صانکه لنوب سیلی واردی
بیت ناله میکن نالها خوش آیدش ■ از دو عالم ناله دغم باید بش
واقته سنده شمعلر وچراغلر وبرقنه ویلدزلر کوره • •
بو صفت عنصری ناری عیو دیدوب قالب ترقیسی کبی ■ •
وجعلنا المضغة عظاماً فکسونا العظام لحماً
بیت دوم باقالب کشون رهبر نفس • برق سك حارس وذکه شده
دوم بو حالی کوروب ترقی سنه شکر ایلدی شندن صکره کجه
وکوندز شمع اولدجه ریاضت ومجاهده یه مشغول اولوردم دیه
وبو طریق مستقیمدن • بر قدم طشره کتمزم دیه نظم
ای جفای تو ز دولت خوبتر • وانتقام تو زجان محبوبتر
طالب حالده ایکی ینه نفس وشیطان ال بر ایدوب ••
کلدیلر

24 کلدیلر ■ دیدیلرکه بو یولده بیوك زحمت چکدك درت
اربعین در حقله مشغول سن • بوقدر مرتبه لر حاصل قلدك
ومقام قالمدی جمیعنی سن کوردك • وچوق اینش دیو قوتش
چکدك • واهل التهجدن اولدك • یقولون بالسنتهم
ما لیس فی قلوبهم • شمدن صکره کرکدرکه بیه سن ویچه سن
وایویه سن • اولیا وانبیا کوندز ییك یر کجه اویورسن دخی
کوندز ییه سن وایچه سن • کلوا واشربوا من الطیبات •
وکیجه لرده اویویه سن ■ زیرا پیغمبر علیه الصلوة والسلام
بیورر • نوم العالم افضل من عبادة الجاهل • عالم سن
اویقوك عبادة یرینه کچر واولسن زیرا پیغمبر علیه السلام
بیورر که • من رغب عن سنتی فانه لیس منی • ودوم
چون حق تعالی نك عنایتنه مخصوص ومنظور ورموزلرینه
مکرمین بلدی • ذلك فضل الله یؤتیه من یشاء ••
شیطان علیه اللعنه جمیع یوللردن عاجز قالدسه عودت یولندن
کلور • طالبك یولنی اورر • الشیطان یجری من ابن ادم
مجری الدم ودوم دیدیکه بزه اولیمك فرض وسنت دکلدر
زیرا نفقیه قادر دکلیز وصبرمز وحی واردر الایة

والذین اهتدوا زادهم هدی • ونفس و شیطان دیرلرکه
حق تعالی فضلندن غنی ایدرشمدیکندن وحی وقندی خوش
اولور و بو ایتی اوقور • یکونوا فقراء یغنیهم الله من فضله
روح کوردیکه نفس و شیطان هوا و شهوت طرفندن •
یولنی اورمق ایسترلر چونکه فراست ایله معلوم ایلدی و بو
ایتی اوقودی • ولا یصدنکم الشیطان انه لکم عدو مبین •
و روح کندو حالنه نظر قلدی کوردیکه هنوز مقصود
حاصل قیلوب نفسی اولدرمدی • و کمالات حاصل قیلوب
حق تعالی یه واصل اولمدی • و نفسك بو ایشنه التفات قلمدی نظم
این چنین مشکین که زلف میرماست • چونکه بی تو باشم این زنجیرهاست
و نفس ایله وعده ایلدیکه طقوز اربعینی تمام اودسون و بزیم
وعده مز یرینه کلمیین سز نه دیرسکز بز دخی اویله قبله در بیت
وعده ها باشد حقیقی دلپذیر • وعده ها باشد مجازی تاسه کیر
طالب بشنجی اربعینه کیره ثم اعلم لطالب کیرکدرکه بشنجی •
اربعینده ریاضت و صوم الکنی صبر بلبینه محکم برکیت
و مقصودی تمام مخالفت نفس اوله • و اما من خاف مقام ربه
و نهی النفس عن الهوی • فان الجنة هی المأوی نظم

مثنوی ١٧٩/١٣ ١٥٥ط م

مثنوی زانکه این نفس بهیمی نرخراست • زیراو بودن ازین سکین تیرست
نفس از درهلستان کی مرده است • از غم بی التی برمردن است
طالب بو اربعینده ریاضات قوی ایلیه نیتی بو اولاکه بو یولده
یا باشم ویرورم • یا نفسك باشینی کسوب مطلوب و محبوب
حقیقی اله کتوردم دیه • کیجه و کوندز اعمال مذکوره و
مرضیه یه جان و کوکل ایله مشغول اوله هر ریاضت که ایدر •
مشوق یولنده فرهاد وار شیرین کوردینه • خلوت
و عزلت و محنت کوکلنده جمیع عالمدن یکراك اوله مثنوی
قعرچه بکزید هرکو عاقلست • زانکه در خلوت صفاهای دلست
هرکجا یوسف باشد چو ماه • جنتست او گرچه باشد قعر چاه نظم
دوستله کلخن اولدیغی یکراك اوله دوست سوز کلشن اولدیغندن
دوست تردارم من ای شیبی نغش • باتو در دوزخ کی بی تو در بهشت
چونکه جان و کوکلدن اول اعمال مرضیه یه مشغول اولدی
آثار ریاضت صنع و صفو عنایت جان کوکلنه و بلکه تنه یتشدی • نظم
ور منم نکری جمله تنم دل کرود • ور تو نکری جمله تنم دیده شود
و روح حیوانیله روح انسانی یه یتشدی • نتکم قابه روح
ویریلدکی کبی • ثم انشأناه خلقا آخر واقعه سندن کوکلو

واليه • وكنش نور بو كوكدن بر كوكه چقار كوزينه وكنيدى
عرشك • اورزينه چقوب سماع ايدر • كورن دنيا خلقيني بر
الده كتوروب عرش اوزنده سكوردر كورز • ضعف كوينو نظم
چو مكه عبد الله عبد الله كشت • لاجرم در كيز در عرش الله كشت •
وطالب بو ادبيله ده حركت ايليوب بر مسجده وجماعته حاضر اوله كه
انده اوراد واذكار جهرى اوله • بر كوشه اوتوره متوجه
اوله • وحلقه ذكره حاضر اوليه • وكندوسى ذكر جهرك
ايتمه مانع و اثبات معناسنى كوكلنه جانى ايچنه جانندن يكرك
طوته حاضر اوله • يعنى لا اله • ولا مقصود ولا معبود
ولا مطلوب • ولا محبوب • ولا معشوق • ولا موجود الا الله
ملا حظه سى • او زرينه • اوله • نظم •
ان كروهى كه دم از عشق تيغ يازنند • بايد اول قدم ايشان كه اغيار زنند
اكر ماسوايى كوكلندن نفى ايدوب • حضور تام اولديسه نفى طرفى
قويله و اثبات طرفنى محكم دوته زيرا كوكل آيينه سى رياضت
سببيله نفس صفاتندن وتعلقات پاسندن فى الجمله صيقل حاصل
ايدوب خلاص بولدى • و متوجه اثبات اولمغه قادر اولدى تركى
قنغى كوكل كه يوزى يونمش دكل • اول كوكلده كيم حقله دونمش دكل
اولیادر

اوليادر كوكله صيقل اورن • تن ايچنده نفس بوينينى اورن
واكر زياده حضور حاصل اولوب محبت ذاتى سببيله
غير حق هلاك اولديسه • وذكر نوريله جان منور اولديسه
نفى و اثباتى قويه • متوجه ذات حق جل ذكره اوله
وبو وجهله حضور ايدوب • متوجه اولوركن • ناكاه آثار
رياضت وقطع تعلقات • و نور ذكر • ونور محبت و
شوق يتشوب قالبن هوايه آتمش يمبه كبى كوروب
بلكه كندودن اثر قالميه كندوبى و ذاكرى اولان يارانى اوزره
وتشى جهانى جمله ذكر كوروب • ايكى جهاندن كوكل كوزينه
ذكردن غيرى هيچ نسنه كورنمز اولوب بى اختيار آواز
هو كلوب فرياد ايليه • كندو حالنه كلوب تيز ظاهرن
جمع ايليه جذبه سنى وحالتنى كيمسه صانميه • واستغفار
ايدوب وبو حالى هضم ايدوب • باطننه صرف ايتمك يكركوره
بلكه طشره دوشدكيندن اينجنه وبو مرتبه ده سرى اشكار
ايتدوكنه ضعف حالندن ديه • واما بو نعمته يتشدوكنه شكر ايليه نظم
اى خدايا دوز قيل فطلاريكه • بر دوكمز خوانى يرخسو تلاريكه
واكر انداماته دتروك واختيارسز اغلمق كلسه كندوبى جمع ايدوب

مطلب مجذوب ... جذبه

سعی ایده که طشره بر قمیله • واکر جاذبه زیاده اولوب فریاد
وصاعقه ایدوب کندوبی یرده دوشمش کورسه • تیز جمع
ایدوب • طره کله • خلوتینه کیده **نظم** •

از نواز شهای حق ابدالوا • تا بدانداو مقام حالرا •
حال چون جلوه است ان زیبا عروس • وین مقام ان خلوت آمد با عروس

اکر خاطرینه کلسه که بو شیطانی میدر ویا رحمانی می کوکلینه
وسوسه ویرمیه بدایت ایله خاطرین جمع ایلیه • قال الله تعالی
تقشعر منه جلود الذین یخشون ربهم • ثم تلین جلودهم وقلوبهم الی ذکر الله
ذلك هدی الله یهدی به من یشاء • و قرأن استماع ایدر ایکن
نمازه ایچنده کناهن اکوب ویا حق تعالینك عظمت وهیبتن کوروب
اختیارسز اغلسه سعی ایده که • کمسه بلدرمیه **نظم** •

زمن در من بسی آید تباهی • • الهی بخشنی منی الهی

واکر خوف اوازلو خواننده آوازن ایشیدوب اغلسه روح
رقیق اولوب • ریاضت سببیله عبادت رحمندن چیقوب محبت
وذوق وشوق فضاسنه کیدی • اما جذبات و نور
ریاضات و **توجه وانقطاع** وتجرید یتشمکله بشلدی عالم طبیعت
نفسانی ظلمانی قراسندن چیقوب • عالم روحانی ندرانی
آشیانه پرواز ایدوب • استعداد حاصل ایدوب هوای هویت
واحدیت

مطلب
سیر حقیقت و ریاضت عالم طبیعت

27 استنشاق ایلیوب جان دماغن وصول عطری ایله معطر
ایلمك ایشتر • الذین اصطفینا من عبادنا • وطلسم کنج که
خانه کنت کنزا ظاهر اولمغه بشلر • اما بو کنج ازدرهاسی که
نفس در خوفندن هنوز خلاص بولمدی • اما نفس و
شیطان دخی بو وجهله کیدن طا ابك وبو حالسه •
یتشان سالکدن قورقارلر • نفس و شیطان اتفاق
ایدوب • دیدیلرکه بو کشی وار دقچه قوتلندی کوکل و
عقل ولایتن الیمزدن الدی اولدی **هنوز اغاز** کوکلنمیدی
یولدن قوپاروب کیدرملك لازمدر • والا صکره زحمت ایدر
دیو سعی ایدوب • ینه اولکی حالنه کتوره لم دیو وسوسه
واغوا ایده لر • دیلرکه سن بو یولده نسنه حاصل قلمدك
وکندوکی یوق یره • ریاضتله قورتدك • وکرامت حاصل
ایدوب خلقه کوستروب مرید و محب • ایدنمدك خلقدن
تا چوب • یلان کبی بر قوغه کیرمکی بیلورسن • والکدن نسنه کلز
فلان ولی وفلان شیخ کبی تصرف ایده مدك خلقه کرامت
کوستره مزسن دیلر **دوه وش** سوره کلوب • دیه کر حق تعالی •
بزدن کرامت ایستمز بلکه خدمت و استقامت ایستر
فاستقم کما امرت دیه • نفس دیه که انبیا و اولیا علیهم الصلوة

والسلام معجزات وكرامات ويريلدى واكر عملك حق تعالى
پسند ايسه قبول اولوب نه ايسترسك حاجتك
روا اولوب كرامت كوستريدك نظم

زاهد از راشد كرامت بندرا • عاشقان را نيست حاجت بر كراه

دوم نفس ديه كه بو قدر كناه ايله يوزنده يوريدوكمز كرامت
دكلميدر حق جل وعلانك فضل ومحض عنايتيدر زيرا
بو قدر نعمتلرى وصحت ورزقى ويرر كناهمز يوزيمزه
اورمز نفس ديه كه بونلر كبى عنايته كافوده ويرلشدر

شويله بويله ديدوكك تحسين كردندر الكدن
نسنه كلمز ينه حالت اصليه رجوع ايله ديه نظم

اى برادر صبر كن بر دردويش • تا رهى از نيش نفس كبر خويش

دوم نفس ديه كه اكر كرامت كوسترسم مسلمان اولرسن
انكاريكى وترددكى كيدروب ارتق بنى تشويش ويرميه سن
وبو وعده يه مخالفت قيلميه سن نفس ديه كه سكا ايرق
زحمت ويرميم اكر فلان عزيز كه شيخ الاسلام شهرده در بونده
دردنك يره توجه ايله كتوررسك حاليكه اينانم
وهم كوردم كه قدرتمز غمك فائده سى وار ميدر وسوز ويرمز
حق تعالى قتنده بحرمى ديه نفس بويله جنك ايدركن

مكر

مكر بر درويش بخارا شهرنده اوزاق بر باغ ايچنده كه خواجه
عصمت ديمكله معروفدر حوض كنارنده كيم چكين يورديه
وصابون سوررلر ايدى ايشنى قوردى واليني يودى وير
اغز ديبنه واروب قبليه قارشو متوجه اولدى اوندن

مطلب
نفسلرو اثنا دونبه الى الله تعالى

غيبت واقع اولدى بلكه اغاجه سويكنوب اوتوردى
بر ساعت مقدارينه قريب اولنجه شيخ الاسلام اتينه بنوب
اول باغه كلدى ملاقات وصحبت واقع اولدى ودرويش
اول عزيزه صوردى كه بو جانبه نه مصلحت دوشدى كه
سزلك مبارك قدومكز ايله مشرف اولدق شيخ الاسلام
ديدى كه هيچ حاجتم ومصلحتم يوقدر اما خاطره شويله كلدى كه
فلان موضعه وارمق كرك ابزه سنى ايسترلر كبى بو خاطره
دفع ايده مدم بى اختيار تعجيل ايليوب بو موضعه كلديم
سزى بونده كوردم شاد وخندان اولدم بونلرك
جذبه سى اثرى در ديو فتح اولدى ديدى بر ساعت
مقدارى صحبت ايدوب اجازت الوب كيتدى نظم

چون چنين خواهى خدا خواهد چنين • ميدهد حق ارزوى متقين

دوم حق تعالينك كرمينه شكر ايليه ونفسه ديه كه بزيم
وعده مز يرينه كلدى كركدر كه سن دخى مسلمان اولرسن

یولمزدن ایریدیسن • نفس دخی بو سوزی قبول ایلدک
شمدن کیرو سعی اسوزیمز یوقدر عملك و نازك حق تعالی
حضورنده کچر دیدی • دوخ نفسك مکرینه اینانمیوب
آلتنجی اربعینه کیردی تقرّ اعلم چون طالب آلتنجی اربعینه کیره
نیتی بو اوله که نفس لوامه نك یا طلله هرکز میل اولمیه
مسلمان اولوب نفس مطمئنه اولوب کوکل قلعه‌سی نفس مکرندن
و شیطان شرندن امین اوله یوسوس فی صدور الناس
تا که کوکل زحمتسوز حضور و صفا وجمعیت حاصل ایلیه
دوست یولونه زحمتسوز کیده • ونفسه دیکه ریاضت
و مجاهده یه قایل اولمیه‌سن • وخراجه راضی اولسون وکوکل
ولایتنه من بعد قدم باصمق • وعقل وفکر مملکتنه وهم
و خیال اوغرلری کونورملك اولمز • شمدن کرو سلطان دوخ
خلیفهٔ حقدر امر شرع و محبت حق عز سلطانی قلبده
و قالبده یورتسه کرك • قل ان هدی الله هو الهدی •
ولئن اتبعت اهواءهم بعد الذی جاءك من العلم ما لك
من الله من ولی ولا نصیر • دیدی چون اول تذکور شرایط واداب
لیلاً و نهاراً مشغول اولدی • والله یدعوا الی دار السلام
و یهدی من یشاء الی صراط مستقیم • حضورت وجمعیت

وسکون

وسکون ووقار وادب ونیاز ومسکنت وتواضع وعلم
انوار یله منور اولدی بیت شدنیاز طالبان کرینکری
شغلها از کوهر پیغمبری • تن ونفس وجان و صفات حمیده
قوی اولدی • واقعه سی نور بی نهایة و بی زمان اولوب کوزن
یوهسه کورر اولدی • وکندوبی بحر بی نهایه ایچنده غرق
اولمش کوره • دوشنده غشی اولمش کندوزن محجوب محو
اولمش کوره • کوکل و جان وسعت وفسحت کله بو حالی کوره
شکر ایدوکن نفس عقل صورتنه کیره وروحك یولنی اوره
زیرا نفسك و شیطانك عجایب وغرائب ایشلری چوقدر
جاهل جهلیله وعالم علمیله • وزاهدی زهدیله آزدورر
انك مکرندن وهواسندن وهلاکندن قورتلق کرده منور
مادر پترهایت نفس شماست • زانکه این بت ماران بت اژدهاست
شیطان علیه اللعنة برکون برنیچه یولارلری کتوروب سلطان
العارفین • بایزید بسطامی رضی الله عنه قاتندن کچردی
شیطانه صوردیکه • بو یولارلری کیملرك باشنه اوردك
شیطان دیدیکه فلان ولینك وفلان زاهدك باشنه اوردم
دیدی بایزید ایتدی بنم یولارم قنقیدر • شیطان دیدیکه
سنی یولدن چقارمغه نه یولار کرك • سلطان العارفینه

اوليه ديجك بزم كبي يه • نه قوصغون ونه كوملدرك
لازم • القصه نفس وشيطان ديلركه بزم يرسورمز
واردره ويه لوم • اجق بو يولده چوق زحمت چكدك
وبو كرامته يتشدك نه ويرسك اولور • وينه قصد ايدرسك
الكون كلور • شمدن كيرو خلقي حقه دعوت ايدهكن دال
ويروب ارشاده مشغول اولهكن وعظ ونصيحت ايده

ومن احسن قولا ممن دعا الى الله وعمل صالحا الاية
وخلقي صحبتكه وخلوتيكه لايق كوروب دستور ويردك
طعزو يول كوسترهمن • زيرا سنك كندوكك يولى طريق
مستقيمدر • وشمديكه زمانده بلكه زمان اولده دخى
سنك كبي مرتاض سجاده نشين شيخ كامل ومكمل قطب يوقدر
ديرلر • افمن زين له سوء عمله فراه حسنا • خلقك
جمله مشتاقدر • بو مسكين طالبلره رحم ايديه لرصنعوز كوير
نظم هركه زين پندار خود دار دبست • بندهٔ نفس است وهر كز شاد نيست
خاص وعام مجلسلرده وصوقاقلرده سنك كبي اهل وجد
ومحبت شمديكي زمانده • يوقدر ديلر • نظم •
عشق طاسن چكره ور افغانم دينم • سويلينى ديلده شمدى داستانم دينم
نه اوله كه بو تشنه طالبلرك • معرفت وزهد وصلاحيتك صويله

صوارسك

مطلب در فضل بو نورى

صورسك ديه لر • بو مرتبه • متصوف دن چوق كيمسه شيخ
كامل ومكمل اولدم • وبو شيخلق وخلافت دعواسن ايدرلر
بو خاطره يى دفع ايده مزلر • صوفى رنكين خرقه لرايله
بزرلر • وتسبيح وسجاده ايله خلقه مشغول اولورلر •
مثنوى ده بروده مردرا احمق كند • عقل را بى نور بى رونق كند
ده چه باشد شيخ ناواصل شده • دست در دعوى و در حجت زده
علامتى اولدركه • مريد ومحب چوق اولسون ديو اوريرك
بشليه • ريا وسالوسلوب آه وآن ايليه • يعنى كندوده
صاحب وجد ودرد وحالت كوستره مثنوى
دست ناقص دست شيطانست وديو • زانكه اندر دام تكليف است وريو
هركه دارد مى پر شد دى كوش • وهركه ندارد ميزند وشد مجزوش
يعنى هر كيمك كم نشنه سى واردر اولدر كمسيله ديمز وكوسترمز
وهر كيمك نشنه سى يوقدر • صتار خلق ايچون ظهور سيدرت
قصد ايدر وعظ ونصيحت ايلرصحبتن عوزنزلرد نغنينه مشغول اولور
نظم او بظاهر واعظ احكام بود • ليك در باطن صفير دام بود
علامتى بودركه كندويله تابع اولنلره دنسبت وتعصب
يولن كوستردر فلان شيخ • مريدلرى ضلالت ايچنده در
ديلر عوام كبي نغسارينه اويلر بلكه ظاهرا ارادة ايدهلر
نظم اى پذيشيده خرقع ازين خامى چند • بكرفته زطامات الف لامى چند

تا دنیه ده صدق وصفا کامی چند • بونام کنده لکو نامی چند •
قنده که کوشه نشین حضور وصفا اهلی وار ایسه انکار ایدرلر
علامتی بودرکه مرید و محب چوق اولسون دیو عورت
واوغلانه ال ویرور • بیت • بونک یکی کشیدند ضرورت
مریدی کیمی اوغلان کیمی عورت • طالب کرکدرکه اول قدر
بصیرتی اوله که نقدی وقالبی چکه • مثنوی • •
قنشاندم در معنی با تو بسیار • ولی کی کور بیند در شهوار
چون بسی ابلیس آدم روی هست • پس بهر دستی نشاید داد دست
وکندویی مدح ایدوب اعتقاد ایده نی خوش کوره اهل بصیرتدر
دیه • واعتقاد ایتمینی کوزسوزدر دیه • خلقک اعزازنی
واولالنی حقدن ونفسندن بیله نعوذ بالله من صحبة
هذا القوم • بومقامه یتشان طالب کرکدرکه • دنیت
وشهرتک ترکن اوده • المعالجة بالاضداد ایله عمل ایده
یعنی طالب اوله ومطلوب اولمیه صید اوله صیاد اولمیه • نظم
عشق میکوید بکوشم پست پست • صید بودن بهتر از صیاد دست
ونیاز ایچنده اوله ناز قلمیه • عاشق اوله معشوق اولمیه
فقیر اوله خواجه اولمیه • طوب اوله چوکان اولمیه • نظم
زخم میخور چون کوی شو چوکان مباش • من بکویم دان را ای خواجه تاشی
قول اوله سلطان اولمیه • یوق اوله وار اولمیه • نظم
این چنین باید درین ره نیستی • کر بجای ایستی بکو بیستی

مطلب علامت [illegible]

بوجهله

بوجهله • یدوکم سرمایه ازل وابددر وسبب وصول مراتب کمالدر
ووصول جمال ذو الجلالدر روح دیه که • واتقوا الله واعلموا ان الله بما تعملون بصیر
نظم درببست ودشمن اندرخانه بود • حیله فرعون ازین افسانه بود
روحه حق تعالی نک عنایتی یتشدی • ومن یهدی الله فلا مضل له
نظم کو نباشد یک نظر از فضل او • خاکیا نراکی رسد آن وصل بو
روح دیه کیاه • من کان یرید العزة فلله العزة جمیعا وله الکبریاء
روح صدق • واخلاص واسلام نوریله منور اولوب • •
توکل کوزیله کوره دیکه • هل انبئکم علی من تنزل الشیاطین
نفس وشیطان کوکلو ولایتن کثرت واعتبار • وغربت خلق
حاصل ایدوب حقی قیوب خلقه مشغول اولمق ایسترن • •
ربانی العلیم الخبیر • قوله تعالی • افمن شرح الله صدره
للاسلام • فهو علی نور من ربه • فویل للقاسیة قلوبهم
من ذکر الله اولئک فی ضلال مبین • چون نفسک شیطانک مکرینی بیلدی
نظم موبمو وذره ذره مکر نفس • می شناسید ندچو کلزا از کرس
فینسخ الله ما یلقی الشیطان • روح غضبیه کلوب • الحب لله
والبغض لله • لا تطع الکافرین وجاهدهم به جهادا کبیرا • نظم
ربنا اتمم لنا نورنا واغفر لنا انک علی کل شیء قدیر •
دیوب یدیجی اربعینه کیردی • یدیجی اربعین وهو المحتی
بازمین القتال [illegible] • یدنجی اربعینده نیتی بو اولدیکه
نفسی هلاک ایده یاخود باشنی کسه • الآیه •

مطلب نور حضور مع الله

وهی نهایة النهایة

١٠٧
١١٥
١٢
١٧٨
تمام دوردنجی مرتبه

جاهد الكفار و المنافقين واغلظ عليهم ومأويهم جهنم
وبئس المصير • بوار نبیرده ریاضتی اندرون قوی
ایلیه • وکسیله ملاقات اولمیه • وجماعتله فرایضه
حاظر اوله سنن ونوافل مجرد سنن قیلا • فبشر عبادی
الذین یستمعون القول فیتبعون احسنه اولئك الذین
هدیهم الله واولئك هم اولوا الالباب • نفسدن دوحك
بو قصدین معلوم ایلدی که کندویی اماره لکدن عزل ایدوب
مامور ومقهور ایدوب کوکل ولایتن الندن الوب بلکه
اسیر ادوب • اسلامه کتوره • شهوة وعادة وریا
وریاست حرامیلرین هلاك ایدوب نفسی مطمئنه ایدوب
قالب ولایتنه اسلام چریسین کتوروب دوح مملکه بدنه
خلیفهٔ حق اولوب • امر شرع ومحبت حقی یوریتمك ایستر
نفس نیازه کلوب • دیه که بز سکا نه دیدك نه بیوردك ایسه
طوتدق • طعام حلالدن ترك حرام • ودوام صیام وقلت
منام • وقلت کلام • وعزلت انام • بونلرك امثالی نه دیدك
قلدق مخالفت ایتمدك دیه دوح دیه که • بویله دیودك
دخی یولمز اولمق ایچوندر • شمدن صکره دستلق یوقدر
بز سنك مکریکه وحیلکه چوق الدانمشوزدر • فاذاقهم الله
الخزی فی الحیوة الدنیا ولعذاب الاخرة اکبر لو کانوا یعلمون

دوستدن غیریسین دشمن بیله کوکل ولایتن دوستدن غیری نسنه قویه
ع امروز دلم تنك سندجز دوست نكنجد • نفس و شیطان یلوکوری
ایشیدوب بیت نفس وشیطان یك دیدند ازتنت
تنك وتاریك اذروجان ودلت سیطان دیه که • •
والله لاغوینهم اجمعین • بن انك اتا سن وانا سن ازدردی
کلدم • ادم پیغمبری جنتدن سوردردم بونك کبی شخصه
نه اعتبار بیت پدر او بود واصل ما را • بیك کندم هدف
شد صد بلارا • نفس بو سوزلری ایشیدوب بغایت
فرح اولدی • ریا و ریاست وشهرت وهوا ومکر لشکرین
کوکل ولایتنه کوندردی • ومکر وتکرا کیارک • کوکل وجانی
غم اندوهله خراب ایلمك ایستدی • بیت • •
نفس شیطان کشت دلرا کرد اسیر • قصد جان کرد وبرآورد زیر
کبر وکینه وحقد وحسد وطول امل وحب دنیا لشکرینی
جمع ایلیوب تاتنه اقودی • ضعف کوید • منظوم •
چون شد اوصاف قبیحه لشکرش • کبر وحقد وبخل خشم کرورش
الخبیثات للخبیثین • ای درویش اکر سنك بولك اوران
حرامیلری بیان الیسم • دشمنك دخی سنك ایچوه اغلردی

نه چندانست دزده رهزنه تو • اگر گویم یکر بد دشمن تو
کبر و کین و بخل و هم فسق و فسا • قنلرنده حق ایشی یوق کسانک
منل فتنه حرص و حقد دشمن دشور • خلوت اولانه کیشی قننده قور
نفسک لشکری جمع اولوب دیدیرکه بوکشی کوکل ولایتنه
کیر کوردیلم وحضور وجمعیت یوزین کورمسون یولن
اوردیغزچه • قالکیدی شمدی بزیم باشمزه قصد ایدر •
دیو انک لشکرین قروب • انی حالت اصلیسنه کتوروب
بلکه باشن کسه وز • اولئک الذین اشتروا الضلالة بالهدى
والعذاب بالمغفرة فما اصبرهم على النار ١٩٧ • ضعفی کوید نظم
چون حظوظ نفس تو شد بند راه • تا دیکی دل بود اورا کواه •
روح بونلرک اجتماعن کوروب معلوم ایلدکه عبرت و تقوی همت
و زهد و تقوی و علم و معرفت و صبر و توکل • و قناعت و بونلر
کبی صفات حمیده یی جمع ایلدی • الطیبات للطیبین والطیبون للطیبات نظم
اسلام اوزره دردیرلکلری • یوقدر بونلرک هیچ ایوملری
العجلة من الشیطان دیلر نفس مسلمان اولماز حرامی نه حمایت کلمز
ازین کافر مسلمان نیاید • که از رهزن نگهبانی نیاید ••
بونلر بو فکرده ایکن نفس و شیطان طول امل صورتنه قوپوب
جاسوسلغه

جاسوسلغه کوندردیلر طول امل دخی کلوب عقل وزیره
اوکونده • خدمت ایتکیلن اویدی دیدیکه فقیرم
حالمز بنجه اولور اوتورجق و یتاجق یریمز یوق و کیه جک
و ییجک یوق • نظم • اکر این نفس قوت نبودی ••
غم اندیشه قوت نبودی • بو بنجه زمانده خلق یوکمز چکر
حاجت ضروری قدر دنیایه مشغول اولسه وز بلکه
کلنه و کیدنه • خدمت قلسه وز دیه • نظم
هرکه دنیا نشو نیشند و چکمدی • خلق ایسره دوست یوزینه بعمرکی
نفس همان حیوان کبی کلشدرر ایکنجوزی حصل ان المشدرد •
عقل طول املک سوزین ایشیدوب متزلزل اولوب سلطان •
روح اوکونه کلدی وصف حالی بیان ایلدی ضعفی کوید نظم
عقل را با صد حیل دارد بجنگ • ملک ارزان دی شده بی ظلم و جنگ
سلطان روح عقله • دیدی • بیت •
ضرورت می نیاید خوردیه بحی • توکل کن که او دادت توحی •
و بو ایتدیکی اوقودی • والله یبسط الرزق لمن یشاء
ویقدر انه بکل شیء علیم • من کان یرید حرث الاخرة
نزد له فی حرثه ومن کان یرید الدنیا نؤته منها وما له
فی الاخرة من نصیب • ولو بسط الله الرزق لعباده

ضیرکم بصیرکم • بو ایتلره سنک اعتقادک محکم دکلیدر

سکا نه قضا کلدیکه • بویله متزلزل اولورسون دیه

جز توکل جز که تسلیم تمام • در غم و راحت همه مکرست و دام

عقل دیه طول املی اینیتو ساعت یولم اوردی کوکل ولایتی

خراب قلدی • روح دیه که طول املی بولک کتورک توکل

واربونه اصله قوک • بولوب کتوره لر • روح غضبله کلوب

دیه که سنی کیم کوندردیکه بو ولایته کلوب سلطانک ارینن

حضوره مانع تشویش قیلورسن طول امل سیاستنی معلوم

ایدینوب • جاسوس سلطنت اعتراف ایدوب مسلمان اولورم دیه

نفس لشکر جمع ایلیوب فتنه ایلدوکی بیان ایلیه روح طول

املک بو حالنه ترحم ایلیوب • توکل وقناعت خلعتی کیدوب

اسلام عرض ایلدی • هر طالبک حالی بو حکایت ضمننده

معلوم اولور • وباشنه نه کلدوکن بیلور مثنوی

خوشتر آن باشد که سر دلبران • کفته آید در حدیث دیکران

روح عقل طول امله قوشدکی ایچیلکه کوندردی • نفسله

دیکل که ییچکمز • وکیه جکمز ودوره جق یریمز بو قدر دکمی

ییمک شرب مرکدر وکیه جک کفندر • ویته جق یر مقبره در

نظم تراکو توکدا وکر شهنشاه • سه کز کرباسی ودو خشت همراه

حافظ

مطلب [illegible] توکل

34 حاضر اولسون ایلی الذین الوزم ونفسک باشن کیدم

دیه لم یزدهم دعائی الا فرارا • چون عقل وطول امل

وما علی الرسول الا البلاغ دیوب روحلن غضبین

ساکن ایلدیلر نفس دخی بو سوزلری ایشتدکی آن الظالمین(?)

لفی شقاق بعید حواس ظاهر وباطن قبولرین برکیدی

انانیت وکبر برچتنی محکم قلدی • وشیطان دخی لشکرینی

جمع ایلدی وجنود ابلیس اجمعین ریا و ریاست وغضب

وعجب وتعصب وتفاخر وانکار وجهل

خشم بغض وجهل انکار وریا • قوری سنی کم واره کز تکبر یا

حب مال وجاه منصب رفعت • بند راه حق شد ای بی مروت

نفسله شیطان ال بر ایلدیلر • هذا من عمل الشیطان انه عدو

مضل مبین • واما ثمود فهدیناهم فاستحبوا العمی علی الهدی

مکر شیطان هر نفس اغوای نفس • از خدا غافل شود ای هیچ کس

نفس دیویکه کوره لم شمدی قلعه سنی بزیم الیمزده دنیاده اولور

شمدن کرو برج بارو محکم اولدی • الذین ناله کلوب ایشیدن

نفس وشیطان ایکسی ال بر ایدر • برایشت بو ایکی نه تدبیر ایدر

تن ایچنده شاد خرم در بو لیو • اوروسی دائما چرکین خورکر

روح دخی عشقه دیدکی نعوذ بالله من شرور انفسنا

ومن سیئات اعمالنا نظم

مطلب [illegible] اخلاق ذمیمه

جانله شغلی دخی بوکوره بیندر • اول هوایی نفسیله دعوت ایدر
امن یجیب المضطر اذا دعاه ویکشف السوء • روح عاشقانه
وصادقانه کندوبی حق تعالی یه تسلیم وتفویض ایلدیکه
وکلت الی المحبوب امری کله ان شاء احیانی وان شاء اتلف
طالب کرکدر که بر اربعین قتالده ریاضتی قوی ایلیه
وهیچ کمسیه سوز سویلمیه و خلوتنه کمسه یی قومیه
اکر خلقک صحبتندن وکورشمسندن وحشت وکدورة
حاصل ایدوب • زیاده خلوت وعزلت دیلرسه دوز دخی
شهردن هجرة ایدوب برکویه واره که اندن بش وقت
نماز جماعتله قلنور اوله وجماعتله جمعه نمازینه حاضر اوله •
باقی سنن ونوافلی خلوتنده قیله شعر
زهی عزت که چندین از زن ومرد • نه دید ونه دیدند از همه کرد
اکر خلوت وعزلت زیاده اولمق ایچون بر طاغه یاخود بر
صحرایه کیتمک ایسترسه اندن عمارة وادی زیاده اولمیه
علف بیه جانوارلر ایله اشنا اوله وتوکل بادیه سنده
عمارة باطنه مشغول اولمق ایسترسه کیتمیه وترک سنت
وجماعت ایتمیه زیرا کوردن اولیه جماعته قادر سلوکی تمام ایتمک ادبی
شعر مرد باشی وسخرهٔ مردان مباش • دو سر حوض دکیز سرکردان مباش
اکر کیمدولوسه شغلی کندویه حجاب اولور بو عقبه دن تیز چمه
وکندوبی جماعته اولشدرنجه تزدرجق زمان کچسه
درین

کمال تفویض ونجات مقام ومنازل ومراتب

مطلب مجاهده نفس اماره

35

درین وادی همه عزلان خویشم • زوال دوز مشغول از خویشم •
سلطان روح دخی غیرت وهمت وریاضت امراسنه
امر ایلدی تن قلعه سنده نفسی محاصره ایدوب ریاضت طوبن
تن برجنه مقابل قورلر • استکبر هو وجنوده فی الارض بغیر الحق
• وبر دخی عشق ومحبت وشوق امراکن جمع ایدوب اوزرینه
وارهلم جهاد اکبر وغزای اعظم در حق تعالی عنایتیله فتح
ایلیه ور • کما قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم • قد رجعنا من الجهاد
الاصغر الی الجهاد الاکبر اشارتنده نفسله مقاتله یه
نفس وشیطان دخی ریا وریاست وبهتان وغیبت
وهوا وهوس ارزولرین جمع ایدوب بر بر بارودوری بکلدی
ننکم بو مقامی مؤید شیخ عطار طاب عطره می فرماید شعر
عشق تو ابلیس از تلبیس تو ست • در تو لیک یک از و ابلیس تو ست
کرشو دیک ارزوی تو تمام • در تو صد ابلیس زاید والسلام
روح عقله دیه که • وقل رب اعوذ بک من همزات الشیاطین
نفس عجم تشویش وطاریق وکدورت وظلمت قراولنه
امر ایلدیکه توکل ولایتنه وارکل • حضور وجمعیت وصفا
قدمک اوزره خراب ایلک بونلر دخی توکل ولایتن یغما
وبا قوب ویران ایلدیلر • وروح دخی دیدیکه • یا ایها الذین
امنوا لا تتبعوا خطوات الشیطان فانه یأمر بالفحشاء
والمنکر • ولولا فضل الله علیکم ورحمته ما زکی منکم من احد

مطلب

ولكن الله يزكی من يشاء والله سميع عليم • روح دخی
صبر ايده لم حق تعالی دن يردم اولنجه ديه • فاصبر كما صبر
اولوا العزم وللّه جنود السموات والارض وكان الله عزيزا حكيما
سودران وجد وحالات ومحبت وعشق ودرد وعلوهمت
وزهد وتقوی وصدق واخلاص وتوكل وقناعت وحلم و
صبر وتوجه • بونلرك امثالی نفسك بو حالن ايشيدوب
جمع اولوب سلطان روح اوكونه كلديلر • ديديلركه بيور رسلك
نفسی مسلمان ايدوب دوغری يول كوستره لم • اكر مسلمان
اولمزسه لشكرين هلاك ايدوب ايلن خراب ايده لم •
ليهدی الی الحق والی طريق مستقيم • روح دخی قل قتال فيه
كبيرا • ايتی اوقودی المقتضی لشكر اسلامه امر اولدی

مطلب نفس عمل صوم وتمام قتال ايله نفسك

يوريش قلديلر وكوس وجنك حربی فاقتلوهم حيث
ثقفتموهم چالديلر وتن قلعه سن چپ چوره آلديلر وبو
ايتی اوقوديلر قالوا ربنا افرغ علينا صبرا وثبت
اقدامنا وانصرنا علی القوم الكافرين • دلاوران غيرت
وهمت ورياضت ومجاهده طوبن تن برجنه مقابله
قورديلر • وصوم تفنكن چكره سنه وشيطان سكوسنه
مقابل قلدی • الصوم جنة فلا بد للمجاهدين مع النفس
والشياطين الموسوسين والمانعين من الاستقامة
من جنة دافعة من سهام النفس ورماح الابليس
وصبر توفنكين يغدرديلر ان الله مع الصابرين
وتلاوة

مطلب الصوم جنة طلوب نفسه زمانه

وتلاوة ايات اوقدين برج بارو دن اولنلره سيديلركوز
اچدرمديلر • كم من فئة قليلة غلبت فئة كثيرة باذن الله
وتوجه لغمنه مجد مشغول اولديلر • وكحلرده اولان
اويانقلق ورياضات شنكو نلغن ايدوب نفی خاطر
قلجيله برنيچه سنك باشين كسوب سلطان روح اوكونه
كتورديلر • يا ايها الذين امنوا ان تنصروا الله ينصركم
ويثبت اقدامكم • غفلتی واويخوی كوندردی
سوزدخی كتورلش بيوردی زنده كی ازدی برقت ومرده كشت
وا كان زندكی با مرده نشست • چونكه محبت وحالت عشق
ودرد وآه وشوق قراولی حاظ ايدك تيز بونلرك
باشلرين كسديلر سلطان روح اوكونه كتورديلر •
هل يهلك الا القوم الفاسقون • روح دخی امر ايلدك
فاقتلوهم حتی لا يكون فتنة والفتنة اشد من القتل •
وصفات حميده جمله حرفون وصوتون لا اله الا الله قلجن
عريان ايدوب الله الله ديوب يوريش ايتديلر حواس
ظاهره حصاری بجه سی آلديلر • وجد وحال وعشق و
علوهمت وغيرت وجذبه كمندی ايله خيال وفكر قپوسن
اچوب وهمك وظنون فاسده نك باشن كسديلر
ورياضت طولی ايله برجن يقديلر وعلم وتواضع كنده
مسكنت كبی حصاردن ايچرو كيردوب كبرك •

مطلب نفس دوكمه بيوردی

مطلب فرد العزت و الحالة عوام

وجملهٔ وتنا مزکره وعجبلره باش کسدیلر المهتدی ایرته
دکیجه منك ایتدیلر سلطان روح دیدی الا ان نصر الله قریب
غیرت و همت وارلك وقتیدر براوغوردن بو دیمشی
ایرك دشمنی زبون قیلك وقتلیه الذین الك ویوم یحشر
اعداء الله الى النار بها دریں غیرت و محبت و زهد
و توجه لشکرنه ایچره کیروب قبودن اولنکره باش کسیدیلر
جمیع حواس ظاهر وباطن قیولرین اچدیلر لشکر اسلام ایچرو
کیروب بر اوغوردن سکردیم قلدیلر فهزموهم باذن الله
نفس لشکری منهزم اولوب تجدیلر لیولون الادبار
ثم لا ینصرون وقیل الحمد لله الذی نجانا من القوم الظالمین
کوکل تحتنی اوکوننه دکیدیلر وکوس نصرت وینصرك الله
نصرا عزیزا یلی سلطان روح اوکوننه چالدیلر و روح دخی
لشکر اسلام ظفر قلعه‌سی الوغنه شکرلر ایلدی و شیطان
اوغورسی و حرامی کمنك شریعت قلیجیله بوینی اوردی و کلیجه دیدی
سیاست یرینه کتوردیلر و امر ایلدی نفس دخی تنن قاعدك
ایسه الك کتورك بوینن اورك دیه بو بیولده هر نفس بنم
بولمز اورن نفسی در پس صدق و اخلاص واروب نفسی
ریاء و ریاست و شهرت و دیوانه‌لرنی بولوب صفات ذمیمه‌یله
اله کتوردیلر و امر اولدی که جمیع صفات ذمیمه‌نك سلطان
روح اوکننه اخلاق حمیده تیغیله بوینن اوره‌لر و نفسی دخی

شریعت

شریعت دارنده اصاقوك دیر نفسك تذللن کوروب
عقل وزیر سلطان روح اوکوننده خدمت ایتمکن ایدی
سیاستده توقف ایدیکن نفسك لشکرین قردیکن
وایلن الذین الذیکن والله یؤتی ملکه من یشاء وتعز
من تشاء وتذل من تشاء شمدن کیرو نفسك الذی
تواضع و نیاز و مسکنتی الینه و یرك و صبر زندانده قوکه
صبح صادق وقیندن سز حق تعالی نك امرینه مشغول اولك
سلطان روح دخی بو سوزی خوش کوردی تازه ایدیبت
الدی صباح نمازین جماعت ایله قلدوب خواب سلطانی
قلدی سلطان اویقوسی دیوکلوی صباح نمازندن صکره
اشراق نمازینه توقف ایدوب اوتوردکن دو دنیانك
اویو دوغنه دیرلر چون اشراقه اوتوردی
وقل رب انزلنی منزلا مبارکا وانت خیر المنزلین
دیوی حضورده واردی و جمعیت حاصل قلدی
اولئك یجزون الغرفة بما صبروا ویلقون فیها تحیة وسلاما
عنایت سبحانی والهام الهی یتشدی بو کلمات بی حروف
وصوت کوکل ایچنده اوقوندی انك على صراط مستقیم
وانك ذو القوة المتین وبو واقعه‌لی کوروب اویاندی
وسجدهٔ شکر ایدوب حق تعالی نك لطفنه وکرمنه شکر ایلدی

مطلب نوم سلطان روح

ولئن شكرتم لأزيدنكم • استراق نمادن قلوب مجروحه
كلدى بو توفيق و بو حال برونق استقامت حق تعالينك
فضليدر • ذلك فضل الله يؤتيه من يشاء والله ذو الفضل
العظيم • ضعف كويد (نظم) كر نبودى فضل حق كمراه جان •
كى توانستم قدم ز و سوى كان • سلطان روح عقله امر ايلدى
نفسى كتورك اوكومزدن اخلاص قلجيله بوينين اورك
ديدى وبو بيتى اوقودى (نظم) بوغزلق اسا بيدى كوينزه رقيبى
طوكز يا ده مزنكعبه ده قربانزه شكل • فاليوم تجزون عذاب
الهون بما كنتم تستكبرون في الارض بغير الحق وبما كنتم تفسقون
(نظم) بزن كردن كه نبود دينى • نهاد كافر خود را ببين
نفس بو سياستى ايشيدوب نياز ايلكين دوتوب عجز كفنين
بيوننه براغوب • وخير فقرى اليه الرب سلطان روح اوكونه
كلدى • و زاريت ايتمكه تضرع ايله باشى قويوب • فمن عفى
واصلح فاجره على الله • ديدى نعبت و رحمت سلطان اشتدك
بغشلدى واكر قصاب ايسك بوغزلد ديه تذلل وتضرع ايدوب
بو بيتى اوقودى (نظم) باز آمدم خونيان بر در تو اينك سرو تيغ
سلطان نفسك بو حالتى كوردى ترحم ايلدى • ويكفر
عنهم سيئاتهم وكان عند الله فوزا عظيما بو مجتلكدن
دونكدن • ويرومز صنعتلردن توبه ويردى خلعت
وايمان

وايمان و يقين و اسلام و امانت و ديانتى كوردى
ضعف كويد (نظم) پيش ازين نفس سكم كردى شكار • چون پديد آمد بولشد شكار
كرد بند بنده كى بر كردنش • رفت از و با فضل حق ما ومنش
ونفسله كوكل ولايتنك قيو جلبنين ويردى (نظم) •
مطلب ترك اراده وجذبه ارجعى
معشوقه بسامان شد تا باد چنين بادا • كفرش همه ايمان شد تا باد چنين بادا
نفس بنلكدن وجمله لذات ومراداة نفسانى وجسمانيدن كچوب
ونصرت جذبة ارجعى • حاصل قلدى • و مرجع و معاد انكه
الى ربك راضية مرضية در ديدشدك • ونفس مطمئنه اولدى
مطلب فضل ترك وجود
چونكه بنى كندى بنلكنى مطلقا • بر نظرده باقشم ايدى حقه
نفسك مطيتيك فادفع بها • بو مرتبيله امتادتور (نظم)
نشان امن ايندر بى شك آيت • شب معراج ازك نفسك احبيت
اى درويش اكر حق تعاليه دوغرى يول بلمزسك نفسله
مخالفت قيل كم طريق مستقيم ود • ضعف كويد (نظم)
كوز سوز اولور دو جهانده اى فلان • كم ايشيدر بو سوزى ديه يلان
مرد همت باش تا راحت دهند • هر ز ملك دو صد شاهت دهند
دع نفسك وتعال • عاشق ايدر معنى سوزين تا قله ••
عارف اولور معنيله صدق قيله • اولياء اللهك نفسى خانه تور
مشوره ايدر لر مخالفت قيلور لر شاور وهن خالفوهن •
(نظم) بو نلر كله وارى كوركل حضرته كم ابو لايق اوكرسن رحمته •
ان هذه تذكرة • فمن شاء اتخذ الى ربه سبيلا •

معنی بیلن بو سوزك واردر بیلور
یا کشی بوا یشدی ایتمك کرك ٭ یا بلیدن ایشیدوب الق کرك
وای اکا کیم کندو ایشن بلمیه ٭ یا بلیدن ایشیدوبن المیه
جاهل اولور دنیاده هیچ نسنه بلمز ٭ حق برده کورستمسن انده یوزین
ایکیسی بر کرم سندن کرم ٭ ایره دوستون رحمتك هردم بدم ٭
چونکه طالبه تعالی نك عنایتی یتشدی نفسی مسلمان اولوب
بلکه موتوا قبل ان تموتوا حاصل قلدی ٭ وروح دیدیکه
شدیده دکبی عیرمز جنك وصلح اره سنده لجدی وشدکره
خلوته کیرسه وز اولور دی ٭ سکر بجی اربعینه کردی
خلوت ایستی اولوردیکم دینله ده ٭ صورتوله دیر بو یوردر ایکی بو بدن
اولو صندن ایلدو اولمش اوله قاعله سکربجی اربعین صتوسطه
فی بیان ایلر طالب بوندن اکوردی تزکیه نفس قلدی
شریعتله ٭ استرکه طریقتله دخی کوکلنی تصفیه قیله
اکوکم نفسی تزکیه قلدی بو اربعین ده تصفیه حاصل قلماز و اهل طریقت در انده
هرکه راهست از هوسها جان پاك ٭ رو دربینیند حضرت ایوان پاك
سالك کرکورکه ٭ بو اربعین ده قالبی ونفسی تزکیه ایدوب
اوامر ونواهی حق جل شانه خدمتنده بی قصور هر انده
هر زمانده مطیع وقایم قیلوب ٭ بلکه جانی وکوکلنی دایم
حق قوللغنه قودی ٭ ان الذین قالوا ربنا الله ثم استقاموا
تتنزل الملائكة الا تخافوا ولا تحزنوا وابشروا بالجنة التی
کنتم توعدون

کنتم توعدون ضعف کوید جان بجانان بنده کشت ودیجان
نفس درا بنده شد از بنده کان ٭ جان بشوق ودل بذوق نفس تن
بنده کی کردند برای دولتن ٭ طریقت دیدکلری بو طائفه
تننك کوکل ایله یوله کتمکدر وبو کا باطن شریعت
دخی دیرلر وا کرکوکل حاظر اولمسه اعمال بوننك نوزی یوقدر
نية المؤمن خير من عمله ٭ التفکر ساعة افضل من عبادة
الف سنة ٭ ان الله لا ینظر الی صورکم ولا الی اعمالکم بل ینظر
الی قلوبکم ونیاتکم ٭ اشارتدر حق تعالی نك یولنده کوکلك
وارمق افضل اولدوغنه کوکلی مصفی قلمیانکم کوکل حالنی بیلمك
اولکوکلدنکم حقه یول یوقدر ٭ پس انك حیوانلیغی مطلق ودر
من نخواهم شد از ین خلوت بدون ٭ زانکه مشغولم باحوال درون
بلکه طریقت دیدکلری اوچ نسنه در ٭ دوام نفی خاطر
ودوام ذکر ٭ ودوام مراقبه ٭ اکر بو اوچندن بری اکسیك
اولمسه اکا اهل طریقت واهل دل دیرلر اما خواطر
دوتودر ٭ رحمانی وملکی ونفسانی ٭ وشیطانی ٭ اکر بو دورت
خاطره یی تمییز ایدوب برر برر فرق ایلمسه نفیك فایده سی
یوقدر بونلرك اره سنده فرق بودرکه اکر نفی خواطره مشغول
اولسه اول خواطره که نفی ایلدی بر صورت ایله دخی کلدی بلکه
شیطانیدر واکر قوتی فرق بعینه اول صورتله کلسه

اصول طریقت

مطلب

نفسانیدر زیرا نفس دائم بر نسنه ایستر اما خاطر ملکی
اگر خاطرینه خطور ایلسه که صوم و صلوة و حج و زکوة و اجتناب
مناهی و خیر و ثوابدر و ترک گناه و عقابدر اما خاطر
رحمانی تنبیه غفلتدر یعنی خاطره گلسه که حق تعالیدن
غافلسن و نیچون غافل اولورسن و حق تعالییی اونودب نیه
مشغول اولورسن که حق تعالی ذکرندن یکرک اوله بلکه هر آن
حق تعالیدن قولکوینه بو وجهله عتاب و خطاب
اولنور ولی بو عنایتی حاضر اولان کوکلده بلور
ترا یک پند بس از هر دو عالم ز جانت بر نیاید بی خدا دم
دوستی حاضر بلور و یقین کوردکه
نفس ده حاضر اولور گرچه طالبدر
غافل مباش یک آن دوست زانکه دوست در غیبت و حضور تو پیوسته حاضرست
چون خاطره لریک فرقن بلدک و نفی ایده جکین و مثبت ایده جکین
متوجه اولوب مشغول اوله جغینی بلدک گرک که دائم مشغول
اولهسن حق بو یدست و رینا دکران همچو ماه انور زیبان اختران
حساب نفس و دائم خیردن و شردن نه عمل قلدک حسابن اگه سک الآیة
اقترب للناس حسابهم وهم فی غفلة معرضون گندونک
حسابن الحق بودر که صباحدن اخشامه دکین و گیجه دن
صباحه دکین نه عمل قلدک و خاطرکه نه گلدی خیردن و شردن
حسابک اگه سن اولکم خیردر شکر ایده سن اولکه نقصان و عصیان

وغفلت

40

وغفلتدر استغفار ایده سن و حاسبوا قبل ان تحاسبوا
و بو محاسبیله لیلاً و نهاراً مشغول اولمق نشان سعادتدر
و دولت ازل و ابد در و محاسبه شرط طریقدر
ذکر قوله تعالی واذکروا الله ذکراً کثیراً قیاماً و قعوداً
و علی جنوبهم و اذکرونی اذکرکم و قال النبی صلی الله تعالی علیه
تعالی علیه وسلم افضل الذکر لا اله الا الله زیرا بو کلمه مرکبدر
نفیله اثباتدن حق تعالییه دوغریدر بو کلمه نک معناسنه
ملازمت ایتمکله حاصل اولور زیرا طالبک حجابلری
نسیان و غفلت نتیجه سیدر و حقیقت حجاب کوینلک
صو دینی کوکلنده منتقش اولدوغندن کلور و بو انتقاش
حقیقتده نفی حق اثبات غیردر قال الله تعالی عما یقولون الظالمون
شرک خفی دیدکلری بو معنادر طالب گرک گورکه یکیجه
مسلمان اولمش گبی کلمۀ توحید ایله نفی ماسوی الله و اثبات
حق جل شانه ایلیه چون طالب جمیع ممکناتی نفی ایلدی و
کوکلنده تعلق ایلدیسه نفیله باطل ایلیه و اثبات طرفنده
وجود حضرت عزته بقا و مقصودی و مطلوبی و محبوبی
و معشوقی مشاهده ایلیه و اثبات محبت حق قائمقام محبت
ماسوای حق عز سلطانه اوله و کوکل محبوبات و مطلوباتندن

ومأ اوفاتنزی فارغ اولوب وکنزونك وارلغنی نوز
ذکرا یچنده مضمحل قلدی علایق وعوایق ووجودیکز محو اولدکه
نادرنزی بی توجه داری اتشی • هرکز نشو حقیقت وقت توحیدی
وقوت قلبی واسطه سیله جمیع مکوّناتی فنا نظریله مطالعه
ایلدی • ونظر بقایله وجود قدیم حق سبحانه وتعالینك شهودی
ایلدی • وبو معنایه ملازمت ومداومت قلدی حقیقت
ذکر کوکلده قرار ایلدی بصیرت کوزی اچلدی شرع وعقل وتوحید
اره سنده تناقض قالمدی وبو مقامدر • ذکر کوکلك
صفت لازمه سی اولور نظم زین بیش دل واشتم هزار اندیشه
اکنون همه لا اله الا الله است واکر کوکل بی حرف وصوت و
بی لسان ذکر لا اله الا الله مشغول اولسه حقیقت
ذکر کوکل جوهریله بر اولور اکر کرچك طالب ایسك
ای حافظ اول معانی بحر نون سنك ایچون جواهر کتورشلردر
تعلق یکوتی سله دارد و • بهر لفظ شی فرو مکذ ز چو خامه

بهر حرفش فرو رو چون سیاهی
وغیرا نیزنسه قلبیله ذاکر ذکرنده وذکرنده کوروه فانی اوله
جمال سلطان الا الله تجلی ایده وحکم وعده اذکرکم بی
حرف وصوت اشکاره اوله غیر نطق وغیر ایما وبجل
صد هزاران ترجمان خیزد زدل ومخاصه کل شیء هالك
احدیه

احدیه مقامنده ظهور ایدوب ذکر روح وذاکر روح و
مبود روح بحر نامتناهی اکزکم ده مستغرق ومستهلك
اوله • اللهم ارزقنا فی کل زمان وان وجمیع الطالبین
بمن المنان • حقیقت ذکر عبارتدر عن تجلیه لذاته بذاته
اظهارًا للصفات الجمالیة والجلالیة طالب ایستوتعاده
چونکه سر خفیدن خلاص بولدی شهد الله انه لا اله الا
هو اشکاره اولدی • بل کلا که ذکر اوچ درلودر لسانی
وقلبی وروحی • ذکر لسانی صورت قالب ذکر قلبیدر
واکر کوکل حاضر اولمسه واول معانی مذکوره یه واقف
اولمسه ذکر جهرك فائده سی اولمز
ذاکر کوکل دانا اوله وحدتده هم فانی اوله • سن بنلکك محو ایتمیجك کیم اوله
بیکه ضرر چوقدر • کما قال سلطان العارفین بایزید بسطامی
رحمة الله تعالی علیه من قال الله وقلبه غافل عن الله فخصمه فی الدارین الله
نظم مازبان را ننکریم وقال را • مادرون را بنکریم وحال را •
ذکر قلبی اولی واقرب طریقدر حضور قلب وجمعیت وصفایه
مثنوی مشنك برتن جمال بر دل بجال • مشنك چه بود نام پاك ذو الجلال
ذکر قلبی ذکر خفی روحیدر • ذکر روحی معرفت صفة الوهیه
حق سبحانه وتعالی حاصل اولمسنه سببدر • واکر حقیقت
فنایه یتشمسه وجود روح باقیدر ذکر خفی روحی

مرتبه سنه یتشامشدر • لان الذکر الخفی لا یطلع علیه
ملك فیکتبه و لا یطلع نفس فیتجبله بو مرتبه یه اشارتدر

نظم ذ تو تا هست باقی یك سرموی • بقیست میدان کر بنود ایمنی روی

طالب چون حقیقت فنایه ایریشدی انك ذکری الله الله
اولور • حقیقة الذکر الخروج عن میدان الغفلة الی
فضاء المشاهدة • دوام ذکر قلبی سبب تجلی انوار
الحق در • و طالبك باطنی مستعد تجلیات صفات و ذات
اولور • کمال درجات و مراتب ذکر اولدرکه • ذاکرك کوکلنه
مذکور مستولی اوله مذکور رقابه انجق • و معشوق آوینه
اولوزده • و کوکلی جمال معشوق مشاهده سنده مستغرق اوله
بو معنا محبت مفرط نتیجه سیدر • بو مرتبه ده ذکر ایتمك خلاف اولدر

مثنوی چنان یاد کن و کم شود در راه یاد • چنین کرد مردان چنان یاد

چون طالب بو مشاهده یه یتشدك سعی ایده کم کوکلك جانکوزینه
بر نظر معشوق یوزندن آیرمیه • و کوکلی خلوت سرای محبوبه
قیله • بر نظر معا مله سندن و صحبتندن غافل اولمیه بو مرتبه ده
ملك فنا • طالبك محبت تصرفنده اولور علامت فنا
بو در که • طالب کندوبی و حضرت عیزمیسن اونودر
واذکر ربك اذا نسیت • ای اذا نسیت عما سواه تا مور اولور
لان تحقق المذکور و شهوده • یوجب نفی الغیریة بو معنایه
فنا دیو قلندر

فنا و یوقلق دیرلر نهایت سیر الی الله در • اول توحید
وحدانیت در و مبدأ درجات و لایت خاصه در
اکر وصول استرسك • فنا و یوقلق قپوسندن
ایچرو کیرکه • دوست یوزین بی حجاب کوره کن

نظم چون شنیدی شرح بحر نیستی • نیستی بکزین که ایلاه نیستی

ذکر بو مرتبه ده کوکلده ذکر ایتمکدر • حدیث نقبی در
حقیقت ذکرك غلامتی و قابیدر • چون کوکل ذکریله
منور اوله کلمهٔ توحید بی حرف و صوت عربی و فارسی
و ترکی کوکلده غالب کلور ناکه ذکری جهریله
ایتسم دیو سعی ایلیسه دخی ایده مز • و اکر کوکلی بو ایشه
مشغول قلمق استرسه کوکل مشغول اولمز ظاهره اخکر دخی

نظم بو جمعیت بیابی لیك نفس • کو نبشود رطال تو از نیك نفس

دوام ذکر خفی ملکوت عجایبنك مفتاحیدر و سبب قرب حضرت الوهیه در

نظم بك نفس نافی مشو تو ای رفیق • تا نشوی از زه روان ای هر غریق

دوام ذکر همان لسانله و کوکل ایله اولان ذکلدر بلکه
کوکل دائما ملازم و مراقب اوله اما دوام مراقبه دولت
عظیمدر • و دوام نفی خاطر دوام ذکره سببیدر •

مطلب دوام مراقبه

چون کوکل ذکر نوریله عداوتدن و حقدندن و حسدندن
مشغله سندن و غضبندن و شهوات دنیویه‌دن •
و بو امثالی اخلاقدن صافی اولدی • و ذکر ماضی و مستقبلدن
خلاص بولدی حقیقت ذکرکه طرد غفلتدر حاصل قلدی ضعف گوید شعر

چون ببستم از دلم نقش تمام • ماضی و مستقبلم آمد محال

طالب بو مقامده مراقبه‌یه یتشدی و علامت صحت
صحه مراقبه موافقت احکام الهیه‌در ای درویش ریاضتلردن
کوکلی بر صفت و بر حال اوزره دوتمق دوام غیر ابقیه یتشمز
اولماز • و فنا و یوقلق حاصل قلندره کوکلی بر حال اوزره
طوتمقدن مشکل ریاضت اولماز • اما کوکله متصرف
اولوب بر حال اوزره دوتمق دوام مراقبه‌کز اولماز
فنا و یوقلق حاصل قلندره کوکلی بر حال اوزره دوتمق
قولایدر حق تعالینک فضل و عنایتی برله اما مراقبه
مداومت قلمق حقایقه موصل اولور طریقدر و دوام
دولت مراقبه مذکور اولان مهالکدن خلاص بولدقدن
صکره کوکله حضور و صفا و جمعیت اولور • چون
کوکل آیینه‌سی تعلقات پاسندن دوام نفی خاطر و دوام
ذکر خفی

مطلب ذکر حقیقت و علامت صحت مراقبه

مطلب اصعب ریاضات

ذکر خفی سببیله صیقل بولوب صافی اولدقده آیینه
جمال حق اولمغه قابلدر طالب بو مرتبه‌ده کوکلنی آینه
جماله آیینه دارلق ایلمک مراقبه‌در • کوکل جام جهان
نما اولور • عالم ملکده و ملکوتده اولان حقایق و صوری
بغیر کسب مشاهده و معلوم ایلر • ما فقد نظم

جام جهان نماست ضمیر منیر دوست • اظهار احتیاج خود آنجا چه حاجت

ذکر جهریه مشغول اولمق • کوکلی مراقبه‌دن قورر

جذب یزدانی اثرها و سبب • هر سحر گوید افغانی چه سبب

ذکر خفی افضل اولدوغنه دلیل بودرکه ریا و ذاتی
و اخلاصه یقینیدر • و ذکر جهرینک ثوابی بر ایسه بردر
و ذکر خفینک ثوابی بر ایسه یدی ملکه یتشدر ملکه
بر ایسه یکدر • واذکر ربک فی نفسک تضرعا و خیفة
و دون الجهر بالغدو والآصال • دلیلدرکه خفیه
اتم و وصوله اقرب اولدوغنه • چون حضور و صفا
و جمعیت حاصل اولدی غنیمت بلمک گرکدر • ع
تو دائم در حضور خویشتن کوش • دل حاضر بود کیمیا فروش
چون کوکل مراقبه‌یه مشغول اولدی • یعنی مبدأ اذنی ماسوای حق

مطلب ذکر خفی و جهری

مطلب دولت حضور و جمعیت

جل ذکره صورتی آیینه واره معلوم اولور بلکه مقصود
حقیقتی یوزکوسترور نظم چونکه صیقل یافت آیینه از او •
هرچه خواهی مینماید رو برو • ارواح انبیا صلوات الله
علیهم اجمعین و جواهر حقایق و حوامی الوهیت واحوال
عظیم مشاهده اولور عبارة انك تعلیمنده عاجزدر یعنی فهم صعب در تعبیرنه
نظم کر چنین دولت بدست آید دمی • عین فضل حق بود با آدمی
چون طالب بو اوج نشینه مشغول اوله اهل طریقت اولری
و بو مقامات مذکوره یی بصیرت کوزیله کوردی • مطلب
واقعه سنده الهام الهی حاصل اولور ده ایات قرانیه
واقعه سنده بی حرف و صوت کوکلنه اوقنور ضعف کوید نظم
چون مجاهد گشته اندر راه دین • کشف الهام الهی شو قرین
بین النوم والیقظه واقعه سنده کندو حالنه مناسب
بونك امثالی ایات اوقنور • ضعف کوید • نظم •
طالبا کسی شو بوای دوستان • دد بحق آورده است او هر زمان
و دخی واقعه سنده مشایخ کبار رضوان الله علیهم اجمعین
صحبت و ملاقات واقع اولور چون کوکل مصفی بولدی
وحق تعالی نك جمال و کمالنه آیینه اولمغه لایق اولدی
ونظرگاه

ونظرگاه اولمغه بایق و محبت حق آشنا اولمغه بشلدی نظم
بعد ازین ما دیده خواهیم از تو بس • تا بپوشد چشم را خاشاك و خس
من اله غیر الله یاتیکم بضیاء • حق تعالی نك نوریله کوکلی
منور اولدی • و هر طوفدن دوست یوزینه بقمغه •
قابل ولایق اولدی • ضعف • کوید • نظم
کر تو واری دیده نور یقین • چشم دل بکشا ز هر سو حق ببین
چون کوکل تعلقات بندندن خلاص بولدی عقل و کوکل
حکمت نوریله منور اولدی • عالم ملك و ملکوتی سیر ایتمك
ایستر عناصر اربعه یه نظر ایدر طبایعن و حیزلرین
و خاصیتلرین ملاحظه ایلر • و کونك فسادین کورر
و یرك معمور اولانی یدی اقلیمه بخش اولدوغن و هر اقلیمك
آدمینك رنکی اقلیمنه کوره • اولدوغن و خط استوانك
هر ملکنك قربن • و بعدین کورر و بونلری کوکلره عرض
ایلر • یقول سبحانك ما خلقت هذا باطلا و سبعه
سیاره نك یدی قات کوکده اوضاع فلکیه واسطه سیله
اقترانن • و قربن و بعدین و رجوعین و استقامتن •
و اوجده و حضیضی اولدوغن ملاحظه ایدر و آنلرك •
مطلب تجلیسی دلدارنه اولور

فلك البروجه عروج ایلدكده سكزنجی ثابت كوككده • اون ایكی برج

بخشش اولدوغن • وهر برجده ایلك وكنشك سیرینی كوروب

یازوقش اولدوغن معلوم ایلدی • وقطب شمالی یی كوروب

وجنوبی دخی ملاحظه ایلدی • وهر برجده یلدزلردار ده

اكر غلطون هكراولسه دز مثل حمل وثور وجوزا و

سرطان واسد وسنبله التی ای بو بر جلرده سیرایدر

ومیزان وعقرب وقوس وجدی ودلو وحوت التی ای دخی

بو برجلرده سیرایدر • بونلرك نه شكلده اولدوغنی معلوم

ایلدی • وعقلن عبرت نوریله منور ایدوب طقوزنجی

كوكه سیرایلدی كه اكا فلك الافلاك دنر فلك اطلس ویرش دیورلر نظم

مبضع حق نكرباد ازحق بینی • حقیقتهای اشیا باز بینی •

جمیع كوكلرانك تحت مقتدر قنوه اولدوغنی بلدی كوكلری •

كندو حركت طبیعتلرینه قوسوب • كندو حركتنه قسرایله

تابع ایدوب هركون كتوروب كیدر • وكنه مطلع اولدی

حق تعالینك اولدوغنه عبرت نظریله بقدی وبو حقیقته

مطلع اولدوغنه تمسك ایلدی كما قال النبی علیه السلام • •

ارنا الاشیا كما هی • وعرشدن یوقاروبه لاخلا

ولا ملادیرلر خیالكه ادسع اشیادر سیر ایلدی نظم

چون

مطلب اوفضایع واطوار سود وحالات وعجایبنه دائر

بغض سبق الا بالله

چون خیالش در درت آمد نشست • هر كجا كه كریزی بابود هست

بر ساعتده بیك یللق یول بلكه بی نهایه سیر ایلدی نظم

در كذشت از نه فلك پروازجان • این عنایت هم زحق تعدیل كار

لاخلا ولاملا میدان شده • هر نفسی در لامكان سیران شده

چون افلاكك انجم ایله سیر كشتنه لكنه نظر ایدوب

كندو حالنه شكر ایلدی • نظم •

فلك سرگشته تراز دست صد بار • چه باید خواست زد یار نه بهر كار

وكندو یه كلدی عالم ملك وملكوتی كندوده كوردی •

سنریهم ایاتنا فی الآفاق وفی انفسهم حتی یتبین

لهم انه الحق • مقصود كلك دبلك ایدیكی بلدی نظم

توكده بر كوك واردر سن كوكل • سن دخی كنو كلكلرا كبی شونیله

كیك اول • پرده كر پرداسه سنده وجود • •

سن دخی شو د بركبی ایكه جود • عالم اوزره اوردی عبرت سنحرنسن

ادمی یه ویردی دبش نقطه كن • عالمی بو ادمیده كزلدی

اهل دانش كلدی انی انرلری • اوقودی اول نقشی بلدی عالمی

اشبو علمی بلن اولدی ادمی • عالم قالبون قلبه وقلبدن

عقله وعقلدن روحه وروحدن مقصوده سیر وطیر ایلدی

یتشدی

مطلب وسفر العبور

نظم زتن داهی بول کردونزانکاه • زدل داهی بجان انکه بورکاه
طالب چون بو مقامه یتشدی انك سیرانکاهی دائم لامکان اولور نظم
ودد مکان اصل تو درلامکان • این دکان بر بند وبکشا ان دکان
بو مقامده طالب کندوبی جهان صدفنده بر دری ثمین کورن
کوکلوای • وکنش خن متکار کورینه • نظم
کمال خود بدان کز بس نعظم • غلامان تواند افلاك وانجم •
چون ملکوته قدم بصدی ملکدن اوصاندی زیرا ملك ملکوته
نسبت کثرت و دار وحشت در ضعف کوید نظم
هرکه دار الملك بود ارام او • غیر کثرت نبود شی ارام او •
چون ملکدن اوصندی • خیالدن و فکر ونقش وعرش وفرش
دن خلاص بولوب • کمال حضور حاصل قلدی • نظم
تو بیتوی از روی دل نقش خیال • تا شود در دل حضور بر کمال
هر کیمکه خیالدن ونظردن قورتولدی ازوقتی وصول قیلور نظم
از نظر چون بکذری وازخیال • کشته باشی نیم وشب شمع وصال
نفس کشتی شمع جان افروز بود • لیلیات از صبر تو مجنون شود
کوکل مادامکه حقدن غیره مشغولدر خسته در • وانده •
مرام اصلی قالمامشدر • ضعف کوید نظم •
غیر حق چونکه دوا بود دردت • دل مخوانش تیره شراب وکلت

هر کوکلکه

46

هر کوکل که معدن حکمت و مخزن معرفت اوله ملکوت قپولری
اکا اچیلور • وکوکل کوزی قپلندی یرلر وکوکلده
کوزیك بیکی کبی اوله • ضعف کوید نظم
من یقین دانم که ازصفت آسمان • مردم چشم دل عارف کلان
طالبك چون بو اربعین ده تصفیه سبیله کوکلی
اغیاردن بری اولدی • کیجه سن تصفیه دن زیاده سن
اویومسه اولورمه • کما قال الله تعالی یا ایها المزمل •
قم اللیل الا قلیلا • نصفه او انقص منه قلیلا
او زد علیه ورتل القرآن ترتیلا • ۲۱۳ نظم
شاه بیدارست وحاق خفته کیر • جان فدای خفته کان ودل بصیر
طالب چون صاحب دل اولدی خلقك کوکلدری بی اختیار
میل ایلیه و محبت ایده لر طالبلر اتك صحبتن سعادت
بیله لر • سالك چون بو مرتبه یه ایرشدی کندوبی کوزلیه
یعنی ظاهری خلقله وباطنی حقله اولا • بو نکرلشما
قلوب کتیدکین حقدن بیله • ومغرور اولمیه بن زاهد
ومجاهد واهل معرفت واهل دیا صتدردیو اعتقاد ایتمیه
تکرار صحبت وملاقات ایده • وکندوبی کثرتدن •

ای قیله دوری

مطلب فضل قیام بانصف اللیل وانقص منه

ادا سنن کوزلیه • ضعف کسوید نظم
هر که شهرت صورتندن چکدی • کثرتی ایچره دوست یوزینه باقدی
ظاهرین بیکانه کبی کوستره و باطنن جمع الجمع ایده
بر نفس دوستی فکرندن و انسندن غافل اولمیه ••
کوشه لرده و صوقاقلرده اوله و سبع وشراسنی ایده
وتکرار عبودیتی اوله تا که خلق بزده برابر برکشور دنیجه بیولیتی دائم
اوقویله نظم دله جانم بتو مشغول ونظر در چپ و راست • تا نداند رقیبان تو کرجان منی
بو خلقک اعتقادندن و زهد رنکندن کوکلنی یوره نظم
در عشق یکانه باش واز خلق بیکانه باک • معشوقه تر ابه سالم خاک •
کوکلدن جانه و جاندن جانانه قصد ایده خلقدن
ایرین ارنیده • طقوزنجی اربعینه کیره • نظم
از آن از حد کذشت این قصه ما • که در دو آمد قسمت حصه ما
مثم اتلم سالک کرکدر که چون شریعتله نفسی تزکیه ایده
شمدن کیرو حقیقتله • روحی تحلیه تجلی جمال احدیت
ایده • کمال الوهیت بحرنده مستغرق و مستهلک اولمغی
مقصد ایده • طقوزنجی اربعینه کیرمکه قابل اولدی •
چون سالک کوکل سرحدین سیر ایلدی و دخی جان ولایتنه
همت

همت و عزیمت و اخلاص و توجه و محبت وشوق و ورد و
بر و باللیله • سیر و طیر قلسه اولور • ضعف کوید نظم
کر و دل کردی که یابی اصل جان • کرد جان کردی که یابی اصل کان
کمالات و استعدادات حاصل ایده • اخلاق حمیده ایله متصف اوله
جان دماغنه جانان وصالی قوقوسی کلمکه باشلدی • ضعف کوید نظم
اکر باکت بود ای جان ز کام معتبرات • دماغ جان معطر کن به یک عنبر فروشی
جان قوشی دخی ازل و ابد آشیانندن پرواز ایده کلمشیدی •
بو نیجه کمالات و استعدادات حاصل ایده خطاب ارجعی
یتشوب • ارجعی الی ربک متناسبی آشیانه وصول بولمق ایسته مکه باشلد
نظم آندم که نبود بود من بودم و تو • سرمایه عشق سود من بود و تو
انی ذاهب الی ربی سیهدین • چون روح مرجع و معاد اصلیه
مقصد ایده صدق و اخلاصله توجه قلدی • انی وجهت
وجهی للذی فطر السموات والارض • وقطع تعلق جسمانی
ایلدی • وصفات نفسانی دن عبور ایلدک • والله یهدی
الی سبیل الرشاد • فی قلوبهم مرض • دن خلاص بولوب
جمعیت و صفا و حضور حاصل قلدی والله ذو الفضل
العظیم • وعقل کوزی عبرت و حکمت نوریله منور اولدی
والله یهدی لنوره من یشاء • وجان مطلعندن •

محبت كنشى طلوع ايلدى • اذا طلع الصباح استغنى عن المصباح • جانى كوكى صفات حميده كواكبى ايله مزين و منور اولدى نسيم سعادت انس حضرت جاندن شامنه يتشدى والله يختص برحمته من يشاء • روح معشوقك عشقيله ديوانه اولوب محبوبك محبتى زنجيرى ايله مقيد اولدى • وبو بيتى اوقودى • نظم •

زنجير سر زلف تو كردن بست • بر كردن بنده نه كه ديوانه منم

بو مقامده عشق عاشق وروح عاشق عشق اوله • آتش محبت روحى شويله يقه كه باشدن اياغه روح محبت اوله • وكندو رنكندن چقوب عشقيله بر اوله وعشق تمام روح اوله • بو مقامده تجلى روح اولدى بعضيلر تجلى ذات صانديلر انا الحق ديديلر • وتمام ايكن وصول حاصل قلمديلر بو عقبه لجه سنده هلاك اولديلر • فنا فى الله وبقا بالله حاصل قلمديلر • ضعف كسويد • نظم

بمانده اين قصه كه هست ازان مقصود حلاجم • بپاى دو دو حلوا خود حديث نو ز مردان

كندولره جميع عالمى عاشق وطالب كورديلر • وحق تعالى دن عنايت يتشدى • احديت موجبنك

طلاطمنده

مطلب
زنجير عشق

طلاطمنده كندوبى فانى ومستهلك كوردى عذر واستغفار ومستوفى 48

الدى • وحقدن عبوديت طلب ايلدى • بنم حديم دكلمش قبوده اولمش بكا يكركده ديدى • ما زاغ البصر وما طغى • بو مرتبيه اشارتدر • واقعه كه نوربكنهايت ايچنده غرق اولمش كوره وبد لايه مصاحب وانده بحر فناده محو اولمش دعوا سنن كوره • وكندوبى اكثر اوقات محو وفانى كوره روحه بو مرتبه ده ايورلك واو يانقلق براوله • نظم •

كر به بيداريم هستانا نوبيم • كر بخواب آبيم مستان تو بيم

روح بو مرتبيه ايرشدى • واقعه سنده كلوامن طيبات ما رزقناكم • امريله مامور اولدى وكمالات مطلوبيه يتشوب صحت بولدى بر هيزدن خلاص بولدى •

الطالب كالمريض • والكمالات المطلوبة • كالصحة •

هركه صحت يافت از پرهيز رست • طالب مسكين ميان ذوب درست

چونكه در تو لقمه مى كرد وكهر • دم مزن چونانكه بتوانى بخور

طالبك روحى عشق ومحبت نورى ايله منور اولدى وكوكلى نوريله تجلى جمال الوهيتى قصد ايلدى باشدن اياغه جمله كوكل اولدى وكوكلى يكجهت اولدى

نظم • ور من نكرى جملة تنم دل كرود • ور تو نكرم جمله دلم ديده شود

چون كوكل كوزينك غشاوه سى كندى • دوست يوزينه

وز نهايت مسالك

مطلب
كلوا من طيبات
وخلاص از
پرهيز و
صحت
از مرض

بغمغه لایق • وقابل اولدی ▪ نظم •

آدمی دیده است باقی پوستست • دیده آنست آنکه دیده دوست

آنکه دیده دوست نبود کور به • کر سلیمانست ارزی مور به

بو مرتبه ده سالکك کوکلنه وجاننه محبت ذاتی شویله

غلبه ایده که • روح کندوبی کاه عاشق وکاه معشوق

کوروب ناز ایلیه • وبو رباعی یی اوقویه نظم

چندین ناراست زشتی تو بر سر من • انور غلطم که عاشقی بر من •

تا چند زنم وصال تو بر در من • یا بر سر این غلط رود سر من •

چون تاج سلطنة عشق روحه بخشنه اولدی هر زمان معراج قلعه‌ده در

نظم هر دمی اورا یکی معراج خاص • بر سر تاجش نهد صد تاج خاص

چون سالك بو مقامه یتشدکه الست میندن مست ومخمور اولدی نظم

ما مست ز باده الستیم هنوز • واز عهد الست باز مستیم هنوز

در صومعه با سجاده و مصحف و زهد • در دیر کشتی و رندی پرستیم هنوز

محبت مینك جامی شراب شهود ایله مالامال اولور •

نظم کونین بو خراباتیلرك مجلسنده نقل اولمات

ز خراباتی نشینان چه نشانی طلبی • بی نشانند چرا نشان نتوان داد نشان

زیرا قلندر دونی کونینی وخافقینی وکندو وجودینی

مجازیسنی ▪ خمار خانه احدیته اوتوب اوتورمشلر در

جمیع عالم

جمیع عالم کوز لرمده • ذره چه ▪ دکلدر • نظم

آیین قلندری آیین قمار • من آورده ام ای زیبای یار •

چون سالك بو مقامه یتشدی پروانه صفت جمالی شمعنه

یانمق ایستدی • واکا مناسب پر وبال طلب ایلدی جمیع

صفات حمیده سنی جمع ایلدی مثل زهد وتقوی وعلم وحلم

وصدق واخلاص وصبر وتوکل وقناعت وعشق

ومحبت ووجد وتسلیم وانس بونلره بونلرده

امثالی • کوردیکه حق سبحانه وتعالینك خزینه سنك

بونلردن چوق دنسنه یوقدر • حق تعالینك تعززینی

وکندونك تذللنی • وافلاسنی کوردکی متحیر اولدی ومردود اولدی

مطلب مقام مناجات

دیو زین یره اوردی ومناجاته باشلادی وبو بیتی اوقودی نظم

الیم دوتغل مدد اسوزم الهی • مدد سز قالنلك سن سین پناهی

لطف ربانی وعنایت سبحانی والهام الهی یتیشدی

نك وار ایسه بنم عشقمه یغما قلدی دیو وروحه بیوره

اوصاف حمیده وکسب وکمالات واستعدادات نه

حاصل قلدیسه جمع ایلیه • دیغما قیله • وکندویه نظر قیلدیکه

دوست طرفنه اوچمغه قنتسز وعجز ومدد سز قالدی •

هر که نقص خویش را دید و شناخت • اندر استکمال خود دو اسبه تاخت

زان نمی پرد بسوی ذوالجلال • کو گمانی می برد خود را کمال

بو منزله دخی بو جمله مقامات و منازل قطع ایلیوب مقصوده

واصل اولدم صانوری ایدی نظر قلدی گوردی که هنوز اول قوردن

دریا جزو متحیر اولوب ماعبدناك حق عبادتك دیدی • نظم

نیست تخمی کاندرین انبار نیست • غیر حسن و تو که انرا بار نیست

بو مقامده لطیف ایدوب حضرت شرفت ایدیشدی نظم

ور دل چو شراب وصل می بیزی • باید که خمار کرد و نگری زکه

با وصل عنت اگر نشستی باید • با هر که نشستی ازو بگریزی •

دوج جوش بو مقامه یتشدی کندوی بغایت فقیر گوردی نظم اعلا

چار چیز آوردم ای شه که در گنج تو نیست • نیستی و حاجت و عجز و گناه آوردم

بو مقامده • حضرت رسولك دوه شریعتی صلی الله علیه وسلم

شفیع اولوب • الفقر فخری الهامی یتشدوردی • نظم

آیینهٔ هستی چه باشد نیستی • نیستی بگزین گر ابله نیستی •

هستی اندر نیستی بتوان نمود • هستی اندر نیستی خود طرفه بود •

و جان دخی پرواز صفت جمال شمعنه وجود مجازیسنی

یاندرمق ایستدی وکندو یو قلق و فنا • دکیزینه براقدی

اثر جذبهٔ احدیه

مطلب در بیان فنا [illegible]

اثر جذبهٔ احدیه ذات کل شیئ هالك دریاسنك

قعری • موجی قالب و قلب و روح طرفنه گوندروب

غرق ایلدی • وکندورن بالکلیه فانی اولدی نظم

جمله عالم زین غلط کردند راه • کز عدم ترسند او آمد پناه

بو مقامده قالب و قلب و روح و سر و معرفت و

کمالات کمیلرینی • کنت کنزاً مخفیاً دریاسی طوفانی

غرق ایلدی • طالب دخی کندوی باشندن آیغه غرق و محو گوردی

نظم ز عجز خویش میگویند غمناك • تویی معروف عارف ما عرفناك

ماعرفناك حق معرفتك بو مرتبیه اشارتدر اما محبت

ذاتکه عبارتدر اقتضای میل ظهور ذات اولوب بعد

فاحببت ان اعرف فخلقت الخلق لاعرف • سببیله

کوکلدن و جاندن • ظاهر و باطندن ظاهر ایدوب

آشکاره ایلدی • ضعف گوید نظم

من نمی خواهم بگویم سر جان • سر عشقش در گذشت آمد زبان

چون بو مقامده ایکیلك محو اولدی وکندو وارلغی

گیتدی • همان حق سبحانه و تعالی قالدی نظم

درین وحدت چرا پیوند جویم • تویی مطلوب و طالب چند گویم

اکر واری ادین بوتو مقامی • تو واری پرده غربت نظامی

بو سوزدن و بو معنادن اتحاد و حلول فهم اولنمیه

تعالی الله عما یقول الظالمون • اتحاد و حلول انذینیت

اقتضا سیدر بو مرتبه ده حق دن غیری قلمامشدر نظم

جمله اینجا فانی شد باقی یکیست • هرکه یکدو بیند احول مردکیست

اتحاد و حلول فهم ایدن بلمز لکندن در ضیق لساندر

و بو عبارت بو مقامک تعبیرندن عاجزدر نظم

مشنو زما رای مرد فضولی • ازین معنی که من کفتم حلولی

حلول و اتحاد اینجا حرام است • ولیکن کار استغراق تمام است

وبعبارة اخری حق تعالی نک جماد و کمالنه مرات اولوب یعنی کوزو

جمالن کندو تماشا ایلدی • آنکیله اعتبارین آره دن

کتوردی شاهد و مشهود کندو اولوب کندو لکی

آرادن کیتدی وبعبارة اخری سالک وجود مجازیسن

حق تعالی نک وجود حقیقیسی قتنده محو کوردی •

نتکم کنش طلوع ایدیجک یلدزلر کوردکی کبی حجاب

کتوردکی عالم ذاتده ظاهر اولوب • تعینی حاصله متعین

اولدیکه مطلوب بودر وبعبارة اخری کندو مجازی علمین وقدرتن

وحیاتن

مطلب طریق انعدام و فنا و محو

وحیاتن حق تعالی نک علمی و قدرتی و حیوة حقیقیسی

قتنده محو و مضمحل کوردی • وکندو حق تعالی نک

وحدتی دریاسنه غرق اولوب شش جهتی بلکه

ظاهر و باطنن دریا کوردی بلکه وحدة دریاسی

غالب کلوب غیریتی هلاک ایلدی بلکه قطره دریا اولدی

بلکه دریا قطره ده کزلندی • ضعف • کوید نظم

خواهی که ره روان طریقت چه کرده اند • ازخود بمیر تا همه از خود

وان بحر بی کناره چو این قطره در کشید • هل من مزید می زند از بهر یافت

روح چون فنا فی الله حاصل قلدی حق تعالی نک

کرم و لطفندن جانه خلعت بقا بالله کیوردی نظم

همه حق بیند و بی خویش کرده • بکوید هردو کیتی نیست درد

چون حق تعالی نک عنایتی یتشدی • مالا عین رأت

ولا اذن سمعت و بی ینطق و بی یبطش و بی یبصر

و بی یعقل • عظمت تختن کوکل و جان ملکنده قوردی

وحکمی و انسین ظاهر و باطنه یوردی • ونیابت

وخلافت • انی جاعل فی الارض خلیفة • تشریفیله

مشرف قلدی • وبو منصب فرضندن بو بیتی اوقودی.

شش جهت / از بهر یافت

مطلب بقا بالله

و تشریف خلافت

نظم چقد دوزی پودر یارم اقامت آرزوست ••
•• ای اجل سرعت مکن وای عمر تعجیل مباش ••

فحینئذ یکون سیر العبد من الله الی الله وبه ومعه وفیه • طالب مطلوبنه وقاصد مقصودینه وعاشق معشوقنه وجان جانانه واصل اولوب محبوبله باقی قالدی نظم

اکر کوبستی نشانی بی نشان زحمت مکش •••
•• چون نشان بی نشان از بی نشان آمد پدید

مطلب علامت [illegible] فنا وبقا

بقا بالله سیر معشوقدر وعشق ده بو مرتبه بی نشاندر صاحب سعادة وصاحب قوتدر • وقلبده خلوتدر وکثرة ایچنده وحدتده در • وقتده اولور اعتکافده واربعینده اولوب جمیع اضداد وقتنده برا اولور • وانک جان وکوکلی بر نفس جانانه دن ایری اولماز وعالمک ظلماتی وکدوراتیله مکدر اولماز • زیرا الله تعالینک عنایتیله محفوظدر ای درویش بل کل که بو مرتبه یه نشان صاحب سعادة کوزین یومسه فنا فی الله در کوزین آچسه بقا بالله ده در • بلکه اویانق دورکن فانی مطلقدر بو مقامک عجایبینک نهایتی یوقدر • بو مراتب مذکوره

دیو

[illegible]

52 ونیه مقامات ودرجات وکمالات بو اربعینده بلکه اون کوننده • بلکه بر کون وبر کیجه ده قابلیتنه واستعدادینه کوره حاصل اولور

نظم ز دنیا تا بعقبا نیست بسیار • ولی در ره وجود تو نشسته

اما مقام تلوینده کچوب تمکین واستقامت حاصل اولوب ملک ومقام ایدینمز مکر بر بیل بو مذکور اولان اعمال ایله طقوز اربعینده جد ایله مشغول اوله مذکور اولان مسالکی سلوک ایدوب سلامتله کچوب • کندو باطننه صاحب تصرف اوله • هر زمانده وهر آنده وهر نفسده کندونک مقام • ومرام اصلیسنه رجوع ایتمکه قادر اوله وفقنی الله وایاکم دقایق الموحدین والواصلین برحمتک یا ارحم الراحمین • ای عزیز بل کل که کامل ومکمل اولنه اقل یکرمی اوچ نشان وشروط وارد در • واکر بکده برینی عد ایلسه ک وذکلام چوق اولور مکرانلرکی واز هزاران یکی بیان ایده وز وجودلری عزیزدر قرنا بعد قرن • حاصل اولور مثنوی بعد چندین سال می زاید شهی • می زند بر کمانها خرکهی

جسم او چون چراغ بر زمین • نور او بالای سقف هفتمین

اول نشانی بودر که هر طالب آنی کورسه تکریی اکا کلور •

واكر وصفين وادين دخي ايشتسه بر حالدن بر حاله كچر كه
اولكي حالدن خوش كلور ايكنجي نشاني اولدر كه اكر طالب
يوزين كورسه فرح اولور قاشندن كتمك ايستمز اوچنجي
نشاني اولدر كه هر كشي سوزين ايشتسه قبول ايدوب
جاني سوينه وسوزينك ذوقندن نه قدر تشويشي
وار ايسه قالميه دردنجي نشاني بودر كه خلقلو وكوكلي
يوزلو در واولوريه دكين تواضع وخلقي ونظري يردر
فانه في كل شيء يرى الحق كيف لا يسوى • نظم •
اول كيشيكم دوته الله خلقيني • خلقله خوش دوته الله خلقيني
بشنجي نشاني اولدر كه مشفق وسخي اولمقدر طالبدن حق
حق تعالى نك ويردكي نعمتلري ظاهر وباطن اولسون
دريغ دوتميه مقدر • مثل مقامات ودرجات وحالات
بونلر ارتق سخيلك نيجه اولور كه ولايت بخش در
جان وباشي دنيا وآخرتي دوست يولنده ترك ايده لر نظم
آسمان ودر دور ايشتا جرعه نوش • آفتاب درجو پستان ذره پوش
اكر بر كونده بك كشي كلسه تويشلمز بلكه فرح اولور حق
تعالى عبرنيك رزقين وقيدين كورجبيدر • ولا تطلب

مطلب اشتوى عبارتدر روح اضافينك قبولنه استعدادى حاصل اولمقدر

مطلب نفخ روح عبارتدر روح اضافينك قبول ايتمكدن

ولا تطلب

ولا تطلب منك الرزق • ونحن نرزقك نظم
ذكر وفكر ودوست نكيز ادعم دنيادن عاشقان راكسته ازرقى جديد
يوم جديد • التنجي نشاني هيبتلو در اكر طالبلرانك حضورنده
ومجلسنده اوتورسه لر وحاضر اولسه لر سوزيليه لر
مكر كندوسي التفات ايدوب منبسط اولوب خاطرني
مشغول ايليه اندن دخي اوابلا حاجت ضروري قلماي
سويليه يدنجي نشاني اولدر كه حمول ديوك چكيجي اوله
وكمسه اوزرينه يوكن براقميه • بلكه يارانلرك حاجت
ضروريسن كندو حاجتي اوزرينه تقديم ايده • واكر
فقرا الى حق تعالى نك ويردكي طعامدن طعام ملندرسه
لوجه الله تعالى طعام ملندور • انما نطعمكم لوجه الله
لا نريد منكم جزاء ولا شكورا • وفخري فقريله در وخادم
الفقرا اولمقدر • وقال الله تعالى في الزبور يا داود
اذا رايت لي طالبا فكن له خادما • جانن وباشن
وعقلن وكوكلن وتنن ومالن جمله دوست يولنده
وخدمتنده وحقله كرچك طالبلر وعاشقلر خدمتنده قوللردر
نظم صد سعره دشمني بكشد طالب مقصود • باشد كه يكي دوست بيايد بخيانت

مطلب روز طلب

مطلب بونلر معتقددر

سکزنجی نشانی حلیم وکریم النفس ودکمسه‌یی اینجیتمز وکیمسه‌دن
اینجینمز وکرجمیع عالم اکا دشمن اولورسه یرامز دعا ایتمز
کیجه یاتسه وصباح دورسه • کوکلنده کمسه‌یه یرامز
قصدین کورمز حلقه محبت وعداوتی ومدح وذمی
قتنده بردر • دوسته ودشمنه تواضعی بردر بلکه دشمنه
ارتق تواضع ایدر نفسنه مخالفت ایچون • نظم

نیکوانرا دوست دارد هرکه باشد در جهان • کر بدانرا دوست دارد
کوی بردی از میان • نفسله جنك وعالم ایله صلح خلقه
عداوتی کنا هدن وعظمتدندر وبو کلردن زیاده دردیه شعر
اوکوز هری خورد وتهمت شود • تو اکر صد تهمت خوری زهری شود

حیری حقدن شری نفسندن بیلمک اولادر امر ترتیبی معبود
اولان • ما اصابك من حسنة فمن الله وما اصابك من
سيئة فمن نفسك الآية • القصه بر طائفه بوقمدن
بولنمز صو صقجغزدر • وکسنه‌نك حالنی تجسس
وتحسس ایلمز کندو حالنه وقصور وخدمتنه و
حضور وجمعیتنه مشغولدر • اما بو طائفه‌یه انکار ایله
ویرامزلق ایله بغض وعداوت ایلکده دین هلاك اولمق قورقوسی واردر
نظم

نظم هان هان ترك حسد کن باشها • ورنه ابلیسی شوی اندر جهان
تو بهیچکو هیچ بنده الله را • متهم کم کن بد زدی شاهرا
زیرا حق تعالی نك قوللری بو رمرکیم المذن یرامز قصد
وعداوت ایدرسه اندکریم النفس وحمولدر لو بغشلر
اما حق تعالی نك عز سلطانه بر اری منتقمدر واضعاف
مضاعف دنیا واخرتده یرینه قور • فهل یهلك الا القوم الفاسقون

نظم بونلره ویردی جلب کوکل ایلمز • بونلره بلدردی همت [illegible]
کسنه کم بونلره منکر اوله • حق دیدارندن کورلده محروم قاله

قال النبی علیه السلام • من اهان عالما بالله فقد اهانني
ومن اهانني فقد اهان الله ومن اهان الله وجبت
له النار • طقوزنجی نشانی غریبدر دنیاده غریب
کبیدر کسنه ایله آشنا اولمزلر وحالترین کسنه
بلمز • اکر غربتده واکر حاجتی وتعلقاتی واقرباسی ایچنده
دخی اولورسه غریبدر کمسیه حالنی ودردین سویلمز
وبونلر یکله کوکل قاپوب وقاپویب حشر اولمازه • بونلر
ملکدن بوکون ویارین کوجه کبی اولور نظم
غریبدر عشق ادی قنده وارسه • غریب کوکلی کوزنشون کم ادر

مطلب [illegible]

اون بریجی نشان سفری وطنده وخلوتی انجمنده قیلور معناسی بودرکه وطنده سفر ایمز صفتلردن نفسانی وجسمانی وظلمانی دن کچر • صفات روحانی ونورانی ملکنه واروب اقامت ایدر مثنوی اولیا شیر قباب غیرت اند خلق از عرفا نشان • چیست ابدال آنکه او مبدل شود خمرش از تخلیل یزدان خل شود • غلبه ده خلوت معناسی بودرکه ظاهری خلقله و باطنی حق ایله اولور • زیرا کوکل دوست ذکرنده وفکرنده وکندونک نور وحضوری دوست ایله بازارنده کثرت ایچنده کزلنمشدر • ظاهری بیکانه کبی • وباطنی آشنادر • وکندو دوستندن برنفس غافل اولماز • ضعیف کوید مثنوی

درون زکو آشنا باشد برون بیکانه وش بهتر • ظهور حال خود را کسی کی می کرد اولا

کما قال الله تعالی • رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله اولیائی تحت قبائی لا یعرفهم غیری اشارتدر بونلره مثنوی اولیا شیر قباب غیرتند • خلق از عرفا نشان درحیرتند زیرا بونلر محبوبان خلوتسرای حضرتدر بونلری نامحرم وبیکانه کورمز نظم • درمیان [illegible] اولیا ان ای صفا

درمیان

55 درمیان انبیا چون مصطفی • زیرا هرکه مظهر ذات احدیت والوهیتدر انی حقدن کیمسنه بلمز • ضعیف کوید نظم

کس خلوت سرای اندر نشود باشاه هم خانه • اکر خواهی زحال او برو هردم زسلطان پرس • اما مظهر صفات اولنلرک نشانی بودرکه هرکم دیلرسه انی اما راسدن وعلما تندن واتقیالردن • امرالندن احوال باطنی سنه اطلاعی اولور • زیرا احوالنی وکمالاتنی اشکاره ایدوب بلدرکده در اون بریجی توکل وقناعت اهل در کوکل شویله غنی درکه اکر بر اقچه سی اولمسه بیک التونی وارکبی غنی در • دائما فخری فقر ایله وفقرا ایله سودر واللرکله جلیس وانیس در • اکر نسنه سی اولسون واکر اولمسون رزق

نظم

ایچون غم وغصه یمز هیچ مالی وهیچ ماکمی • دربی هیچ هیچ غم نی قال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم • الکاسب حبیب الله یعنی توکل کسب ایدنلر اللهک محبوبی در نظم

چیست کسبی از توکل خوبتر • نیست از تسلیم خود محبوبتر

اون ایکنجی صبر وتسلیم ورضا بالقضادر هرنه کم اکا کلورسه مقبول واکرمکروه حقدن بلور راضی قسمتدر

مطلب عارفان بیان ... کامل و ...

مطلب مظهر ذات و علامت تجلی ذات

مطلب مظهر اسما و صفات

مطلب تسلیم و توکل و رضا و قضا و قدر

تسليم اولوب قبول ايلر • بر مقامده اولانك نشانى بودر كه
نسنه طلب ايتمز • زيرا طلب ايلدوكى نسنه كوردكه حق
تعالى ازلده قسمت ايلديمى يا خود قسمت ايلديمى اكر قسمت
ايلديسه كلور يتيشور • صبرسوزلق ايلمكه نه حاجت (نظم)
صبر باشمدن كه زيركان • هست حلوا آرزوى كودكان
واكر قسمت ايلديسه طلب ايتمز حق تعالى نك اختيارنى كندو
اختيارينه تابع قلمقدر • حقيقتده قسمته راضى اولمامقدر (مثنوى)
بشنو اكنون قصهٔ آن رهروان • كه ندارند اعتراضى در جهان
اوليا دست دعا بى بر زند • كه همى دوزند كاهى ميدرند
قوم ديكر ميشناسم ز اوليا • كه دهانشان بسته باشد از دعا
چون قضاى حق رضاى بنده شد • حكم اورا بنده خواهنده شد
نى تكلف نى پى مزد وثواب • بلكه طبع او چنين شد مستطاب
عالم وعامل ومتقى وپرهيزكاردر قوللرندن وفعللرندن
نا مقبول ونا مشروع كلمز • وظاهرا ولانه وظلمدن
نسنه اولمز • وحق تعالى نك ويردوكى صاقلمز وحق
تعالى دنه منز وحالمز نيجه اولور ديو تشويشلنمز
حق تعالى نك قدرتنى تكرار مشاهده ايلمشدر •

نظم

(مطلب ترك اختيار [illegible] الانسان [illegible])

نظم نى خداوا امتحان ميكند • نى در سود وزيانى ميزند
امابيوسته حق تعالى نك مكرندن اندیشه ده در
ولا يأمن من مكر الله الا القوم الخاسرون •
وعالم ربانى در علمسز صوفى قپوسز اوكبيدر يا اولانكى
باغ وبنجه كبيدر اوغرودن وطواردن نسنه قورتارمز ضعفكبيدر
نظم عالم انست تراوجا كرد بهر دوست • منع وانش اين بود بگذر ز دوست
علم وحكمت ايستيدر بر لوده وكوكلوده نوار ايسه
علقدر الطاقة البشرية اكا معلوم در وعلمنه
مناسب عملى دخى واردر • بركمسنه حكمت بيلورم ديو
دعوى ايلسه وحكمت مقتضاسنجه عمل اولمسه حكمته
نالم دكلدر • زيرا اهل تحقيق قتنده عمل حكمتدن جزؤ
ايدوكى بلك ايسترسك علم وحكمت مقتضاسنجه عمل ايله
نظم
حكمتى كه از طبع زايد وز خيال • حكمتى بى فيض نور ذى الجلال
حكمت دنيا فزايد ظن وشك • حكمت دينى برد فوق الفلك
حيله آموزان جكرها سوخته • فعلها ومكرها آموخته
فكر ان باشد كه بكشايد رهى • راه آن باشد كه پيش آيد شهى
خلقك احوالنى وهر طايفه نك مراديني واوضاعن
واطوارين كوروب فراست ايله معلوم ايلمشدر

(مطلب خوف واجب [illegible] ذكر حق)
(مطلب عالم عمل ربانى [illegible])
(مطلب علم وعمل لازم [illegible])

زیرا اولیاء الله قوّهٔ عملیه سببیله طبیعت ظلماتندن
و بشریّه صفاتندن خلاص بولمشدر و انوار کمالات و
استعدادات و درجات ده حالی نورانی ایله کوکل و جانلری
مستنیر اولمشدر و روحانیتی غالب اولمشدر نظم

نقش آدم لیک معنی جبرئیل • رسته از خشم و هوا و قال و قیل

خلقک خواطرینه و نیاتنه مطلع اولور • هیئات
و اوضاع سببیله معانی مخفیّه ادراک ایلر • نظم

هرکه واقف گشت بر سرّ ازهو • سرّ مخلوقات چه بود پیش او
هرکه بر افلاک رفتارش بود • بر زمین رفتن چه دشوارش بود

قال النبی صلّی الله تعالی علیه وسلّم • اتقوا فراسة المؤمنین
فانه ینظر بنور الله اون اوچنجی نشانی خوف و غم و غصه
اولماز • کما قال الله تعالی الا ان اولیاء الله لا خوف علیهم ولا هم یحزنون

نظم اولیاده کم بولاره قورقو یوق • دنیاده هم آخرتده قیغو یوق
زیرا قورقو کچمشدن اولور • و حزن و غصه کله جکدن
اولور • بونلر اهل حالدرلر ماضی و مستقبل ذکر ایتمزلر •
کچمشدر اون دردنجی نشانی استقامتدر ظاهرلری
و باطنلری مستقیمدر • استقامت ظاهردر و استقامت
باطن در

باطن در • فاستقم کما امرت نظم

استقامت اهل حقدن حفظ در اوز زبان • انلر ایچره یوقدر
سرّ و اینجتمز بکم باد خزان • اون دردنجی نشانی فنا و
غیبت چوق واقع اولور • اگر جماعت کثیره ایچنده
دخی اولور ایسه کوکل گوشه سی خلوت سرای دوست
ایلر • و کوکل گوزینی اول گوشه دن آیرمز سوز سویلر
الا حضور مستمر و دیتله وا جازتیله • سوزینی آز و آواز
سویلر • بو مقامده دائما کندودن غائب
و جمیع عالمدن غافل اولمق • چوق • اولور نظم

هرکه فنا گشته و فقر ایت • اورانه کشف و یقینله معرفت
رفت او ز میان همین خدا ماند خدا • الفقر اذا تم هو الله

کوکله کیرکم حقیقت بولسن • بو سوزیلک معنی کانده بولسن
اون بشنجی نشانی عشق و محبّتدر • نظم •

عشق چون آتش بود سینه جلا • کم بود آفت بود و غلب جلا

اهل عشقک کیجه و کوندز • آرامی یوقدر دوست
یولنده ایلیغی و یوقش و یا زوقیش بردر نظم •

ناف ما بر مهر او ببریده اند • عشق در او جان ما کاریده اند

کوکل و جان ایچنده دوست ذکرندن و محبتندن غیری نسنه

بو قدر • و بر نفس معشوقی ذکرندن غافل اولمسون نظم
دنغار دل از نیض بکه دارکه ان یاد • در هر نفسی واقف
اسرار ضمیر است • دوست بولنزه باشله و جانه
قالمان دنیا و آخرتی دوست رضاسیچون ترك ایدر
انك محبتی کوکل و جان ایچوندر • ترك ایلیو نظم
بر چیز بیاکه خانه بر انداخته ایم • از مهر تو این
پرده بر انداخته ایم • اون البنجی نشانی صاحب
تصرف و قدرة ایسی دور • یعنی اکر دیلرسه بر حالدن
بر حاله کچر • حق تعالی کمال لطفندن قوة و قدرة ویرمشدر
بر زمانده کندو باطننه اولکی حالدن بیکرك حال کتورر
و کیدر • و آنون دخی بیکرك حال کتورر مثلا بر زمانده
کندو اختیاریله عالم کثرتدن و صورتدن کچر حضور و
جمعیته کلور • کوکل عالمنده صفا حاصل قیلور و اندن
عالم عقله کچر عبرت و حکمت نوریله منور اولور و اندن
جان عالمنه وارر محبت و شوق و درد حاصل قیلور •
و انواع صفات حمیده ایله متصف اولور و اندن عالم سره
وارور وحدت و غیبت • و فنا و استغراق حاصل ایدر
بو تصرف

مطلب تصرف اولیاء [illegible] باطن

بو تصرف و بو قدرة کوکل و جان حق تعالی ایله باقی
اولدوغندن کلور • بو تصرف و بو قدرتی الله هر زمانده
ویر بیلمشدر • جلالده ایکن جماله و جمالدن جلاله •
انتقال ایدر • زیرا اضداد قتنده بردر نظم
معنی بو دل بیان ایلیمز • اولاکم کوکلده در سویلیمز •
انلوکم معنی کشف اولمشدر • محرم اولورین ذکو [illegible] •
قنده کو هوا ایله اولور بولن • بو سوزن معنی سنی اولدر جمی (?)
اون ایکنجی نشانی صاحب قوتدر جمال و جلال انك
قتنده بردر بلکه جمال جلالدر جلال جمالدر
انده خوف مستولی اولسه رجا اولور رجا غلبه
ایتسه خوف اولور • اول زمانده که مظهر صفات جلال
و قهردر • و جمال و لطفه توجه ایتمکه قوتی واردر
بو مرتبه اولدقده حاصل اولور که محبت ذاتی محبت
غالب اوله محبوبك صفاتی مقابله سی بر کورینه • مثل [illegible] نظم
عاشقم بر لطف و بر قهرش بجد • بو العجب من عاشق هر این دو ضد
این عجب بلبل که بکشاید دهان • تا خورد او خار را با گلستان
این چه بلبل این نهنك آتشی است • جمله ناخوشها ز عشق او خوش است
ملا حب دلراندادا اوزیان • کو خورد او زهر قاتل را عیان

علامات
مطلب محبت [illegible] جمال و جلال
یا ذا الجلال والاکرام

اون سکزنجی نشانی وقار و سکوتدر کرکدرکه مریدلر
ایله وقار و حرمت ایله دیریله تاکه مرید کستاخ
اولوب ولایتندن محروم اولمیه وهرکشی قاتنده
دخی کستاخ اولمیه • وسکونتی تام اوله هر ایشده تعجیل
کوسترمیه واهسته لکله مریده تصرف ایده طالب
خاملغندن انکاره • دوشمیه • نظم •
اولیادر خلقه ایمان اوکردن • یوقسه کافر اولوردی بو بدن
اون طقوزنجی نشانی ثباتدر • کرکدرکه ثابت قدم اوله
مریدلره وفادار اوله و ایو عهدلو اوله و همتی دریغ
دوتمیه واندک سعینی باطل ایلمیه • نظم
کرنشوی شاکرد ان استادرا • روبیابی شعلهٔ ارشادرا •
او بترا از لطف خود حسا کند • تا ترا از زمرهٔ مردان کند •
یکرمنجی حیرت ولب بسته اولمقدر بو مقام قمح محو وفنا
اولمقدر • صکره • حاصل اولور نظم
زیرکی بفروشی وحیرانی بخر • زیرکی ظن است وحیرانی نظر
چون حیرانی اولورکی لب بسته اولور ولب بسته اولمق
نشانی وصولدر • ضعیف کویر نظم
عاشقانرا

مطلب علامات وصلت

عاشقانرا درد وآه وخسته کی • وا صلانرا حیرت ولب بسته کی
یکرمی برنجی نشانی چیولقدر • بو مقامه وبو سعادته
ایریشنک اقوالی وافعالی و حرکاتی و سکناتی جمله
مع الله والی الله ومن الله وفی الله بی رنك وبی
کیفیت • وبی حد وبی نهایت • وبی ضد وتمکین علی
التمکین انک صفت لازمه سی اوله • بو مرتبه ده نه شرق
ونه غرب ونه صباح قاله ونه صول • ونه فوق قاله ونه
تحت نه زمان قاله نه مکان نه کیجه قاله نه کوندز
لیس عند الله صباح ولا مساء • بو مرتبیه اشارتدر
نه قرب قالور ونه بعد • ضعیف کویر نظم
فصلدن یار ایوکی کرچه الهی بوربر • بجه قصه تمام اولدی وهم فصل تمام
ایتمکدن مقصود بلمکدر • وبلمکدن کورمکدر • وکورمکدن
یتشمکدر • ویتشمکدن داتمقدر • وداتمقدن اولمقدر
واولمقدن اولمامقدر • واولمامقدن اولمقدر نظم
مرادم نصیحت بود وکفتیم • حوالت باخدا کردیم ورفتیم
قال الله تعالی • فان اتبعتنی فلا تسئلنی عن شیء
حتی احدث لک ذکرا • وقال النبی صلی الله تعالی علیه وسلم

تم اعلم بو فصلده ایطا
پیدوده دا اغزد
ارادلی باشنده در

عليكم بالسمع والطاعة ولوكان عبداً حبشياً
چونكه در و طلب طالبك كوكلنده حاصل اولدى حق
تعالى نك ارادتى پرتوى نوريله • كوكل و جان منور
اولدى • واول اداب وشرايط مذكوره ايله مهذب
ومادب اولدى • واول مقامات مذكوره يى قطع ايدوب
مقصودينى حاصل قلدى ايسه • واول اوصاف كامل ومكمل
ايله متصف اولديسه • وهو نور على نور يهدى الله
لنوره من يشاء • واكر طالب يالكز كيدوب بومرتبه يه
يتشمدى ايسه • وبو دولتلر وسعادتلر ايله مسعود
اولمديسه • كركدركه شيخ كامل ومكمل كه علاماتى
بيان اولندى انك تحت تصرفنده تسليم اوله • واكر
كنديى تسليم ايتمسه طلب تعزز ايدوب بينه اصلنه
رجوع ايليه • وكنده محروم ومغبون قاله نعوذ بالله
من الحور بعد الكور پس تسليم تصرفات شيخ كامل ومكمل
ايليه • يا شيخ نظرى سببيله اولا كه تربيتى ايله
مقصودى تيز زمانده حاصل قيله • اكر اعتراض ايتسه
لركه كندونك نظر عقليله وعمليله كامل ومكمل صحبتنى كه

مقامات

ودرجات ممكندر بلكه واقع در • وصول حاصل اولوردیو
صاحب سعادة صحبتندن واداب خدمتندن قالميه كه
زيرا بكده بر كشى يه ميسر اولماز واكر اولسه دخى نادردر
النادر كالمعدوم سابقا ديلدك ايديكه كندو مقرر قيله كيدن
هلاك اولمق قورقوسى واردر • زيرا كندو تصرفنده اولان
اكثرى مغرور اولور • وكامل ومكمل اولدم صنور عشوهٔ
نفسه وتسويلات شيطانه كرفتار اولور عجب وكبر
حاصل اولور • التى ديرك ويوزى دورك وسوزنيك
حلاوتى اولماز • كندو اصحابلى يرامز صفتلردن خلاص
اولماز • ودائم قساوة قلبه كرفتار اولور • ولا تلقوا بايديكم
الى التهلكة واكر بركشى يه نفس وشيطان غرور ويره
ويا كه بو يولك دليلى حضرت رسالة پناه پيغمبر
عالم صلى الله تعالى عليه وسلم • وحق جل شانه نك لطفى
بس در • وقرآن عظيم وعلم شريعت طريق مستقيمى
بيان ايدر پس شيخه نه حاجت قرآن لطف حق تمام در نظم
چراغ شمع چه بايدبكار قافله را • هزار قافله را دوست تو بس است چراغ
جواب شك دكلدركه بو يولك دليلى افتاب جهان قافله

مطلب مهلكات نفسى

سالار امت حضرت رسالتدر صلی الله تعالی علیه وسلم
وداعیاً الی الله باذنه وسراجاً منیراً • وقرآن وعلم
شریعت بو یولك بیانن ایدر • ولكن بونك مثالی
شو كه بكزر كه بر كشی كتب طبیه مجرد كندو رأیندن
مطالعه ایلسه واشرابه ادویه اوكرنسه وادویه نك
كیفیاتنی بلسه • وامراضك اسامیسن واسبابن وعلاماتن
ومعالجاتن كندو مطالعه سیله اوكرنسه واستاددن
كورمسه كندویه وغیریه معالجیه قادر اولیماز •
رأی العلیل علیل • فی قلوبهم مرض دن خلاص بولوب •
اخلاق ذمیمهٔ نفسانیه دن • خلاص • بو لساندن نظم
نهایة اقدام العقول عقال • كثرة سعی العالمین ضلال
ولم نستفد من بحثنا طول عمرنا • سوی ان جمعنا فیه قیل وقال
كوحق ذو ولان او دعیبن بوش فخر وناز دان دین بیدی
لیك چون من لم یذق لم یدر بود • عقل تخیلات اوسیرت قود
منك یوقدر كه قرآن حق تعالینك شفاخانه سیدن
ان للقرآن شفاءً ورحمة للمؤمنین • وحدیث نبوی حضرت
رسولك • المعالجة بالاضداد تجربت خانه سیدر
اما كامل

اما كامل ومكمل اولان عزیزلر اولیاء الله خدمتنده اولوب
انواع تجربه ایدوب تشخیص امراض جسمانی ونفسانی ایلیجك
كوردیلر كه كندولرده • فی قلوبهم مرض حاصل اولدوغنی
بلدیلر تصفیه وتزكیه معالجه سن قلدیلر • وتحلیه شربتیله
ردی اشباع وصفات ذمیمهٔ نفسانی اخلاقندن
كندولری خلاص قلدیلر صحت انس ذكر حق جل ذكره
حاصل قیلوب مشاهده یه یتشدیلر • وكندولر مهتدی
اولوب وغیریلره دلالت وهدایت ایتمكه قادر اولدیلر •
كما قیل الشیخ فی قومه كالنبی فی امته مجرد عالم تفسیر وحدیث
وفقه بلمك ایله معالجیه قادر اولماز • زیرا كندو نفسنك
یرامز صفتلرندن قورتولماز مثل كبر وكینه وحقد و
حسد وریا وریاست وحب جاه وعزت ونام ونشك
وبونلرك امثال صفات ذمیمه تشویشندن وغمندن
ودار لغندن كوكلی • وبو صفتلرك وحشتندن وغصه
سندن ومحنتندن جانی قورتاره مز • وحضور وجمعیت
وصفا وتوكل وقناعت وترك • دنیا وزهد وصلاح •
ونورانیت وذوق وشوق • ومحبت حق جانبن وكوكلنده

مطلب علاج امراض قلبیه

حاصل قلماز بلکه اوعزی الیناه • و بریکش قلیج کبی بوقنوکور
اولات صفات ذمیمه لرا ضعاف مضاعف زیاده اولور
فایده ایتمز غیریلوه نیجه فایده یتشدوره کمثل الحمار یحمل اسفارا
نظم دل زدانشها بشستند این فریق • زانکه این دانشی نوازد این فریق • دانشی باید که اصلش زان سواست • زانکه هر فرعی با صلش رهبرست • بلکه علم کندویه ضرر ایدر • کما قال النبی علیه السلام • ان اشد الناس عذابا یوم القیمة لم ینفعه الله بعلمه • وقد قال عمر رضی الله عنه اخوف ما اخاف علی هذه الامة المنافق العلیم • قالوا کیف یکون منافقاً علیماً • قال رضی الله عنه علیم اللسان جاهل القلب • وقال یحیی بن معاذ رحمه الله لعلماء الزمان تفاخرکم فرعونیة وبیوتکم کسرویة وامواکم قارونیة فاین آیین محمدیة • پس عملسز عالمک مثالی کمثل صخرة وقفت فی فم النهر ولا تشرب الماء ولا تترک حتی یسقون الحرث والزرع • عملسز عالمک علمی جانسز کوده کبیدر ویمشسز در • علم که عمل اولمیه دیوالکدر • وعمل که علم اولمیه بیکانه لکدر • • •
نظم ایشی • فرکه وار او وهاده • مسلمانه در جهان کمتر قنا
مسنی ن

62 مسلمان صحبت بسیاری بکفناد • مسلمان همی باید بکرد وار • مقصود بو سوزلردن علمک تعلیمن وتعلمن نفی ایلمک دکلدر • بلکه علم سبب عزة دنیا وجاه ومنصب وریاست وشهرت • وبونلرک امثالی یرامز صفات حاصل قلوب اخلاق حمیده دن واخرتده حق دیدارندن محروملق قورقوسی وارد • نظم جبالهٔ دین سیوک ازان سوم فزن • چون نزادی شرک هرزه جان مکن • علم بر نوردر سوردوکی کشیه ویرمز اکر عملاء مقادین اولورسه نور علی نور اولور نعوذ بالله من صحبة جهال الصوفیة • ودخی استمد کی موسی پیغمبر صلوات الله علی نبینا وعلیه یدی ییل شعیب علیه السلام خدمتنده اولوب قیون کوتورکدن صکره کلیم اولوب وپیغمبرلک تشریفیله مشرف اولوب • وکتبنا فی الالواح من کل شیء موعظة وتفصیلاً • کل شیء حاصل قیلدقدن صکره علم لدنی یلمک استدی • حضر نبی علیه السلام ابجد لوحنک اوکرتمه خدمتنه حواله اولندی • وقال موسی هل اتبعک علی ان تعلمنی مما علمت رشداً • حضر علیه السلام ابجد لوحنک

مطلب علم وعمل

مطلب علم بلا عمل وعمل بلا علم

مطلب فضل علم باعتقادنه اعمال صالحه

اولنه انك لن تستطيع معي صبرا نيوردى يعنى كز
بزيمله صبر ايدوب يولداشى اولمغه قادر دكلسز ديرى
موسى عليه السلام حضرتلرينه • بويله دينلجك
بزيم اعتنا ايمز كندو فكرندن ويا مطالعه سندن طرز
يول آچوب نفس وشيطان مكرندن ودنيا تشويشندن
خلاص بولمه‌مى ودخى ظاهر يولده يولداشسز اولنماز
الرفيق ثم الطريق • زيرا يولك مقامن بيلور يولداشله
كتمك كركدر • تاكه تشويشسز مقصوده ييتشيله نظم
اندر او ووسايه آن عاقل نا • يا على از جمله طاعت راه
بركزين تو سايه خاص اله • از همه طاعات اينت بهتراست
سبق يابى بر همه سابق كه هست • ظاهر يولده يولداشى اولان
باطن يولده بالطريق الاولى • زيرا يوز يكرمى درت
بك پيغمبر عليهم السلام حق جل شانه يولنده قدم
اورمشلردر • بر بيك قدمنك • نشانن بلورمز نظم
مردان ره عشق به همت ودين دوند • زان در ره عشق
هيچ اثر پيدا نيست • وصالى كعبه سنى نشانسز قلمدى
قدمسوز يول بولسين ايچون • نظم •

تا براه

63

تا براه نديدت بى قدمان بى بزنند • كعبه وصل تو بنام ونشان
ساخته اند • ودخى بو يولده قطاع طريق وحرامیلر
چوقدر يولداشسز كيديلمز حقيقت بو يولده حرامیلر
دنيادر • قوله تعالى • زين للناس حب الشهوات من
النساء والبنين والقناطير المقنطرة الآية بونلرك
جمله سى يول حرامیسيدر • يولداشسز كيدلمز ودخى بو يولده
شبهات فلاسفه واهل بدعت وضلالت ورفضى
وملاحده وزنادقه ومشبهه ومعطله ودهريه
وبونلرك امثالى دنياده چوقدر شيخ كامل ومكمل مقتداى
واصل اولمينجه بو عقبات وبو مهلكه‌دن قورتولماز
عقيده سست اولمانك علامتى بودركه • نمازك
چوق قلورسه ودخى • نورى وضياسى يوقدر نظم
از نماز واز ذكرت وغيران • ليك يك ذره ندارد نور جان
ميكند افعال وطاعت سنى • ليك يك ذره ندارد چاشنى
طاعتش نغزاست ودردى نغز نى • ذوق بايد تا دهد طاعات بر
مغز بايد تا دهد دانه شجر • ودخى سالك زهد مقامنده
كندوكبى متقى وپرهيزكار رشتديكى عمرنده بوقدر ديو

مطلب حقيقتده حرامى دنيادر

دعوی ایلمو مغرور اولور • اعتقاد فاسدی بودر که
شمدیکی زمانده صحبتنی و خدمتنی اختیار ایدوب •
سوزینی دیکلیه جك کمسه یوقدر دیه بو صنفلو کشی
مادامکه بو صفت و بو اعتقاد ایله اوله او کمسنه تکرینك
رحمتی یوقدر • اعتقادندن در • علامتی بودر که کبر ایله
مصاحب اولماز علامتی بودر که ان الله لا یحب کل مختال
فخور • نعوذ بالله من ملاقات هذا القوم • و دخی سالك
صفت روحانی و نورانی حاصل قیلوب صورت دنیا •
تجلی ایدر • تعالی الله عما یقول الظالمون • ذات حق
تجلیسی صانور • دعوای انا الحق ایدر ضعف کوید نظم
بماند این قصهٔ کهنه از ان منصور حلاج • بیا پی دو دو حلوا خورد حدیث نو
ز مردان پرس • و دخی بو یولده کیده نك کوکلنك
صفاسی و جمعیتی و شغلی مقداری غیبدن قپولر اچیلور
و درلو درلو واقعه لر و دوشلر کورر و بیلدوکن •
سویلمز • وقایعی تمییز ایلمش عزیز خدمتنده اولمق کرکدر
پس طالب کرکدر که • مقتدای واصل خدمتنده بو عقبات
محجوب وارطه‌ده هلاك اولمدن قورتوله و مقصودینه یتیشه

نظم

نظم هر مور کجا منتهی کند این ره را • کین ره نه بپای کسی یافته اند
مرید صادق و طالب محق کرکدر که شیخنه و شیخینك
اصحابیله نه قیل و شرط • نه در بیان اولنسون •
ان شاء الله تعالی ای عزیز سن بلکه ارادت دردر حق
تعالی نك ارادتی پرتویدر • و مریدلك صفات
ذات حقدر حق تعالی مریدلك صفاتیله تجلی ایتمسه
ارادت نوریتك عکسی مؤمن قولنده ظاهر و حاصل
اولماز طلب و ارادت مهمان غیبیدر • مرید کرکدر که
کندویی شیخ کامل و مقتدای واصل بر صاحب تصرفه
تسلیم ایده تاکه ارادت دردر • و طلب اغاجنك چچکی
صفات ذمیمه و غفلت صوو غندن قورتوله • طالب
اول مرتبه ده طفل کبیدر • ولایت دایه سی کوکسندن
غدا ویرمك کرکدر ای درویش بیل کل کی طالب کرکدر که شیخ
کامل مغربوه نشان ویرسه خدمتنی طلب ایدوب صحبتنه
یتیشه • و کندویی تسلیم ایده کندو وجودندن •
و جانندن طویمش اوله تاکه بو رباعینك اری اوله نظم
سیر آمدنی ز خویشتن می باید • بر خواستنی ز جان و تن می باید •

مطلب [illegible] ذمیمه و غفلت [illegible]

در هر گامی هزار بند افزون است • زین کرم دوک بند شکن می باید
طالب صادق بو یولده مانع اولنلری ترک ایدرن اقربا
ومتعلقات وهرنه که غیر حقدر دشمن بیله چون علایق
وعوایق صوریّه‌یی قطع ایلدی • وشیخ خدمتن اختیار ایلدی
یکرمی صفات وشرایط • واوایله مرید موصوف ومخصوص اوله
تاکه صحبت شیخ وسلوک بر کمال اولوب مقصودی تیز زمانده حاصل اوله نظم
ز ابتدای کار آخر را ببین • تا نباشی تو پشیمان یوم دین
قطب المحققین ومقتدای عاشقین صاحب مرصاد رحمه الله
علیه مرید ایچون یکرمی شرط بیان ایدوب استیفا ایلمشدر
بو ضعیف دخی انکله اکتفا ایدوب اختصار ایلدک
اوّلکی شرط کوکدرکه شریعته مخالف اولنان جمله‌سنه توبه
نصوح ایلیه وتوبه‌نک بنیادین محکم ایده • زیرا اعمال
واحوال بونک اوزرینه بنا قیلنور • ابتداده خلل اولسه
انتهاده اثری ظاهر اولور جمله زحمتی حبط اولور نظم
اختیار توبه هم در دست نیست • لیک توبه نقل هر مست نیست
بتوبه مقامنک نهایتی یوقدر زیرا جمیع مقامده توبه استعمال
ایدرلر • زیرا هر مقامده گناه واردر اول مقامه مناسب

مطلب در بیان جامع جمیع شرایط ارادت

مطلب توبه بنای جمیع اعمال واحوالدر

حسنات

65

حسنات الابرار سیئات المقربین • نتکم حضرت رسالت
پناه صلی الله تعالی علیه وسلم • با وجود کمال ومقام محبوبیت
دولت لیغفر لک الله ما تقدم من ذنبک وما تأخر •
حاصل قلدقدن صکره توبه حقنه رعایت ایلردی •
واِنّی لاستغفر فی کل یوم مائة مرة بیوردی ایکنجی شرط
کوکدرکه دنیادن بالکلیه اعراض ایلیه کندوده کندودن
نه از قوته ونه چوق منصب اولسون ونه مال اولسون
اگر اقربادن • اگر تعلقاتدن محتاج وار ایسه علی فرائض الله
جمله قسمت ایده • یاخود نه سی وار ایسه شیخک اوکنه
قویه مریدلرک مصالحنه صرف ایده تاکه خاطری انکا مشغول
اولمیه • وحق مشغلندن کوکلی وجانی محروم قالمیه
ترک الدنیا رأس کل طاعة • اوچنجی شرط کوکدرکه مجرّد اوله
وقطع تعلقات قیله نسبی وسببی قیله زیرا بونلر دشمانلردر
انّ من ازواجکم واولادکم عدوًا لکم فاحذروهم نظم
در حقیقت دوستانت دشمنند • زانکه از حق دور مشغولت کنند
ضعف کنوید • فاعلاتن فاعلاتن فاعلات • بار خوردند طالبان غیرت ذات
دردنجی شرط اعتقادده دکر کودرکه اهل سنت وجماعت

مطلب عدم انقضای توبه اه

اعتقادی اوزرینه اوله و بو عقلردن پاك اوله امام ابی
حنیفه و شافعی مذهبنده ده • وشرعیاتده احتیاط
اولان مسائل ایله عمل ایده مذهب تعطیل واعتزال ورفض
دن متبرا اوله • وتعصب ایتمیه • وهیچ مشایخدن برشیخه
منکر اولمیه • شریعتده کف انبیادن برینه انکار ایله اولور
وطریقتده کفر مشایخدن برینه انکار ایله اولور • •
ولایت بولوب نفسك تعصب صفتندن قورتولماز نظم
توکنله بو من منه کورنز مبین • من زید بی زاده واز بکر و کین
وهیچ طائفه اهل قبله دن • لعنت ایدوب اکفار ایتمیه نظم
انکار ایله کمات بنی چوق اکلدی بو یولده • انکاری کیدرلرن منزله ایرر اولدم
بشنجی شرط تقوی درکه کرکدرکه پرهیزکار اوله وقورقولو اوله
لقمه ولباسدن احتیاط ایده مبالغه ایدوب وسوسیه ودوشمیه که
مذموم درز ومامن عمل الا وفیه عرق من الریا • عذور
حاصل قیلور عمل قیله رخصله عمل قلمیه الا طهارته مشغول اولور
وسع تا که وسوسیه دوشمیه خیر الامور اوسطها ایله
عمل ایده التنجی شرط صبردر کرکدرکه شریعتك اوامر
ونواهی سنه صابر اوله وشیخ خدمتنده مرادکرلده صبر ایلیه
اکر شیخ التنبی یو...

مطلب صفت تعصب

66 اکر ابنی بو رسله اشارتی جان و دلدن قبول ایلیه و بر وقت
کندو طبیعتنه اولیوب سستلك کوسترمیه من خدم خدم
کما قال الله تعالی • یا ایها الذین امنوا اصبروا وصابروا
ورابطوا • الایة نظم صد هزاران کیمیا حق افرید • •
کیمیایی همچو صبر آدم ندید • ان الله یحب الصابرین یدنجی
شرط مجاهده درکه کرکدرکه مجاهده یوللارین وایپین
اینات وتوسن نفسیك بو زمان باشندن کیدرمیه
ونفس خوش کلن نسنه یی ایشلمیه • ومرادین ویرمیه
وشفقت ایلمیه • مخالفة النفس رأس کل طاعة • زیرا
نفس اژدها ارسلان ویا صوقره اویوشمش یلان واژدها
کبی در اکر طوق اولسه ایسنی یر • اکر ایصنسه یلانجی یی صوقر نظم
نفس اژدرهاست آن کی مرده است • از غم وبی آلتی افسرده است
کرکدرکه نفسی دین خذ فتنه مشغول قیله کن واکرسنی
انی مشغول قلمسك اول سنی هواسنه تابع ومرادینه
ظاهر وباطن مشغول قیلور سکزنجی شجاعتدر کرکدرکه مردانه
وبهادرانه یوله کیره کن • تاکه نفسك وشیطانك مکرندن
وحیله سندن قورقمیه سن • بو یولده شیاطین الانس والجن چوقدر
مقاومت ایدوب دفع ایلمك شجاعتله اولور خلقك •

مطلب احوال النفس وبطرح مجاهدته وتعلیمه

تشفیعین وظلمنی والکادین وقهرین شجاعت ایله دفع ایلیه نظم

باسیاستهای جاهل صبور کن • خوش مدارا کن بعقل من لدن

هر ولیرا نوع کشتیبان شناس • صحبت این خلق را طوفان شناس

آدمی خوارند اغلب مردمان • السلام علیك شان کم جو امان

طقوزنجی شرط بذل در کرکدر که جوامرد و ایثار اهلی اوله

زیرا بخل قید عظیم در واولو حجابدر • وبعض مقاعده جان

وباش • ودنیا وآخرت ترکن اوره نظم

ای برادر تو اصل در دکشتی • بذل موجود دان ونفی وجود •

هرکه این دو صفت حاصل کرد • بیقین کوی از میانه ربود •

اونونجی شرط فتوتدر کرکدر که هر کشی مقاملو مقامنده •

بقدر وسعه حقنی یرینه کتوره • وکمسه دن نسنه طمع ایلمیه

وکنودسی انصاف ایلیه وکمسه انصاف طمع ایلمیه نظم

جهل آمد پیش او دانش شود • جهل شو دانش کو در نقص رود

اون برنجی شرط صدقدر معامله سی وهر نه عملی وار ایسه

صدقله اوله • خلقله وحقله کرچکلك ایله اوله یلاندن

وخیانتدن ایراق اوله • ابجی باقر دیشی قلایلو عملدن اوزاق

اوله • نه عمل قیلورسه مخصوصا حق تعالی ایچون ایده •

بالکلیه

بالکلیه نظرین خلقدن قطع ایلیه تاکه بو یولده صادق وکرجك اوله

نظم این دلم هرکز نمی کوید دروغ • که زنور عرش دارد صد فروغ

اون ایکنجی شرط علمدر کرکدر که علم حاصل ایده کم فرائض

وواجبات وسنن که اولمشدر • مثل نماز واوروج

وابدست صحیح اوله حق مقداری جواب صورسه جواب

ویری ایله قادر اوله زیاده علومه مشغول اولمیه

که یولدن قالور • مکر کم وقتی کماله یتشه مقصودی

حاصل اوله • خلقه مقتدا اولمق مرتبه سن بوله او وقت

علومه مشغول اوله • کتاب وسنته فائده لو علم اوله

وهیچ بر حالده علم لا ینفعه مشغول اولمیه نظرنده •

دائم علم فقه وتفسیر کلام الله وحدیث شریف

رسول الله وکلام مشایخ اوله • نظم • •

عارف از عیش وفنا دو نافته • با سروری سرمدی بشنافته

جاهل از عیش وفنا شد مغتنم • چونکه با اوی چو او کردی توهم

اون اوچنجی شرط کرکدر که بر نفس نیازی الدن

قومیه • واکرکم ناز مقامنده • دوشرسه •

تکلفله کندولی نیاز • وتضرع عالمنه کتوره نظم

شد نیاز طالبان کر بنکری • شعلها از کوهر پیغمبری •

نیاز مقام خاص عاشقدر و ناز مقام خاص معشوقدر
کرکدرکه شیخله و اصحابیله نیاز ایله و فقر ایله
و شکسته لك ایله و تواضع ایله دیرنه • و کندوبی
مقام نازده دوتوب • شیخله و درویشلره
تشویش ویروب • کوکللرین بولندرمیه نظم
چون کوزیدی پیر نیازکه دل صافی • اندرون عارفانوا کم خراش
لاجرم ابرا بر تو بسته شد • چون دل اهل دل از تو خسته شد
در دشان دریاب استغفار کن • حال بر خود کریه ها و زار کن
ویاخود یا شنك الكبت • و کندوده تك یوکلرین کوکلدن
ایراغ ایله اون دردنجی عیاراقدر کرکدرکه بو یولده
عیار وارکیده زیرا خطرلو یرلر واردر غیبیدن
و شهادتدن چوق درلو ایشلر واردر قارشو کلور
ولا ابالی وار کندوبی کسوتره آته و عاقبت اندیش
اولمیه • و فدای جانه قادر اوله • و باش ویون
اوزینه کیده • تا نشانی بلورمیه نظم
در نقطه مراد دیرین دور مایدم • زیرا بسوخت چو پرکار میرم
مرکز او کسبی جان بفروشند همی خرم • عیار دار از آنکه بر یاد می دویم
ویوزین هرکون ایقلر التنه براغوب سوددر اوله
و دائم حضورنده

و دائم حضورنده اولان کندوبی جماعتك ایقلری آلتنده کوره
نظم درعشق یار ببین که چو عیار می دویم • سر زیر پا نهاده چو خطار می دویم
جانی هست فانی فدای یار کرده ایم • در حکم می کند بسو دار می دویم
مارا چه غم ز دوزخ و با خلد چه کار • دل داده ایم ما بر دلدار می رویم
اون بشنجی شرط ملامتی صفت و قلندری سیرت اوله
ملامت بو دکلدرکه بدعت و ضلالت و شریعتسز
اوله • و طریق شیطان و هوای نفس اوزرینه اوله •
ملاحده مباحیلرك شریعتسزلکی ایدیکوننده قولی
جهنمه قویدیلر • ملامتی بو معنایه درکه نام و ننك
مدح و ذم قبول و رد خلق قاتنده برابر اوله و خلقك
مدحندن سمرمیه • و ذمندن آزیلمیه اضداری برکوره
حق تعالی نك قوللریله صلح و نفسیله جنکی هیچ اکسوك ایتمیه
نظم زان روکه راه عشق راه ننگست • بی با خود ما صلح بی با کس جنگ است
شد در سر نام و ننك عمر همه کس • ای بیخبران چه جای نام و ننگست
اون التنجی شرط عقلدر کرکدرکه جمیع حرکاتی عقل تصرفنده
مضبوط اوله تا بر حرکت که خلاف رضای شیخ در و خلاف
طریقتدر دوریشا نزد • اندن وجوده کلمیه تا جمله رنج
و زحمتکه چکمشدر کوکلندن سورلوب ولایتدن محروم

دکوکللردن مردود اولمیه • بو بلادن • و بو مشقتدن
عقل دهشتدن نیله • خلاص بولسون نظم

عقل با عقل دگر دوتا شود • نور افزون گشت ره پیدا شود

اوننجی شرط اولدر که مؤدب و مهذب
اخلاق اوله • انبساط و ظرافت یولن وقپوسن کندویه
آچمیه • و شیخ حضورنده سکوت و تعظیمله اوتوره و سوز سوزدن منجر
سویلیه سکوتله و بیشقلغله ازواوزدن وغیرو سویلیه نظم

سخن خوش گوی چندانی که گویی • که خوش گوییست اصل نیکویی
دروغ و کج مگو از هیچ بابی • که بنود زین بتر هرگز گناهی

شیخک اشارتنه ظاهراً و باطناً استغفار ایده و احسن
طریقله عذرین دیله و غرامت چکه اون برنجی
شرط حسن خلقدر کرکدر که پیوسته طبیعتی آچیق
اوله و کوکلی خوش اوله • و یارانلره کوکل دالغین
کوسترمیه که تشویش و یوروب انجیمیه نظم

زبهر خلق نیکویی رها کن • نکویی خاص از بهر خدا کن
چو عیسی باش خندان و شگفته • که خر باشد ترش رو و گرفته
میفکن در سخن کس را مجواری • خود افکن باش اگر استادکاری

تکبر و تفاخر

مطلب کبر اخلاق ذمیمه

تکبر و تفاخر و عجب و طلب جاه و دعوی و ریاست
دریادن اوزاق اوله • زیرا خلق یرامز اولمق
بو صفتلر ایله موصوف • اولمقدن کلور نظم

گر گلی کبر و بکف خواری شود • ور سوی مالی بود ماری شود
کیمیای زهر مارست ای شقی • بر خلاف کیمیای متقی

پس تواضع و حرمت ایله یارانلره زندگانی قیله •

آب رحمت باید روی دست شو • وانگهان از جام رحمت مست شو

کندودن اولولره قتنده خدمت و حرمت و تعظیمله اوله
کندویه برابر و کچیلره قاتنده شفقت و مراعات و تلطفله اوله

نظم دلت خرسند کن تا جان بود سود • گر خرسند نیست گنجی کان نبود سود

مطلب در فضل موافقت

و کندو یوکنی یارانلری اوزرینه قومیه • و کندو یوکی و
متحمل اوله الدن کلدکجه یارانلره خدمت و حرمت
ایده • و خدمت ایدن توقع ایلمیه یارانلرک موافقتنده
مجد اوله و هیچ وجهله مخالفت قلمیه نصیحت ایشدیکی اوله
و صحبتلرده نظر اوله • مجادله و مناظره و خصومت و نزاعدن هرگز بیله

نظم اگر چشم خدا بینی ببخشند • نه بینی هیچ کس عاجزتر از خویش
شود هر کس چنان گردان نظر را • که بهتر بینی از خود هر بتر را

کان بو مبحر هرکز نکوید • حلیمی کن زکمتر کس فرو حز

دائم حضرت عزتدن انلر ایچون تقرب و یقینلق ایسته
و اندن کلدکچه سعی اوزرنده که نصیبین عزیزلره
ایثار ایده • و غیرک نصیبنه طمع ایلمیه سماع و حالات
وقتنده کندوینی مضبوط دوته وجودسز و حالتسز
کندو اختیاریله حرکت ایتمیه • و یارانلره زحمت
ویرمکدن احتراز ایلیه الدن کلدکچه حالنی ایچرو باطننه
صرف ایلیه • واکر حالت غالب اولوب بی اختیار
اولورسه ضرورت مقداری حرکت ایلیه وجد و حالده
های و هوی ایدوب اختیاریله باشنی صالوب اندامن
دیترتمیه • بر زمان مقداری حرکت ایلیوب حالاتنی
صاتمیه • اکر نفسک وجد اولمقدن آرزوسن کوررسه
ویرمیه و فریاد ایدوب چاغروب باغرمیه وجد حالنی
هضم ایدوب باطننه صرف اولنمدوغی ضعف حالمدندر
دیه • و استغفار و عذر دیلیه • هر کیمک کم وارد داودتر
و هر کیمک کیوتور صاتق • ایران ایچوب مستلک صوفی
مراییلر ایشیدر • ضعف کسوید • نظم

اکر دانا

٧٠ اکر دانا دلی داری تو از ناجوان کم جوش • ز خامی دور دوش
جونفی ایدر دان برون هر که امد جوش • اصحاب مواجید و حالات
اولان یارانلره نیاز ایله و فقر ایله نظر قیله و انلره
یقین اولنسه تواضع ایله یقین اوله • و شیخ ایاغنه
ادبله و محبتله واره • واکر محبت و تواضع باشدن
آشرسه باشن هر ایاغه که قوره صقنسون که سجده شکلنده
اولمیه حقدن غیری یه سجده شکلنده اولمق حرام در
سعی ایده که جمیع افعالنده و اقوالنده و احوالنده
کوکللر اندن راضی و خشنود اوله لر • نظم

اکر خواهی که کردد کعبه آباد • دل اهل دلی از خویشتن کن شاد •

اون طقوزنجی تسلیمدر کرکدر که ظاهر و باطن تسلیم تصرفات
شیخ اوله • و کندو تصرفن کندودن محو ایلیه • نظم

هر که تنها نادر این ره برید • هم بعون همت پیران رسید

شیخ ادابن و اوامرین و نواهیسن محکم طوته بلکه شویله
تسلیم اوله کم میت غسالک تحت تصرفنده اولدوغی کبی
هر ایشده التجاسی شیخ ولایتنه اوله • هر حرکت کم ایده
شیخ حضورنده و غیبتنده اولسون کوکلنده شیخدن اجازت
طلب ایده • اکر اجازت اولورسه ایشلیه • اکر اولمزسه •

ترك ایده البته البته شیخ قولنه وفعلنه واحوالنه
اعتراض ایلیه • اکرچه نظرلرنده اکری دخی کورنورسه
بوطوغریدر خاملقمدندر دیه شیخك نقصانه حمل ایتیه
خلاف شرع دخی کورنورسه • اعتقادی بو اوله که شیخ
خلاف شرع شریف ایشی ایشلمز • بلکه خلاف شرع شریف
کوروندوکی قصور نظرم وفهم وادراکمدندر دیه • و نظرلر
بوبابده کامل قیله • دیه که شیخ نه ایشلرسه نظر عقل و
شرعله ایشلر • وانك سوزی کیرو المز بکرده بیلور دیه
اولیاء الله ایشنك وسوزینك سرینه کم لوایرر نظم
چون کرفتی پیرهین تسلیم شو • همچو موسی زیر حکم خضر شو
حکایت روایت اولنور که جنید بغدادی رحمة الله علیه
برکون یارنلریله کیدردی کوردیلر که بر اوغروی داره
اصمه قومشلر جنید آصیلوب دوران اوغرونك ایاغنی
اوپرك • ویوزینی سوردی • اصحاب شیخ بو ایشه حیران
اولدیلر • و خاطرلری خسته اولدی وبعضیسنك کوکلنه
بو ایدیکه بو بو مجنت برنامشروع ایشلیوب بونغاریدن
آصدیلر شیخ کورك ایدیکه اول طرفه بعتمییدی • بو قسم قابلیکه
بونك کبی حرکت شیخدن صادر اوله ایدی • و بعض طالب
دخی

71 دخی دیدیکه شیخك بو ایشنك حکمتی واردر وبو ایشك
عهده سندن کلور دیدی • هربری اعتقادی و شیخه
تسلیم واراده تی مقداری سوز سویلدی القصه بردرویش
وار ایدی شیخ الله ابنساط یولی آچق طوتمشیدی
شیخدن استفسار ایدوب دیدیکه بو ایشك سرینی
بیلدك بزه تشویش ویردی خلاص قیلك شیخ بیوردیکه
بز تشویش اوله جق ایشی ایشلدك • اوغرینك حکایتی دیدیلر
شیخ دیدیکه بز اوغرو ایاغنی اوپمدك بلکه کمال وهنر
ایاغنی اوپدك زیرا هر ایشك کمالی اول یولده بالغ اولمقدر
حکایت برشیخ درویشلریله کیدردی ناکاه بر میدان
معرکه کوردی شیخ متوجه اولدی کوردیکه برشخص
بر بیلمو بر پول الور • شیخ نقددن نسنی وار ایسه ویردی
ویارنلردن دخی قرض الدی جمله اول شخصك یولنه خرج
ایلدی • ویولونه کیندی اصحاب اره سنده تشویش زیاده
اولدی شیخه استفسار حال ایتدیلر • بونلرك خلقت
نظرندن نامقبول اولدوغنی بیان ایلدیلر شیخ بیوردیکه
تمام دنیانك بقاسی انجق اول یللندکدر دکر ارتق نسنه
دکمز حکایت برشیخ قرق صاحب کرامت واقعه

يتشمش مريد ايله خرمنانه كيدردى وكندوسى مركب
اوزرنده ايدى ناكاه شيخك مركبى يللندى وشيخ وجد
اولوب حايقردى ومركبندن دوشدى وبيخود اولدى
كندودن كچدى يارانلرى واياغن اوپديلر ناكه كندويه
كلدك انك حالنه متحير اولديلر آتك يللندوكندن
وجد اولمق متعجب ديديلر برزماندن صكره شيخدن
حقيقت حالى استفسار ايلديلر شيخ بيورديكه كوكلمه
بر كلديكه دنياده بو يارانى بو مرتبه يه يتشدردم واوزرلرينه
دخى دستگير اولسم كركدر شيمديكى زمانده بنم كبى بوتدن
ايشتق بن بايزيد وقتم ويا بايزيدك مرتبه سنه ايرشديم
ديو خاطريمه كلنجه آتك جواب ويردى كه سن قنده
سلطان العارفين بايزيد بسطامى قنده پس بن بى اختيار
اولوب آتشكدن دوشمشم ديدى پس اولياء اللهك
حالى وفعللرنى وقوللرنى بزم حاللرمزه قياس ايليوب اعتراض
ايتمكده خطر عظيم واردر نتكم حضرت موسى عليه السلام
كمى دلكدن واوغلان اولدرمكدن وديوار ياپمقدن
مقصودى وار ايدى موسى كوزنده نامشروع كورنمش

اما

اما خلاف شرع دكل ايدى وخضرك حضرت موسى
ايله شرطى بو ايديكه فان اتبعتني فلا تسئلني عن شيء
حتى احدث لك ذكرا موسى حضره اوچ كره سؤال
واعتراض ايلدى معذور طوتدى آخر موسايه ديدى كه
هذا فراق بيني وبينك • نظم

صبر كن بركار خضر بى نفاق • تا نكويد خضر رو هذا فراق
كرچه كشتى بشكند تو دم مزن • كرچه طفلى را كشد تو مو مكن
دست او را حق چو دست خويش خواند • تا يد الله فوق ايديهم براند
دست مى راندش ولى زنده اش كند • زنده چه بود جان پاينده اش كند

اى درويش اعتراض سبب مفارقت حقيقتدر وكرچه
صورتده مفارقت دخى اولمسه معناً مفارقت واردر
كبعد المشرقين طالبه شيخك التفاتى اولمدوغى
ايكى جهتدندر برى بودركه طلب يولنده سستدر
طالب صحبتندن اوزاق اولسون وتيز جانبه كرورتى
كتورسون كتسون ديو ظاهرده التفات ايتمز • نظم

عشق از اول چرا خونى بود • تا كريزد هركه بيرونى بود

ايكنجى اودركه طالب اولنلر شيخك باطنندن امدادلر

الوه باطنندن نورانيت وفيض تسليمه‌ى مقدارى
هر زمانده وبلكه هر آنده وهر نفسده ييتشور • اكر
ظاهرا اظهار ايتمزلر ايسه ده ديمك طالب شيخنه
تسليم قضا وقدر حقده شيخنه تسليم حقده كلمين
حقه تسليم اولماز والله اعلم • يكرمنجى تفويضدر ديو
مريده كركدركه • چونكه قومى طلب يولنه بصدق
كندو وجودندن بالكليه بيزار وكندويى حق تعالى
يولنه فدا ايليه وصدق واخلاص ايله ديه كه • الآية
وافوض امرى الى الله • عبادتنى وخدمتنى كراماتدن
اوتورى ايتميه • وحضور وصفا كلك ايچون ايتميه
وجنت اوموب وجهنمدن قورقوب ايتميه • وكمال ايچون
ونقصان ايچون ايتميه • بلكه محض عبوديت حق تعالى ايچون
ايليه وانك رضاسيچون وديداريچون ايليه • بلكه عبودينى
اوله حق تعالينك رد وقبولنى كوزتميه وحقدن نه كم
كلورسه راضى اوله • اكر وقتى خوش اولسون دكر پريشان
اولسون حضرت عزتدن بر نفس يوزين چويرميه
حالى ايو اولسون يا تلو اولسون • حق تعالى يه حواله ايليه ودركه

مطلب تسليم قضا وقدر

مطلب تفويض عبوديت

وكلت الى المحبوب

وكلت الى المحبوب امرى كلّه • ان شاء احياها وان شاء اتلف
بگذاشته ام مصلحت خويش بدو • كر بكشد ور زنده كند اوداند
بزه لك جاده‌سى ميان راه اورزينه ثابت قدم اوله
اكر كوننده بك كره خطاب كلسه كه طلب ايده مزسن
دون • كيرو اولكى حالكه كل • بر ذره طلبدن دونميه
وهيچ ابتلا وامتحان ايله طلبدن اشنى دوشميه •
ظاهرين وباطنين ايشدن چكميه • نظم •
دل چون رقم عشق تو باجان دارد • باران بلا بر سر ما مى بارد
جانا بسرت كه تو بكردام زدى • ور عشق هزار بار بردم آرد
وشيخ ملازمتندن هيچ بر وجهله يوز چويرميه •
واكر شيخ بر كوننده بك كره قوسه كتميه ارادة ايله محبت
اكرطاوسلردن اولميه سككدن اكسوك اولماق
كركدر • نه قدر قوارلرسه ينه كلودر • چونكه بو مقدار ايچ
بو شرائطله اوله • وشيخ دخى اول صفاتله كه شرح اولندى
موصوف اولسه مقصود ومراد حقيقى نيجه الكى يدى
زمانده حاصل اولوب حضرت عزت جلالندن حجابى كتوره
تا قاصد مقصودينه وطالب مطلوبنه ومريد مرادينه
وعاشق معشوقنه واصل اوله بفضل الله الملك المنان •

صحبت اولیا بغایت اولو نعمتدر و نعمته شکر
واجبدر • و اکر نعمته یتشمسه محروم و مغبونیز نظم
آنکس که بیافت دولتی یافت عظیم • و آنکس که نیافت در دریغ است مقیم
آخرتده نه وار ایسه دنیاده مثالی کوسترمشدر
اکر حق تعالی حضورنده اوتورمق ایسترسه دنیاده اولیاء الله
حضورنده صدق ایله اوتورسون • انا جلیس من ذکرنی نظم
هر که خواهد او نشیند با خدا • کو نشیند در حضور اولیا
طریق درویشان بعد از تجرید و تفرید صحبت در •
و صحبتده جمعیت بودر که یارنلر بربرین نفی ایدوب
اونوتمقدر • بلکه کندوینی دخی اونوتمقدر • و طریق
درویشان ذکر قلبیدر ذکر جهری و سماع دکلدر
قال ذی النون • الذکر غیبة الذاکر عن الذکر چونکه
درویش ذکر خفی یه مشغول اوله حق تعالی حاضرلق
عطا ایده و طالب اهل سر اوله و حق جل و علایی کوکل کوزیله
کوره • کما قال عمر رضی الله عنه رای قلبی ربی نظم
معشوقه بچشم دیکران نتوان دید • جان مرا بچشم من باید دید
حق تعالینک فیضی برق خاطف کبی دایم جمله خلایق
اوزرینه کلور • بر نفس منقطع اولمز • اما حاضر
وقوف

وقوف قلبی اوله نه • معلوم اولسور بس نظم
بی دلارا دلبران جستیم بجان • جمله را جستیم نشان دعا شد
چون سالک فنا فی اللهدن صکره بقا بالله مرتبه سنه
یتشور علامتی بودر که • هر نه کم کورر کندوده
کورر • و هر نه کم بلور کندوده بیلور و غیری کندوده
اولور • من عرف نفسه فقد عرف ربه وجود عدمدن
مراد بو صفتک دوامیدر و عدم خود بو صفتدر نظم
ذوق این عدم آمد حجاب با تو مور • دمی عدم کم جو وجود و وارو
بر عدمدرکم جمیع وار لقلرا اکا قولدر بعض اهل تحقیق
قتنده فنا عبارتدر سیر الی الله نهایتندن و بقا
عبارتدر • سیر فی الله بدایتندن عارف سیر الی الله
مرتبه سنه اول وقت منتهی اولور که حظوظ بشریت
دن و علاقات جسمانی و روحانیدن بالکلیه چقه
تا که طالب یولنده دو عزم توجه ایتمینجه وارلق بوریسنی
قدم صدق ایله • براوغوردن قطع ایتمینجه و کندونک
مجازی وارلغن قیو خلقه سی کبی • قاپوده
قومینجه • وصال کعبه سنه یتشمز نظم

مطلب صحبت اولیا
مطلب ذکر خفی
افزود
مطلب حقیقت فنا و بقا
مطلب حظوظ بشریت

نشان کعبهٔ وصلت بکوینها شده است بجانا • وکوب دون بوده بودی عقول و ناقص قاصر • سیر فی الله اول وقت

محقق اولور که • قول فانی مطلق اولور قرت صکره که فنای صفات وفنای ذات در حقانی وارلق ویره‌ر اول وجود حقانی سجیله اوصاف الهیه ایله متصف اولور • واخلاق ربانیه ایله متخلق اولور مرتبهٔ

بی یسمع وبی یبصر وبی ینطق وبی یعقل در بو مقامک اطوا دنیاک نهایتی یوقدر صفات فانیه بو مقامده کون وجود • باقی کیوب قبر خفادن چقوب محض ظهوره کیدر • وحق تعالی نک جذبه سی تصرفنی قوللنک باطننده مستولی اولور • وانی کندو تصرفنده نزل ایلر وحق تعالی نک صفات ذاتی سیله بوننک کوکلنه متصرف اولور پس شالی مقام در معشوق کمی سوریسی اکادر هذا • صراط • علی مستقیما نظم

فشانده درمعنی باتو بسیاره ولی کی کور ببند دره هوار

بو مقامده لاجرم بونده محفوظ اولور رعایت وظائف شریعت • وامانت ودیانت ایچره بربله اولق ویللده

صحت حال فنایه

صحت حال فنایه • اکر بو رعایتله محفوظ اولمزسه دلیل عدم صحت حال فنادر • کل باطن یخالفه ظاهر فهو باطل • ونیاء وساوس اول کمسیه ودکه مغادن بجمش اولمایه اهل اللهک شرک خفی دیدکلری بودر اولکمسنه که حال فنانک بدایتنده اوله تمکرنی احساسی غلیب ایدر وجود مشاهدهٔ ذات و صفات مقامنه یتشه تمکین حاصل ایدر یعنی تکریی حال احساسدن غایب بو مرتبه ده لازم دکلدر • شاید که بعضیلره اتفاق اوله وبعضیلره اولمایه • بلکه غرقهٔ لجهٔ بحر فنا اوله وظاهری حافظ اوله هرنه که افعالدر احوالدن کچرسه بیقصور معلوم اولور • رجال لا تلهیهم تجارة ولا بیع عن ذکر الله • بو مبلغنه بالغ اولان ایلره اشارتدر اهل فنا دیقا مشاهدیه یتشدکدن صکره عین مراد ایچنده مرادندن مرادسز اولر مقامات وکرامات حجاب کورنیم • کوکل مشربنکلی حظوظ جسمانی ودوحانی دن ساقط قیله • محبت ذات جمیع مراداتنه غالب کله بو مقامده اولان عزیزلر • بغایت قوتلودر • نظم •

حوذ قوی تر می شود خمر کهن • خاصه آن خمری که باشد من لدن
غم و شادی و درد و شوق و خیالی و وهم محبت
ذاتی دن مشغول قیله مز • زیرا محبت ذاتی •
دوستدن غیری سیلن • محو کلده و جاننده قوملشدر نظم
از غم و شادی نباشد هوش ما • با خیال و وهم نباشد هوش ما
باده در کودش گدای جوش ما • چرخ در کودش گدای هوش ما
باده از ما مست شد نی ما ازو • قالب از ما هست شد نی ما ازو
ای درویش مقام فنای مطلق محض عطای حضرت اقدم
واقدسیدر بو مقامك ظهوری تدریجیله وحصول
شرائطیله در • وفنای مطلقك شرائطندن بعضیسی
توجه تام و حق تعالی یه محبت ذاتی واسطه سیله در
واجتنابدر اولبسنه ونکم محبت ذاتی مقتضای دکلدر
نظم چونکه من از روی خویش دم زنم • نطق میخواهد که بشکافد تنم
هر عبارت خود نشان حالیست • حال چون دست و عبارت آلتیست
فنادن مراد فنای جهت بشریه وخلقیه در • یعنی مثالی
شو که بیرکم آتش سوزان ایچنه دوشن دمور آتش
صفتنه ورنکنه کیرر • وبو صفت ایچنده دمور هرکز
آتش اولماز

مطلب محبت ذاتی

مطلب علامت ظهور محبت ذاتی

آتش اولماز آتشی صفتی غلبه سندن آتشی اولدم صنور نظم
توان نشتوی ولیکن از جهوکنی • جایی بر سی کز تو تو یی بر خیزد
علم وعقلک فنا ساحلنه بوندن ایلرو وارمز • لو دنوت
انملة لاحترقت اشارتدر بو مرتبه یه وبوندن
صکره مقام حیرتدر • ونشانسزلقدر نظم •
انها که رسیدند زنامت بی نشانی • در عالم حیرت همه بی نام ونشانند
بوندن صکره اولان اطوارك نهایتی یوقدر
بو مقاملک احوالنی سلوك ایدوب کورملك کرکدر
سوزیله اولماز امید ودکه • کبر مقتا عند الله ان
تقولوا ما لا تفعلون دن اوله وز • ووجود مجازینك
وجود حقیقی قتنده محو وفانی اولدی • حق تعالی کندی جماله
وکماله آینه ایدوب • کندو کندو مشاهده ایلر نظم
ای برادر دست وادار از سخن • خود خدا پیدا کند علم لدن
پس بود خورشید را رد پیش گواه • ای شیخ اعظم شاهد الله
شهد الله انه لا اله الا هو بو مقامده الویردر •
وبوندن صکره خلافت تشریعی ایله مشرف اولوب
عالم ظاهرده وباطنده تصرف • ویره بیلسون نظم

مطلب

نظم

لب ببند و غوره دریا مکن • بحر را حق کرد محکوم بشر

چار جوی جنت اندر حکم ماست • این نه زور ما ز فرمان خداست

هر کجا خواهیم داریمش روان • همچو سحر اندر مراد ساحران

گر بخواهی رفت سوی زهرمار • ور بخواهد سوی محسوسات رفت

ور بخواهد سوی معقولات رفت • هر طرف کرد اشارت کردشان

می رود هر پنج حس دامن کشان • گر بخواهد بر عدم بارش شود

ور بخواهد بردلی باری بود • میدان شهود وحدت و

ور بخواهد جانب عبرت رود

فناکه • اهل الله قتنده مستعار قدر اولدرکه وجودده جسمانی ظلمانی وجود روحانی باقی ده فانی در بقانک ظهوری حالنه علم طریقتله فناده منزه مراتب وصول کر سیر فی الله ده نهایتی یوقدر • زیرا محبوبه کمال اوصافنه نهایت یوقدر • واکر کم دنیاده وصول مراتبنه تمام یتشدیم دیسه کوزل نظر ایلیه هنوز اول مرتبه ده در • معلوم دکلدرکه آخرته دخی یتیشه جکی چونکه وصول مراتبنک نهایتی یوقدر • دائما ادب ردنی علما دیمک کرکدر

نظم

اندر ره حق جمله ادب باید بود • تا جان باقیست در طلب باید بود

در یکدم اگر هزار باده بکشی • کم باید کرد و خشک لب باید بود

وسیر بالله

وسیر بالله فنادن صکره بقا میدانی در • وسیر عن الله مقام تنزلدر جمیع خلقک عقوللرینه احاطه ایدر حق تعالیه دعوت ایتمک ایچون • بو مقام پیغمبرلره مخصوصدر • بو مقام صاحبلرینک تنزللرنده رجوعلری حقده در بو مرتبه ده دوام استغفار لازمدر • حضرت رسول علیه السلام پیغمبر اولدوغی خاطرینه کلدوکجه استغفار ایدردی • الولایة افضل من النبوة بو معنایه اشارتدر اکر سؤال اولنسه که ولایت افضل اولیجق نبوتدن هر ولی پیغمبردن افضل اوله ایدی • جواب بودرکه همان نبینک نبوتندن ولایتی افضلدر زیرا نبوت جهت خلقه متعلقدر نبینک خلقی حقه دعوت ایتمکله ولایت جهت حقه متعلقدر • کوکلک و جانک حق تعالی طرفنه • اولیاء اللهک قدس الله ارواحهم بوندن نصیبی واردر • انبیایه متابعت سبیلله • کما قال الله تعالی • قل هذه سبیلی ادعوا الی الله علی بصیرة

اهل الله ایکی درلودر • بری عزیمتله عمل قیلور • بری رخصتله عمل قیلور • بونلرک عزیمت و رخصتله عمل قلمقدن مرادلری خلقک نفعیدر کندو وجودلری ایچون دکلدر

زیرا بونلر منازلی قطع ایدوب مقصود حقیقی‌یه ایلتورلردر
برنفسی کوکللری وجانلری دوستدن آیرو قلدر صنعو کوید نظم

زاهدان رو ز جزا خواهند بنید روی دوست •
• عارفان اروی جدا هرکز نباشند یك نفس

مطلب احوال عارفان

اما خلقك نفعی عزیمتله عملدن زیاده در وتمام عزیمتله
وهمتله عملده فایده وارد ر وخطردن اوزاقدر •
کمال وجود اهل الله خلق اعتقاد ایدوکندن زیاده‌در
خلقك اعتقادندن تشویش ویولك ادتر بعض اهل الله
اظهار ایدوکندن مقصودی تربیت وجوه خلقدر
اظهار کمال وار یعنی یوکی خلق فایده‌سی ایچون چکمك
کرکدر • وباطندن هر زمان نفی ایدوب عذر واستغفار
ایتمك کرکدر وکندویی فنا ویوقلق وعجز ومعترف مجرم
مالمق کرکدر تاکه اظهار کمال کندودن کوکلندن کیدوب
وحالت اصلیسنه رجوع ایده • اهل الله‌ك دائم طریقی
یوقلق وافتقار وتواضع وعجز ونیاز قلوب عملارده
کندویی مقصر بلمك • بلکه عمل ایدوب قلمامش
کبی کوره ونقصان مشاهده احوالدر نظم

مطلب استغفار وعجز وانکسار

درعمل کوش ونظر دروی مدار • کرده هارا همچو ناکرده شمار
زیرا وجود بشریت دائم بونلرکله منفی اولور حقیقتده
استغفار وجود بشریتدن اوله • زیرا کناهلرك •
اصلیدر طالب اولنلرك برنشانی دخی بودرکه
حق تعالی‌یی واهل اللهی سور وصحبتلرینه ملازم اولور
طالبك بومرتبه‌سی اولورسا دتو هرکسی به دیرلر نظم
اکر خواهی درد وصلش ازین پیرمغان پرس • نیاز وفقر ودرویشی بجو
ازصوفئی رعنا • منشور غمش بهر دل وجان نه هند
ملك طلبش بهر سلیمان نه هند • کامل وواصل اولانك اشتغال
ظاهریسی اعمال باطنه‌سنه مانع اولمز • وباطن ایشی
دخی ظاهر ایشنه مانع اولماز • اکر بومرتبه‌یه یتشمسه
هنوز بالغ اولوب مبلغ رجاله یتشمامشدر نظم
بوی جمعیت نیابی یك نفس • کر بشو زحال نوازیك کس
بومبلغه بالغ اولان کامل ومکمل ومقتدای واصلدر
فرید عصر وقطب دهردر • واجازت دعوت خلقدر
حق تعالی‌یه • بومرتبه‌یه یتشمیجه ارشاده مشغول اولمیه
خلافت واجازت ودست تو به ویرمیه زیرا هنوز
کندو صفات نفسانی ظلماتندن قورتولوب کوکل عالمنه

یتشوب صفا وجمعیت وحضور حاصل قلمامشدر
واندن عالم عقله واروب نوریله منور اولمامشدر
واندن عالم جانه واروب محبت وعشق ودرد وحالات
وانواع صفات کمالاتیله متصف اولمامشدر • واندن
عالم سره واروب انس حق تعالی حاصل ایدوب اخلاق
الهیه ایله متخلق اولمامشدر • واندن عالم وحدته •
واروب مجموع ممکنات وعالم اسما وصفاتی عبور ایدوب
احدیت والوهیت بحرنده وجود مجازیسن غرق و
مستهلک ایدوب کل شیء هالک مطلعندن جمال کبریا
نوریله • کوکلده جان کوزین کوزلندرمامشدر •
وغواصی دریای الوهیت اولوب درر جواهر
فنا فی الله وبقا بالله حاصل قلمامشدر ضعف کوید نظم

بموج بحر لاهوتی همیشه غرق چونکم بود •
• الهی واحودش کرده زغواصان این دریا •

خلافت ونیابت امریله مأمور اولمامشدر کندو
رأیندن عزة خلق طلب ایدوب لافه ودعوای ارشاده
مشغول الحق

79 مشغول اولمق خلاف ادب وحیاسزلقدر بو طائفه
یعنی بو مقامه یتشمینلره مرید ومحب اولان بی حالت
وصوق ونسبت وتعصب وغرور وجهل وانکار
ونزاع ومجادله مستغرق ومستهلک اولمشلردر •
اگر بو طائفه‌دن یعنی کامل ومکمل اولمقسزین ارشاده
مشغول اولنلردن برکشی اولسه اول طرفه شیطان
وارمق حاجت دکلدر بو فقیر سوزین بوکا بنا ایدوب
سویلرکه مدعیان بی معنی صورت ادعوسی بو طائفه
ارهسنده چوقدر • مکر نفس وغرور شیطانله مغرور
اولورلر مملکته حکمدیر نافذ صنورلر وجهلرک
اولوب • بیدون یمورطه کبی صلاحه کلمزلر بو •
مقام درجات عالیه‌یه یتشمدین واهل الله ترینک
ذوقن بولمدین ارشاده مشغول اولنک اکثری ضال
ومضلدر • ظاهری سجاده وتسبیح واوراد واذکار
وصوم وصلوة ایله ونیکین خرقه‌لر ایله بزنرلر • واهل حال
ومواجید کلماتن اذکر نورلر • بو ایشدن مقصودلری
عزت خلق در ومریدلر چوق اولمق ودوام ودانه در نظم

هر طرف غول همی خواهی ترا • که ای برادر راه خواهی هین بیا
ده نمایم همره باشم رفیق • من قلاووزم درین راه دقیق
نی قلاوز است و نی ره داند او • یوسفا کم رو سوی آن گرگ خو
او بسوی سفل می راند فرس • گر چه سوی علو جنباند جرس
نعوذ بالله عن رؤیة هذا القوم وصحبتهم ضعف گوید نظم
کسی را دعوی شیخی بود او هیچ چیز نبوده است •
• خر بکم کرده را جویی ز باد بان و سکبان بپرس

واهل الله بو طائفه‌نك ضلال جهتندن اکثری ظاهرلرین
پریشان دفترلر و سجاده و ذکر و اورادی
اختیار ایتمزلر • صورتلرینی ملامیة طریقنه قویرلر
تا که اوغو انلرك صورتنه یول بولمیه ضعف گوید نظم
الهی و نقش بی نقشی بجان دل پذیرفتست •
• بیا این نقش بی نقشی و نقش نقشبندان بپرس

واصلان کاملان ایکنجی طائفه در بری کاملار در درجات
حاصل قلدقدن صکره غرق بحر جمع الجمع اولورلر وحدت
و فنا بحرینه مستغرق اولوب سکان قباب عزت
و میدان دیار حیرت ایچنده متحیر اولورلر کندولردن
خبرلری یوقدر

خبرلری یوقدر • و کندولرك نه مقامدن کلدکلرین
بلمزلر اغیره نیجه دلالت و هدایت ایتسونلر • بو
طائفه‌یله • اذواق بزه بنوبرین بهره و نصیب یوقدر
ایکنجی قسمی واصلان و کاملان و مکملانلردر انلرکه وصولدن
صکره کندولرینه کتوردیلر و خلعت خلافت و نیابت
کیوردیلر • وانلرك جکمین حق تعالی مملکتلرده نائب
قیلدی و فضل عنایت ازلی انلری استغراقدن صکره
عین جمعده ایکن • بحر فنادن عالم تفرقیه کتوردیلر و بقا
میدانینه خلاص ویردیلر • تا که خلقی درجاتنه
ایلتدیلر نجات حاصل قیلوب استعداد وصول
حاصل قیله لر بو طائفه حضرت علیه السلامه متابعت
سببیله واصل اولوب انك طریقنه ارشاده ایلکه
مأذون و مأمور اولورلر • هر قنوه که ظلمات غم و تشویش
بحرینه غرق اولمش وار ایسه • و طالب بوریقیس اولور
انلرك انفاس طیبه‌سی سببیله عیسی صفت اولمش
کوکللری نورلنوروب • دیرلر که نظم •
عیسی منم و مجیز من این نفس است هر دل که [illegible]
ومن احسن قولا ممن دعا الی الله و عمل صالحا و بو نلره

اولیانک عشقیدر • اذواق نوز بنوتدن تمام نصیبلری
واردر • الا ان اولیاء الله لاخوف علیهم ولاهم یحزنون
تفسیری یعنی ایله مشرف اولورلر • کندولر لقادن تسلیم
تصرفات حق سبحانه وتعالی قیلورلر وهمت ایکین حظ
جسمانی وروحانیدن سلکرلر • زیرا حزن بو ایکی صفت
فوت اولدوغندن کلور زمان ماضیده • وخوف طلب
حظ روحانی وجسمانی فوت اولدوغندن کلور مستقبلده
وبونلر اهل حالدرلر فکر ماضی ومستقبلدن
کچمشلردر • ضعف کوید • نظم •
فنا شو که تو بقا خواهی زملک جاودان بگذر • • •
• • غرا این بس بوداکی جان رشود هم زیان بگذر
نیجه مستغنی اولمسون ایکی جهانک مقصودینی الکتور شود نظم
تا بر سر کوی عشق تو منزل ماست • سود و جهان جمله کتود از ماست
آنجا که تو شکاه دل مقبل ماست • مطلوب همه جهانیان حاصل ماست
وفقنی الله وایاکم کشف الذات بل کل که انسان کامل آینهٔ
ذات وصفاتدر • چونکه آینه صافی اولدی حضرت
هر صورت ایله تجلی ایدر اول صفاتله متجلی اولور و مظهر
ذات وصفات اولور

سود و زیان ندادر • ع

ذات وصفات اولور بلکه آینهٔ محبوب قتنده مطلوب
اولور زیرا محبوب جمال بر کمالدر • مشاهده قلمغله عاشقدر نظم
زان روی که شوق آینهٔ روی تو ام • از دیده تو بر دو ن تو می نگرم
بو مقامده ایمان عیان اوله وعیان غیب ایچنده نهان
اوله • کفر وایمان اعتباری کوتریله • وصال وهجران
برابر اوله • زیرا کندولک فانی اولدی • تجلی نوریله
مستغرق اولدی غنای کلی • حاصل اولدی نظم •
با نور تجلیات • دوجان بنمانو • با رویکه تو دوری کفر وایمان نماید
چون ماهیٔ ما زما تجلی بستد • امید وصال وبیم هجران نماید
وصول حضرت حق قول طرفندن دکلدر بلکه عنایت
بی علت • وتصرف جذبات الوهیت طرفندندر
چون طالب مجازی وارلغنی انک حقیقی وارلغنه بدل ایلدی
کندو وجودی قطره کبی بحر بی نهایه ده محو ایلیه بلکه
دنیا وآخرته • بدل • ایلدی • نظم
وان مرغ که دانهٔ غم عشق تو خورد • بیرون ز دو کون آشیان دیگر است
چون کندوی دنیا وآخرته بدل ایلدی حقدن غیری هلاک اوزرک
نظم کجا انجا وجود کسی نماید • پیش آفتاب عالم آرای کجا ماند •
وجود ذره هر جای وصال حقیقی بو اراده ال ویردی

نظم از عشق مرا چو بر لب آمد جانم • گفتم که نی بوصل جوید درمانم
گفتا اگر وصال ماهی یابد • زوهجت حیات تو تا هجر من مانم
اگر سن دنی فانی وسعی ذوجه دملری • ایشته بو نعمت الگا هیچ چیکه دارنه
هوای هویت فضاسنده طیران ایدن عزیزلر فنا بحرینک
غواصیدر • واحدیت دریاسنک قطره‌سیدر وعدم
میدانینده • باش وجان اوینامشلردر • بلکه
دریای قطره‌ده پنهان • ایلمشلردر • ضعف کوید نظم
وان بحر بی کناره چو این قطره در کشید • هل من مزید میزد
از بهر باقیات • وصال شمعنک پروانه‌سیدر • کوکلری ملکنک جانی
چونکه طالبک واریغی دوست مشاهده‌سی قاتنده فانیدر
کندی ظاهر و باطن دوست محبتی و دوست دارلیغیله دولمشدر
نظم عشق آمد وشد چو خونم اندر رگ وپوست • تا کرد مرا تهی وپر کرد ز دوست
اجزای وجود من همه دوست گرفت • نامیست ز من بر من وباقی همه اوست
وفقنی الله وایاکم دقایق الواصلین والکاشفین •
برحمتک یا ارحم الراحمین نظم هیچ‌بینی ره بی‌پایان نمیرسی
واوچینی دودی زور ورفتی میرسی • عنانرا بازکش
ازان اسکار • کره رو ورکت و مرکب نیست رهوار
تتمة ای درویش اگر بو مقامات ودرجات عالیه‌یه
تنها کیدوب

[illegible]

82 تنها کیدوب حاصل ایتمدک • وباشیخ ومقتدای
واصل حق منتهی اولوب تسلیم تصرفات ایده
مدکسه و سعادتک قوی دکل ایسه خیر الامور
اوسطها ایله عمل قیلگن • بش وقت نمازی جماعتله
قیله‌ده برای اوروج طوتگل وکوجک یترسه •
زکوة ویره سن • وحجه وارسن • الکدن ودلیکدن
کمسه اینجیتمیه • المسلم من سلم المسلمون من یده ولسانه نظم
لاجرم آن راه بر تو بسته شد • چون دل اهل دل از تو خسته شد
اینجیتمک ایسترسه زبانک دخی دوکمینه وکندوکه نه
صانوسک یولدانیکله وقوشتوکه آنی صانک یلان
وغیبت • وکبر وحقد وحسد وریا وریاست
وشهرت وعداوة دبر عملردن وناشروع یرده
سترتلردن اوزاغ اولگل • انا که وانا که احسان
ایده‌گل • والیک الستنه غیلری خوش دویسن وجمیع
انبیایه ایمان کتوردکسن • وجمیع اصحابی واولیاء الهی
سوه‌سن کور عذابین وصراط کیپرکسن وجهنم و
صورک وحسابی • وعقابی وجنتی حق عز شانه تعالینک

دیوارین حق بیله سن • ودائم گناهك اكوب استغفار
ایده كز و حق تعالی نك سزكله اولان • و عامه و خاصه
اولان انعام واحسانن اككز و شكر ایده كز •
وحرامدن قچه كز • و حلالدن حق تعالی نه ویردیسه
اكا قناعت ایده كز • و خیرلو ایشلره دورشه سز •
شردن و اهل شردن اوزاق اوله كز بیعده وشراده
یلان سویلمیه سز • كندو حالكده اوله كز • وسعی ایده كز
خلق سندن اینجنمیه و حق تعالی دن راضی اوله كز
ودائما اوله جكك اكوب اكاكوره عمل ایده كز كوكل
اله كتوره سز • وحاجتلر بتوره سز كلنه وكیدنه
توقف وتكلف اتمیه سز • واوكلرینه صغره كتوره كز
وتواضع ومسكنت ایله اوله سز • وبالجمله اوامره
امتثال و نواهیدن اجتناب ایده سز • وجمیع اموركزده
حق جل شانه یه توكل ایده سز واعبد ربك حتی یأتیك
الیقین وهذا صراط ربك مستقیما • امید دركه
حق تعالی یه واصل اوله سز • والله اعلم بالصواب
واليه المرجع والمآب

تمت هذه النسخة الشريفة اللطيفة للشيخ الكامل
الكمل المشهور بعبد الله الالهي رحمه الله رحمة
واسعة عن يد اضعف العباد المحتاج الى
رحمة الملك الغفار غفر الله له ولوالديه
واحسن اليهما • درويش السيد محمد عبد الصمد
المعلوم بالراغب من قطمران شيخ حجابي •
عبد الباقي القريمي • في تاريخ سنة اربع وعشرين
ومائتين والف • اللهم ارحم واغفر واجذب
الى قربك لصاحبه ولقارئه ولكاتبه
ولجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين
والمسلمات الاحياء منهم
والاموات امين
بحرمة سيد المرسلين
يا مجيب
استجب
دعاءنا
م م

ولنه

هذه الرساله لمحمد النسفی قدس سره العزیز

بسم الله الرحمن الرحیم

الحمد لله رب العالمین والعاقبة للمتقین
والصلوة والسلام علی خیر خلقه محمد خاتم
النبیین وسید المرسلین وعلی اله واصحابه
الطیبین الطاهرین اما بعد بو اضعف الضعفا
و خادم الفقرا عزیز ابن محمد النسفی شویله دیرکه
بر جماعت درویشلر کثرهم الله بو بیچاره دن
دیلدیلر که کرکدرکه الله تعالی نک ذاتی وصفاتی
وافعالی معرفتنده و انسانک مبدأ ومعادی معرفتنده
بر کتاب جمع ایده سز و کتابک اولنده بیان ایده سز
که یوله کیدیجی کیمدر و یول نه دور و منزل قاچدر
و انسان کامل کیمدر و مقصد نه دور و دخی
بیان ایده سز که شریعت نه دور وطریقت نه دور و
حقیقت نه دور

حقیقت نه دور وصحبت نه دور و ترک نه دور و
سلوک نه دور وآزادهلک نه دور و انسان کامل
کیمدر پس التماسلرین دیلکلرین و نیازلرین قبول ایلدم
و حق سبحانه وتعالی دن مدد و یاردم دیلدم تا که
خطادن و زللدن صقلیه انه علی ما یشاء قدیر
وبالاجابة جدیر و بو کتابه مقصد اقصی دیو
آد ویردم و بو کتابده اهل تصوف و اهل وحدت
سوزلرین یازدم کرکدر اندر رکه تکری یولونه
کیدیجیلردر فصل اول بیوله کیدیجی کیمدر و یول
نه دور و منزل قاچدر و مقصد نه دور انی بیان
ایدر ای عزیز بیلکه اول یوله کیدیجی حس در
و برمدتدن صکره عقل اولور نتکم رسول الله بیورر
العقل فی القلب یفرق به بین الحق والباطل
عقلدن مراد عقل معاش دکلدر عقل معاددر و بر
مدتدن صکره دخی یوله کیدیجی الله نوری اولور
و بو یوله کیدن سالکلرک انجق بیکده بری بو نوره ایرشور

ما باقیسی جمله حس وعقل درجلرنده قالور • پس
یوله کیدیجی بلدك الخ وحتی بلکه جمله یوله کیدیجیلرك
مقصودی • الله تعالی معرفتیدر • والله
معرفتی الله تعالینك نورینك التیغیدر • حس و
عقل معاش الله تعالینك معرفتندن بی بهره وبی
نصیبدر • نتکم عقل معاش بر یوزینك پادشاهیدر
وبر یوزینك عماری عقل معاش ایله در وخرابلغی دخی
عقل معاشدندر قوله تعالی واذ قال ربك للملائكة
انی جاعل فی الارض خلیفة قالوا اتجعل فیها من
یفسد فیها • الله تعالی ملائکه نك جوابنی بیورر
دیکه اندر بونی ایشلمزلرکه سز دیرسیز الخ
جوابنی بیوردیکه قوله تعالی انی اعلم ما لا تعلمون
وبن ادمیلردن شونی بلورم که سز بلمزسز واول
شنیئه اولدرکه یعنی ادمیلر اکرچه بونلری ایشلیه لر
که سز دیدیکز اما ادمیلر اوله لرکه الله نورینی
ینشلر • وبنی اکلیلر که مجموع موجوداتك
یرادلمسندن مقصود اودیلر ایدی و ادمیلردن مقصود

بنی بلنم واکلنم

بنی بلنم واکلنم حضرت داود علیه السلام سؤال ایدوب بیوردی کم
یا رب ما خلقت الخلق لکنت کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف
پس سالکلره ایشی اولدرکه شیخ صحبتنی سعی ایجنده اوله لر
تاکه الله نورینه یتشلر وتکمیلی بلوب واکلیه لرا عرف
نتکم بوکیدیجی بلدك • وبوله کیدیجینك مقصودینی اکلدك
امدی بیل کل که • اکر سیر الی الله منزللرندن سؤال ایدرسك
سیر الی الله ده منازل یوقدر بلکه هم یول جوقدر
پس بو سوزك مفهومی اولدرکه • سندن اللهه دکین
یول یوقدر وبلکه هم یول جوقدر دیمك اولدی ■
امدی الله تعالی یه کیدن ایکی طائفه در که انك بری
اهل تصوف وبری اهل وحدتدر دیمز بو ایکی طائفه نك
سوزینی ایجاز طریقیله بیان ایده لم تاکه بو ایکی طائفه نك
سوزی منشرح کلسون ای درویش سن بلکه اهل
تصوف دیرلرکه سندن اللهه دکین یول یوقدر شول
جهتدن که الله تعالینك ذاتی • نامحدود ونامتناهیدر
اولی واخری اوستی واتی صاغی وصولی اوکی واردی یوقدر

یعنی هیچ جهتی یوقدر و بر نوردر که نامحدود و نامتناهیدر
و بر بحردر که بی پایان و بی کراندر • و مجموع موجوداتك ذره
لرندن هیچ بر ذره یوقدر که • الله تعالی بالذات انکله بیله
اولمیه • و انی محیط اولمیه و آندن آکاه اولمیه و ذاتیله جمله
اشیایی محیطدر الایه الا انهم فی مریة من لقاء ربهم الا انه
بکل شیء محیط و علمیله دخی جمله اشیایی محیطدر الایه
و ان الله قد احاط بکل شیء علما ای درویش سالك تا که بو قربه
ییتشمینجه و قربدن خبردار اولمینجه اللهدن بی بهره و بی نصیبدر
اندر که بو قربه ییتشدیلر و قربدن خبردار اولدیلر • هر کون
و هر دم مشاهده دهلر • و اللهدن ایشیدرلر و اللهی الله
کورلر • و الله ایله بیلورلر • و روز و شب خلوتده و جمعیتده
الله ایله اولورلر • و ایقلیدن اوزیمزلر • و یانلرین یره
قومزلر • و اوتانورلر • و یقین بیلورلر که الله تعالی حاضر
و ناظردر • و مجموع عالم الله تعالینك ذاتنك عظمتی قتنده
قطره کبیدر دکز قتنده بلکه قطرهدن کمتردر • ای درویش
حس و عقل بو قربه یول اولیتمزلر • و بو قربه یول ایلدن
انجق الله تعالینك نوریدر • و احسان مقامنك حقیقتی
بو قربدر مرضیدر • و دخی اهل تصوفك مقدم بیاننده
که سویلدکی سوز بودر که سندن اللهه دکین یول
یوقدر دیمشلردر • پس اهل وحدتك سوزینکله

اهل

اهل وحدت الله • ... بوقدر ... دیر
دیرکه ... سن بول بو ... کم ... معبود ... اولمه ... وجود الله تعالی ... وجود ... اولور ...
ای درویش سن سوزسن که تکرینك وجودی واردر و تکری
87 وجودندن سنك دخی وجودك واردر • بو سهو عظیم
و خطادر • و وجود تکری ایکن درایجق بو ماسو خطا اولور •
قول ایله الله ارهسنده • سالك تا کم بو صنودن کچمینجه
اللهه ایرشمز • خود بین هرگز خدا بین اولماز • یعنی
کندویی کوردن هرگز تکریی کورمز • بیت • • •
یك قدم بر نفس خود نه و دیکری در کوی دوست • • •
• • هرچه بینی بنك بین تا این وآنت کاو نیست
ای درویش مادامکه کندوکی کوردهسن هب تکریی کوردك
چونکه کندوکی کوردك تکریی کوردهمرسك • و اهل وحدتك
سوزی شول بیاندهدر که سندن تکریه دکین یول یوقدر
و اکر سیر فی اللهدن منازلندن سؤال ایدرلرسه سیر
فی اللهده منازل چوقدر • تعیین اتمشلردر که سیر فی الله
نهایت یوقدر • ای درویش شریعت طریقت حقیقت
نه در • انی بیلکه • شریعت پیغمبر سوزیدر • طریقت
پیغمبر ایشیدر • حقیقت پیغمبر کوزوکیدر • تکمیل بودر
الشریعة اقوالی و الطریقة افعالی و الحقیقة احوالی •

فنکم بوجود انجلیه ... عزتی اولنور و بنور اتخذ اولدوغندن صکره اولیجق دکل بودخی کندویی کوردن مرز الا تکلم جمله شیخی کندو اولور رق کوره کندویی بوخی ازدلده کور کیجیاری اولر رق کوردلك بنه اصلنه رجع ایتمك اولور

سیا کرکدرکه اول علم شریعتدر شول که مالا بد در الی آخره
دیاوندن دوتله و دخی عمل طریقتدر اولکه مالا بد در
الی آخره دیو بیته کتوره تاکه انوار حقیقتدن کندونک
سعیی مقداری یوز کوستره ای درویش هرکیم قبول
ایدرسه شولی که پیغمبر دیمشدر اهل شریعتدر وهرکیم
کوررسه شولی که پیغمبر کورمشدر اهل طریقتدر وهرکیم
ایشلرسه شولی که پیغمبر ایشلمشدر اهل حقیقتدر
پس هرکیمده که بونک اوچی واردر کاملدر وهرکیمده که
بونک ایکیسی واردر اهل طریقتدر وهرکیمده که بری واردر
اهل شریعتدر وهرکیمده که هیچ بری یوقدر اول هیچ
یوقدر ای درویش اول طائفه که بونک اوچی واردر
کاملردر و انلردرکه خلقه پیشوالردر و اول طائفه
ده که بو اوچدن هیچ بری یوقدر ناقصلردر وانلرکه
بهایملردر بلکه بهایمدن دخی کمتردر اولئک کالانعام بل هم
ای درویش انسان کامل اولدر که انک درت نسنه سی
کمالده اوله یعنی اقوالی وافعالی واخلاقی حقوب اوله ومعارف
بالله اوله و دخی ترک و عزلت و قناعت و فراغت

قوله تعالی

88 قوله تعالی ولقد ذرأنا لجهنم کثیرا من الجن والانس
لهم قلوب لا یفقهون بها ولهم اعین لا یبصرون
بها ولهم اذان لا یسمعون بها اولئک کالانعام بل هم اضل
واولئک هم الغافلون ای درویش صورته اعتبار
یوقدر اعتبار معنایه در اکرچه صورت معنا ایله
اولورسه ایکسنه دخی اعتبار واردر اما صورت
بی معنی یه اعتبار اولمز اکر آدمیلر معناسی
وار ایسه حیوان اوله دانا جمله سی کوررو جمله سی
اکلر و جمله سی ایله دزیلور و نیجه که دوزلمیه ایشی یورویه
و اهل علم دوزیلور و اهل قدرته دوزلمز و نیجه
دزوله لر اکرچه دوزلسه عالمک ایشی یورویه
شویله بیلورکه تمام فهم ایلیه سن پس بو سوزن روشن
ایدیم که تمام بیله سن زیرا بو سوزی بیلمک غایتله مهم در
بیلورسن که غرض شریعتدن و طریقتدن و حقیقتدن
نه در غرض کلی اولدرکه آدمیلر دوغرو سوزلو
و طوغری ایشلو و ایو خویلو اوله لر و بو عبارتی دخی فهم ایلمزسک
براز عبارتله دخی ذکر ایدهیم سن بلکه غرض اوچ نسنه در

فضائل موافقه باجمله خلق ایو

اولکی بودرکه آدمیلر کیدوقلان حیوانات کبی اولمیه
پیغمبردن امر و نهیی قبول ایده لر • مأمور و منهی اوله لر
و هرنه کم پیغمبر علیه السلام بیورمشدر جان دکوکل ایله
الا ناناه لر و دل ایله اقرار ایده لر • ایکنجی اولدرکه
عمل و تقوا ایله بزنه لر • و شیخ حضورنده سعی و کوشش
ایمجون اوله لر تا شول وقته قدر کم یقین بیله لرکه
تکری بردر • اوچونجی اولدرکم تکری‌یی بیلدکدنصکره
تمام جوهر اشیالری و اشیا جوهرینک حکمتلرینی تمام
بیله لر و کوره لر • تنکم بو مراتبی بیلدیلر تمام اولدیلر
شریعت و طریقت و حقیقتله بونلر ایدی که
بیلدک که شریعت و طریقت و حقیقتدن غرض و مراد
نه در • پس سویلکدن و ایشتمکدن نه و یرایش انکاکه
بر یره ایره‌شه‌سی کم عمل سوز سوزنک و معناسز صوزنک
اعتباری یوقدر • ایشله کلر عملدر علمله عمل جمع اولسه
سالکی مقام عالی‌یه ایرشدرور • قوله تعالی والعمل الصالح
یرفعه ادری سن بلکه اهل طریقتک عملی اون نسنه در
اولکی اولدرکه اللهی طلب ایتمکدر و ریاضت و مجاهده‌دن
مقصود

مقصود اللهی بولمقدر ایکنجی اولدرکه شیخ طلب ایتمکدر
تا کم قیلاوزسز یوله کیدیلمز • اوچنجی اولدرکه ارادتدر
کرکدرکه شیخک غایت مریدی اوله و محبی اوله که ارادت
سالکلر مرکبیدر دردنجی بیورق دوتمقدر کرکدرکه
سالک شیخک مریدی و مطیعی اوله و بیوردیغنی دوتوجی اوله
و بوزی اعرذی هر ایشی کم ایشلر شیخک اذنیله ایشلیه
بشنجی ترک ایلمکدر که شیخک اجازتیله فضولاتی ترک
ایده • و اکر شیخ کندونک رزقینی و لباسنی و مسکنینی
قبول ایدرسه الله ویره و هر نه سی وار ایسه ترک ایده
واکر قبول ایتمزسه فضولاتی ترک ایده همان مالابد
مقدارینی صقلیه • التنجی تقوی در کرکدرکه متقی و پرهیزکار
اوله و دوغروسوزلو اوله و دوغرو ایشلو اوله و حلال
خور اوله و شریعتی عزیز دوته و یقین بیله که هر
شئی که سالکه پیدا اولور پیغمبر علیه السلامه متابعت
ایلدوکیچون اولور یدنجی اولدرکه از سویلمکدر
سکزنجی اولدرکه از اویومقدر طقوزنجی اولدرکه
از یمکدر اونجی عزلتدر پس اهل طریقتک عملی ده

وعلامتی بودر وبو اون سنه نك قوی علامت واثرلری
واردر سالكك سلوكنده نتكم سالك شیخ خدمتنی
بو اون سنه نك اوزرینه مواظبت كوستره وتمام
قیله كه ایشی تمامنده در عاقبت یریره ایرشه كم انی
حقیقت اكا یوز كوستره واكر بو اون سنه دن برسی
اكسك اولورسه اولیره ایرشمك میسر اولماز نتكم اهل
حقیقتك عمل وعلامتی بو اون سنه دن ایكی درلوكی
اولوركه اللهه ایرشمش اوله وتكری یه اكلاشمش اوله
وتكری یی اكلادوغندن صكره اشیا جوهرینك تمام حكمتین
بلمش اوله وكورمش اوله ایكنجی صلح در جمیع خلقله
بركره دن صلح ایلیه وسالكك تكری یه ایرشدوكنك
علامتی اولوركه جمیع خلقله بر كره دن صلح ایلیه
انكار واعتراضدن ازاد اوله وهیچ بر كمسه دشمن دوتمیه
بلكه جمیع خلقی دوست دوته ای درویش هر كشی
بر محلدن كلمشدر اول سببدن هر كس بر ادایله یاد
اولمشدر نتكم برینه شافعی دبرینه حنفی وبرینه ترسا
وبرینه یهودی وبرینه مسلمان دیمشلردر پس لازمدركه
بونلرك جملهسنی كندو كبی عاجز وبیچاره كوره وتكری
طالبن اكلیلر

95 طالبن اكلیلر اوچنجی شفقت ایتمكدر یعنی خلقله
بر سوز سویلیه وبر ایش ایلیه كه انلرن دنیا واخرتده
مسئول اولمیه دردنجی تواضعدركه جملهیی عزیز دوتوب
عزت وحرمت ایده بشنجی رضا وتسلیم وازادهلكدر
وفراغتدر التنجی توكل وصبر وتحمل در یدنجی طمع
لكدر زیرا طمع ام الخبائثدر ودخی سالكی اعلا مقامه
ایرشدورن انجق قناعت وفراغتدر سكزنجی قناعتدر
طقوزنجی جمیع خلقه ازادهلك در احسان ایرشدرمكدر
اونونجی تمكیندر ودكه ایش تمكیندر و [illegible] وتمامده
واستقامتدر پس اهل حقیقتك عمل وعلامتی
بودر پس هر كیمده وار ایسه مبارك اولسون سالك
تا كم علم وحكمتی كماله ایرشدوره سیر الی الله وسیر فی الله
تمام ایتمیجه بو علامت وبو صفات وبو اخلاق
كندوده ظاهر اولماز فصل اوچنجی فصل انسان
كاملك بیانندهدر بلكه انسان كامل اولوركه شریعتی
وطریقتی وحقیقتی تمام اوله واكر بو عبارتی فهم
ایتمزسك بر عبارتله دخی بیان ایدهلم بلكه انسان

کامل اولدرکه انک دورت نسنه سی کمال اوله اولا اقوالی
وافعالی واخلاقی خوش اوله ومعارفی تمام اوله پس
سالکلرک ایشی بو دورت نسنه یی کماله ایرشدرمکدر
امدی هرکیم بو دورت نسنه یی کماله ایرشدردی کندویی
کماله ایرشدردی انسان کامل بولدی پس انسان
کاملی اسامی مختلفه ایله یاد ایدرلر شیخ وپیشوا و
هادی و مهدی ودانا وبالغ وکامل ومکمل وجام
جهان نما وآیینه گیتی نما وتریاک اکبر واکسیر اعظم
وعیسی دیرلر امدی سن بیلکه انک ایچون عیسی دیرلر که
اولویی دیریلدر وخضر دیرلر که آب حیات
ایچمشدر وسلیمان دیرلر که قوش دیلین بیلور
ای درویش سن بیل که موجوداتک تمامی بر شخص کبیدر
وانسان کامل اول شخصک کوکلی کبیدر وبعضیلر دیمشلردر که
موجوداتک تمامی بر اغاج کبیدر وآدمیلر اول اغاجک
یمشی کبیدر وانسان کامل آدمیلرک زبده سیدر
ودخی انسان کامل بو اغاجک جملهسنک علمیله محیطدر
ای درویش سن بیلکه انسان کامله عالمده هیچ بر نسنه
کزلو وکلدر

 کزلو وکلدر نسنه که بکره ایرشمشدر وکمری الکلندر وکمرپی
الکلادقدن صکره اشیا جوهرینی واشیانک حکمتلرینی کماهی
بلمشدر وکورمشدر پس انک ایچون خلقه راحتلک
ایرشدرمکدن زیاده بر طاعت کورمامشدر واندن راحت
نسنه کورمامشدر که غیرلرینک تکمیلنه مشغول زیاده اوله
وخلقه سوز سویلیه که خلق انی ایشدوب دنیا واخرتده راحت
بوله لر وبو عیسی رحمتدر اول دجیمسندر که پیغمبره عم
رحمة للعالمین دیمشدر فصل درویشک مقصودزاده
لک بیانندهدر ای درویش انسان کاملک اولولغنی
وکمالنی ایشتدک امدی سن بیلکه انسان کاملک بو قدر اولولغیله
مراد حاصل ایتمکه قدرتی یوقدر ومرادسزلغله دیرلک
دوتوب درزکلکله دوزکار کچورورلر علم واخلاق بونده
هرنه قدر کامل ایسه قدرتی واراده یوقدر اولقدر
ناقصدر وقت اولورکه صاحب قدرة وحاکم پادشاه
اولور اما ظاهردرکه آدمینک قدرتی نه قدر چوق اولسه
دخی حقیقتده نظر ایلیک عجزی قدرتندن زیاده در
ومرادسزلغی مرادندن زیاده در نتکم انبیا واولیا وملوک و
سلاطینی چوق نسنه یی دیلرلردی که اوله اولمادی
وچوق نسنه یی که دیلمزلردی اوله اولوردی پس معلوم اولدیکه
اودیلیر کاملدن وناقصدن ودانادن ونادانن وپادشاهدن
ورعیتدن جمله عاجز وبیچاره درلر ومرادسزلغله دیرلک ایدرلر

ای درویش کاملاردن بعضیسی بو سره واقف اولدیلر که
اولر ایله مراد حاصل ایتمکه قدرتلری یوقدر. وتحصیل قدرت
حاصل اولمز. پس مرادسزلقله دیرلک ایتمک گرک. دیرجوع
بلدیلر که آدمیه قتی کرن اولی هیچ بر ایش یوقدر ترک
ایلدیلر. وآزاد وفارغ اولدیلر. یعنی بوندن اول مال وجاهی
ترک ایتدیلر ایدی پس شمدی شیخلغی وپیشوالغی دخی ترک
ایتدیلر. وتربیه ویرمکلگی دخی ترک ایلدیلر. وآزاده لک
وفراغتلکی نعرسنه دن اعلا کوردیلر. ای درویش
بو سوزک حقیقتی اولدر که اندر که غیر کسلرک تربیه سنه
مشغول اولدیلر اندرک نظری مرحمت وشفقته دوشدی
واندر که ترک ایلدیلر وغیری کسلرک تربیه سنه مشغول
اولمدیلر. انلرک نظری آزاده لک وفراغته دوشدی. اگرچه
اندرن نظری مرحمت وشفقته ده غیرک تربیه سنه ویردکلری
مشغول اولدیلر. وبونلرک نظری که آزاده لک وفراغته
دوشدی آزاده وفارغ اولدیلر. اما اولدر که حقیقتدر
اولدر که ذکر ایلدک وانلرک اکثری شیخلغه وپیشوالغه
مشغول اولدیلر. پس انک سببی جاه سوکسیدر. نتکم رسول الله
بیورمشدر که آخر ما یخرج من رؤس الصدیقین حب الجاه
ای درویش دینلدیکه انسان کامل اولدر که انک درت نسنه سی کمالده
اوله اقوال وافعال واخلاق ومعارفی ایی اوله. وترک وعزلت
وقناعت وفراغت اهلی اوله. [illegible]
اهلی اوله

اهل اوله. پس هر کیمکه بو سکز نسنه کمالله ایرشدوره
کامل وآزاده در. هر کیمده که اول درت واردر.
واخر درت دورت یوقدر. بالغدر اما خرده کلدر
هر کیمده بو سکز تمام واردر کامل وآزاده در
ای درویش بو کامل آزاده لردن ایکی طائفه در
نتکم اندر مال وجاه وپیشوالق وشیخلغی ترک ایلدیلر
وآزاده وفارغ اولدیلر ایکی نشان ظاهر اولدی
بعضیسی ترکدن صکره عزلت وقناعت وخموللگی اختیار
ایلدیلر. وبعضیسی ترکدن صکره رضا وتسلیم ونظاره
ایتمکلگی اختیار ایلدیلر. پس جمله نک مقصودی آزاده لکدر
وفراغتدر. بعضیلر دیدیلر که آزاده لک وفراغت
وترک وعزلت خمولله در. وبعضیلر دیدیلر که
رضا وتسلیم ونظاره لکده در. وبو ایکی طائفه هنوز
عالمده واردر. وهر بیرسی کندو ایشنه مشغول اولدرلر
اول طائفه که ترکدن صکره عزلت وقناعت وخموللگی
اختیار ایلدیلر یقین بیلدیلر که عسل ایله ایتیلمش یولا
وکافور ایله صوقلق یولداشدر. پس اهل دنیا صحبتیله

پراکنده لك وتفرقه یولداشدر پس انك ایچون ترك
ایلدیلر • اهل دنیا دیلرلرکه انلری زیارة ایدەلر
دنیالقدن برشئ اخذ ایتمك ایچوندر • پس بو طائفه
انلردن احتراز ایدوب قچارلر شویله که غیریلر ارسلاندن
قورقوب قاچدقلری کبی بر طائفه ترکدن صکره رضا
وتسلیم ومنظاره لکنی اختیار ایلدیلر شول جهتدن که
تعالی بیوردی وعسی ان تکرهوا شیئا وهو خیر لکم وعسی ان تحبوا
شیئا وهو شر لکم • نتکم بو طائفه بو سره واقف اولدیلر
کندولرك تدبیرلرینی ترك ایدوب تصرفلرینی اراده تکوردیلر
وراضی وتسلیم اولدیلر • اکر کم اهل دنیادن بری انلرك
زیارتنه کلسه منع ایلمدیلر واکر کلمدیلرسه غمناك اولمدیلر
رد وقبوللری عندلرنده برابر اولدی اکر کم اهل دنیا
دنیالقدن انلره برشئ ویرورسه اکر حلال ایسه الوب
قبول ایتدیلر واکر حرام ایسه المدیلر • پس بو ایکی طائفه
نك حاللرینه بکا یقین حاصل اولدیکه تا که بیلمکه قنغیسی
یکرکدر • نتکم بو ایکی طریقك بنجه بك فوائد کثیره
ونیجه نجه آفات جلیله واردر اللهم احفظنا منه
فقط

فصل بشنجی فصل صحبت مشایخ • ای درویش بلکه
صحبتك عظیم اثرلری واردر وهم چوق خاصیتلری واردر
هم یاوزلغنده وهم ایلکده • هر سالك که مقصوده ایرشدی
ومقصودی حاصل اولدی انلردن ایدیکه اول دانا صحبتنه
ایرشدی • وهر سالك که مقصوده ایرشمدی ومقصودین
حاصل ایتمدی • انلردن ایدیکه دانا صحبتنه ایرشمدی پس
ایمدی دانا صحبتنده در بونجه ریاضات ومجاهدات
ورعایات اداب وشرائطدن مراد سالك دانا صحبتنه
لایق اولمقدر • نتکم سالك دانا صحبتنه لایق اولورکه •
انك ایشی تمام اولورکه ای درویش اکر سالك برکون
بلکه برساعت دانا صحبتنه ایرشوب مستعد اولورسه
ودانا صحبتنه لایق اولورسه اندن یکرکدرکه بیلك یللر
باشنه ریاضات ومجاهدات ایله اوله • وان یوما عند ربك
کالف سنة مما تعدون • الایة امکانی یوقدرکه بی
دانا صحبتنك مقصوده واصل اوله ومقصودین
حاصل قیله • اکرچه هرنه قدر مستعد ایسه دخی الا ماشاء الله
لکن اولدرکه الله تعالی کندونك فضل وکرمیله برقولنه نظر ایلیه

واکا استاد سز وشیخ سز یول کوسترە ای درویش چوق
کمسەلر دانا صحبتنە یتشەلر • وانلرە اول عالملردن نسنە
عائد اولمیە اول کمسەلر ایکی حالدن خالی دکلدر یا اولردکە
استعدادی یوقدر • ویاخود طالب دکلدر • نتکم درویشلر
صحبتنە ایرشەسن کرکدر کە حاضر ومستمع اولەسن وسوزی
از سویلیەسن وبر سوزی کە سندن صورمیەلر جواب ویرمیەسن
اکر سندن سؤال ایدرلرسە دخی وجوابن بلمزسک بیلمزم دیەسن
بلمزم • واکر جوابن بلورسک بر مختصرجە وفائدەلوجە
جواب ویرەسن • ودرویشلردن امتحان طریقیلە صورمیەسن
وبحث ومجادلە ایدن اولمیەسن • ودرویشلر میاننە
تکبرلک ایتمیەسن واوتورمقدە یوقاری یرە کوز تکمیەسن
ومسکنت وتواضع اوزرە اولەسن مضر النبی مضر
ترک بیاننەدر ای درویش سن بلکە ترک قطعە
بغلودر • وقطع ظاهرە بغلودر وباطنەدر •
پس باطنە اولدوغی اولدرکە دنیا ودنیالغی بر کوزدن
کوکلدن چقارەسن وظاهردە اولدوغی اولدرکە دنیالقدن
هر نە کم وار ایسە ترک ایلیەسن ودرویشلرە ایثار ایلیەسن

ای درویش

94 ای درویش هر نسنە کە سالک یولنە حجاب اولوردر سالک
یولونە مانع اولور اکر دنیوی واکر اخروی ترک ایتمک
کرکدر • یعنی شویلەکە مال وجاه سالک یولنە مانع اولور
وقت اولەکە چوق اولور دخی سالک یولنە مانع اولور
پس حجاب دخی ایکیدر بری حجاب نورانی وبر حجاب ظلمانیدر
ای درویش سن بلکە خلقلک اکثری بت پرستدر •
وبو سوزدە هیچ شک یوقدر • ترک عبادة
شونلردرکە بت پرستلکی ترک ایدەسن تتمەسی
وجودیلە سالک هیچ بر یرە یتشمز هر نسنەکە
سالکی کندولکینە مشغول ایدر سالک ترقیدن
کیرو قالور • زیرا بوتلە مشغول اولمقلق وکلی ساعتدن
سالکی کیرویە قور • پس بوتک معناسنی بلدک ایدی
انک بریسی مالدر بریسی جاه وبریسی چوق نماز وبوینە
چوق اوروج بت اولور • وبریسی دیلرکە دائم سجادە
اوزرندە اوتورە وبوکا بکزر نسنە چوقدر بونلری
اوتوری دیمشلردرکە ترک ترک کرکدر کە شیخ اجازتیلە
اولە وهیچ بر کمسە بلمزکە کندو بت پرستدر پس جملە عالم

وترک ایلمک دخی ترکدر

خلقی کندولری فارغ وآزاده صانور و موجودیت
شکی صنور پس سوز اوزه مسین تا کم مقصوده
کیرویه قالمیه‌لم ای درویش سن بلکه ترکده مراد
فضولاتدر وترک مالایعنی کلاردنشون جهتدن که
چوق مال ناپسندیده در و بوله مانعدر و آدمیه
قدرتی ولباس ومسکن ضرورت مقداری کرکدر
اکر جمیعنی ترک ایده‌یه آخر محتاج اولورسه طمع پیدا اولور
وطمع ام الخبائث در شویله که چوق مالک چوق
ضرری اولدیغی وچوق فسادی اولور مالایعنی
ترک ایتمک دخی فسادی چوق اولور پس هر کیمه که
مالایعنی واردر عظیم نعمتی واردر وهر کیمه که مالایعنی
یوقدر عظیم محنتی واردر فالک مالایعنی مقداری
نعمتدر وچوغی نقمتدر ومحنتدر ای درویش ترک
اهل معرفتک و دانالرک عملی وعلامتیدر و دی مجموع
اویان شوله دعوایی ایدرکه بلکه اودیلردن هر بر
فرد کندولکیله مقصود ایتشلردکه دنیا و آخرتک
معرفتی واللهک معرفتی بزده واردر وغیریلرده
یوقدر دیو

مطلب ترک دنیا

95

یوقدر دیو ومعرفت کوکل صفتیدر ومسلک کوکل
صفاتنه یول یوقدر پس بوحسله بلنمز که معرفت
قنغی سنده واردر وقنغی سنده یوقدر اما صفات
وافعال مصدرلردر وافعال صفاتک دعوی بین
بزه افعالدن صفات معلوم اولور ایدی شویله بلمک
تمام مقصد ایلمدک بونلری دخی روشن ایدهم که بلکه
هر نسنه‌نک علامتی واردر تاکیم اول نسنه‌نک علامتی
بولنسه دخی بولکه که اول نسنه بیله که پس بزه یقین
معلوم اولورکه اول نسنه واردر واکر اول علامت
بولنمزده اولمزسه بزه یقین معلوم اولورکه اولکسه‌ده
اول نسنه یوقدر بو سوز بغایت ظاهردر مثلا
بوکه دیه کوبت بخادم یاخود ضربت زخم یاخود خطاکم
اکر بونلری ایشلرسه سوزلری دوغرودر
واکر ایشلمزلرسه یلان سویلرلر علم باطندر وعمل ظاهردر
وهر نسنه‌نک عملی علامتیدر اول نسنه‌نک علمنه
مطابق عمل کامل‌ده ایسه یقین بیلکه علمی دخی کاملده‌در
واکر ناقص ایسه یقین بیلکه علمی دخی ناقصدر پس بونقصانه

مطلب علامت کامل وناقص

معلوم ایلدک امدی بیلکه اهل معرفتک عملی و علامتی
ترکدر • یعنی شونلرکه دنیا و آخرتی و تکری بلمشدر
علامتی ترکدر • پس هر قنغیکه ترک اوله یزه یقین
معلوم اولورکه اول کسه ده دنیانک و اخرتک و تکرینک
معرفتی واردر • و هر کسه ده که ترک اولمیه یزه
یقین معلوم اولورکه اول کسه ده دنیا و اخرتک
و تکرینک معرفتی یوقدر • یعنی ای درویش سن بلکه
ترکیک و اللهک معرفتی شهادة کلمه سنک معناسیدر
و کلمهٔ شهادة نفی و اثباتدر • و نفی بو تلری ترک
ایمکدر • و اثبات اللهی بلمکدر • مال و جاه • ایکی بیوک
بتلردر • چوق کسلری یولسزن چقاردر • و خلقک
اکثری مال و منصبه طبردر کرکدرکه سکا بو سوزده
هیچ شک کلمیه • هر کیکه مال و منصبی ترک ایده دنیا
و بتلکنی کوکلدن چقارمش اولور • و نفیی تمام ایتمش
اولور • و بیلکه اثباتی دخی تکمیل ایدر • پس اول کلمهٔ
شهادة بودرکه • لا اله الا الله • هر کیمده که ترک
و معرفة الله یوغ ایسه هر کز کلمهٔ شهادتی ذکر ایتمش دکلدر

علامت معرفت ترکدر

علامت حقیقت شهادة ترکدر

ای درویش

ای درویش بو سوز مشکل دکلدر اما سن آتا و انا
تقلیدی اردنده قالمشسن نتکم آتا و انا تقلیدی حجاب
عظیمدر • کل مولود یولد علی فطرة الاسلام فابواه یهودانه
و ینصرانه و یمجسانه • معلوم اولسونکه اهل وحدت
بونلردن خوشنود قدر • پس دیدلرکه شهادة کلمه
سنک معناسی نفی و اثباتدر • و کندویی کورمکده
ای درویش سن یوقسین و صنورسن که وارسن
سن سنی وار ظن ایلدوکک سنی مبتلا قلدی •
پس حقیقتده سن یوقسن اما صنورسن وارسن انجق
وارلق تکرینکدر • و نازل و اورجک دکلمه شهادتک
صورتلری واردر و حقیقتلری واردر • پس سن
بونلرنک حقیقتلرندن بی خبرسن انجق صورتنه
قناعت ایتمشسن عیب عظیمدر • اکرسن بونلرک
حقیقتنه ایرشمزسک ظلم صریحدر • درویش بلکه
تکرینک معرفتی چراغ مثابه سندر • و تکرینک
معرفتی بو انجق کوکلده در • و ترک بو انجق اوزنده در
و جمله اوصاف حمیده و اخلاق پسندیده بو انجق

یعنی کبید در و بو اعجاب کوکی کوکلده در و بو اعجبك
اوزدکی ظاهر اولمشدر هر نه قدر بو اعجبك کوکی
قویرك اولورسه اوزدکی دخی اول قدر قویرك اولور
و اما ترك سالکی یوریه کوتورگو بر مقامه یتشدردکه
اندن دنیا و آخرت و سالکك وارلغی جمله یه کرودن
کیدر ویلوده انجق تکری قالور فقط فصل یدنجی
فصل سلوك بیاننده در بل کل که تصوف یولنده
اوچ نسنه یه اعتبار ایدرلر اول جذبه ایکنجی سلوك
اوچنجی عروج در ای درویش جذبه عبارتدر چکلکدن
و سلوك عبارتدر دورشمکدر و عروج عبارتدر
بخششدن عبارتدر و دخی جذبه حق فعلیدر که
قولی کندویه چکر قول یوزین دنیایه دوتوب
مال و منصب محبتنه مبتلا ایکن حقك عنایتی ایرشور
و قولك کوکلی یوزینی اللهه دوتورر جذبة
من جذبات الرحمن توازی عمل الثقلین پس
اول حق طرفندندر آنی جذبه در لر اولکه قول طرفندن
میلدر

میلدر و اراده و محبت و عشق در قولك هر نه
قدر توجهی هر نه قدر زیاده اولور اول اولقدر
زیاده اولور پس سالك یوریه ایرشورکه بر کزدن
هر نسنه یی ترك ایدر و یوزینی اللهه دوتر یعنی هر
نسنه دن بری اولور و هر نه کم غیر حقدر جمله سنی اونودر
عشق مرتبه سنه ایرشور نتکم بو مقدماتی بلدك
او میده بر نسنه ایرشه که اول کمسنه تکرینك مجذوبی
عشق مرتبه سنه ایرشه و اول مرتبه ده اولانك اکثری
کیرو کلمیه همان عشق مرتبه سنده قالور و دورلك دوده
و بو عالمدن کیده پس بو نوع کبی کمسنه مجذوب دیرلر
و بعضی کمسنه اولور که اول مقامدن کیرو کلور و سلوك
ایدر و اکر کیرو کلوب سلوك ایدرسه بونك کبی
کمسنه مجذوب سالك دیرلر و اکر سلوك ایدوب تمام
ایدرسه و اندن صکره حق جذبه سی ایرشور ایسه بونك
کبی کمسنه سالك مجذوب دیرلر و اکر سلوکه ایدوب
سلوکی تمام ایدرسه و جذبه یه یتشمز ایسه بونك کبی
کمسنه سالك دیرلر پس بونلرك جمله سی درت قسم اولور

مجذوب ومجذوب سالك وسالك مجذوب وسالك
ايدى شيخ شهاب الدين سهروردى قدس الله روحه
العزيز عوارف المعارفنده بيورر كه بو درت قسمدن
برقسمى شيخلغه وپيشوالغه يارار واول مجذوبدر ▪
وغيرى قسمى شيخلغه وپيشوالغه يارامز پس كركدركه
هركسه اول امرده تأنى اوزره اولوب احتياط ايده
لر تاكه هركسنك مريدى اولميه • اكرچه خلق صالح
دخى اولورسه كه • زيرا شيخلق وپيشوالق بخشنه يرلشوب
انلركه اهل طاماتدر انلرك ذكرلرين ايتمزم اى درويش
چوق كسه كوردم كه بوندن كندو اوزرلرينه مبتلا اولمشلردر
وشيخلق دعواسن ايدرلر وشيخلغى ماله ومنصبه دوزخ
ايتمشلردر • الله تعالى جميع خلقى انلرك صحبتندن
دور ايليه • نتكم جذبه معناسن بلدك امدى بلكه
سلوكك معناسى سيردر • واول ايكى قسم اوزرينه در
برى سير الى الله برى سير فى الله در • پس سير
الى اللهك نهايتى واردر • اما سير فى اللهك نهايتى يوقدر
واهل تصوف ديرلركه سير الى الله عبارتدر شوندركه
سالك شول قدر سير ايده كه حقه ايليه • نتكم حقه كلدى
الى الله تمام اولدى

93 الى الله تمام اولدى وسير فى الله ابتدا اولنور كه
وسير فى الله عبارتدر شوندر كه سالك اللهه كلدكدن
صكره شول قدر سير ايليه كه تمام اللهك صفاتن
وكمالاتن وافعالن بوله • و اللهك علمن وحكمتن
بيله و الله تعالى نك صفاتى ده كمالاتى وعلمى حكمتى
چوقدر • بلكه هيچ نهايتى يوقدر بيت
از صفات تو اينچه حصهٔ ماست • كمتر از قطره زصد دريا ست
اهل تصوفك سوزى بودر سلوك بيانند ودخى
اهل وحدت ديرلركه سير الى الله عبارتدر شوندركه
سالك اول قدر سير ايده كه يقين بيله كه وجودندن
ارتق دكلدر واول وجود اللهكدر • و اللهك
وجودندن غيرى بر وجود دخى يوقدر • پس سير الى الله
تمام اولدى پس بوندن صكره سير فى الله ابتدا اولنور
وسير فى الله عبارتدر شوندركه سالك بوندن صكره
بلديكه وجود بردن غيرى يوقدر • واول وجود
اللهكدر • پس شول قدر دخى سير ايليه كه جواهر اشيانك
وجواهر اشيانك حكمتلرين تمام بيله وكوره ••

سير فى الله

وبعضیلر دیدیلرکه امکانی یوقدرکه بر آدم جمله‌کی بیله
شول جهتدنکه آدمک عمری آزدر و شیلرک
علمی و حکمتی چوقدر • وبعضیلر دیدیلرکه ممکندرکه
آدمی بونک جمله‌سنی بیله • نیچون آدمینک استعدادی
متفاوتدر • بعضیلرک استعدادی غایتله قوتلیدر
اهل وحدتک سوزی بودرکه بیان اولندی آدمک
سلوککه معناسی بلمک عروجک معناسی دخی بیلمکدر
پس عروجک معناسی دخی ترقیدر • وبو کتابده
انسانک معرفتی بابنده و انسانک ترقی خصوصنده
تمام شرح ایلمشزدر • فصل سکزنجی فصل نصیحت بیانندهدر

ای درویش کرکدرکه دنیایه و دنیانک نعمتنه
کوکل ویرمیه‌سن • و مال و جاه و حیات و صحت
اوزرینه اعتماد ایتمیه‌سن • نیچون هرنسنه که آی کوکی
آلتنده در و افلاک و انجم ایله پریشان اولورلر و
برحال اوزره قالمزلر • البته کندو حاللرنده دوزرلر
یعنی بو عالمک حالی هر ساعتده بر صورت آخر دوتر •
و هر آنده بر نقش آخر پیدا اولور برحال بوکه اولکی صورت
هنوز تمام اولمشدر

99

هنوز تمام اولمامشدر و تمکین و استقامت ده
دوتمامشدر بر صورت آخر دخی کلور و اولکی صورتی
محو ایلر بعینه دکز موجنه بکزر • یاخود دکز موجیدر
و عاقل اولان هرکز دکز موجی اوزرینه عمارت دوزمز
و اقامت نیت ایلمز • ای درویش سن بلکه درویشلکی
اختیار ایلیه‌سن اولیلرک عاقللری درویشلردرکه
کندو اختیارلریله درویشلکی اختیار ایلمشلردر ••
و درویشلکدن مراد مرادسزلغی اختیار ایتمکدر • شول جهتدن
یقین بلدیلرکه هر بر مراد اولسه اون مرادسزلق تعقیبه
اولنمشدر بلکه یوز مرادسزلق کزلنمشدر • پس عاقل
اولان بر مراد ایچون یوز مرادسزلغی قبول ایلمز •
و اول بر مرادی ترک ایلر تا که یوز مراده نائل اولور •
ای درویش یقین بلکه بز مسافرز البته ساعت
بساعت کچوب کیتمکده یوز جمله‌مزک حالی شویله‌در
پس اکر دولت ایسه ده کچر و اکر محنت ایسه ده کچر •
امدی اکر دولتک وار ایسه دولتکه اعتماد ایلمه
که معلوم دکلدرکه بو ساعتدن صکره دخی نیجه اوله

ترک اراده و اختیار

واکر محنتك وار ایسه الم چکه کم اولدخی معلوم کلدر
که برساعتدن صکره نیجه اوله • پس شونك آردنجه
اولکه سندن کسب ازار ایدمیه • والکدن کلدکی
قدر راحتلك ایرشه والحمد لله رب العالمین

ای درویش سکز فصل ایزد یکاه هر فصل بو سکز فصلدن
برا صللدر تصوف یولنده پس مجموع اهل تصوفه لازمدر که
بو سکز فصلی مطالعه ایده •

باب اول اهل تصوف سوزنده

و معرفت ذاتده در ای درویش سن بلکه اهل تصوف
دیدیلر که جمله انبیا و اولیا دیمشلردر که بو عالمك صانعی
واردر • و انبیا و اولیادن صکره حکما دیمشلردر که
بو عالمك صانعی واردر و صانعك اثباتنه دلیللر
ایتمشلردر و کتابلر دوزمشلردر • پس بوکا حاجت
دکلدر که بن دخی دلیل کتورم که بو عالمك صانعی واردر
شکم بو عالمك صانعی واردر امدی اهل تصوف دیدیلر که
عالمك صانعی بردر و قدیمدر • اولی و آخری و حدی و نهایتی
یوقدر • و مثلی و شریکی یوقدر • و تغییر و تبدیله قابل دکلدر
و فنا و عدمه کیتمز احد حقیقیدر کرانه سی یوقدر •
و مکانی و زمانی و جهتی دکلدر • و شکلی و صورتی یوقدر
که جمله صورتلر انکدر

جمله صورتلر انکدر موصوفدر سزا صفتلر ایله
منزهدر ناسزا صفتلردن • علما و حکمانك کوزنده
اهل تصوف ایله اتفاقی واردر • واما اهل تصوف
بونك اوزرینه بر سوز دخی زیاده ایدوب دیدیلر که
الله تعالینك ذاتی نامحدوددر و نامتناهیدر
ای درویش علما و حکما دخی دیدیلر که الله تعالینك
ذاتی نامتناهیدر • اما انلر که متناهیدن بونی مراد
ایدرلر که الله تعالینك ذاتنك اولی و آخری
یوقدر • و اهل تصوف نامتناهیدن مراد ایدرلر که
الله تعالینك ذاتنك اولی و آخری و اورتسی و
آلتی و صاغی و صولی و اوکی و آردی یوقدر • یعنی
هیچ جهتی یوقدر • بر نوردر که نامحدوددر
و بر بحردر که بی پایاندر • و جمیع عالم الله تعالینك
ذاتنك عظمتی قتنده بر قطره کبیدر • و موجوداتك
ذره لرندن بر ذره یوقدر که • الله تعالینك ذاتی
انکله بیله اولمیه و انی محیط • و الا اکاه اولمیه الایة
الا انهم فی مریة من لقاء ربهم الا انه بکل شیء محیط

الله تعالی ذاتیله جمله اشیایی محیطدر و جمیع شهادة
علمیله سائردر • وان الله قد احاط بکل شیء علما
ای درویش الله تعالی قولنه یکدن یقیندر اما
خلق اراقدر • انک ایچونکه حقک قربیتندن
بی خبردر • الله تعالی نک جمیع موجودات ایله
قربی واردر • واعلای علیین ایله اسفل سافلین
انک قربنده برابردر • اما سالک بو قربدن خبردار
اولمینجه الله دن بی بهره در • وعقل بو قربی بلمز
بو قربی بیلیجی اللهک نوریدر • پس هرکیمکه اللهک
نورینه ایریشورسه بو قربی بولور و بو قربک
درت مرتبه سی واردر که عقل انک اوچ مرتبه سین
ایلوسن بلمز • وانک بیلدوکی قرب زمانی قرب مکانی
وقرب صفاتی در • وانک مثالی بودرکه مثلا محمد مصطفی
علیه السلامک زمانی بزه یقیندر و عیسی علیه السلام
زمانندن • وقرب مکانی اولدرکه ای بزه یقیندر
مشتریدن • وقرب صفتی اولدرکه • بایزید بسطامی
رحمة الله علیه محمد مصطفی علیه السلامه یقیندر و رتبه ده رشیددن

اکرچه

اکرچه کم بایزید زمان و مکان جهتندن ایراغ ایدی
ابو رشیددن • مراد قرب صفاتی در • اما الله تعالینک
جل جلاله قربی هر موجوده ایریشور • وهو معکم
اینما کنتم • پس بو قربی عارف بالله اولان اهل بصیرتدن
غیریسی بلمز که بو دردنجی مرتبه در • اولان قرب
ذاتیدر • وعقلک بو قربه یولی یوقدر • و بو قربی
بولمق الذین کلردر • بو قربی بولان یینه الحق نور الله در
نتکم بو قربک جلالتی عارف اوزرینه کولکه برقدر کی
پس انبیانک و اولیانک و کافرلرک و شقینک و قربینه
نک و سیورکی سکله کلک قربی حق تعالی یکساندر •
ما تری فی خلق الرحمن من تفاوت • ولله المشرق
والمغرب • فاینما تولوا فثم وجه الله • ای درویش
اللهک قربی جمیع عالمه برابردر • اما ایش اندادرکه
هرکیمکه بو قربه اگاهدر و یتشمشدر بلکه سیر الی الله
اگا تمام اولمشدر • پس بو قرب طور ولایتدن غیری
پرده کشف اولمان • نتکم مضیق زمان و کیفیت
مکاندن چیقمق الحق اول طورک حقوا صندندر •

امری سالکك زمان و مکان مضیقندن چقمیوب
طوری طوردن متصل اولمز و بو یاپلدی عالم
لا زمان بدایتنه ازل دیرلر که بونده متمکن
سالکلک نظرندن ماضی و مستقبل کیدر بلور ••
لیس عند ربکم صباح ولا مساء • معناسی نقاب
عزتدن طشره کلور • یا معشر الجن والانس
ان استطعتم آیه کریمه سی جمال کوستورر ••
پس الله تعالی نك قرب ذاتی سبحانی معرفتی اهل مقصودك قائل
اولدیغی سوز بودر که بیان اولندی و بو سوز
غایت شریف و لطیفدر اما درویشلر فهمنه براز
دشوار در • اگر برکمسه سؤال ایدرسه که الله تعالینك
ذاتی نامحدود و نامتناهی در • پس عالم ملکوتله عالم
ملکی بربریله نیجه بلمك گرك کرچکدرکه • اهل تصوفنه
لبوکونك اوزرینه سؤالی لازم کلور • و بو سؤاللرك
جوابی غایتله مشکلدر • مهما امکن اشارت ایدهلم •
ای درویش بویله دیمك اولمز که الله تعالینك ذاتی
جمیع نسنه دن یوقاریدر • و انك آلتنده عالم جبروت در
و انك آلتنده عالم ملکوتدر • و انك آلتنده عالم ملکدر
شول

102 شول جهتدنکه بویله هپ محدود و متناهی اولور
و جهت پیدا اولر • شمدی بلدك که بویله دیمك یرامزدر
و بر طریق دخی یوقدر که اویله اوله • پس اولکه بویله
اوله • اول بویله لکده حد و نهایت اولمز و جهت اولمز
شول جهتدنکه بویله لك بر نیجه درلودر • شمدی جواهرله
جوهر بویله لکی • و جوهرله عرض بویله لکی و روحله جسم
بویله لکی کبی • پس بونده • من عرف نفسه فقد عرف ربه
سری نقاب عزتدن طشره کلور • ایدی بیلورمکه
تمام فهم ایلدك بوندن دخی عیان ایدهلم که کمال مرتبه
فهم ایدوب بو سره واقف اولهسك فصل ای درویش
سن بلدکه طپراق غلیظدر و صو طپراغه نسبت
لطیفدر و اتش دخی هوادن لطیفدر • پس هر قنقیسی
لطیفرکدر انلرك مکانی بو عالمده یوجه دکدر ••
پس معلومك اولدی • ایدی بو دورت نسنه نك لطافت
و کثافت سببیله بو عالمده متفاوت مکانلری واردر
و بربریله بویله لکلری واردر مثلا اگر کیم بر لکنه طپراق
دولدورسك شویله که اول لکنه طپراق صغمیه اول طپراق
اورتاسنده صویه یر واردر که اول مکانده طپراغه یر یوقدر

و اول صو اودر تا سنك هوايه يرواردر كه صويه يريوقدر
و اول هوا اودر تا سنك آتشه يرواردر كه اول مكاننده
آتش علوى در • شول جهتدنكه هرنسنه كه لطيف
دكودر انك نفوذى زياده دكودر وشمولى واحاطه سى
ار توقدر • و اول لكن اولان طپراغك ذره لرنده
هيچ بر ذره يوقدر كه صو انكله بيله دكلدر و آنى محيط
دكلدر و اول طپراق و صو و هوانك ذره لرنده بر ذره
يوقدر كه آتش آنكله بيله اولميه و آنى محيط اولميه •
پس اكر بويله اولميه ايدى فراغ حاصل اولمزدى و بنادات
ظهوره كلمزدى • و اداماكه بونك دردى برى بر بيله
و برى برينى محيطدر • اما هر برى كندو مكاننده در •
شول جهتدنكه كثيف لطيف مكاننه ايرشماز
و لطيف مكاننه اولماز و اكر ديرسك كه يقينى بيله سك
بونلرك دردى جمله بيله در و هم هر برى كندولرك
مكاننده در • مثلا بر كسه النى صويه صوقسه هوانك النى
اصلادر اما يقماز آتشك خلافنه كه آتش النى يقار
و اصلتماز • و اكر بر كسه النى غرقين صويه صوقسه هم النى يقر
و هم دخى اصلادر • پس معلوم اولديكه صو آتش ايله بيله در
اما يقينا

يقيني معلومدر كه هوا ايله آتش بر زمانده و بر مكانده
اولمز پس هو كندو مكاننده اولور و آتش كندو
مكاننده • و هر برينك كندو مرتبه سنك تفرقه سى لطافتدن
و بونلركه
و كثافتدن اولور • لطيفك كثيف اوزتا سنده
يرى و امكانى واردر • و لطيف كثيفه يرايتمز و يرين
دار ايتمز • نتكم بر شيشه يى بر قره كولق اوده قوسك
اول او اول شمع نوريله دوشتن اولور • و هوانك يرى دار
اولمز • و بو دخى حاجت اولمزكه اول هوانك برزى
طشره چقه تاكم شمعك شعاعى يرلوده و اول اوى تمام
روشن ايليه • و دخى نور هوايه يرايتمز و هوانك
يرين دار ايتمز • شول جهتدن كه هوا كندو مكاننده
ايدى صدده كلهلوم تاكه سوز اوزيوبره صو ديمزدن
ليوقاليه لمكه سوز يمز احاطه ذات حقه نظيره اولمز
شول جهتدنكه طپراق و صو و هوا و آتش بونك دردى
دخى جسم در مكانده و جهاتده در لر و قسمت و تجزيه
قابلدرلر بزم سوزيمز الله تعالى نك ذاتنده دركه
اول جسم و جسمانى دكلدر • و مكان و زمان و جهاتده دكلدر
تجزيه و قسمته قابل دكلدر • پس بو تقريره تفهيم ايچوندر

تاکه بو سوزی ایله بو نوعکه علم الهیه و معرفة اللهیه آشنا اولکز
زیرا بو علم بك لطیف و شریف علمدر • نتکم الله تعالینک
قربی و ذاتی معرفتی بو علمه موقوفدر • آنوک بوندن
زیاده بر تقریر دخی ایده لم تاکه بو بوندن اعلا روشن اولوب
فهمی آسان اوله • فصل ای درویش سن بیلکه روح انسانی
جسملیدر اما جسمدن دکلدر و بر بریله بیله لکلری
واردر و جسمك دزنلرنده هیچ بر دزن یوقدر که روح
ذاتیله انکله بیله اولمیه و انی محیط اولمیه و اندن آگاه
اولمیه • و حال بوکه جسم روح مقامنه ایرشمز و روح
مقامندن اولماز • سنوک جهتدن که جسم کثیف و روح
لطیفدر • نتکم جسمده بو عضوی بو بوندن ایرسلر
روح بینه کندو مقامنده دور • و کندو حالنده ثابتدر
که روحه هیچ بر ضرر و زیان ایرشمز • و نقصان و زیاده
کلمز • پس جسم انسانی روح انسانیه آلت منزلسنده در
ای درویش روح جسملیدر اما جسمدن دکلدر •
و دخی روح جسمه داخل و جسمدن خارج و جسمله متصل
و جسمدن منفصل دکلدر • پس حلولی بو مقامده فهمنده
غلط ایدوب دیشدی • آنک ایچونکه بو نوع علم اندن یوغیدیکه
وبلدیکه

104 و بلدیکه تکری تعالی جمله سیله جمله سندن دکلدر
جمله سیله اولدیغی جمله دن اولمدیغی اولمامق بیننده
فرق چوقدر • پس روح انسانی بغایت لطیفدر
اما الله تعالینک ذاتینک لطافتی نک هیچ بر شیئه
نسبتی یوقدر • نتکم الله تعالینک ذاتی بغایت
لطیفدر • پس بو وجوداتدن هیچ بر نسنه الله تعالی
ذاتنی فرق ایتمزلر • سنوک جهتدن که کثیف لطیفه
یتشمز • و هیچ بر نسنه الله تعالینک ذاتنه محجب
اولماز • پس عالمده هر نسنه که لطیف ترکدر کندونك
احاطه سی ارتوقدر و آگاهلغی دخی زیاده در
الله تعالینک ذاتی لطیف حقیقی و محیط حقیقی و
دانای حقیقی در • و هو اللطیف الخبیر •
پس بو آیت کریمه ایله کرك ایدیکه جمله عالم اهلی
حضرت محمد علیه الصلوة والسلامه ایمان کتوره لردی
انك ایچون ایمان کتوردیلر که و هو اللطیف الخبیرك
معناسن بلدیلر • معلوم اولدی که عالمده تابع کوکمی بو
آیتك • معناسنی اکلامشی اوله و اولکه بو معنایی

اکلا ماشی اوله • بو آیت کریمه دن فهم ایلیه که الآیة
وهو معکم اینما کنتم ای درویش الله تعالی بغایت
یقیندر نتکم و نحن اقرب الیه من حبل الورید
بیورمشدر • و قرآنده و احادیثده چوق بکزر
دلیل چوقدر • اما نه فائده خلق غایت ایراق
دوشمشلردر • اللهک معرفتندن و قربی معرفتندن
بی بهره و بی نصیب قالمشلردر • پس هر کون
فریاد ایدرلرکه اللهی طلب ایده رز دیو هیچ
بلمزلرکه الله تعالی حاضردر طلب ایتمکه محتاج دکلدر
الله تعالی بعضیسندن ایراق و بعضیسنه یقین
دکلدر الله تعالی جمله سیله بیله در و جمیع موجوداتک
انک قربنده برابردر • و اعلای علیین و اسفل سافلین
انک قربنده یکساندر • ایراقلق و یقینلق بزم علمیزه
کوره و حجابمزه کوره در • پس هر کیم عالمک ایله
یقینن دکلدر • بو جهتله موجوداتک ذره لرندن
هیچ بر ذره یوقدر که الله تعالینک ذاتی انکله اولمیه
و انی محیط اولمیه فصل نتکم بلدککه بو عالمک صانعی
وارد ر

105 وارد ر • و عالمک صانعی بردر و قدیمدر و واحد
حقیقیدر • اجزاسی یوقدر و محیطدر جمیع اجزای
و اشیایی هم ذاتیله و هم علمیله • پس بلدککه قرب
الهی مجموع موجودات ایله یکساندر و دخی بلدککه
الله تعالی عالمه داخل و خارج و متصل و منفصل
دکلدر ای درویش امدی سن بلکه بو الله تعالینک
ذاتی معرفتیدر و اصل معرفت بودرکه • اگر بو درست
و محکم اولورسه هر نسنه که بونک اوزرینه بنا اولور اول
دخی درست اولور و محکم اولور • و اگر که بو اصل درست
و محکم اولمزسه هر نسنه که بونک اوزرینه زیاده اولور
درست و محکم اولماز پس بو باب اولیدن آخرینه دکین
اهل تصوف سوزیدر • ایکنجی و اوچنجی بابکه کلور
اول دخی اهل تصوف سوزیدر • پس هر کسه لازمدرکه
بیله که کندو سوزنی قندن طلب ایتمک کرکدر والله
باب دوم در بیان صفات خدای تعالی ای درویش
سن بلکه صدر الدین قنوی قدس سره العزیز بیورر که
اللهک صفاتی و اسمی اسمائه مترادفه دندر یعنی

یعنی ایکینک معناسی بردر • وشیخ المشایخ سعد الدین
حموی قدس سره العزیز بیوردیکه قرآنده و احادیثده
اسمای مترادفه یوقدر و لایق دکلدر که اوله و بعضی
و هرکز ایکی بر حکم ایتمه که انلرک معناسی بردر • بلکه
حکم ایده سن که انلرک اون معناسی اوله • پس شیخ •
سعد الدین قتنده • صفت صلاحیتدر و اسم علامتدر
و فعل حاصلیتدر ودخی شیخ بیوردیکه صفات ذات
مرتبه سنده در و اسامی وجه مرتبه سنده در و بو سوزک
بغایت اینجه در اما درویشلر فهمنه دشوار در •
اکر دشوار اولمسه هر کلمه سی بر خزینه اولوردی • ودخی
شیخ صدر الدین قنوی بیوردیکه صفات حق بر یوزدن
عین ذات و بر یوزدن غیر ذاتدر • زیرا انک صفاتی
جمله معانی و اعتباراتدر و نسبت و اضافاتدر
و شول یوزدن عین ذاتدر که اوندن غیری بر موجود
دخی یوقدر که صفات غیر ذات اوله • و اول یوزدن
غیر ذاتدر که مفهومات علی القطع مختلفدر •
و کثرت اسما اضافات موجوداتدن و معانی متغایره دن
ونسب و اعتباراتدن قوپر

ونسب و اعتباراتدن قوپر • حی و عالم و مرید و قادر •
شول اسمالردر که بو اسمالرک معناسی ذات قدیم ایله قائمدر
ودخی اسما علی الحقیقة اهل بصیرت قتنده معانی قدیمه در
و الفاظ اول اسمالرک اسماسیدر و بو نوعه صفات ذات
انک ایچون دیرلر که بونلر الوهیتک دکلدر •
اما معز و مذل و محیی و ممیت و بونلره اسمالرک جمله سی نسب
و اضافاتدن قوپر و بو نوعه صفات صفات اضافیه دیرلر
و سلام و قدوس سلب عیوب و نقایص و احتیاجدر
و بو نوعه صفات صفات سلبیه دیرلر و جمیع اسمالر
انقسام ثلثه مخصوصدر اسم الله جامعدر اول ذات
قدیمی که شول یوزدن که موصوفدر جمیع اسما و صفات الله
من حیث ظهوره و بطونه • و اسمادن هیچ بر اسمک
اول عظمتی یوقدر که بو اسمکدر • و علمانک اکثری
بونک اوزرینه دردکه • بو اسم مشتق دکلدر •
لکن بو اسم علم مرتبه سنده در • ورحمن اسمی اکا
شول یوزدندر که وجود بخشش ممکناتدر و بو اکمل
باطنه نسبتی یوقدر • الحق ظاهره مخصوصدر اکرم اللک
خلافنه که اول غیب و شهادتی و ظاهر و باطنی احاطه ایتمشدر

وبو ایکی اسم غایتیله عزت وجلالنده در تکم قرآنده تعالی بیورر
که قل ادعوا الله او ادعوا الرحمن پس الله تعالی نك اسما ومعانی
حد وحصره کلمز وبو مختصره بونلر زیاده سوز صغمز وآنك
تفصیلنه اذن عیری کمسه مطلع اولمز باب بسوم بیوا وجوبنجی
معرفت افعال الله بیاننده در ای درویش سن بلکه الله تك
افعالی تقسیم اولدقده ایکی قسم اوزرینه در که بری ملك دیرلر بری ملکوتدر
پس ملك دیو عالم محسوساته دیرلر وملکوت دیو عالم معقولاته
دیرلر • ودخی عالم محسوساته عالم ملك وعالم اجسام وعالم
شهادة وعالم خلق وعالم سفلی دخی دیرلر بو جمله اسامی مختلفه
دن مراد عالم ملك در • ودخی عالم ~~ملکوته~~ معقولاته عالم
ملکوت وعالم ارواح وعالم غیب وعالم اخرة وعالم علوی
دخی دیرلر بو جمله اسامی مختلفه دن مراد عالم ملکوتدر •
الا له الخلق والامر • آیه کریمه سی بلیکی اشارتدر وکتاب
قدیمده عالم اجسام تفصیلیله ذکر اولنمشدر. اما عالم ارواحك
علی سبیل الاجمال شول کمسه بیلور که احوال ملکوتك
تحقیقیله عالم ملکوته ایرمش اوله وکذلك نری ابراهیم ملکوت
السموات والارض ولیکون من الموقنین وحضرت عیسی علیه السلام
بیورمشدر که لن یلج ملکوت السموات والارض من لم یولد مرتین
ای درویش سن بلکه بو موجودات ملکوت دخی ایکی قسم اوزرینه در
بر قسمی انلردر که عالم اجسامه هیچ وجهله تعلق وتدبیر وتصرفلری
یوقدر انلره کروبیان دیرلر وانلر دخی ایکی قسمدر بر قسمی انلردر که
عالم وعالمیانden هیچ خبرلری واکاهلری یوقدر •
یوقدر

بوقدر • ما فی جلال الله وجماله منذ خلقهم وانلره ملائکه
مهیمه دیرلر ومحمد علیه السلام انلردن بو خبری ویرور
ان الله خلق الارض بیضاء مسیرة الشمس فیها ثلثون
یوما مثل ایام الدنیا ثلثین لیلة مرة مشحونة خلقا •
لا یعلمون عند ... الله تعالی یعصون فی الارض ولا یعلمون الله
خلق ادم وابلیس وبر قسمی دخی انلردر که اگرچه عالم
اجسامه التفاتلری یوقدر • وقیومیت مشهدنده
آشفته ومتحیرلردر • اما انلر اولوهیت بارگاهنه حجابدر
وبو طائفه یه بر اصطلاحده دخی اهل جبروت دیرلر •
وانلرك سیدی ورئیسی روح اعظمدر که ملاء اعلاده
اندن عظیمرك روح یوقدر واکا بر اعتبار ایله دخی قلم اعلا
دیرلر اول ما خلق الله القلم وبر اعتبار ایله دخی عقل اول دیرلر که
اول ما خلق الله العقل بیورمشدر ثم قال له اقبل فاقبل ثم قال
له ادبر فادبر وقال عزتی وجلالی ما خلقت خلقا اکرم
علی منك بك اعطی وبك اخذ وبك اثیب وبك اعاقب
وبو روح اعظم بو طائفه نك صف اولنده دورر • وروح
القدس که اکا جبرائیل دیرلر بو طائفه نك صف اخرنده دورر
وما منا الا له مقام معلوم بونلره اشارتدر •

وبرقسمی دخی انلردر که عالم اجسامه تعلق وتدبیر وتصرفلری واردرکه وانلره روحانیلر دیرلر • وانلردخی ایکی قسمدر برقسمی ارواحدرکه سماویاته تصرف ایدر انلره اهل ملکوت اعلا دیرلر • وبرقسمی دخی شول ارواحدرکه ارضیاته تصرف ایدر وانلره اهل ملکوت اسفل دیرلر • وانلردن نیجه بیکی معدنلره ونباتلره وحیوانلره مؤکلدرلر • نتکم هر برنسنه اوزرینه برملك مؤکلدر • وانبیا کلا تنبیه بیوردیلر دیرکه ان لکل شیئ ملکا وحدیث شریفده کلمشدرکه ینزل مع کل قطرة ملك • واهل کشف دیرلرکه یدی ملك اولمینجه الله تعالی برا غجده بر یپراق یراتمز سنت الهی شویله کچمشدر اما حقیقت انسانیه که اکا لطیفهٔ ربانی دخی دیرلر زبدهٔ ملکوتدر واول مرتبده ایکی عالمدن جسمانی وروحانی واول موجوداتك اکملیدر • وجمله یرادیلمشدن مراد ومقصود اولدر • وارواح ناری که جن وشیاطین دیرلر عللن تقسیم عالم ایله انلره ملکوت اسفل دیرلر • وانلردن بعضیسی انسان اوزرینه مسلط قلنمشدر • وابلیس انلرك سیدی واولوسی ورئیسیدر • وانلردن بعضیسی تکلیفه قابلدر • وانلرك ماهیاتی مفهوماتندن خلاف چوقدر هربریسی کندو مقاملرندن حنبر ویره مشلردر • اما عالم اجسام

ایکی

ایکی قسمدر سماویات وارضیات • اما سماویات عرش وکرسی کبی وسبع سموات وثابتات وسیارات کبی • اما ارضیات بسایط عنصریات وآثار علوی ورعد وبرق وبلوط ومنثور ومرکبات معادن ونبات وحیوانات وبحر کبی افعالك نهایتی یوقدر وبونك عجایبی حسابه کلمز • اما مجموعی بوذکر اولنان اقسامده مندرج ومنحصردر • اهل تصوفك معرفت ذات الله وصفات الله وافعال الله ده بیان بیوردقلری بودر باب بدایع معرفت افعال الله بیانندهدر اهل حکمت قولنجه بل کل که اسعدك الله فی الدارین • اول نسنه یی که تکری تعالی پیدا ایلدی برجوهر ایدی واول جوهره جوهر اول وعالم کبیرك دیرلر وبو جوهر اولی الله تعالی کندو لیکله بغیر واسطة طرفة العین ایچنده پیدا ایلدی بلکه طرفة العین دن تیز دکه وما امرنا الا واحدة کلمح بالبصر او هو اقرب وبو جوهر اوله اضافات واعتبارات برله اسامی مختلفه ذکر ایتمشلردر که • جوهر اول وروح اضافی وروح محمدی وروح اعظم دیرلر وبونلر بکزر نکم وارایسه دیمشلردر پس بو جوهر اولك اولولغی الله تعالی دن غیری کیمسه بلمز شول جهتدنکه بغایت شریف ولطیفدر • دائم

وبالجمله عالم بر دفعه خلق اولنمشدر [illegible] طرفة العین

الله تعالی نك اشتیاقندن در وطرفة العین اول حضرتدن
غائب اولمزو هیچ برکسنك اول استعدادی یوقدرکه
اللهدن فیضی قبول ایلیه الا انجق اول جوهر اول قبول ایدر
ای درویش جوهر اولك اولدیغنی ذکر ایلدك بکده برین
ذکر ایلمشزدر • وبو جوهره اولا خطاب کلدیکه عالم
مفرداتی یاز دیو پس طرفة العینده یازدی وعالم
مفردات طرفة العین ایچنده وجوده کلدی • انما امره اذا
اراد شیئا ان یقول له کن فیکون • وعالمك مفرداتی
دیو عقوله ونفوسه وافلاکه وانجمه وعناصره وطبایعه دیرلر
نتکم جوهر اول عالمك مفرداتی یازدی جوهر اولك ایشی
تمام اولدی پس بو معنیدن خبر دیردیکه جف القلم اندن
صکره بو مفرداته خطاب کلدیکه مرکباتی یاز دیو
بری الی وحی یازدی وعالمك مرکباتی دیو معادنه
ونباتاته وحیواناته دیرلر • وجود موجودات بودر
وبونده ارتق دکلدر ن والقلم وما یسطرون نون فنکراه
نون عالم قرینه عبارتدر وعالم قرب اللهك دواتیدر
وقلم جوهر اولدن عبارتدر وجوهر اول اللهك قلمیدر
وما یسطرون مفرداتدن عبارتدر ومفردات اللهك
یازیجیلریدر ودائم یازارده درلر واندلك ایشی
بودرکه

بودرکه هردم مرکباتی یازرلر ومرکبات کلماتدر و
کلماتك نهایتی یوقدر ومکرر دکلدر • قل لوکان البحر
مدادا لکلمات ربی الی آخر الآیة فصل ای درویش افلاکه دیو
طقوز فلکه دیرلر وعرفلرك عقل ونفسی واردر تاکه عقل
اولدن صکره طقوز عقل وطقوز نفس اولدی • نتکم فلك
اولك عقلنه عقل کل دیرلر وفلك اولك نفسنه نفس کل دیرلر
ودخی فلك اوله فلك الافلاك وعرش دیرلر • پس بو عقلکه
عقل کله یقیندن رقدر ستر ایلدکدر ای درویش علما
ملائکه کروبی وروحانی دیرلر • وحکما عقول ونفوس دیرلر
وبو عقول ونفوسدن صکره افلاك وانجم وعناصر وطبایع
اربعه پیدا اولدی وبونلرك جمله سی طرفة العینده
بلکه دخی تیزرك وجوده کلدی • ودخی عقل اول وعقول
ونفوس وانجم وافلاك وطبایع اربعه علت بوزمانده حادثدرلر
اما زمان بو زماندن قدیم درلر اهل حکمت قاتنده شول
جهتدنکه هرکز یوق ایدیلر • وبونلرك بربرینه اوزرینه
تقدمی ذهنیدر • تقدم خارجی دکلدر • نتکم کنشك شعاعی
اوزرینه تقدمی اولدیغی کبی • اندن صکره موالید ثلثه
پیدا اولدی نتکم معادن ونباتات وحیوانات کبی پس علما ایله
حکما بیننده اختلاف اباوامهاتده در وبونلر موالید ثلثه ده

مطلب [illegible]

مطلب عقول ونفوس اکی عالم ارواح [illegible]

مطلب اصطلاح علما وحکما

مطلب تقدم وجود [illegible]

جمله سنك اتفاقی واردر كه حادثدر دیرلر شكم جمله‌نك
آخرنده انسان ظاهر اولدی • و چونكه عقل كله ایرشری
سیری تمام اولدی و عقلدن صكره دخی فوقنه یوغیدی
پس معلوم اولدیكه اولده عقل ایمش آخرده شول جقدیكه
هرنسنه آخرده پیدا اولور اولده همان اولمش اوله
انسان چونكه عقله یتشدی دائره تمام اولدی و عقلدن
صكره دخی نسنه یوقدر • ابتدا عقلدن اولدیغی كبی انتها دخی
عقل اوزرینه اولور و دخی نزولی مفرداتده و عروج
مركباتده‌در و نزول ابا و امهاتده و عروج موالید ثلثه‌ده
در • پس عقل اولده هم اناده و هم نجم اوله كلمكه نسبت
اعاده كرو دیمكه نسبت نجم اوله • و كلمكه نسبت لیلة
القدر و كتمكه نسبت یوم القیمة اوله و نزولده
هر نه قدر مبدادن ایراق اولور خسیس‌تركه اولور •
و عروجده هر نه قدر مبدادن ایراق اولور لطیف‌تركه
اولور پس جوهر اول عالم كبیرده نزول ایلدی و عالم صغیرده
نزول و عروج ایلدی • اول غایت شریف دیو غایت
خسیس‌در • و جوهر اول عالم دریا و نفسی‌در • اگر دیرلرسه‌كم
الله تعالینك ذاتیدر • پس كیرده دوغماق دخی الله
تعالینك ذاتیدر • بونده شك و شبهه یوقدر
منه بدا

110 منه بدا و الیه یعود و اما حكما سوزی بوندن و حكما بوكه
بولماز بو اهل وحدت و اهل مشتق سوزیدر
و فضل ای درویش سن بیك بعضیلر دیرلر كه عالم سفلی و
عقول عشره‌نك مبدائی عقل عاشردر یعنی آی گوگینك
عقلیدر و اكا عقل فعال و واهب الصور دخی دیرلر
اما اكثری و انالو یونك اوزرینه‌در كه عالم علوینك
عقولنه دخی فعال دیرلر • و الملوك اول دخی عالم سفلینك
عقولنك و نفوسنك مبدألریدر و ادمیلرك جمله
بربرینه تفاوتی بو جهتدندر • عقل كه قمر فلكنك
عقلیدن فائض اوله ای درویش عالم علوینك عقول
و نفوسی و جمله كواكب ثابتات و سیارات عالم سفلینك
اینجیلریدر • و دخی ادمیلر احوالینك تفاوتی بو
جهتدندر شول جهتدنكه كواكبك و نفوسی
و شغولك تفاوتی چوقدر • عالم علوینك عقول و نفوسی
بیننده تفاوت چوقدر كواكب ثابتات و سیارات
بیننده هر برینك بر خاص فعلی و خاصیتی واردر • پس
هیچ بر كسه انك كنهنه ایرشی دكلدر و بو صنعه
سیاره‌دن منجملر نسنه بولمشلردر كه سویلرلر اما
ثابتاتدن هیچ برشی بلدیلر • و دخی بلمزلر ای درویش •

سن بلکه آدمیلرك احوالنك تفاوتی نه جهتدن اولدیغی
معلومك اولدی اما بز وجهدن دخی واردرکه اول
منشئ اربعه دندر سعادت و شقاوت و زیرکلك و بلادت
و همت عالی و خساست • و درویشلك و بایلق و
عزیزلك و عمر اوزونلغی و عمر قصه لغی و بونلره بکزر
هرنه کم وار ایسه عالم علویانك عقول و نفوسی نك اثرلریدر
و کواکب ثابتات و سیاراتك خاصه لریدر و اثرلریدر
منشئ اربعه دندر • پس بو کارخانه عالمك التی و
اوسعی و افرازی بغایت حکمت اوزرینه قورلمشدرکه
عالمده هیچ برکسنك الی ایرشمز و انك کمال کثرتنه واقف
اولمز • ولله خزائن السموات والارض • الایه پس
بو ذکر ایلدوکمز جمله خزائن سماویاتدر و بو خزاینده
هرنه قدر خرج ایدرلرسه هیچ اکسلمز • نتکم هر بر عقل بر
خزینه • و هر بر یلدز بر خزینه در و خزائن ارضیا که هر بر
طپراق خزینه در و صو خزینه در و هر براغج بر خزینه در
و هر بر حیوان بر خزینه در تا بر فکر ایتمکز ایله که قچ خزینه
کوکوده قچ خزینه یرده واردر • وان من شیء الا خزائنه
پس بونلره اکرکم خزائن دیرسك دوغرودر و اکر عسکر دیرسك دوغرودر که ولله جنود السموات والارض بیوردیغی

سن اکر خزینه دیرسك الیکه دوغرودر

پس الله تعالینك افعالی

پس الله تعالینك افعالی بابنده حکمالرك سویلدوکی سوز
بودرکه بیان اولندی [illegible]
ولایته بیانشه دز پس جوهر اولك نزول و عروجن
و اولولعینن ایشتدك • امدی سن بلکه رسول علیه السلام
بیورمشدرکه جوهر اول بنم روحمدر دیو الحدیث
• اول ما خلق الله روحی اول ما خلق الله نوری •
چونکه جوهر اول محمد علیه السلامك روحی اولنجه معلوم
اولورکه ازلدن اول پیغمبر کلامشدر پس بو معنادن
خبر ویر دیکه • کنت نبیا وادم بین الماء والطین
و رشدی بو عالمده کتمشدر بو معنادن خبر دیر دیکه
لا نبی من بعدی ای درویش محمد علیه السلامك صفاتنك
اولولغینك بکده برینی ذکر ایتیدم • امدی معلومك اولسون بوکز
بو جوهر اول ایکی ایشی ایشلر بری اولدر که الله دن
فیضی قبول ایدر • ایکنجی اولدرکه الهاک خلقنه ایرشدرر
و اکر دیرلرسه که محمد علیه السلام ایکی ایش ایشلر تکرودن
الور خلقنه ایرشدرر پس دوغرودر رسول جهتنکه
جوهر اول محمد علیه السلامك نوریدر اول ایکیسی براولر
پس بو مقدماتی بلدك • امدی سن بلکه جوهر اولك
بر طرفی که حقدن الور ولایتیدر و بر طرفی که خلقه ایرشدرر

بنوتدر • پس ولایت باطن بنوتدر • و بنوت ظاهر ولایتدر
و ایکیسی دخی محمده صفتلریدر نتکم ولایت و بنوتی بلدك
دخی سن بلکه • شیخ المشایخ سعد الدین حموی قدس سره
العزیز بیورمشلردر که بو جوهر اوله ایکی مظهر کرکدر •
بر طرفنده مظهرینك ادی بنوتدر که خاتم الانبیادر
واو بر طرفك مظهرینك ادی ولایتدر که صاحب
زماندر • و دخی صاحب زمانك ادی چوقدر نتکم
جوهر اولك آدی چوقدر ای درویش صاحب زمانك
علمی چوقدر و قدرتی کمالده در علم و قدرتی کندوبه
بولداش ایتمشدر • نتکم چقه جمله یر یوزینی ظلم
قابلمش اوله پس مجموع یر یوزینی ظلم و ظلمتدن و جور
و جفادن پاك ایلیه • و عدل علا ایله تزیین ایده •
و خلق عالم انك وقتنده راحت اوله • و ینه شیخ المشایخ
سعد الدین حموی قدس سره العزیز بو صاحب زمان
حقنده کتابلر تألیف ایتمشدر و چوق مدح ایتمشدر
و خبر ویرمشدر که • بو زماندنکه بز ایچنده یوز چقار
انك اوزرینه دکه چقه جبعی و تحت معلوم
دکلدر • البته چقه چقدرکی پیغمبر خبر ویرمشدر
علامتن دیمشدر اما انك چقه جبعی وقتی چوقدر که
سعر کروان اولدرك

سعر کروان اولدی لرکه صاحب زمان بز اولورز دیو
و اول علامتلرکه انك حقنده دیلمشدر بزیم شعرزده
ظاهر اوله چقدر اما ظاهر اولمدی و حسرت اولدیلر
و چوق کمسلر دخی کلدیلر و بو حسرتده اوله لر ای درویش
کندو یله نشانلر بولداش ایلمشلردرکه اکر یوزدن بر یت
سویلسم بعض کسلر ایشتمیلر و دیلرکه او مدده بونلر
اولمق ممکن دکلدر • انك احوالی اندن زیاده اوله چقدر
بازمغله راست کله • نتکم بلدك که ولایت باطن بنوتدر
و دخی سن بلکه ولایت و بنوت ایکیسی دخی محمد علیه السلامك
صفتلریدر • و دخی سن بلکه بنوتك ظاهری
ایدیك و صورت وضع ایدردی و صورتی آشکاره ایدردی
پس صورت وضعنی تمام ایلدی اندن نوبت ولایتکدرکه
سیرت آشکاره ایلیه • پس صاحب زمانکه دیلدی
ولی در • و نتکم صاحب زمان چقه ولایت ظاهر اوله
و حقایق آشکاره اوله و صورت کزلو اوله شمدیدکینی
مذارشدن نبوتت علوم ظاهر ایدرلردی و حقایق کزلو ایدی
اول خصوصدنکه بنوت وقتی ایدی اول صورت وضع
ایدردی نتکم صورت وضعنی تمام اولدی بنوت تمام اولدرك

ای درویش ولایتک ظهورینک وقتی در نتکم ولایت ظاهر اوله
و حقایق اشکاره اوله و صورتده کزلو اوله شمدیه دک
صورتلر در. صورته تجسس ایدرلردی شمدن کیرو
حقایقه تجسس ایده لر. و حقیقت اسلامی و حقیقت
ایمانی و حقیقت اسلامی و حقیقت صلاتی و حقیقت
حاجی اشکاره ایلیه لر. و حقیقت جنت و حقیقت دوزخ
و صراط و ثواب و عقابی اشکاره ایلیه لر پس نتکم
حقایق اشکاره اوله. یوم قیامت اوله و صفتی بو در که
تعالی بیورر. یوم تبلی السرائر نتکم یوم قیامت کلدکده
حقایق و سرائر اشکاره اولدی الله تعالی جمیع خلقنه
اشکاره اولدی اما بو کونده بعضیسنه ظاهر در
دون قیامتده جمیع خلقه ظاهر اولور نتکم قرآنده بیورر
انکم سترون ربکم کما ترون القمر لیلة البدر.
ای درویش سوزی نیجه براوزده بم بیلورمیکه حضرت قدوه
سویلیسم بیلمزسن که بن نه سویلدم امدی بیل که
الله تعالینک معرفتنده ادملر تفاوت اوزره در
نتکم بعضیسی اهل تقلید و بعضیسی اهل استدلال و بعضیسی
اهل کشفدر پس بز بو اوج طائفه نک سوزین شرح ایده لم
تا سالکلر بیله لرکه

113 تا سالکلر بیله لرکه هر بری قنقی مرتبه در اول اهل تقلیدک
حالن بیان ایده لم معلوم اولسون که اهل تقلید دل ایله
اقرار ایدوب کوکل ایله اینانورلر الله تعالینک برلکنه
و وارلغنه. و دیرلر که الله تعالی بردر و قدیمدر و اولی
و اخری یوقدر و حدی و نهایتی یوقدر. و مثلی و شکلی و
شریکی و نظیری یوقدر. و قابل تغیر و تبدیل دکلدر.
و قابل فنا و عدم دکلدر. و احد حقیقیدر که اجزاسی
یوقدر. و تجزیه و تقسیمه قابل دکلدر. و زمانده و مکانده
و جهتده دکلدر پس بو سوزلر سزا صفتلرله منزهدر
ناسزا صفتلردن. و حی عالم و مرید قادر و متکلم در
و سمیع و بصیردر. اما بو طائفه نک اعتقادی
سمع حسی و اسباب سببیله در که استماع ایله قبول
ایلمشلردر. دلائل و برهان طریقیله دکلدر و کشف
و عیان طریقیله دکلدر اکرچه سمع حسی واسطه سیله اشتمشلردر
و اعتقاد ایتمشلردر. پس بونلر دخی حسابده در و بو
طائفه اسلامدرلر و بو مرتبه ده سالکک سعی غالبدر
اما رضا و تسلیم مغلوبدر. پس ریاضت و مجاهده و چوق
طاعت و عبادت بو مرتبه ده در هر نسنه که خاطرم
تعلق ایدر اول حضرت ایدرسه از ایدر شول حقیقتنا که

بو طائفه بو مرتبه ده در اكرچه اعتقادلری الله
تعالی نك برلكنه و اولغنه واردر و دخی الله تعالی نك
قادر و قيوملغنه عمل و اعتقادلری واردر ايمانلری
علمنی و قدرتنی و ارادتنی دلايل و برهان ايله يا كشف
و عيان نوريله مجموع اسبابی و مسببات كبی عاجز و مقهور
مشاهده ايتمشلردر • پس بو سبيله اسباب و سعی بو
طائفه نك قاتنده معتبردر و هر بارنسنه لركه
اسبابه و سعيه اضافت ايدرلر و هر نسنه يی سببدن
و سعيدن كورورلر • بشول جهتدن كه بو طائفه
هنوز مرتبهٔ حسده در و مرتبهٔ حس دن كچمزلر
پس بلدك كه اسباب و سعی معتبر مرتبه در امدی بلكه
دينا تشوشی و رزق غصه سی بو مقامده در و حرص
و بخل بو مقامده در و اسبابه محبت و منجم و طبيب
سوزينه اعتقاد ايتمك بو مقامده در • پس اهل
تقليد و علمانك اكثرينك اعتقادی بو نلك اوزرينه در
باب در بيان اعتقاد و استدلال ای درويش بلكه
اهل استدلال دل ايله اقرار ايدرلر و توكل ايله
اينا نورلر • و الله تعالی نك برلكنی و وارلغنی يقين
بلورلركه • بو عالمك بر صانعی واردر و بو عالمك صانعی
بيردر

بودر و قديم در و ازلی و ابدی و حدی و نهايتی يوقدر
و مثلی و شريكی يوقدر • و قابل تغيير دكلدر و قابل فنا
و عدم دكلدر • احد حقيقی در اجزاسی يوقدر و
قابل تجزی و تقسيم دكلدر • زمانده و مكانده و جهتده
دكلدر • انك ايچونكه اوستی و التی و صاغی و صولی
و ادكی و اردی يوقدر • بر نوردركه نامحدود و نامتناهی در
و بر بحردركه بی پايان و بی كراندر موصوفدر سزا •
صفاتلر ايله و منزهدر ناسزا صفاتلردن حی عالم و
مريد قادر و سميع و بصيردر و متكلمدر پس بو طائفه
نك اعتقادی عقل واسطه سيله در يعنی دليل قطعی
و برهان يقين ايله در • و بو طائفه اهل ايمانلردر
و بو مرتبه ده رضا و تسليم غالبدر و سعی و كوشش مغلوبدر
شول جهتدن بو طائفه الله تعالی نك برلكنی نور عقلی و دلايل
قطعی و برهان يقين ايله بلمشلردر • و كذلك علمنی
و ارادتنی و قدرتنی جمله موجودات اوزرينه محيط
كورمشلردر • و موجوداتی بركزدن عاجز و مقهور
بولمشلردر • و اسبابی مسببات كبی عاجز و مقهور
كورمشلردر يعنی نتكيم شمديه دكين مسببی عاجز و مقهور
كوررلردی شمدی سببی دخی عاجز و مقهور كوررلر •

غلبهٔ رضا و تسليم

يعني مسبب الاسبابه ایرشدیلر وآنی مجموع اشیاده
محیط کوردیلر وطبیب نسنه یه ایروب توانا اولدیلر
وراضی وتسلیم اولدیلر • وانلرك هیچ برنسنه یا اعتمادی
قالمدی • پس نه سعی وکوشش اوزرینه ونه مال ونه جاه
ونه طاعت ونه عبادة اوزرینه انلرك اعتمادی قالمدی
پس انلرك اعتمادی انجق الله تعالی یه در وانلرك
ذوقی انجق اللهك مشاهده سیله در که اللهی محبتله
سوررلر • وانك حضرتنه ومقربلرینی سوردلر • وبو طائفه
اهل توکلدرلر واهل ارادهلردر واهل فراغتلردر که
انلری اللهدن دیلزلر الا الله ایچون دیلرلر پس
سالك اللهه ایرشدی واللهك علمنی وارادهٔ وقدرتنی
جمله اشیاده محیط کوردی • بو مقامده دکه حضوره
کتدیلور • وانك یرینه توکل اوتوردی وچوق دشمان
کتوریلور ورضا وتسلیم انك یرینه اوتوردی • ودخی
غیری قورقو کتوریلور • انك یرینه الله قورقوسی اوتوردی
• بو مقامده دکه طبیب معزول اولور ومنجم باطل اولور
ای درویش اسباب بالکلیه بو سالکك اوکوندن
کتوریلور شویله که زمانلردن بر زمانده • اکر نظری
بر سببه دوشرسه برخ ویا راحت وقتنده انی شرکك
دوشر

115 دوشر وانلردن دونر توبه ایدر واستغفار ایدر ••
اهل استدلال وایمان واهل تصوفك اعتقادی بو درکه
بیان اولندی فصل بو فصل اهل کشفك بیاننده در ••
نتکم سالك کشف مقامنه ایرشدی روز قیامت کلدکه
یر تبدیل اولدی • وکوکلر دولدی والله تعالی ظاهر
اولدی ای درویش سن بلکه اهل کشف دل ایله اقرار
ایدوب • کوکل ایله اینانورلر الله تعالی نك برلکنه توفیقله
وواراقنه • وانلر بو اقرارلری وتصدیقلری کشف
وعیان طریقیله در ای درویش بو طائفه دکه جمله
حجابلردن کچمشلردر واللهك لقاسیله مشرف اولمشلردر
وعلم الیقین وعین الیقین بر له کورمشلردر وبلمشلردر که
جمله وارلق اللهکدر • ودخی شول جهتدن بو طائفه
اهل وحدة دیرلرکه • اللهدن غیری کورمزلر وبلمزلر
هب اللهی کوررلر وهب اللهی بلورلر • وبو مرتبه ده
موحدلره هیچ برنسنه غالب کلمز • نه سعی ونه کوشش ونه
رضا ونه تسلیم • شول جهتدن که موحد دیرکه هب نسنه
اصلده خود اللهدر وهرنسنه که وار در دیرکه کرکه اوله
وهرنسنه که یوقدر کرکمزکه اوله اما هرنسنه ده کندو قدرتی

علامت اهل وحدة

ایله بیرزه اوله تا کیم ایلی اوله وهر نسنه که کندو قدرتیله کندو
بیرنده اولمیه اندی بیرامز اولور • پس سعی کندو یرنده
کندو قدرتی ایله ایدر • وکسب ولکاردخی کندو
یرنده کندو قدرتی ایله ایدر • وهر نسنه که واردر
کندو یرنده ایدر • هر نسنه‌یی یرندن ابرمغیرا فرزه
اکریك ذره را برکیری ازجای • خلل یابد همه عالم سراپای
ای درویش بو موحد دیرکه • ایلکی ویاوزلغی وطاعتی
ومعصیتی الکلمك اولو ایشدر وانی هرکشی الکلمز الا انجق
علمای کاملر ودانای راسخ الکلر جمله ادیان بلکه جمله
مذاهب اهلی اتفاق اتمشلردر که یلان سویلمك اولو
کناهدر • پس دوغرو سویلمکلر و دوغری کورمشلردر
اما وقت اولورکه کشی دوغرو سویلیه اولو کناه ایتمش
اولور • ووقت اوله که یلان سویلیه اولو طاعت ایتمش
اولور • پس معلوم اولدیکه ایولکی ویاوزلغی الکلمك •
مشکل ایشدر ای درویش عمل نیت ایله ایو اولور
ونیت ایله یاوز اولور • ودخی نیتی الکلمك اولو ایشدر
فصل بو فصل اصل وحدت بیانندر ای درویش
سن بلکه اهل وحدت ایکی طایفه‌در بری دیرکه وجود
بردر

بردر • ارتق یوقدر واول وجود اللهك وجودیدر
واللهك وجودندن غیری بر وجود دخی یوقدر •
ودخی امکانی یوقدرکه اوله • وبو طایفه شویله
دیرلرکه اکر دائما کوندز اولوب کیجه هیچ اولمیدی
خلق کوندزی الکلمزدی • هرنه قدر عقله دیلردیکه
بو کوندزدر ایناتمزلردی وفهم ایتمزلردی • •
اما نتکیم کیجه واردر خلق کوندزی الکلر پس اکر
اللهدن غیری اولیدی خلق اللهی الکلردی تکیم اللهدن
غیری وجود یوقتور خلق اللهی الکلمز • بیت •
جهانرا بلندی وپستی تویی • ندانم چه کیم هرچه هستی تویی •
ودخی بو طایفه ینه دیرلرکه بر وقت بالقلر دکزده
جمع اولدیلر • وایتدیلرکه نیجه زماندرکه بز صوینك
حکایتن ایشیدرزکه بزیم دیریلکمز صودندر وبزیم
بقامز صویله‌در • وبز صویی هرکز کورمش دکلز •
پس اول بالقلردن بعضیسی ایتدیلرکه فلان دکزده
بر بالق واردر دانادر اول صویی کورمشدر والکلامشدر
انك قاتنه واره‌لم صویی بزه کوستره ویاخود صوینك نشانی

برنشانه ویر • بیلی اولکه انلرک عاقللری ایدی •
پس سفره یوز طوتدیلر و بر مدتدن صکره اولدکز
ایره بیلدیلر واول بالغی کوردیلر والی خدمت ایتدیلر
واوندن سؤال ایتدیلر که • بز صویک حکایتنی ایشیدوردک
و بز هم دیریلرز صودنیز • و بقامز صو ایله در • وصوبی
هیچ کورمش دکلوز • پس سزنک خدمتکزه کلدک
که بزه کوستره سز • اول بالق جوابنده بیوردی که بیت

ای در طلب ره کشای همه • با وصل بزاده وز خدای مرده
ای بر لب بحر تشنه در خاک شده • ای بر سر گنج وز گدایی مرده

پس ایتدی فهم ایلدیکزمی • ایتدیلر فهم ایلمدک • اندن بنه بیوردیکه
سز بکا صودن غیری کوستردک تا بن دخی سزه صوبی
کوستره یم • ایتدیلر فهم ایلدک • وصوبی کوردک
امدی سوز اوزه مسوق صوده کلدلوم زیرا بنم اختیارم
المدن کیدر سوزی اوزه دوروم • اهل وحدتک سوزی
بودرکه ذکر اولندی فصل بو فصل ان بیان ایدر که
اهل وحدتدن بر طایفه دیرکه وجود ایکی قسم اوزرینه در
بری وجود حقیقی و بری وجود خیالی وجود حقیقی
اللهك

117 اللهك وجودیدر وجود خیالی عالمك وجودیدر •
وعالمیانک وجودیدر • وبو طایفه دیرلرکه جمله عالم
وعالمیان سراب ونمایش درلر حقیقتده وجودلری
یوقدر • اما وجود حقیقی خاصیتیله بویله موجود
کورینورلر شول موجودات کبی که • دوشده ویا
صوده کورینورلر • وحقیقتده وجودلری یوقدر

غیر تو هرچه هست خیال نمایش کند • باآنکه هیچ نیست بدید آمده

پس الله تعالینک ذاتی واردرکه یوق کورینیجیدر
وعالمك ذاتی یوقدرکه وارکورونیجیدر پس بو طایفه دن
سؤال ایتدیلرکه بونجه عالم وعالمیانکه کورینور •
بونجه خیال ونمایش اوله • پس نیچون بعضی خوشی و •
بعضی ناخوشی • وبعضی راحتده وبعضی رنجده
وبعضی حاکم وبعضی محکوم • وبعضی کویا وبعضی
خاموش • وبعضی سرور وسلامتده وبعضی رنج
والم وکدورتده • پس بونلر بونجه خیال اولور زحمت و
وراحت بونجه نمایش اوله پس جواب ایدرلرکه مکر عمرکده
هرکز اویقویه وارمامش سن • مثلا اویقوده کوردککه
بری اوردی اول رنجده وزحمتده اولور • وبری اوخشادی
اولکه راحت وصفاده اولور • پس شمدی یوقدرکه اول کوردکك
جمله نمایشدرکه اویقودن اویاندقده معلوم اولور ••

ودخی بو عیان ونمایشده شول جهتدن عالمده کیملر واردر
بونلر علامتلردر • الله تعالی نک وجودی اوزرینه
پس وجود وجود حقیقیدر • اهل وحدتک بو طائفه
نک بودر که بیان اولندی باب هفتم انسانک
معرفتی بیاننده در پس بو بابده دخی بر نیچه فصل
یازمشم کرکدر که انی بلمک ضروریدر شونک ایچونکه
کشی کندو نفسنک معرفتی بلمک کندونک مبدا ومعادنی
بلمکه موقوفدر • پس سوزی اکلاق الهی بلمکدر •
والهی بلمک ظاهر وباطنی بلمکدر • وظاهر وباطنی بلمک
الهک تجلیسنی بلمکدر • والهک تجلیسنی بلمک بو وقوفاته
بلمکه وحقایق اشیایی کماهی کورمکه وبلمکه واکلامغه
موقوفدر فصل ای درویش سن بلکه علما اختلاف •
ایلمشلردر که • امکانی یوقدرکه یوق وار اوله وار یوق اوله
شول جهتدن که علما وفقها بونلر اوزرینه دیرلرکه
ممکن دکلدر که یوق وار اوله ووار یوق اوله شول جهتدن که
عالم یوغیدی • الله تعالی انی وار ایلدی • وکیرو اول
وقت که دیلیه پس کیرو ینه یوق ایلیه ودخی اهل وحدت
ایله حکما بونلر اوزرینه درکه ممکن دکلدر که یوق وار اوله
ووار یوق اوله

ووار یوق اوله پس یوق هرگز یوقدر ووار هرگز واردر
اما ممکندرکه وار بر مرتبه دن بر مرتبه یه نقل ایده وکیرو دخی
وبر حالدن بر حاله انتقال ایده • بر صورتدن بر صورته
وارة ومفردات مرکبات اوله • مرکبات مفردات اولهلر
پس عوام ناس بونلری کوررلر یوق وار اولور ووار
یوق اولور دیرلر • بلکه لرکه تبدل وتغیر صورتده ونمایشده
ده در • حقیقتده دکلدر • نتکم صورت هرنه قدر تبدیل
وتغییرده اوله حقیقت واحده ینه بر نوع دکمالینده
واحد وثابتدر • بو سوزی ینه انجق اهل وحدت حقیقتده بلور
فصل ای درویش سن بلکه انسان عالم صغیردر •
وهرنه کم انسانک غیریدر بر کزدن عالم کبیردر ودخی
عالم کبیرده هرنه کم واردر انک نمودارلری عالم صغیرده
واردر • تا هرکیم که عالم صغیری تمام بیله انجلین عالم کبیری
دخی تمام بیله وکندوی اکلمق اولو ایشدر وصراط مستقیم
کندوی بلمکدر • نتکم رسول علیه السلام دائما بو دعایی
ایدردی که اهدنا الصراط المستقیم ای درویش
سن بلکه تا کم کندوی اکلمینجه امکانی یوقدرکه الهی اکلیه
یول غایت یقیندر اما بغایت مشکلدر دشمنلری یلدرکه
سعی ایدرم تا که بو یولی نهایتنه ایرشدیرم ونیچه مدتلر •

انك خدمتنه اولدم تاكم كندومى الكلايم ديو • امير المؤمنين
على كرم الله وجهه حضرتلرى كه رسول الله عليه السلامى
تنها بولوردى • سؤال ايدرديكه يا رسول الله بن نه
ايشليم ونيه مشغول اولم كه عمريمى ضايع ايتمامش اولم •
رسول الله عليه السلام بيوردى كه كندوكى اكلرك عمريكى
ضايع ايتمامش اولورسن • چونكه كندوكى اكلدك اللهى
اكلدك والله بولدك • عمروجى تمام ايلدك بوندن وريه
تاكرسوز اوزه مسموت • فصل اى درويش سن بله عالم كبيرك
جوهر اولى واردركه تاكم عالم كبيرده هرنه كم ظاهر اولدى
انده اول جوهر اولندن پيدا اولدى • وعالم صغيرك جوهر
اولى واردركه تاكم عالم صغيرده هرنه كم ظاهر اولدى
اول جوهر اولدن ظاهر اولدى • پس عالم كبيرك جوهر اولى
روح اضافى در • وعالم صغيرك جوهر اولى نطفه در
وعالم كبيرك درت • دكزى واردر • وعالم صغيرك دخى
درت دكزى واردر • ايدى اول عالم صغيرك درت
دكزين تقرير ايده لم • نطفه ماداميكه اربلنده در عالم
صغيرك اولكى دكزنده در • تكم انا رحمنه دوشر عالم صغيرك
ايكنجى دكزنه كلور • اماماداميكه اربعين دركيج پنهاندر
تكم انا رحمنه كلور همان بر دكزدن بر دكزه كلور •
ودخى بوندن آشكاره اولسه كركدر • پس انا رحمنه كلدكى
ادى عالم صغيرك اولكى جوهرى اولدى آشكاره صفاتلرى بوندن
متميز اولور

متميز اولورلر • واسما بوندن ظاهر اولورلر • پس اولكى دكزكه
اربلنده ايدى تجلى قلدى ايكنجى دكز ظاهر اولدى وايكنجى دن
اوچنجى ودردنجى دكز ظاهر اولدى كه انلر ملك وملكوتدر
عالم صغيرك درت دكزى كه بيان اولندى • شويله بلوركه
تمام فهم ايلدك بوندن دخى روشن ايدهم [illegible] ديلدى كه
نطفه ماداميكه اربلنده در عالم صغيرك اولكى دكزنده در
تكم انا رحمنه دوشر عالم صغيرك ايكنجى دكزنده در ودخى
نطفه نك ظاهرى وار باطنى وار • پس نطفه نك •
ظاهرندن • اوغلانك ظاهرى اولدى كه اول عالم ملكدر
ونطفه نك باطنندن اوغلانك باطنى پيدا اولدى كه اول
عالم ملكوتدر • ونطفه نك واوغلانك ظاهرى وباطنندن
درت دكز اولديكه • انك اولكى دكزى كه اربلنده ايدى
اندن پنهان ايدى آشكاره اولدى • پس عالم صغيرى بلدك
عالم كبيرى دخى انجلين بلكه • داود پيغمبر عليه السلام مناجات
ايلدى كه الهى لماذا خلقت الخلق • قال كنت كنزا مخفيا
فاحببت ان اعرف • ديدوكى الله تعالى نك ذاتى در
والله تعالى نك اولكى دكزيدر • پس اولكى دكز تجلى قلدى
ايكنجى ظاهر اولدى ايكنجى دكز روح اضافى در وروح
اضافى عالم كبيرك اولكى دكزنده جوهر اولى در رسول عليه السلام

بونظر ایله بیوردیکه اوّل ما خلق الله العقل الله تعالینك
صفاتی بوندن متمیّز اولدی و اسما بوندن ظاهر اولدی که
اول عالم ملك و عالم ملكوتدر پس درت دكز تمام اولدی
یعنی دخی اضافه‌نك باطنی املاك و انجمك حیوانی اولدی
تاکم عالم ملك و ملكوت ظاهر اولدی تاکه درت دکز اولدی
که افلاك و انجم و عناصر و طبایع آبا و امّهات دیرلر
و بو آبا و امّهات دائم تجلیده درلر و انلرك مجتبلرندن مولید
ثلثه ظاهر اولدی و حالا اولمقده در و جمله سنك آخرنده
انسان ظاهر اولدی پس نتکم انسان کماله ایرشدی دانا اولدی
دریای اوّل که کنج پنهان ایدی دیلر دیکه اشکاره اوله
پس آشکاره اولدی امدی دیلرم که سوزی اوزه سویه‌یم
اختیارم سوزی اوزه در صدده کلدوم مفضل ای درویش
سن بلکه باب اولدن بوریه کلنجه قدر مشکل سوزلر
ازلنديكي و كوجك كلمه بيان اولندی تاکم عزیزلرك
فهمی ایرب بلمسی آسان اوله پس فکر راست و نظر
تیز بین کرکدرکه دانا صحبتی اکا فایده ویرسون اکرکم
بو کلماتدن بنم مرادم نه ایدوکی عزیزلر تمام ایدوب بلورلر
بو حدیثك معناسن دخی تمام فهم ایدوب بلورلر که رسول علیه السلام
بیورمشدر ان الله خلق آدم على صورته و بو حدیثك
معناسن

پس اکابر و امهات
صح

120 معناسن دخی بیله لرکه من عرف نفسه فقد عرف ربّه
و بو آیتك معناسن بیله لرکه ن والقلم و ما یسطرون
ن عبارتدر دریای اوّلدن که کنت کنزاً مخفياً
فاحببت ان اعرف و قلم عبارتدر دریای ثانی دن
و ما یسطرون عبارتدر دریای ثالثدن و رابعدن کم
ملك و ملكوتدر که بونلر دائم کتابتده درلر و انلرك
کتابتلرندن موالید ثلثه ظاهر اولور و بو موالید ثلثه
کلماتدر و بو کلماتك نهایتی یوقدر و هم تکرر دکلدر
قوله لو کان البحر مداداً لکلمات ربّی لنفد البحر پس اهل
حکمت دیرلرکه آدمی نتکم عقله ایرشدی و عاقل اولدی
الله تعالینك ذاتنه ایرشدی تاکم دایره تمام اولدی
سؤال جهتدن که اوّل ذات ایدی صکره اللهك ذاتنه
ایرشدی دایره تمام اولوب ینه ذاتی بولدی پس
بو حدیثك معناسی بودرکه بیان اولندی و نه بو اولهیه بیورد
رسول الله صلی الله علیه و سلم بیوردیکه من رآنی
فقد رأی الحق اول جهتدن که اللهك ذاتنه ایرشمش
ایدی و عروجی تمام ایتمش ایدی امدی دیلرکه انسانك
ظاهر و باطنن شرح ایتمکه مفضل ای درویش سن بلکه
نتکم نطفه دخی دخی بر بدر نطفه دورر و بر قدره

علقه دور و بر مدت مضغه دور اورتاسنده سکوکلر
ودمرلر وسکولر ظاهر اولور پس وردجی ایکی اوتنجی
کنشی تربیه سنه کلور حیوانه یوز دوتر و تدریجله
حس وحرکت ارادی ظاهر اولور تاکم دردنجی آی کچر
اوغلانک جسمی وروحی حاصل اولور واعضای جوارح
خلقتی تمام اولور پس انا رحمنده جمیع اولان قان اوغلانک
غذاسی اولور وکوبک یولندن اوغلانه ایریشور و
اوغلانک جسمی وروحی تدریجله کماله ایریشور پس بر
آی کچوب طقوزنجی آیه کلنجه نوبت مشتری یه کلور
انا رحمندن بو حاله طوغر کلور پس بلدم که تمام فهم ایلدک
بو سوزلری دخی روشن ایدهیم مفصل ای درویش سن بلکه
نتکم نطفه انا رحمنه دوشنجه مدور اولور شول جهتدن
صو بالطبع مدور در پس شول حرارت واسطه سیله که
رحمده در پس نطفه نضج اولور وانک اجزای لطیفی
غلیظدن آیریلور وتمام نضج اولور واجزای غلیظ
مرکز نطفه یه باشی قور واجزای لطیف نطفه یه محیط
اولوب اول دخی مرکز نطفه یه یوز قور پس بو سببله
نطفه درت طبقه اولور نتکیم عنصرلرک طبقاتی طبقت عناصرجه
هر طبقه سی کندو التندن عنصره محیط اولور یعنی اولکه
غلیظدر

غلیظدر مرکزه یوز قور ونطفه اورتاسنده قرار
دوتر اولکه لطیفدر محیطه یوز دوتر ونطفه نک
سطح اعلاسنده مقدار دورر اولکه سطح اعلادن
اشاغی در وسطح اعلایه متصلدر لطیفلکده سطح اعلادن
کمتردر اولکه مرکزدن یوقاریدر ومرکزه متصلدر
غلیظلقده مرکزدن کمتردر پس بو سببله نطفه درت
طبقه اولور ومرکز که نطفه نک اورته سنده در اکا
سودا دیرلر واول سودا صووق وقوریدر وطپراق
طبیعتن دوتر لاجرم طپراق یرینه دوشمشدر واول
طبقه که مرکزدن یوقاریدر مرکزی احاطه ایتمشدر اکا
بلغم دیرلر وبلغم صووق ویاشدر وصو طبیعتن دوتر
لاجرم صو یرینه دوشمشدر واول طبقه که بلغمدن یوقاریدر
وبلغمه متصلدر وبلغمه محیطدر اکا قان دیرلر وقان
ایسی ویاشدر وهوا طبیعتن دوتر لاجرم هوا یرینه
دوشمشدر واول طبقه که قاندن یوقاریدر اکا صفرا
دیرلر وصفرا ایسی وقوریدر واود طبیعتن دوتر
لاجرم اود یرینه دوشمشدر پس درت جوهر که اوی درت
عنصردر اول درت طبیعت اولدی وبونک جمله سی برابره اولدی

مفصلاسی و درویش سن بلکه نتکم عناصر و طبایع که تمام
اولدی و بونلردن موالید ثلثه پیدا اولدی که اول معدن
ایکنجی نبات اوچنجی حیوان یعنی بو عناصر و طبایع
اربعه یی قسام قسمت ایلدی پس ایچروده و طشره ده اولان
اعضانک مجموعی ظاهر اولدی و بو اعضا بو حالده ایکن
معدنلردر و هر عضوده بر مقدار معین ظاهر اولدی
و بو دردک هر بر نوعی بعضیسنه برابر و بعضیسنه متفاوت
ویرلدی شویله که حکمت اقتضاسی اویله ایدی
پس جمله نک جز بر ینه بغلدی تمام ایچرو و طشره ده کی اولان
اعضالر تمام ظاهر اولدی و مجازی حیوة و حس و حرکت
ارادی پیدا اولدی پس بونلرک جمله سی برابر ایده اولدی اوبرلرنک
جمله سی دخی برابر ایده اولمش ایدی نتکم اعضا تمام اولدی
قوتلری دخی ایچروده و طشره ده پیدا اولدی قوتلری دخی
پیدا اولدی نتکم قوة جاذبه و قوة ماسکه دیرلر و قوة
هاضمه و قوة دافعه و قوة غاذیه و قوة نامیه و قوة
مصوره گبی نتکم اعضا و جوارح قوتلری پیدا اولدی
اندن صکره غذا طلبنده اولدیلر پس شول قانکه انا
رحمنده پیدا اولمشیدی کوبکی یولندن کندویه چکوب اوغلانک
معده سنه دوکولدی و بر کره دخی هضم نضج بولدی
جکر

جکر اول کیلوسی معده دن سریقه یولندن کندویه
چکار و قان جکره کلور پس بو کره هضم نضج بولور
اولکه کیلوسک زبده سی و خلاصه سیدر جکرده در
روح نباتی اولور واولکه باقی قالدی بعضیسی
صفرا و بعضیسی قان و بعضیسی بلغم و بعضیسی سودا
اولور و طلاق آنی کندویه چکر واولکه بلغم اولدی
روح نباتی انی جمله بدنه تقسیم ایدر بر نیجه حکمت
ایچیچون واولکه قاندر روح نباتی آنی کتوردیکی
یولدن جمله اعضایه یوریدر تاکه اعضا غذالنه و
دخی قسام غذا بدنده روح نباتیدر و بو روح نباتی
نک موضعی جکردر و جکر صاغ ایکونک التندهدر
نتکم جمله غذا یرینه ایرشدی نشو ظاهر اولدی پس
حقیقت نبات بودر که ذکر اولندی و بونلرک جمله سی
برابر ایده اولدی ایدی پس نتکم نشو و نما تمام اولدی
نبات دخی تمام اولدی و روح نباتی قوت بولدی و معده
و جکر قوت بولدیلر و غذا هضمنه قادر اولدیلر بعده
اولکه بو روح نباتینک زبده سی و خلاصه سی ایدیکه جکرده در

پس یورك انی جذب ایدر نتکم کو کلدن کلور برکره دخی
هضم ونضج بولور پس جمله حیوة بولور و اولکه اول
حیوانك زبده سی وخلاصه سی در که یورکده در
روح حیوانی اولور و اولکه باقی قالدی ایدی روح
حیوانی انی شراین یولندن جمله اعضایه ویرشیدی
اعضا تمام حیوة بولدی و حیوتك قسامی بوبدنده
روح حیوانی در و بو روح حیوانی نك اولکه زبده
وخلاصه سی ایدی یورکده در دماغ انی جذب ایدر
پس اول دماغده برکز دخی هضم ونضج اولور و دخی اولکه
روح حیوانی نك خلاصه سی و زبده سی ایدی کم دماغده در
اول روح نفسانی اولور و اولکه باقی قالدی ایدی
پس روح نفسانی انی سکر یولندن جمله اعضایه
ویرشیدی تاکم حس وحرکت ارادی جمله اعضاده پیدا
اولدی پس حقیقت حیوانی بو در که بیان اولندی
و بو جمله برابر اولمشیدی نتکم عناصر وطبایع ومعادن
و نباتات و حیوانات بونلرك جمله سی درت ایدی
تمام اولدیلر هر بریسی برابر قوام بولدی و حیوانلردن
ارتق نسنه یوقدرکه

125 ارتق نسنه یوقدرکه حیوانك اعضاسنده در پس اعضای حیوان
بونلر اون حس بیاننده در بشی ایچریده بشی طشره
در بس بلکه روح نفسانی دماغده در مدرك ومحرك در
وانك اوراکی ایکی قسم اوزرینه در بر قسمی ظاهرده و بر قسمی
باطنده در پس اولکه ظاهرده در اول بش قسم اوزرینه
در یعنی حواس ظاهره بشدر سمع وبصر وشم وذوق
ولمس و حواس باطنه دخی بشدر که حس مشترك
و خیال و وهم و حافظه و متصرفه در پس خیال حس
مشترکك خزینه داریدر و حافظه وهمك خزینه داریدر
و حس مشترك ایله خیال مقدم دماغده در و متصرفه
وسط دماغده در و حس مشترك مدرك المحسوسات در
یعنی حس مشترك مشاهدی بلور و وهم غایبی بلور
پس حواس خمسه ظاهره هر نه کم بلورسه حس مشترك انك
جمله سنی بلور و انك جمله سی حس مشترکده جمع اولور
و حس مشترکه بو وجهدن حس مشترك دیمشلردر
یعنی مسموعات و مبصرات و مشمومات و مذوقات
و ملموساتی جمله حس مشترك بلور و وهم دوستلق
معناسنی دوستده و دشمنلك معناسنی دشمنده بلور
و متصرفه اولدرکه شول مدرکاتی که مخزوندرلر که خیالده

تفرقت ایدرلر ترکیب وتفصیل ایله عشقوا ای درویش
بوفصل قوهٔ متحرکه بیانندن درسن بلکه قوه متحرکه
ایکی قسمدر برسی باعثه وبری فاعله در باعثه اولدر
تنکم مطلوب صورتی خیالده ظاهر اولور داعی وباعث
اولدر وقوت اولور فاعلیهٔ متحرکه اوزرینه
وقوه فاعلیه دخی اولدرکه محرک اعضادر واعضالرک
حرکتی اندندر وبوقوه فاعله مطیع ومنقاد قوه
باعثه در پس قوه باعثه داعی وباعث وقوه فاعله در تحریکده
اوزرینه ودایما اکا عرض ایدر یا جلب منفعت ویا وجود
حصول لذه ایچوندر وبومرتبه ده اکا قوه غضبیه
دیرلر عشقوا ای درویش سن بلکه بو حیالرکه که
ذکر اولندی ادمی بونلرده کیدی قلان حیوانات ایله
مشترکدر یعنی بواوچ روحده که روح نباتی وروح
حیوانی وروح نفسانی در شول جهتدنکه ادمیلر
جسمیله جمله حیوانات جسمنده براوچ روح واردر
پس بونلردن ماعدا آدمیلرک بوروحی دخی واردرکه
اول روح حیواناتده یوقدر واول روحه روح
انسانی دیرلر وروح اضافی دخی دیرلر شول جهتدنکه
تکری تعالی روح انسانی کندویه اضافت ایدوب
بیوردی که

بیوردی فاذا سویته ونفخت فیه من روحی
پس بوروح اضافینک اسملری چوقدر تنکم جوهر اول
وعقل اول وقلم اعلا وروح اعظم وروح اضافی وروح
محمدی وبونلردن غیری نکم وارایسه دیمشلردر اما بز
بوکتابده روح اضافی ایله تعبیر ایدوب بیان ایلسک
ذکر کردم ای درویش سن بلکه ادمی مرتبهٔ بهایم ومرتبهٔ
سباع ومرتبهٔ شیاطین ومرتبهٔ ملائکه دن کچمینجه
بوروح اضافی ایله زنده اولمز پس لازمدرکه بومرتبه
لردن کچه تاکم روح اضافی ایله زنده اولمغه مستعد اوله
ادمی تنکم بو مرتبه لردن کچه انسان مرتبه سنه ایرشه دخی
افعال بهیمه واخلاق ناپسندیده دن تمام پاک اوله ودخی
اوصاف حمیده واخلاق پسندیده ایله تمام اراسته اوله
اول زمان بوروح اضافی ایله زنده اولمغه مستعد ولایق
اولور وادمیلر تنکم بوروح اضافیه ایردیلر بعضیلر
یکرمی یلده وبعضیلر اوتوز یلده وبعضیلر قرق یلده
وبعضیلر التمش یلده ایرشدیلر الحاصل اللهده بونلره
اعتبار یوقدر بونک قبولی انجق استعداده موقوفدر
هر زمان استعداد حاصل اولورسه همان اول زمان روح اضافی ایله
زنده اولور فاذا سویته ونفخت فیه من روحی

حسب استعداد بو قبول روح اضافی

ابن عربی قدس سره العزیز مفصوص فصل اولکه حضرت
آدم دائم بیورمشدرکه تسویه استعداددن
عبارتدر ونفخه روح یه دخی قبولندن عبارتدر
دیو پس بیورر ایلده زنده اولمق ایکی شرطله مشروطدر — زنده بروح اضافی
شرط اول بودرکه مرتبهٔ انسانیه‌یه ایریشه وشرط
ثانی اولدرکه استعداد حاصل ایده لر امدی هرکیمکه
ایکی مسلمان واکرغیر مسلمان فحینئذ بو شرطله مشروط
اولوب بو ایشی ایدرسه او روح اضافی ایله زنده اولور
پس ایمدی ویکرسنك تنقی مرتبه ده اولدوغك بیله سن تتمه
بوندن صکره مراتبی بیان ایتسم کرکدر ان شاء الله المولی امدی — اکل وشرب
سن بلکه ییرسك واویورسك وشهوت ایدرسك — شعبهٔ روح اضافی
ودخی بشقه ایشی ایشلمکه یرامیدن اولورسن تتمه بونلری
ایدرکن غضب ایدوب خلق ایله جنك ایدرسن وازار
ایتدررسی هرچند که ییرسن واویورسن وشهوت — سر شیطنة
ایدرسن اما مکر وحیله تفکری ایله ایدرسن وخلقله — وسر ملکیة
حیله ودغلك ایدرسن ویلان سویلرسن پس شیاطینه دن
اولورسن ودخی ییرسن اویورسن وشهوت ایدرسن
وخلقه ازار ایریشدرمزسن بلکه راحت ایرشدررسن
وحیله ایتمزسن ویلان سویلمزسن وهر حالده دوغرو سوزلو
ودوغرو ایشلو اولورسن

ودوغرو ایشلو اولورسن ملائکه دن اولورسك بلکه
ییرسن واویورسن وشهوت ایدرسن مکر وحیله ایتمزسن
ویلان سویلمزسن وبلکه جمله خلقه دوغرو سوزلو و
دوغرو ایشلو اولورسن وعلم ومعرفت طلبنده اولورسن
تاکه کندوکی ایکیلیکدن والهی بیله سن ادمیلردن اولورسن
امدی وقتاکه استعداد حاصل ایده سن روح اضافی ایله — حقیقت طهارت
زنده اولورسن ودخی افعال بهیمه واخلاق ذمیمه دن — وحقیقت نماز
پاك اولوب اوصاف حمیده واخلاق پسندیده ایله تمام اراسته
اولورسك پس طهارت دوزدك ونماز قیلدك وروح
اضافی ایله زنده اولدك وحقله باقی قالدق ونیته
شیخ اکبر قدس سره العزیز بیورمشدرکه ادمینك کمالی دکلدر الا
تخلقوا باخلاق الله دن ودخی ادمینك کندولکندن — تخلقوا باخلاق الله تعالی
فنا وخلاصی وحقله دائم وقیامی دکلدر الا روح
اضافی ایله زنده اولمقدر پس هرزمانکه روح اضافی
ایله زنده اولدك حقله باقی قالدك وزنده جاودانی
بولدك بوندن دیمشلردرکه ادمینك ابتداسی
واردر اما انتهاسی یوقدر تتمه خلقنا للابد
بیورلمشدر پس اکر روح اضافی ایله زنده اولوب ایتمک
اوزره اولدك عمریکی ضایع ایتمامش اولورسون

پس سن ایو ... نور خاصله دخی ایریشه سن یهدی الله لنوره من یشاء • نتکم نور خاصه ایرشدک عروجی تمام ایلدک پس هرکه نور خاصه ایرمیشمز الا بو مکر پاکیبا وجانباز ومجرد وتمام خلقلو اوله • نتکم رسول الله صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدرکه • پس بو نور خاصه ایرشدم ونور خاصله زنده اولدم • ذات اللهه وصل اولدم که اول نور خاص اللهک ذاتیدر انک ایچون بیوردیکه • من رآنی فقد رأی الحق • ودخی بیوردیکه هرکیمکه بنمله بیعت ایلدی تکری ایله بیعت ایلدی بو نطقی بیوردوغنک اصلی بو ایدیکه اول نور خاصه ایروب عروجی تمام ایتمشدی ادرکه بونده قودر انسانک عروجین شرح وبیان ایدوب تمام تقریر ایلدم مبادا اکی بعده نطفیله بشلدم تاکه نور خاص اللهک ذاتیدر انکا ایرشدردم • نتکم اعلای علیین ودنی تاکه اسفل سافلینه وارنجه دکین انسانک مقاماتی ومراتبی در نزول ایدر وعروج ایدر • لقد خلقنا الانسان فی احسن تقویم ثم رددناه اسفل سافلین ای درویش سن بلکه اجزاء حروفدرکه الف وجیم وواودر لیس الف اعداددن عبارتدر

وصله روح خاص ونور ربانی

مرتبه ومقامات انسانی

126 اعداددن عبارتدر وجیم جسدن عبارتدر وواو دیدن عبارتدر • یعنی اندرکه ایمان کتوردیلر وعمل صالح ایشلدیلر • پس عروج ایدوب سنکسوز اللهک ذاتنه ایرشدیلر • وجنتده اولدیلرکه اللهک لقاسیدر • پس بو انسان عروج ایدر ونزول ایدر وانسانده که موجوددر • وهرنه که انسانک غیری وار ور وجودی یوقدر ووجودینده انسانه محتاجدر لا اکرمناه بو انجم افلاک وعناصر وطبایع ونباتات سز اولیدی وحیوانات سز اوله بلیدی • بونلردن هیچ بری اولمیدی پس انسان بونلرسز اولمز وبونلرسز دیرلک ایده مز وبو جمله مراد ادمیدر • ادمدن غیری نسنه لر بلکه جمله سی وجوده کلمسی ادمینک احتیاجینی دفع ایچوندر • • پس ادمی زهی عظمت واولولق وبیلو بودر نظم تو بقیمت ورای هر دو جهانی • چه کنم قدر خود نمی دانی فصل ای درویش سن بلکه روح اضافیدن بر تاج کلمه یزلمه تاکه سنده استعدادک ودانشک مقداری روح اضافیدن نسنه اکسن پس بو روح اضافی بر روحدرکه جمله عالمی محیطدر • بلکه جمله عالم اندن پیدا اولمشدر نتکم روح

وانسانده دخی انجمن جمله مدر

انسانی جوهر اوّل وعالم کبیردر که جمله عالم اندن پیدا
اولمشدر • نتکم عالم صغیر نطفه دن پیدا اولدی ودخی
روح اضافی جمله عالم وعالمیانک مدبّریدر پس شویله بیلوبدر
تمام فهم ایلدک پس بونی دخی دوشنه ایدم سن بلکه
بو روح اضافی بر روحدر • اما بونک ظاهری وار باطنی
وار • بونک ظاهری عالم اجسام اولدی یعنی انجم افلاک
وعناصر وطبایع دن کم تا عالم ملک ظاهر اولدی یعنی
انجم افلاک وعناصر وطبایعک باعث حیاتی اولدی •
تا کم عالم ملکوت ظاهر اولدی و روح اضافینک باطنی که
حیات عالمیدر ومدبّر عالمدر ومتصرّف بو عالمدهدر
وعالمک تدبیرینی بو ایدر وهرنه ایدرسه ایدر • وانک چوق
ایشچیلری واردر وهر برینی بر ایشه منصب ایتمشدر
که اول دایم اول ایشه مشغولدر • انجم افلاک سیّارات
وثابتات جمله آنک ایشچیلریدر • وانک صفاتنی اظهار
ایدرلر • نتکم انلرک جملهسی حقک مظاهر کمال وجمالیدر
ودخی الله تعالینک صفاتی بونلرده تمیز اولدی واکا
بونلردن ظاهر اولدی یعنی روح اضافینک تجلیسندن
ابا وامّهات دایم تجلیده در وانلرک تجلیسندن موالید ثلثه ظاهر
اولور

اولور [illegible] سن بلکه روح اضافینک باطنی
که عالم وعالمیانک حیاتیدر وعالمی محیطدر • پس
هر کیمکه کندونک درونی صافی ایدرسه وکوکلنی بو
نقوشات عالمدن پاک ایدرسه روح اضافینک باطنی
انک درونندن ظاهر اولور • واچرهسنی روشن ایدر
وباعث حیاتی اولور • ودخی روح اضافینک باطنی کاه
کلور کاه کیتمز • دائما حاضر ومهیّادر ودخی جمله عالمی محیطدر
نتکم قلبک آیینهسنه صیقل اوروب غبار ماسوادن
پاک ایلدک همانده روح اضافینک باطنی اندن ظاهر
اولدی • پس بو روح اضافینک باطنی هیچ بر دن کلوب
وهیچ بر یره کیتمز روح اضافینک باطنی دائم حاضردر
اما کوکلکی پاس دوتمشدر • نتکم پاسی کوکلدن اریدی سنک
کوکلک روح اضافیله منوّر وزنده اولدی ••
نتکم بوندن اوّل روح حیوانی وروح نفسانی ایله زنده
ودانا ایدک شمدی روح اضافینک باطنی ایله زنده ودانا
اولدی • وحقایق اشیایی کماهی کوزدی • وبلدی وکوکلک
مبدأ ومعادنی فهم ایلدی • وانبیا واولیانک ارواحی
سنکله کویا اولدی • نتکم هر شیئی که بوندن اول اولمشی در

بسمدی سنکله حکایة ایدوب بلوردر فصل ای درویش
سن بلکه بو فصل اومیلوك ترقی وعروجی بیاننده در
پس نتکم انسان انبیایی تصدیق ایلدی ایمان مقامنه ایرشدی
واناك ادی مؤمن اولدی • ونتکم انبیایی تصدیق ایلدی
وجود ایلدی چوق طاعت ایتمش اولدی وکیجه وکوندزی
تقسیم ایلدی یعنی فرق ایلدی • واکثر اوقاتن عبادتله کچوردی
وعبودته مقامنه ایرشدی واسمی عابد اولدی • ونتکم
چوق عبادت ایلدی بالکلیه وجودیله یوزین دنیادن دوندردی
ودنیا وسلطنتن کوکلن چقردی زهد مقامنه ایرشدی
وادی زاهد اولدی • ونتکم زهد وجودیله اللهی اکلدی
وجوهر اشیایی تمام بلدی وحکمتلرین تمام فهم ایلدی وکوردی
معرفت مقامنه ایرشدی وادی عارف اولدی • ونتکم
معرفت وجودیله انی حق سبحانه وتعالی کندونك محبتی
والهاماتیله مخصوص قلدی ولایت مقامنه ایرشدی
وادی ولی اولدی • ونتکم محبت والهام وجودیله انی
حق سبحانه وتعالی کندونك ترقیسی ومعجزاتیله مخصوص
قلدی خلقه پیغمبر کوندردی • تاکم خلقی حقه دعوة ایلیه
نبوت مقامنه ایرشدی وادی نبی اولدی • ونتکم وحی معجزات
وجودیله

مطلب مراتب ومقامات سالك

وجودیله انی حق سبحانه وتعالی کتاب ایله مخصوص ایلدی
رسالت مقامنه ایرشدی وادی رسول اولدی • ونتکم
کتاب وجودیله انکا حق سبحانه وتعالی قدرة ویردی
تاکم اندن اولکی کلان شریعتی منسوخ ایلدی • وغیری شریعة
قودی • اولوا العزم مقامنه ایرشدی وادی اولوا العزم
اولدی • ونتکم اوکنده کی شریعتی منسوخ ایلدکی وجودیله
امر شریعت قودی • پس کندودن صکره کله جك
شریعتی دخی منسوخ ایلدی انی حق سبحانه وتعالی خاتم
النبوة قلدی • خاتم مقامنه ایرشدی • ادی سالکلرك
ترقی ایله قطع ایلدکی مراتب ومقامات بو درکه بیان
اولندی • وخاتم بو طقوز مرتبه یی ترقی ایله قطع ایلدی
پس اول وآخری بلدك انجلیندن معادی دخی بیلدك فصل ای
درویش سن بلکه بو فصل معاد بیاننده در نتکم سالك ترقی
تمام بلدك ودخی عالما دیرلرکه سالکك ترقیسی همان
بو طقوز مرتبه دن زیاده دکلدر • وبو طقوز مرتبه
انجق اهل علم وارباب تقوی نکدر اما هر کیمکه کم بو مراتبده
مرتبه سی یوقاری قور بیلکه انك علم وتقواسی زیاده
دکلدر • ودخی سن بلکه هیچ برکسنك علم وتقواسی خاتمك
علم وتقواسی مرتبه سنه ایرشمز • هر کیمك کم عالم دنیادن ایکن
روحنك مقامی اعلادر • پس بو بدن مفارقت ایلدکده عالی تر اولور
واولکیدن سر تیقتر اولور ودخی مؤمن روحنك مقامی

مشهوری آنلکی کوندە در • وختامك دو حنك مقامی مشهوری
عرشده در • پس کیرو قلانن بوندن قیاس ایلیەسن در فی
علماقسنده بو طقوز مرتبه وهبی در وهر برینك مقامی معلومدر
که کندونك مقام معلومندن کچمك اولمز والنوندکلمه •
یعنی عارف سعی کوشش ایله ولی مقامنه ایرشمك الوندکلمه •
سیر وقلانن دخی انجلین بیلەسن • ودخی قالبدن مفارقتدن
صکره هر برینك مقامی معلوم اولور وانوندن کچمز دیدیلر
پس حکما دیدیلرکه سالکلرك مرتبه همان بو طقوز مرتبه دن
زیاده دکلدر • اما بو طقوز مرتبه‌یی بو وجهله یاد ایدرلرکه
بو طقوز مرتبه علم وطهارت اهلکدر • پس هر قنغی مرتبه‌کم
آخر دق ایسه کندونك علم وطهارتی ارتقرقدر وانك روحینك
مقامی اولدرکه قالبدن مفارقت ایلدکده اکا رجوع ایدەجکدر
تنکم اول تالی تو وشتو بیغتردر یعنی حکما دیدیلرکه انسانك روحینك
دونه جکی عالم علوینك عقولنه ونفوسنه اوله‌جقدر بو عالمده
هر قنغی عقل ایله مناسبت پیدا ایتمش ایسه اول عقل انك
روحی کندویه چکر • پس شفاعتك معناسی بو درکه بیان
اولندی • پس عالم علوینك جمیع سنك علم وطهارتی دارد ر
هر قنغی عقل که یوقاری دق ایسه وفلك الافلاکك عقلنه یقین
دق ایسه کندونك علم وطهارتی ارتقرقدر • وهر کیم که
ای کوکنك عقلنه مناسبت حاصل ایتمش ایسه انك رجوعی ای
کوکنك عقلنه در • وهر کیمکه فلك الافلاك عقلنه مناسبت
حاصل ایتمش ایسه

حاصل ایتمش ایسه انك رجوعی فلك الافلاکه اول کیر وقلانن
دخی بو که قیاس ایلیەسن • پس فانی مرکبلردن اینوب باقی
مرکبلره بنه‌لو • وابد الاباد اول مراکب اوزره باقی قالالر
پس هر کیمکه عالم علوینك عقول ونفوسیله مناسبت
حاصل ایتمش ایسه انك روحی قمنك قلله وطامو اول
کوکك التنده در • وطا دیدیلر بو طقوز مرتبه کسبی در
وهیچ برکسنه‌نك مرتبه‌سی ومقامی معلوم دکلدر وهر کسنه‌نك
مرتبه‌سی کندونك علم وطهارتی جزاسی در • پس هر کیمکه
بو قالبده ایکن علم وطهارتی چوق حاصل ایلرسه انك
مرتبه‌سی اکا کوره یوجه‌لك اولور واهزوسوة دیدیلرکه
سالکلرك ترقی‌سنك حدی ونهایتی یوقدر • شول جهتدن
که • اکر مستعد اولوب ادمك بیك یل عمری اولسه هر بونك
بلدن تکرارده تحصیله ومجاهده واذکاره مشغول اولسه
هر کونده نسنه بیله ومعرفت حاصل ایده که اولکی کونده
بلمامشیدی • شول جهتدن که علمك وحکمتك نهایتی
یوقدر • تنکم رسول بو نظر ایله بیورمشدر که من استوی
یوماه فهو مغبون • ای درویش سن ایکا علما وحکما تقریر
ایلدیلر که معاد روح انسانی قالبدن مفارقتدن صکره
تنغی مقامه رجوع ایده جکدر • اهل وحدة دیدیلرکه تنکم
روح اضافی بریەدن کلامش ایدیکه تاکم ینه یره کیده ••

روح انسانی روح اضافینک وجودیدر و روح اضافی بر روحدر
که دائم حاضردر و عالمی محیطدر • اگرکم برانوره یوزبک
کمسه کلسه و انسان مرتبه‌سنه ایرسه و استعداد حاصل ایلیه
روح اضافی جمله حیات ایریشدروب مجموعنک روحی
اولور • و اگر برانوره یوزبک کیمسه اولسه روح انسانی
یرنده ینه دائم و ثابتدر که انوره بر ذره اکسلمز و زیاده
اولمز نتکم شمس منیر انی قدره اویله‌در که اگرکم یریوزنده
بنچه بک اولر و خانه بوینا قلسه هر کیمسه‌نک بجاسنه و پنجره‌سنه
کوره ایچرو دوشوب جمله سنک اوین و خانه‌سن روشن ایلر
و اگرکم یوزبک اولر خراب اولسه انوره شمسدن بر ذره کم المز
شمس کیدوب قتاسنده ینه دائم و ثابت اولور و دخی شمس عالم ملکک
پادشاهیدر • و روح اضافینک مظهر صفاتیدر و روح
اضافی عالم ملک و هم ملکوتک پادشاهیدر • و الله سبحانه
و تعالینک صفاتی ذاتنک مظهریدر سوز اوزه دخی
[illegible] ای درویش نتکم آدمی روح اضافی ایله
منور اولدی عقله ایرشدی و عاقل اولدی نتکم رسول علیه السلام
بیوردیلر که • العقل نور فی القلب یفرق به بین الحق
والباطل • پس آدمی تاکه روح اضافی ایله زنده اولمیجه
عقله ایریشمز و عاقل اولمز • اگرکه عقله ایریشه و عاقل اوله
وقت اولکه علمه دخی ایرشه

وقت اولکه علمه دخی ایریشه و عالم اوله نتکم عقله ایرشمیجه
علمه دخی ایرشمز انک ایچونکه عقل جوهردر و علم صفتیدر
نتکم عقله ایرشدی عاقل اولدی پس علمه دخی ایرشدی و عالم
اولدی اوندی وقت اولدکه نور خاصه ایریشور • نتکم کنج ادرنه
ایریشدی • کندو کمالنی بولدی و عمرینی تمام ایلدی پس
اگرکم باشنی کنج اوزرینه قومیوب کندوی صقلیجق اولورسه
سوز سویلیجک اولورسه نادانلر اذا سنه مشغول اوله
و هر کون اباغی کنجه بته و دونکه کنج بوکونکی کنجک
یانینه قطره کبی قاله مجر قتنده و اکثری اذا اوله
بیشلو کنج اوزرینه قویلر کندولری صقلیه‌لر
الا سئول دانا که ان سویلیجی و خلقه اذ قریشمیجی •
و کیمسیه التفات ایتمیجی • و کندویه مشغول اولوجی
و دوستدن فراغت ایدیجی که آزادلغی و فراغتی جمله
[illegible] کورمشی اولا [illegible] کندونک دردنی
کندویه دیرسه که بو سوزی سویله • پس سویلیه
و دیه که سنک چوق دیلک واردر • بو سوزی
سن اول بشقه دل ایله سویله دیه [illegible]
بو فصل اهل وحدتدن بو طائفه اومیانک [illegible]

بر طریقله دخی بیان ایدلم ویرلرکه طپراق وصو
وهوا واود ومعادن ونباتات وحیوانات
وانجم وافلاك مجموع موجودات نوریله دولودر
وعالم مالامال نوردر تنکم بو عزیز بیوردیکه شعر
مرد باید که بو تواند بود ورعالم پر از نسیم صباست
دو دیده بوست ارکه ذرهٔ خاك جامیست جهان نما چون درنکری
ای درویش بو سوزك حقیقتی اولدرکه مجموع
موجودات مرکبدر ایکی نسنه دنکه نور وظلمتدن
نور دکزدر وظلمت دکزدرکه بربرینه قارشمشلردر
تنکم سود ایله یاغ کبی واندك بری ملك وبری ملکوتدر
وچو ملك وملکوت دکز مزه انجم افلاك وعناصر و
طبایع ومعادن ونباتات وحیوانات که واردر
بونلر بو اهل وحدة قتنده بی خبرلردر وهیچ بر
نسنه نك حقیقتندن آگاه دکلدرلر ولی ارادت
ولی اختیارلری در ای درویش انجم افلاکك چوق
خاصیتلری واردرکه جمله سنك بو عالمده اثرلری واردر
که هربری بر ایشی ایشلر اویله که بو عالمده ایشی
سوزی بر نسنه یوقدر اما دیرلرکه دانشلری واختیارلری
یوقدر

یوقدر سؤال چوندنکه نور ظلمتله قارشمشدر
نوری ظلمتدن ایرمق گرکدر تا که نور صفتی ظاهر اوله
تنکم علوم اولین واخرین بو نورده کزنده در وبو نوری
ظلمتدن ایرمق اولور حیوانلر وآدمیلر ایچنده انك ایچونکه
حیوانات وآدمیلر ایچنده ایشچیلری واردرکه دایم
ایشده درلر واندرك ایشی بودرکه بو نوری
ظلمتدن آیرورلر تنکم سؤال غدانی که آغزده قودیلر
اغز کندو ایشینی تمام ایدوب معده یه ویرور
ومعده ده اوچ یرده ایش اولور پس دخی کندو ایشنی
تمام ایدر اولکه زبده وخلاصه اولور انی دماغه
ویرور پس دماغ دخی ایشینی تمام ایدر غدانك
ایشی تمام اولور وعروجی تکمیل اولور نور ظلمتدن
ایریلور ونورك صفتلری ظاهر اولور حیوان
وآدمی دانا وبینا وشنوا اولور وبو اکثردر
وآدمیلر وحیوانلر بو اکثیر ایچنده درلر
کامل بو اکثیری نهایتنه ایردردی واکثیر بو اکثیردرکه
انسانی کامل ایدر پس نسنه که یا اول نسنه نك معانی اولور
وییجك وایچه جکلردن زبده سی اولور یعنی نورکی

ظلمتدن شویله ایدرکه کندو نورین بلور وکندو
نورین اکلمز انسان کامل ایشیدر غیریده یوقدر
ای درویش سن بیلکه بو نوری بالکلیه ظلمتدن
ایرمق اولمز نتکم نور ظلمتسز اولمز وظلمت هم نورسز
اولماز انك ایچون ظلمت بر جهتدن وقایه نوردر
ونور بر جهتدن وقایه ظلمتدر وبو ایکی ذکر
بری برندن درلر وبری بریله برلکده اوله بیلورلر
اما نور ظلمت اوزرینه غالب ایتمك کرکدر تاکه
نور صفتی ظاهر اوله نتکم اولده نور ظلمتله شویلهدرکه
یاغ سودده در لاجرم یاغك صفتی ظاهر اولمان
پس نور دخی شو مجلینه ظلمتده در لاجرم نورك صفتی ظاهر
اولمان امدی کرکدرکه نور ظلمتله شویله اوله که مصباح
مشکاتده تاکه نور صفتلری ظاهر اوله نتکم نور
کلور هراتیله دماغه ایریشور وشویله اولورکه کان
مصباح مشکاتده در وبو مصباح دیدوکمز روح
نفسانی درکه دماغده اولور وبو نور نفسانی
جمیع حیواناتده وجمیع ادمیلرده واردر اما اول جمله
ضعیف ومکدردر پس لازمدرکه ادمیلر بو مصباحی
قوی وصافی ایدهلر

امتزاج نور مع ظلمت

خلاص روغن از شیر

غلبه نور بالظلمت

قوی وصافی ایدهلر تاکم روح انسانینك یاغی وقوتی
وصفاسی ظاهر اوله پس بو مصباحك یانمهسی ترك
وعزلتله اولور وعزلتده از یمك واز سویلمك واز
اویومق ادمی انسان مرتبهسنه ایریشدورر واوصاف
ذمیمهدن پاك ایدر واوصاف حمیده ایله اراسته قیلر
تاکه انك روح نفسانیسی که دماغدهدر شویله
لایق اوله که روح انسانیه یاغ اوله یكاد زیتها
یضیء ولو لم تمسسه نار پس زیتدن مراد بو روح
نفسانیدرکه دماغدهدر وآدمك قالبی مشکاته مشابه
سندر وروح نباتی که جکردهدر زجاجه مشابهسندر
وروح حیوانی که یورکدهدر فتیل مشابهسندر
وروح نفسانی که دماغدهدر یاغ مشابهسندر
وروح انسانی که اود مشابهسندر پس مصباح
تمام اولدی وسالکلرك ایشی بودرکه بو مصباحی تمام
ایدوب جان قندیلین یقهلر ودرون خانهسی روشن
قیلهلر تاکم انده جانانك یوزین کورهلر وکندولرکه
کمالترینه ایرهلر نتکم بو مقاماتی بیلدك امدی تاکه روح
نفسانی که دماغدهدر یاغ مشابهسندر دیندی ایدی

چراغ جان روشن قیلدن جانان

حقیقت مصباح ومشکات وزجاجه

پس اول یاغ یانوب آدمیلرك درونن روشن قیله تاکم
هر شیئك حقیقتن کوره وتمام بیله وفهم ایده
نتکم اول روح نفسانی روح انسانی یه اولاشمامش ایدی
پس روح انسانی که روح اضافیدر اول روح نفسانی
اوزرینه ایریشدی نور علی نور اولدی کم یهدی الله
لنوره من یشاء بوره اشارتدر وبو نور نور
خاصدر ونور خاص الله تعالی نك ذاتیدر
پس اکر بر کمسه یه بو دولت الدیره که اللهك ذاتنه
ایریشه اللهك کمالنه واصل اولوب دائره تمام اولور
منه بدا والیه یعود ای درویش حق سبحانه وتعالی
داود علیه السلامه جوابنده بیورمشدر که کنت
کنزا مخفیا فاحببت ان اعرف بونده ااا الکندی
وکندو جمالن کوردی وکندونك اوصاف واسما
وافعالن وکمالاتن مشاهده قلدی ودخی الله تعالینك
ذاتی اولکی دکزدر وروح اضافی ایکنجی دکزدر
بو جمله درت دکزدر که بو بابده بیان اولنور
باب هشتم ای درویش سن بلکه اولکی دکز الله
اللهك ذاتیدر تعالی وتقدس وایکنجی دکز روح
اضافیدر

اضافیدر وعالم کبیرده جوهر اولیدر اوچنجی دکز
عالم ملکوتدر ودردنجی دکز عالم ملکدر پس موجودات
بونلردن ارتق دکلدر بو باب اولندن اخرینه قدر
جمله اهل وحدة سوزیدر اکر ظاهر شرع وظاهر قرآنه
راست دکلدر اما باطنا راستدر پس الامور بعونه
بیوردیلر معلوم اولسونکه اهل وحدة واهل تصوفك
اتفاقلری واردرکه بو درت دکز واردرکه
هر بری بیان اولندی اما علما دیرکه بو درت دکزدن
اولکی دکز که اللهك ذاتیدر تعالی وتقدس بو کیرو
قلان اوچ دکزی بر فرض ایتمشدر یعنی الله تعالی
بو اوچ دکزی یوقکن وار ایلدی ودخی اول وقت که دیله
کیرو بونلری یوق ایدر دیرلر واهل علم دیرلرکه
اولکی دکزکه اللهك ذاتیدر تعالی وتقدس بو کیرو
قلان اوچ دکزی یراتمشدر یعنی یوقکن وار
ایلمشدر وکیرو اول وقتکه دیله یوق ایلیه واهل وحدة
دیرلرکه امکانی یوقدرکه یوق وار اوله ووار یوق اوله
یوق هر دائم یوقدر وار هر دائم واردر ودخی اهل
تصوف سؤال ایدرکه عالم نیجه ظاهر اولدی پس اهل وحدة

جواب ایدرکه اولکی دکزده اللهک ذاتی در کزلی کنجده
دیله دیکه آشکاره اوله انکله تجلی قلدی باطندن ظاهره
کلدی ایکنجی دکز ظاهر اولدی وایکنجی دکز تجلی قلدی
اوچنجی دردنجی ظاهر اولدی دخی بو جمله طرفة العین
ایچنده اولدی بلکه دخی تیز که اولدی وما امرنا
الا واحدة کلمح البصر او هو اقرب پس عالم ملکوت و
انک مفرداتی دایم تجلیده در والحاصل تجلیاتندن
مرکبات ظاهر اولمقده در ومجموع موجودات اولکی
دکزک تجلیاتندن ظاهر اولمشدر. تفکر اولکی دکزکه
کنج پنهان ایدی واللهک باطنی ایدی پس اول باطن
تجلی قلدی ظاهره کلدی بو جمله موجودات ظاهر اولدی
پس وجود یوقدر الا الله تعالینک باطنی وظاهری
تفکر اللهک وجودندن غیری وجود یوقدر وممکن
دکلدرکه اوله انک ایچون بر عزیز بیورمشدرکه هرنه کم
یوقدر اول یوقدر وهرنسنه که واردر اللهک
وارلغیدر تعالی وتقدس امدی بوندن ایرو بوندن
روشن سوز اولمز بو اول سوزدرکه عبدالله
ابن عباس بیورمشدرکه اگر بن بو آیتک معناسنی بیان
ایلسهم ایدی بنی کفره نسبت ایدرلردی کم الایه
الله

134 اگرکم تقدم خارجی و زمانی ایله قایل اولورلر زمانه
ده خلل ظاهر اولور اما تقدم ذهنیده خلل اولمز
پس ایکنجی دکزکه روح انسانی در عالم کبیرک جوهر
اولیدر همان اولکی دکزدر اما اولکی دکز کزلو کنج
ایدی ایکنجی دخی کزلو کنج ایدی پس بوندن آشکاره
اولدی وباطندن ظاهره کلدی وملک ملکوت
ظاهر اولدی تفکر اوچنجی ملکوت دردنجی ملک در
ودخی ایکنجی دکز اولکی دکزک ظاهریدر واوچنجی
ودردنجی دکز دخی اولکی دکزک ظاهریدر پس
بو جمله عالم وعالمیانک ظهور وبطونی اول بر وجودک
پرتوده سیدر تفکر کلشن رازده بیوردکه بیت
صفای دل آنک کم پرده سیدر هب انک نورینک پرتوده سیدر
پس اولکی دکز ظهورنده یکتادرکه هرنه وار
ظاهر اولسه اول وار الکلمشدر اولور خواص اهل
وحدتک بو وحدت دریا صفتنی سویلدکی سوز
بودرکه بیان اولندی فضلای ودخی بعض
علما واهل تصوف دیرلرکه بو دت دکزلک بر برینه
تقدمی خارجی و زمانی در شویله کم اولک تقدمی

محمد عم او زوجه اولدوغی کبی علیهما السلام پس اهل
تصوف دیرلرکه ازلدر وازل آزالدر ولم یزل ولا
یزالدر نتکم عالم زمان بدایتنه ازل دیرلر سالك
تا که زماندن چقمایجه اول ملکور ازلی یه متصل اولمز
وبو نظرده ماضی ومستقبل کتوریلور پس عند ربکم
صباح ولا مسا نقاب عزتدن طشره کلور
یا معشر الجن والانس مفاسی جمالی یوز کوسترور
ودخی عوالم وجودك ظهوری بدایتنه که روح اضافی
دیرلر پس اکا ازل آزال دخی دیرلر ودخی اولکی ذکر
ذات الله دن عبارتدر که کان الله ولم یکن معه شی
لم یزل ولا یزال دیدکلری اهل تصوفك سوزی بودر که
درت ذکر صفتن بیان اولندی پس بیلکل وخواصی اهل
اهل وحدتك سوزی ومشوار ده وفهمی کوجدر
اکر کردانا صحبتنه اولنمه آسان اولور وصل اهل وحدة
خواص اهل وحدة دیرلر که اولکی ذکر اللهك ذاتیدر
وبر نوردر که نا محدود ونامتناهیدر وبر بحردر که
بی پایان وبی کراندر وایکنجی ذکر که روح اضافیدر وعالم
کبیرك حبوه ظهرا ولیدر ودخی بر نوردر که نا محدود
ونامتناهیدر

ونامتناهیدر وبر بحردرکه بی پایان وبی کراندر ودخی
محیط عالمدر ودخی ذات عالمدن بر ذره یوقدر که
روح اضافی بالذات انکله بیله اولمیه وانی محیط اولمیه
واندن آکاه اولمیه پس بیله عالم وعالمیانك حیاتیدر
وموتی ومقصود عالمدر وعالمك تردد وتصرفی اولدر
پس ایجاد واعدام واحیا واماته واعزاز واذلال و
اعطاء ملك ونزع ملك بو جمله انك الندهدر نتکم اللهك
صفاتی اندن ظاهر ومتمیز اولور واسماسی بوندن
ظاهر اولور اندن دیدیکله اولکی ذکر اللهك ذاتیدر که
تجلی قلدی ایکنجی ذکر ظاهر اولدی وایکنجی ذکر تجلی قلدی که
واوچونجی در دنجی ذکر ظاهر اولدی اول ملك وملکوتدر
واول ملك وملکوتدن اولدی انجم افلاك وعناصر وطبایع
اربعه پیدا اولدی که بونلره آبا وامهات دخی دیرلر
وبو آبا وامهاتدن موالید ثلثه ظاهر اولدی بیت

هر آن نقشی که بر صحرا نهادیم ۰ تو زیبا بین که ما زیبا نهادیم
سر عروسی ز زلف خود نمودیم ۰ جهانی در یکی غوغا نهادیم

اما دردنجی بزم وقتمزده وبزدن اول بو درت ذکری

ازکه الکلندر دیرلر صکره بلمزم که نیجه اوله ظاهر
بوورکه بزدن صکره زیاده اکلیه لر • شول جهتدن که
کتدکجه خلقك استعدادی زیاده اولور نتکم بزیم دخی بزده
وبزدن اول هرکسده بو استعداد و بو دانالق یوقدر
که بو دورت دکزدن خبر ویره • پس مقصدها دیدلرکه
اهل تصوف دیرلرکه اولکی دکز اللهك ذاتی در •
واناك دکزی بر بولنمدوکه نامحدود و نامتناهی در
و بر بحر در که بی پایان و بی کرانهدر • اولی واخری واوستی
والتی وصاغی وصولی یوقدر یعنی هیچ جهتی یوقدر
اما اهل وحدت دیرلرکه • اهل تصوف اللهك ذاتی صفتنی
شفویله دیرکه • بزیم مجتهدسزلك دیدککمز سوزدر
دکلدر • اندن درکه بز دیرزکه اللهك ذاتی کم دیدی
کنت کنزا مخفیا بیوردی دیدیکه بو کزلو کنج اخفاده
اوله تاکه کندو جمالنی کوره • و کندو صفتلرینی واسملرینی
وفعللرینی وحکمت وصنعتلرینی مشاهده قیله • نتکم
کندویی بلا مرآت کوردك وار مرآتله کوردك وار
پس دیلدیکه مرآت ایله دخی کوره • عالمی وعالمیانی خلق
ایلدی • پس ادمی ذاتنه وعالمی اسما وصفاتنه مرآت ایلدی
نتکم مرآتی ایکی

نتکم مرآتی ایکی نوع قلدیکه انك بری بیننده کندو عینی
136 کوره که المؤمن مرآت المؤمن در • پس بو بجلینی مرآتی
کندو عینینی کوردی واول مرآت ادم در • پس
بو جمله که دیلدی • دنیای اوکلده ایدی • و دخی دریای
اول شول جهتدن کزلو کنج ایدیکه اندن هیچ برشئی
یکیدن پیدا اولمدی • واولمسه کرکدرکه پیدا اولدیلر مرآتده
وهر نه کم مرآت اکا محتاج در • اکا دریای اول دیدیلرکه
بو مرآت قوهدن فعله کله • وباطندن ظاهره چیقه تاکه
کندو جمالنی کندوده کندو کوره • پس نظر ایدم شرکه
اللهك وجودندن غیری بر وجود دخی واردر
پس وجود بردر ارتق دکلدر نتکم تکرینك وجودندن
غیری وجود یوقدر • وامکانی یوقدرکه اوله واکرکم
بو وجود کثیر کورونه اول اسماسنك چوقلغندندر
نتکم حقیقتنه نظر ایلیسك وجوده بر وجود در •
اهدی نیم سوزیمز مرآت بیاننده ایدی و مرآت دخی
اکو در • و دخی هرنه کم مرآت اکا محتاج در انی پیدا
ایلدی • و هم دیلدی ایدیکه اکر بو انجم افلاك وعناصر
وطبایع ومعادن ونباتات وحیوانات سوز انسانه کوره

بونلردن هیچ بری وجوده کلمیدی • اما آدمی بونلرسز الحق
وبونلرسز درلك ایده مز اکرکم آدمینك عظمتن والحق
بیلورکسه انك بر علامتی سنده ظاهر اوله ومعلوم اوله که
پس ایمدی بلکه ادمی شویله ادمیدر که واول علامت •
اولدرکه سندن صکره هرنه طلب • ایدرسك کندکدن
طلب ایده سن اخرودن طلب ایتمیه سن پس اکرکم اللهك
ذاتن وصفاتن طلب ایدرسك کندکدن طلب ایده سن
وکندکده بوله سك • واکرکم عقل اول وروح اضافی
طلب ایدرسن انی دخی کندکدن طلب ایده سن • واکرکه
ابلیس وشیطان طلب ایدرسك انی دخی کندکده طلب
ایده سن • واکرکه اوجماق وطامو طلب ایدرسك کندکدن
ایستیه سن واکرکم قیامت وصراط وحساب [illegible]
کندکدن ایسته یه سن • واکرکم آب حیات ارتماك کندکدن
ایسته یه سن که ظلمتدن تاکه آب حیاته ایره سن اوکی
هرنه کم سویلدیم بلوردم که فهم ایده مزسن پس بر عبارتله
دخی بیان ایده یم که اسان بیله سن ای درویش سن بلکه
ادمی موجوداتك اغاجنك یمشیدر • وبونده شك یوقدرکه
اغاجك زبده سی وخلاصه سی یمشیدر واغاجك ظهوری یمشی
ایچوندر

کندودن طلب ایتمیه سن یعنی صح

کمال عرفان یعنی معرفت

137

ایچوندر واغاجی تربیه ایتمك یمشی ایچوندر • پس اغاج تکمیل ایتسه
ایردی کندونك کمالنه ایرشوری پس تکمیل یمشی اغاجدن
ظاهر اوله • عاقل اولان بیلوردکه بو اغاجك تخمی همان بینه
یمشی ایدیکلشودر • وبیلورکه اول اغاجك جمله مراتبی بالقوه
اول تخمده موجود ایمش که شمدی فعله چقمشدر • •
ای درویش بیلکه اغاجك اوچ مرتبه سی واردر مرتبه ذات
ومرتبه وجه وصفات ومرتبه نفس پس اغاجك تخمی اغاجك
ذاتیدر • واغاج تکمیل کندو کمالنه ایرشسه اغاجك کمالی •
اغاجك وجهیدر وانك کمالی اولدرکه هرنه که اونده بالقوه
وار ایدی فعله چقه و اغاجك مجموعی نفسنك مراتبیدر
• واغاجك صفاتی ذاتی مرتبه سنده در • واغاجك اسماسی •
وجهی مرتبه سنده در واغاجك افعالی نفسی مرتبه سنده
در • شول جهتدن که صفت صلاحتیدر واسم علامتی
در وفعل صلاحتیدر ای درویش سن بیلکه بوذکر
اولنان عباراتدن اللهك ذاتنی ووجهنی ونفسنی و •
• صفاتنی واسماسنی وافعالنی معلوم ایلیه سن وبو آیتك
معناسنی فهم ایده سن • فاینما تولوا فثم وجه الله پس ذکر اولنان
بو آیت کریمه ایله عالم اهلی جمله حضرت محمد صلی الله تعالی

138 الله الذی خلق سبع سموات ومن الارض مثلهن یتن
بن کندو لکمدن سوز سویلمزمکه بنی کفوه نسبت
ایلیه لر • بن دیدیمکه اهل وحدت بویله دیرلر واهل
مقصود بویله دیرلر سن هر قنقیسین قبول ایلرسک
ایله • ایدی بو بیچاره نک سوزینی قبول ایلیه سن •
تا کم اللهی اکلیه سن • ویو کلامکه دینلدی جمله سی سکا •
ظاهر اوله • وتیقن بله سن کرحق کیمک یدنده در •
شدیله بلوبدمکه تمام فهم ایلدک بو نزت دخی روشن
ایده یم که تمام فهم ایده سن فصل ای درویش
سن بلکه اهل وحدت ادیلرکه بو وحدت دکلکه
وار دور ازلی وابدی در اول واخری و قدیم و
وکناری یوقدر و وحدت بعضیسی بعضیسنه متقدم
دکلدر • پس نه تقدم خارجی ونه ذهنی ونه زمانی
در • وبونلرده هیچ بری بریندن ظاهر اولمدیلر
شول جهتدنکه وجود بردر غیری یوقدر پس تقدم
وتعدد اوله اکرکه بو وحدت دخی بانک بربرینه تقدم
وتأخری اولیدی حاللری ظاهر اولوردی بعضیسی

علیه وسلمه ایمان کتوردنلر ایدی اما انلک ایچون ایمان کتوردیلرکه
بو ایتک معناسن بلمدیلر • ظاهر دورکه عالمده بویکه بو
ایتک معناسن بلمش اوله اول عارف بالله اولور • •
خاتمة الکتاب ای درویش الله تعالی نک یولنه کیدنلر
نیجه سنلر مدرسه ده علم ظاهر تحصیل تکرار ایتمشلردر
وبعده خانقاهه کلمشلردر ومشایخ خدمتنده نیجه
مدتلر ریاضات ومجاهدات چکمشلردر والله
معرفتنده نیجه کتابلر تألیف ایتمشلردر وچوق مریدلر
طوتمشلردر واخرده تربیه سنه مشغول اولمشلردر پس
اندن صکره یقین بلمشلردرکه هیچ برشی بلمزلر وسر
تحقیقدن کندولرنک بلمزلکلرینه اقرار ایتمشلردر
واول کتابلری یوتمشلردر پیغمبر کیمکه اللهی بلدی
پس اللهی بلکده عجزینی اقرار ایلدی العجز عن درک الادراک
ادراک هرکیمکه حقایق اشیایی کماهی بلوب تحقیق
اول بلمزلکینه معترف اولدی ای درویش سن بلکه
درویشلر تکم بو سوزی ایشتدیلر سوال ایلدیلرکه بونکه
حقایق اشیایی کماهی بلمک اولمز پس بو ادمینک ایشی
نه اوله جقدر وادمی نه ایشه مشغول اوله وادمینک کمالی
وخلاصی نه ایله اولور

مقدم و بعضیسی بااضداد لیدی اوّل ناقص و عکسی
کامل اولمش اولوردی و یاخود امر بر عکس اولوردی
پس وجود دایم کمالده در که نقصانک وجود ابدی
یوقدر ابدی هر کیمکه بو وحدت دکزی بی ابدی
بو سوزلردن اکا اصلا و قطعا حلل کلمز اهل وحدت
دعوالک سوزلری بودر که بیان اولندی مصرع
ای درویش سن بلکه خواص اهل وحدت دیرلر که
بو وحدت دکزینک اولی و اخری یوقدر کرچکدر
اما اولکی ذکر مقدمدر ایکنجی دکزه و ایکنجی دکزه
مقدمدر اوچنجی دکزه و اوچنجی دکز مقدمدر
دردنجی دکزه پس بو تقدم ذهنیدر تقدم
خارجی و زمانی دکلدر شونکله که کونشک قرصی
نک شعاعی اوزرینه تقدمی کبی و شونکله که
علت وجودینک تقدمی معلول وجودی اوزرینه
پس ایکنجی دکز اولکی دکزدن ظاهر اولدی و اوچنجی
دکز ایکنجیدن و دردنجی اوچنجیدن ظاهر اولدی
پس بو جمله نک ظهوری طرفة العین ایچنده اولدی
اکرکم

وخلاصی نه ایله اولور و نه دن اولور جواب بودر که سن بلکه
دیمشلردر که ادمینک مصلحتی اولدر که محققلک دعواسندن
الدن براغه و اباغی تقلید حدندن طشره قویه و کره
تحقیقدن کندونک عجزینی و نادانلغنی اقرار ایده و
یقین بیله که تکری شویله که نکه در تحقیق اولیه بیلنمز
و اشیا لر شویله بیله که اشیادر تحقیق اولیه اکلنمز
نتکم بونلری بیلدی شریعتی عزیز طوته و شریعتی عزیز طوتدغی
اول اولدر که اوامره امتثال و نواهیدن اجتناب ایده
و شریعتی اجرا ایتمکده هیچ نکته کیرودر قومیه و طوغرو ایشلو اوله
و طوغرو سوزلو اوله نتکم شریعتی عزیز طوتدی اندن
صکره بیلور که ادمینک کمالی اندهدر که انسان مرتبه سنه ایرشه
و اوصاف ذمیمه دن و اخلاق ناپسندیده دن تمام
پاک اوله و اوصاف حمیده و اخلاق پسندیده ایله تمام
اراسته اوله پس نتکم سالک بونلری ایشتمش اوله اندن
صکره بیله که ادمینک خلاصی و جمعیتی دنیاده و اخرتده
حلال لقمه دادر و ایی لر صحبتیدر و ادمینک ظلمتی
و تفرقه سی دنیاده و اخرتده حرام لقمه دادر و یاوزلر
صحبتیدر و انک اوزرینه اوله که نه ارادری ایرشمیه

والسدن كلديكى قدر راحت ايديشدوره پس
بو عالمده آدمينك ايشى بودركه بيان اولندى
وادمينك كالى بودركه ذكر اولندى وادمينك
خلاصى بودرركه آنده اولندى

پس [illegible] اولدى [illegible] السلام
[illegible] درويش محمد
راغب مريد شيخ الفاتح
[illegible] سلمه الله في الدارين
في تاريخ ١٢٢٠ [illegible]

١٢٤٢

تمت

بونك صاحبى طورشوجى حقى بابا افندى
بيك ايكيوز طقسان سكز سنه سنده [illegible] واردیکی
ايكى عزيزم

فيه

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni kayıt no: 3059
Eski kayıt No: